

NAŠ PRISPEVEK K ZELENI PRIHODNOSTI

Napredek in trajnost z roko v roki

kelag

2016

Poslovno poročilo

Kazalo vsebine

Predstavitev podjetja.....	4
Prihodnost je zelena, digitalna in električna	8
Pregled leta 2016	12
Poslovno poročilo skupine.....	16
Podjetje in okolje	17
Poslovna področja	28
Sredstva, splošni finančni položaj in donos.....	32
Investicije in vzdrževanja.....	34
Financiranje in finančna strategija.....	35
Zaposleni	38
Trajnost	41
Raziskave in razvoj.....	45
Druge informacije.....	46
Razvoj priložnosti in tveganj	47
Obeti	50
Računovodski izkaz skupine.....	52
Izkaz poslovnega izida skupine KELAG	53
Izkaz vseobsegajočega donosa skupine KELAG.....	54
Bilanca skupine KELAG.....	55
Razvoj lastnega kapitala družbe KELAG	56
Izkaz denarnega toka skupine KELAG	57
Pojasnila.....	60
Revizijsko poročilo.....	154
Poročilo nadzornega sveta	160
David Mase.....	161
Kolofon.....	169

Pomembno razkritje

To letno poročilo je prevod izvirnega letnega poročila skupine Kelag za leto 2016, ki je dostopen na sedežu družbe na Arnulfplatz 2, 9020 Klagenfurt, Avstrija oziroma na spletni strani družbe. V primeru vsebinskih razlik med verzijama, obvelja interpretacija izvirnika v nemškem jeziku.

Predstavitev podjetja

Družba KELAG je eden vodilnih ponudnikov energije v Avstriji. Podružnice družbe so po celotni Avstriji dejavne na področju dobavljanja elektrike, zemeljskega plina in toplote. Središče poslovne dejavnosti se nahaja na avstrijskem Koroškem. Podjetje, ki je bilo ustanovljeno leta 1923, ima obsežne izkušnje pri proizvodnji, dobavljanju, distribuiranju in prodajanju energije po vodih. Podjetje KELAG spada med največje proizvajalce elektrike iz vodne energije v Avstriji.

Hčerinsko podjetje KELAG Wärme GmbH največji avstrijski ponudnik toplote za ogrevanje iz biomase in industrijske odpadne toplote. Podjetje KNG-Kärnten Netz GmbH izvaja upravljanje distribucijskega omrežja za elektriko in zemeljski plin na avstrijskem Koroškem. Mednarodne dejavnosti s poslovnih področjih vodne energije, vetrne energije in fotovoltaike ter trgovanja z energijo na tujem izvaja podjetje KI-KELAG International GmbH.

Poleg razvoja rabe obnovljivih virov energije doma in v tujini, se družba KELAG osredotoča na dejavnosti trajnostnega izboljšanja energetske učinkovitosti. Prav tako pa se družba ukvarja tudi s temami prihodnosti, kot so upravljanje inovacij, električna mobilnost, pametno merjenje in fotovoltaika.

S prometom skupno pribl. 1.320 mio. EUR in 1.530 kvalificiranimi zaposlenimi spada družba KELAG med vodilna podjetja na avstrijskem Koroškem.

51,06 % družbe KELAG si lasti energetski holding Kärntner Energieholding Beteiligungs GmbH (KEH), ki si ga z 51 % lasti zvezna dežela Koroška, z 49 % pa družba innogy International Participations N.V. Družba Verbund AG 35,17-odstotni deleže v družbi KELAG, 12,85 % si neposredno lasti družba innogy International Participations N.V., 0,92 % pa predstavlja razpršeno lastništvo.

Struktura skupine

Glavne hčerinske družbe

KNG-Kärnten Netz GmbH	100,00 %
KELAG Wärme GmbH	100,00 %
KI-KELAG International GmbH	100,00 %
Interenergo d.o.o.	100,00 %
Kärntner Restmüllverwertungs GmbH	74,90 %
Windpark Nikitsch GmbH	75,00 %

Glavne udeležbe

VERBUND Hydro Power GmbH	10,02 %
Stadtwerke Kapfenberg GmbH	35,00 %

Podatki in dejstva

Proizvodnja energije

71 hidroelektrarn

5 vetrnih elektrarn

10 fotovoltaičnih sistemov

Lastne elektrarne

- Zmogljivost 742 MW
- 1.588 mio. kWh proizvedene energije v običajnem letu

Upravičenost do elektrarn drugih podjetij

- Zmogljivost 599 MW
- 1.438 mio. kWh proizvedene energije v običajnem letu

Skupna kapaciteta

- Zmogljivost 1.341 MW
- 3.026 mio. kWh proizvedene energije v običajnem letu

Toplota

82 omrežij daljinskega ogrevanja

27 toplarn na biomaso

pribl. 900 ogrevalnih central

pribl. 790 km omrežij daljinskega ogrevanja

Omrežje

pribl. 18.000 km električnih omrežij

46 transformatorskih postaj

pribl. 7.300 trafo postaj

pribl. 800 km omrežja zemeljskega plina

34 reducirnih postaj

Distribucija

pribl. 341.100 merilnih točk

Pregled poslovnega leta 2016

Energetsko gospodarstvo

v mio. kWh	2016	2015
Proizvodnja elektrike	22.785	20.380
Proizvodnja zemeljskega plina	7.649	8.602
Proizvodnja toplote	2.310	2.206

Poslovanje

<i>v mio. EUR</i>	2016	2015
Bruto prihodki iz prodaje	1.320	1.383
Neto prihodki iz prodaje	1.065	1.004
Bilančna vsota	1.975	1.895
Dobiček iz poslovanja	104	97
Dobiček po davkih	87	90
Denarni tok iz poslovanja	174	178
Denarni tok iz naložb	112	122

Zaposleni

	2016	2015
Delavci in uslužbenci	1.418	1.408
Vajenci	112	119
SKUPAJ	1.530	1.527

Veter nam kaže pot.

Ljudje že več tisoč let koristijo neizčrpljivo
moč vetra. Naša družba proizvaja z
vetrnimi elektrarnami v Avstriji in na tujem
energijo na okolju prijazen način –
za številne prihodnje generacije.

Prihodnost je zelena, digitalna in električna

Klimatska in energetska politika ter trenutni razvoji v družbenem in tehnološkem okolju predstavljajo velik izziv za tradicionalni poslovni model dobaviteljev energije. Razmere so postale vse bolj negotove, dinamične ter kompleksne in zahtevajo prilagodljive ter nove strukture. Člana uprave Manfred Freitag in Armin Wiersma prilagajata delovanje podjetja trenutnim in prihodnjim tržnim pogojem.

Dobavitelji energije so trenutno postavljeni pred velik izziv, kjer je ključna beseda energetskega prehoda. Kako doživljate vi trenutni razvoj v energetskega gospodarstvu?

Wiersma: Splošni trendi v energetskega gospodarstvu, tj. dekarbonizacija, decentralizacija in digitalizacija, so sprožili transformacijo energetskega sistema, ki je močno spremenila energetskega trg v vsej njegovi vrednostni verigi in dosedanjih poslovnih modelih. Dekarbonizacija predstavlja znatno zmanjšanje emisij CO₂ in s tem nadaljevanje masivnega razvoja zlasti subvencioniranih obnovljivih virov energije. Decentralizacija med drugim pomeni, da postajajo potrošniki z lastnimi fotovoltaičnimi sistemi proizvajalci električne energije. Poleg lastnih zbiralnikov energije v kletnih prostorih strank, npr. v obliki baterij oz. akumulatorjev, pa ne sme pozabiti tudi na prihodnji preboj električne mobilnosti na trg. Prizadevanje za samozadostnost se nadaljuje. Prav tako pa se večja želja po udobju in življenjskem slogu, ki se odvija okrog energetskega virov in energetskega storitvah. Mega trend digitalizacije revolucionira poslovne procese in poslovne modele. Ker živimo v vse bolj povezanem svetu, se v primerjavi s preteklostjo energetskega gospodarstvo srečuje z velikimi izzivi, številnimi priložnostmi in visokimi tveganji. Vendar pa je nekaj jasno – naša prihodnost je zelena, digitalna in električna.

Freitag: Če si pogledamo zadnje poslovno leto in trenutno stanje našega tržnega okolja, imajo vpliv na naše poslovanje naslednji dejavniki: padec cen na trgu na debelo, močna konkurenca ter – kar si želim še posebej poudariti – nagnjenost k pretirani regulaciji. Zaradi masivnega dotoka zahtevanih obnovljivih virov energije so bile na trgu pridobivanja energije ustvarjene prekomerne kapacitete, zaradi česar smo v preteklih letih doživeli dramatični padec cen električne energije na trgu na debelo. Naše hidroelektrarne, ki so obnovljive, a niso subvencionirane s fiksnimi nabavnimi cenami, moramo tržiti po veleprodajnih cenah, kar pomeni, da se je donosnost naših hidroelektrarn poslabšala, vse to pa vodi do slabših rezultatov. Poleg tega pa se je občutno povečala še konkurenca, ki obsega tako večje število konkurenčnih podjetij kot tudi širšo ponudbo cenovnih modelov, izdelkov in storitev. Opazujemo pa tudi nagnjenost k pretirani regulaciji. Ta je prisotna skoraj povsod, od zakona energetske učinkovitosti in zavezanosti k uvedbi pametnih števec za vse zasebne uporabnike do zaostrenih in delno nasprotujočih si zakonskih ureditev glede odobritve in izvajanja pomembnih infrastrukturnih projektov.

Kako je na splošno potekalo poslovno leto 2016 v družbi KELAG?

Wiersma: S približno 86,5 mio. EUR je bil poslovni izid skupine nekoliko pod nivojem leta pred tem. Glavni razlog za rahel upad poslovanja je padec cen na trgih na debelo. Upad poslovanja pri proizvodnji energije smo lahko v veliki meri kompenzirali z našim programom delovanja. Naš finančni položaj pa je še naprej soliden. Tako je agencija Standard & Poor's tudi v letu 2016 potrdila našo bonitetno oceno »A/stable«. Zaradi te odlične bonitetne ocene ostaja družba KELAG v evropskem energetskega gospodarstvu še naprej v samem vrhu. Naša visoka bonitetna ocena predstavlja temelj za

optimalne pogoje refinanciranja družbe KELAG. Z gradnjo na naši solidni finančni in donosni strukturi smo lahko tudi v poslovnem letu 2016 uspešno nadaljevali svojo k vrednosti usmerjeno rastno in inovacijsko strategijo, ki temelji na obnovljivih virih energije in se osredotoča na energetske učinkovitost ter nove energetske storitve.

Freitag: Vse to potrjuje tudi naš investicijski program. V letu 2016 smo investirali približno 140 mio. EUR v razvoj lastnega pridobivanja obnovljive energije ter modernizacijo infrastrukture distribucijskega omrežja. Velik mejnik je bil zagon najmodernejše črpalne hidroelektrarne Reißeck II v Evropi, katere gradnja je potekala pet let in katera zagotavlja družbi KELAG dodatno proizvodnjo energije v višini 181 MW. S tem smo lahko povečali proizvodnjo vodne energije za približno 17 % na 1.338 MW. Drugi vrhunci so bili zagon hidroelektrarne Dečani na Kosovem ter postavitev novega vročevodnega kotla na biomaso v Šmohorju. Svoj investicijski načrt izvajamo na visokem nivoju. To potrjujejo na primer uvedba pametnega merjenja z investicijo v vrednosti pribl. 140 mio. EUR ali sanacija pretočne hidroelektrarne v Dobraču s pribl. 25 mio. EUR ter odločitev za izgradnjo napeljave toplovodnega ogrevana od Podkloštra do Beljaka za rabo odpadne toplote podjetja za ravnanje z odpadki Kärntner Restmüllverwertungs GmbH z investicijo v višini pribl. 18 mio. EUR.

Katere poslovne oz. strateške prednostne naloge si je zastavilo podjetje KELAG, da bo kos izzivom, ki jih prinaša energetski prehod?

Wiersma: Naši zastavljeni in izvedeni ukrepi so vsestranski in kompleksni. Da bi zagotovili prihodnje in prilagoditvene zmožnosti, smo v svojem razvojnem programu »kelag2020 – Mi oblikujemo prihodnost«, ki zajema celotno podjetje, povzeli vse naše bistvene dejavnosti ter njihov strateški pomen. Bistveni stebri programa so izboljšanje naše kulture delovanja in inovacij, aktivna prodaja, ki v skladu s povečanjem potreb strank verodostojno umešča podjetje KELAG na trg kot inovativnega ponudnika celostnih rešitev ter razvoj in izvajanje digitalnega načrta za bolj učinkovite poslovne procese in razvoj privlačnih digitalnih ponudb in storitev za vse skupine strank. Leto 2016 so zaznamovale ideje in spodbujanje inovacijskega upravljanja. Tako smo na primer v podjetju uspešno izvedli natečaj idej, v sklopu katerega je približno 450 zaposlenih zasnovalo več kot 900 idej, s katerimi bi izboljšali naše interne postopke ter bili z novimi izdelki in poslovnimi modeli bolj uspešni na trgu. Kot upravni odbor pa smo opredelili inovacijska področja, ki se najbolj približajo jedru našega poslovanja. Sem spadajo e-mobilnost, okrepljeno trženje storitev, povezanih z energijo, ali selektivna širitev širokopasovne komunikacije. Osrednjega pomena pa ostaja še naprej naš program delovanja, ki zajema upravljanje stroškov, optimizacijo našega razporejanja kapitala in cenovno politiko, katera temelji na vrednosti.

Ključna beseda digitalizacija: v kateri obliki bo ta trend konkretno povezan z energetske gospodarstvom?

Freitag: Digitalizacija se bo z vedno večjo hitrostjo prebela v vse življenjske, pa tudi poslovne vidike. Če se želimo resno spopasti z varovanjem podnebja in energetske prehodom, potem potrebujemo za to inteligen ten digitalni energetski sistem, ki temelji na obnovljivih energijah. Elektrifikacija mobilnosti kot trga prihodnosti ter vedno bolj razširjeno nastopanje potrošnikov in proizvajalcev v enem, predstavljata nov izziv za sistem električne energije. V prihodnje bodo kupci še bolj aktivni na trgu električne energije ter s tem optimizirali svojo porabo energije. Istočasno pa se nahajamo na pragu digitalizacije merjenja porabe, pri čemer je pametni števec ključna beseda. Tukaj imamo na eni strani zahteve zakonodajalca, ki jih moramo izpolnjevati, na drugi strani pa stranke, katerim želimo olajšati čim bolj učinkovito rabo električne energije. Tako se v obliki eksponentne rasti podatkov energetske gospodarstvo sooča z novo dimenzijo digitalizacije. V povezavi s tem strokovnjaki radi govorijo o »velikih podatkih«. Na to in na s tem povezanimi zahtevami po varovanju podatkov in varnosti podatkov pa se moramo pripraviti.

Govorili ste o prehodu na pametne števece, ki je trenutno v energetske gospodarstvu pomembna tema. Kako se pripravlja podjetje KELAG na ta projekt?

Freitag: Podjetje KNG-Kärnten Netz GmbH bo do leta 2024 zamenjala pribl. 300.000 števcov z elektronskimi števci na daljinsko odčitavanje. Pametni števec je do sedaj največji projekt družbe KNG, v katerega bo investiranih pribl. 140 milijonov evrov. K projektu spada tudi izgradnja in upravljanje infrastrukture za prenos, shranjevanje in obdelavo podatkov ter njihovo zagotovitev strankam, dobaviteljem energije in za izdelavo obračunov. Trenutno deluje na tem projektu 60 strokovnjakov, v glavnem obdobju pa bo namestitve pametnih števcov izvajalo do 120 strokovnjakov. Pametni števci pa predstavljajo tudi trajnostno upravljanje z energijo, kar pomeni, da bo stranki omogočena učinkovita poraba energije. Za

to smo v prvem koraku razvili privlačno aplikacijo, ki na primer prikazuje porabo in potek energije, stranki pregledno prikaže račun ter ponuja nasvete za varčevanje z energijo. Zelo smo ponosni na dejstvo, da je bila naša aplikacija »GreenApp« na dogodku E-World energy & water odlikovana kot usmerjena v prihodnost.

Trajnost je v podjetju KELAG že od nekdaj zelo pomembna. Katere ukrepe boste sprejeli na tem področju?

Wiersma: Trajnost je trdno zasidrana v naši poslovni filozofiji in strategiji. Trajnost razumemo kot dolgoročno zagotavljanje optimalnega ravnotežja med gospodarsko stabilnostjo, zanesljivo oskrbo, varstvom podnebja in zavedanja se naše družbene odgovornosti. Naše številne dejavnosti so zajete v našem programu trajnosti, ki ga skupaj s poročilom o trajnosti objavimo za vse naše interesne skupine. Naše prizadevanje za varstvo podnebja ter trajnostno rabo energije komuniciramo tudi s pomočjo naše revije za stranke in našo kampanjo »Generacija varstva podnebja – spremenili bomo prihodnost. Zdaj!« Z njo želimo namreč prikazati, kako lahko naše stranke skupaj z nami prispevajo k varovanju podnebja.

Freitag: Kot regionalno dejavno podjetje se v KELAG zavedamo svoje gospodarske, energetske politične in družbene odgovornosti. Varnost oskrbe v smislu energije, naše poslovne dejavnosti ter zavedanje naše družbene odgovornosti predstavljajo za avstrijsko Koroško, kot gospodarsko in energetske lokacije, pomemben temelj. V letu 2016 smo pri priznanem avstrijskem inštitutu za ekonomske raziskave WIFO naročili študijo za izračun deleža bistvenih podjetij družbe KELAG pri ustvarjanju regionalne dodane vrednosti. V skladu s študijo smo na avstrijskem Koroškem zaslužni za dodano vrednost v višini pribl. 585 mio. EUR na leto. Istočasno pa zagotavljamo v tej regiji pribl. 5.100 delovnih mest. To odgovornost pa želimo prevzeti tudi v prihodnosti.

Kaj mislite, da bo prineslo leto 2017 in kaj si želite, da bi?

Wiersma: Glede na težavno gospodarsko situacijo na trgu pričakujemo v letu 2017 upad dobička. Kljub temu, pa zremo v bližnjo prihodnost z optimizmom. Aktivno se želimo spopasti z gospodarskimi izzivi in izzivi na področju energetske politike. Naš cilj je, da postanemo verodostojen partner za trajnostni razvoj med energetske prehodom.

Freitag: Na tem mestu se želiva še zahvaliti našim strankam in poslovnim partnerjem za njihovo izkazano zaupanje ter pri naših zaposlenih za njihovo izjemno predanost. Za leto 2017 si želiva veliko energije, da bomo lahko z našimi strankami, partnerji in zaposlenimi skupaj oblikovali zeleno, digitalno in električno energijo.

Uredniška ekipa se zahvaljuje predstavnikoma upravnega odbora za pogovor.

2016

Odgovornost pokažemo tako,
da nekaj naredimo.

Pregled leta 2016

Januar/februar

Januarja je bila v Velikovcu zagnana **toplarna na biomaso**. Že pred samim zagonom so se številne zasebne in poslovne stranke odločile za ta udoben, čist in predvsem podnebju prijazen način ogrevanja.

Na začetku leta se je družba KELAG skupaj s kmetijsko in gospodarsko zbornico zavzela za **uporabo regionalnih živil** v menzah in je od takrat tudi sama dober zgled na tem področju. Približno tri četrtine živil, predelanih v naših kuhinjah KELAG izvira iz avstrijske Koroške. To predstavlja letno regionalno dodano vrednost v višini pribl. 300.000 EUR za kmete, predelovalce in trgovce.

Poleg tega je podjetje KELAG na začetku leta izvedlo **uspešno revizijo** akumulacijske elektrarne Borovnica v Karavankah.

V okviru projekta »**Nov KNG**« je bil za podjetje KNG-Kärnten Netz GmbH izdelan nov organizacijski model in izveden v poslovnem letu 2016.

Marec/april

Na Kosovem je bila v letu 2016 zagnana **hidroelektrarna Dečani** s skupno zmogljivostjo pribl. 10 MW in letno pridobitvijo pribl. 38 GWh.

Vse od začetka podeljevanja **štipendij KELAG** v študijskem letu 2013/2014 je podjetje KELAG podelilo že dvanajst štipendij.

Po uspešni odstranitvi in težavni premestitvi 30 m² velikega mozaika »**Kompozicija podeželskih oblik in elektrarn**« Antona Mahringerja, je edinstvena umetnina prešla novo častno mesto, in sicer v jedilnici sedeža podjetja KELAG v Celovcu. Mozaik, ki je bil sprva razstavljen v zgradbi družbe Österreichischen Draukraftwerke AG ob Vrbskem jezeru v Celovcu, prikazuje elektrarne na avstrijskem Koroškem leta 1964.

S prehodom znane industrijske družbe **Flowserve Control Valves GmbH** s fosilnih virov na ekološko čistejšo daljinsko ogrevanje, je podjetju KELAG Wärme GmbH uspela pridobitev dodatne pomembne velike stranke za omrežje daljinskega ogrevanja v Beljaku.

Z novim **spletnim portalom za večje odjemalce** je naredilo podjetje KELAG nov pomembne in inovativen korak v smeri optimizacije storitev in udobja. Novo storitveno področje nudi večjim odjemalcem ne nudi samo podrobnega pregleda porabe, temveč tudi pregleden prikaz posameznih računov.

Zaključena je bila obnovitev **plinske visokotlačne napeljave od Bekštajna do Radenč**. Na območju naselja Marija na Zilji/Seebach poteka napeljava zdaj v obliki pribl. 300 m dolgega prepusta pod Dravo.

Služba za pomoč strankam KELAG je tudi v letu 2016 izpolnila pogoje za pridobitev certifikata po standardu ÖNORM EN 15838, ki je veljaven že od leta 2010. S tem je bila ponovno potrjena visoka raven kakovosti naših storitev.

Kasnejši **nenadni začetek zime** je od zaposlenih podjetij KNG-Kärnten Netz GmbH in KELAG zahteval velike napore. Kljub temu pa smo s pribl. 300 strokovnjaki in več kot 10.000 delovnimi urami uspešno in hitro odpravili vse napake ter škodo.

Maj/junij

V okviru tretjega srečanja vozil Zoe v Vrbi na Koroškem v maju sta bili odprti dve novi **hitri polnilni postaji** ter dve postaji **eStations Smart**. Zahvaljujoč štirim že obstoječim polnilnim postajam KELAG, se lahko na parkirišču Marietta v Vrbi zdaj istočasno polni osem vozil s skupno močjo 288 kW.

Junija 2016 je zvezno upravno sodišče v pritožbeni obravnavi ponovno ugotovilo, da za projekt **220/110 kV podpora omrežju za južni Beljak** ni potrebno dovoljenje UVP (presoja vpliva na okolje). Trenutno poteka na deželni ravni obnovitev potrebnih sklepov. Nadaljevanje gradbenih del se pričakuje v letu 2018.

V okviru letnih **pregledov bonitetnih ocen** je družba Standard & Poor's z »A/stable« ponovno potrdila odlično bonitetno oceno družbe KELAG.

Podjetje KELAG Wärme GmbH ponovno izpolnjuje vse standarde ISO, na podlagi česa je lahko podaljšala vse svoje obstoječe **certifikate**. Hčerinsko podjetje družbe KELAG ostaja tako eden od pionirjev v avstrijskem toplotnem sektorju.

Ob dnevu prodajalcev po pošti 2016 je bila spletna trgovina »**myshop.kelag.at**« družbe KELAG nagrajena v kate-

goriji za najboljšo novo spletno trgovino. Ta je po nagradi »Anton Award« že druga nagrada v tem letu.

Na **tekmovanju v predstavitvi idej KELAG**, ki je potekalo spomladi 2016, je bilo zbranih več kot 900 idej od več 400 udeleženihi oseb in ekip.

Konec junija 2016 smo prevzeli na novo zgrajeno vetrno kolo v Filežu. Istočasno je bi izvedena 25-odstotna udeležba podjetja **Energie Burgenland Windkraft GmbH** v podjetju Windpark Nikitsch GmbH.

Julij/avgust

Tudi v letu 2016 je družba KELAG nadaljevala z izgradnjo **zmogljivega širokopasovnega omrežja** v Beljaku in njegovi okolici. Od te razširitve širokopasovne povezave bodo v prihodnosti imeli korist tudi na vzhodnem Tirolskem.

Program za raznolikost družbe KELAG zasnovan kot celovita strategije, ki temelji na spolu, starosti, invalidnost in medkulturnosti. V sklopu tega programa je družba KELAG poleti 2016 podprla pobude za integracijo in razvoj ljudi s priseljskim ozadjem.

Julija je bil izveden tudi prvi projekt energetskega nadzora v tujini, in sicer s storitvijo **»enerlyse Monitoring«**. Glavni cilj je povečati možnosti za optimizacijo ter posledično prepoznati in izvesti ustrezne ukrepe.

September/oktober

V sežigalnici odpadkov Gößnitz je bila zagnana **ribja steza**. Na skupno 14 pretočnih hidroelektrarnah na avstrijskem Koroškem in Štajerskem je družba KELAG v preteklih dveh letih zgradila in modernizirala ribje steze. Obseg investicij je znašal pribl. 4,2 mio. EUR.

V oktobru je družba KELAG sklenila prvo **partnerstvo s start-up podjetjem**. Skupaj s podjetjem »FourLab« je ustanovila družbo »Quaternity GmbH«, ki se bo osredotočala na razvoj, trženje in prodajo programske opreme z rešitvami za energetske gospodarstvo.

Z zaključitvijo uspešnega poskusnega obratovanja je bila v okviru slovesnosti v oktobru zagnana **črpalna hidroelektrarna Reißeck II**. S tem skupnim projektom podjetij VERBUND Hydro Power GmbH in Energie AG je bil sistem elektrarn Malta in Reißeck na avstrijskem Koroškem razširjen v eno najmočnejših skupin hidroelektrarn v Evropi.

Gradnja se pričela poleti 2010. Družba KELAG je za proizvodno zmogljivost 181 MW in črpalno zmogljivost 137 MW namenila pribl. 200 mio. EUR. Ta projekt pa tako predstavlja največjo posamezno naložbo v zgodovini podjetja.

V Šmohorju je podjetje KELAG Wärme GmbH do konca oktobra investirala vsoto 3,5 mio. EUR za postavitev novega **vročevodnega kotla na biomaso** z zmogljivostjo pribl. 4 MW. S tem novim kotlom bodo v prihodnosti oskrbovane s toploto tako sušilnice ostružkov podjetja Noricapellets kot tudi enajst sušilnih komor podjetja Hasslacher Hermagor.

Nova **aplikacija bonov PlusClub** je od konca septembra na voljo za operacijska sistema iOS in Android. Približno 6.700 obstoječih članov kluba PlusClub se je že odločilo za uporabo aplikacije. Poleg tega pa je bila z brezplačnim članstvom v klubu PlusClub za stranke »KELAG-ÖKO-PUR+« in lastno blagovno znamko »Kärntner Wasserkraft« izvedena nadgradnja izdelka.

November/december

Že od leta 2014 je **sistem za upravljanje skladnosti** družbe KELAG ter hčerinskih podjetij certificiran po standardu ONR 192050. V okviru letnega revizijskega nadzora s strani neodvisnega certifikacijskega organa »Austrian Standards« je bila konec leta 2016 prvič uspešno izvedena certifikacija v skladu z mednarodnim standardom ISO 19600.

V novembru je bilo napovedano, da namerava podjetje KELAG Wärme GmbH od jeseni 2018 naprej pokrivati približno polovico toplotnih potreb odjemalcev toplote v mestu Beljak – kar predstavlja pribl. 100 mio. kWh – z odpadno toploto podjetja **Kärntner Restmüllverwertungs GmbH** iz Podkloštra. Za namene transporta za to potrebne odpadne toplote v Beljak, bo podjetje KELAG Wärme GmbH položilo pribl. 17 km dolgo transportno napeljavo za daljinsko ogrevanje od Podkloštra do toplic v Beljaku.

V elektrarni Innerfragant je bila obnovljena **zbiralna črpalka Oschenik 1**. Poleg tega pa so bila izvedena servisna in vzdrževalna dela na turbini, generatorju in krogelni pipi strojnega sklopa. S temi ukrepi, za katere je družba KELAG namenila pribl. 10 mio. EUR, je bila občutno povečana zmogljivost celotnega strojnega sklopa.

Ponudba izdelkov v spletni trgovini **KELAG myShop** je bila razširjena s pametnimi telefoni, tabličnimi računalniki

in izdelki s področja zagotavljanja varnosti. Od uvedbe spletne trgovine v juliju 2015 je bilo oddanih že pribl. 10.000 naročil.

Dela na **novi spletni strani KELAG** so bila v decembru zaključena. Po fazi zagotavljanja kakovosti sledi ponovno aktiviranje spletne strani v letu 2017. Bistvena cilja sta bila optimizacija za mobilne uporabnike in podpora prodaji. Varnost uporabe spletne strani pa je bila dodatno povečana s trajnim kodiranjem. Nova spletna stran pa omogoča tudi integracijo spletne trgovine KELAG myShop ter

še močnejšo povezanost z dejavnostmi družbe KELAG na družabnih omrežjih.

Dejavnosti na družabnih omrežjih so bile leta 2016 še dodatno razširjene. Vsem trem Facebook stranem družbe KELAG je sledilo več kot 71.000 oboževalcev. Vsebine družbe KELAG so bile uporabnikom Facebooka prikazane več kot 22 milijonov krat. Kot dodatni kanal za dejavnosti na družabnih omrežjih je Twitter ustvaril več kot 200.000 ogledov prispevkov.

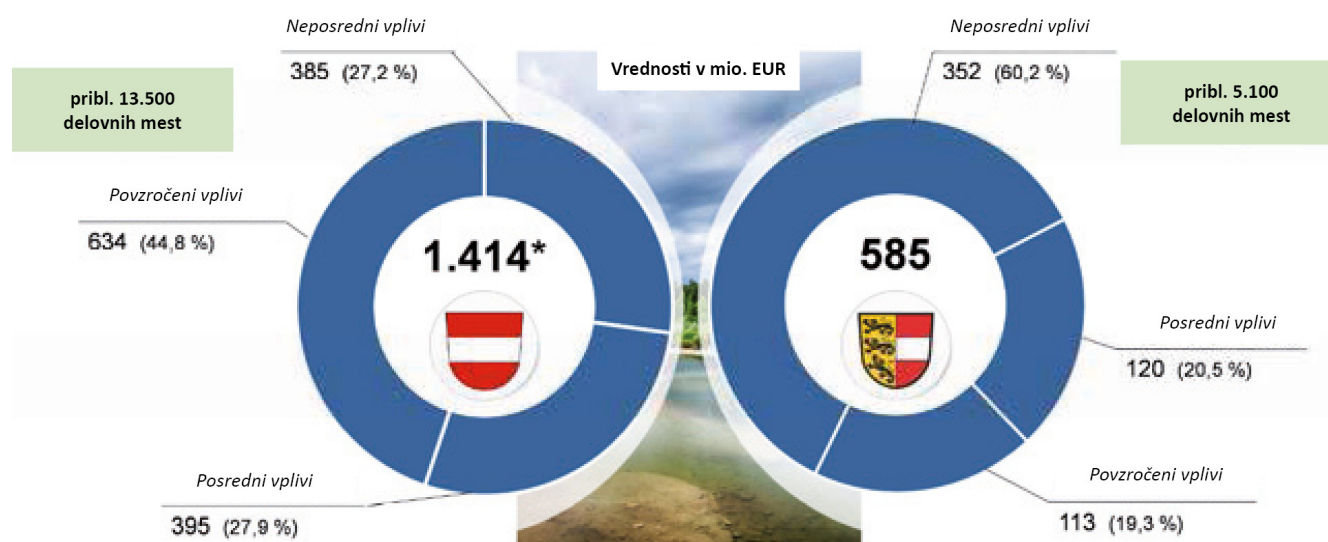
Dodana vrednost

Zanesljiv gospodarski dejavnik regije

Družba KELAG je v letu 2016 pri priznanem avstrijskem inštitutu za ekonomske raziskave WIFO naročila študijo s področja dodane vrednosti, ki razkriva pomen podjetja za avstrijsko Koroško kot gospodarsko in energetska lokacijo. V okviru študije so bili analizirani podatki delovanja in strukture izbranih podružnic (KELAG, KNG-Kärnten Netz GmbH, KELAG Wärme GmbH, KI-KELAG International GmbH in Kärntner Restmüllverwertungs GmbH).

Potemtakem ustvarja družba KELAG s svojo poslovno dejavnostjo v Avstriji dodano vrednost v višino pribl. 1,4 mrd. EUR. Največji delež pripada zvezni deželi Koroški z letno pribl. 585 mio. EUR, kar predstavlja 41 % celotne domače dodane vrednosti.

Poleg delovnih mest za 1600 svojih zaposlenih, zagotavlja družba KELAG tudi izrabo kapacitet približno 5100 zaposlenih na avstrijskem Koroškem.

*vklj. s 350 mio. EUR davčnih prihodkov in 230 mio. EUR socialnih dajatev

Poslovno poročilo skupine

Podjetje in okolje

Gospodarsko okolje

Dejavnost svetovnega gospodarstva je v letu 2016 še naprej potekala zmerno, čeprav so mednarodni gospodarski kazalniki za prihodnost napovedovali rahlo rast gospodarstva. Državam izvoznicam surovin je namreč postopoma uspelo doseganje koristi na višjem nivoju od stabilizacije cen surovin. Po prvih ocenah je bila svetovna gospodarska rast v letu 2016 s pribl. 2,9 % nekoliko pod nivojem leta poprej (3,1 %). Pričakovana rast gospodarstva v letu 2017 znaša pribl. 3,3 %, v letu 2018 pa pribl. 3,6 %. Po trenutnih pričakovanjih se bo rast v prihodnjih petih letih zato v povprečju zvišala na samo 3,5 % na leto, kar bo nekoliko višje kot v predhodnem petletnem obdobju.

V večini držav EU in evroobmočju dinamika gospodarstva v letu 2016 ni spremenila. Kot je bilo za pričakovati, odločitev Velike Britanije za izstop iz EU ni vplivala na stopnje rasti v evroobmočju in tudi gospodarstvo v Veliki Britaniji se je le znatno dvignilo. Kljub temu pa bodo bodoča pogajanja o izstopu Velike Britanije iz EU (»Brexit«) povečale negotovost in nekoliko zmanjšale domače povpraševanje. Po trenutnih napovedih znaša letna rast gospodarstva v evroobmočju v srednjem obdobju pribl. 1,5 %.

Avstrijska gospodarska uspešnost je z 1,4 % v letu 2016 raslo bistveno hitreje kot v letu 2015 (0,8 %). Medtem ko je neto izvoz v letu 2016 zniževal gospodarsko rast, pa se je domače povpraševanje močno povečalo. Poleg tega so se precej povečale investicije, potrošnja gospodinjstev pa je v treh letih prvič narasla. Tudi v novem letu avstrijsko gospodarstvo stabilno raste. Glede na trenutno napoved naj bi v letu 2017, ob po počasnem upadanju domačega gospodarskega trenda, na rast stabilno vplivala predvsem zunanji sektor. Zato se za Avstrijo pričakuje realna rast bruto domačega proizvoda v višini pribl. 1,5 %.

Kot je bilo že omenjeno, si bo gospodarska rast v Avstriji v prihodnjih letih nekoliko opomogla, bo brezposelnost kljub temu še naprej naraščala. V letu 2016 je bila stopnja brezposelnosti po izračunu Eurostata pribl. 5,9-odstotna, ki pa naj bi v letu 2017 po pričakovanjih narasla na 6,1 %.

Inflacija je tudi v letu 2016 ostala s pribl. 1,0 % zelo nizka, čeprav je bil dvig cen precej višji od povprečja evroobmočja (0,2 %). Po padcu v preteklih letih bo po predvidevanjih cena nafte leta 2017 spet narasla. Po sedanjih napovedih pa naj bi se s tem dvignila tudi stopnja inflacije v Avstriji, in sicer na pribl. 1,7 %.

Zaradi naraščanja inflacije in zmernih gospodarskih preplahov pričakujejo ekonomisti in finančni strokovnjaki postopno povečanje obrestne krivulje. Temeljna obrestna mera Evropske centralne banke je od marca 2016 z 0,0 % najnižja do zdaj. Kljub pričakovanemu dvigu obrestnih mer, zlasti za srednje in dolge dobe odplačevanja, bo v primerjavi s preteklostjo obrestna mera ostala nizka.

Okvirni pogoji energetskega gospodarstva

Glede na preteklo leto se je poraba električne energije v Avstriji leta 2016 povečala za 1 % na skupnih 70,3 TWh. Prav tako pa se je v Avstriji močno povečala proizvodnja energije iz obnovljivih virov. Tako je narasla energija, pridobljena iz vetrnih elektrarn, z 228 MW na 2.632 MW. Ta trend pa naj bi se nadaljeval tudi v letu 2017.

V primerjavi z letom 2015 se je nacionalni poraba zemeljskega plina v obdobju poročanja povečala za 4,1 %. Odgovorna za to sta nekoliko hladnejše vreme v nekaterih mesecih ter povečano obratovanje plinarn v januarju in decembru.

Cene na mednarodnih trgih goriv so bile konec januarja 2016 najnižje doslej. Čeprav je prišlo v drugi polovici leta do močnega porasta cen, je bila povprečna letna cena nafte in plina nižja kot v letu 2015. Cena premoga je bila nekoliko nad lanskoletni ravni.

V letnem povprečju je bila cena surove nafte Brent s 45 USD za sodček pod nivojem iz leta poprej, ki je znašal 54 USD za sodček. Po najnižji točki v januarju, in sicer 29 USD za sodček, je po porastu spomladi v poletju sledil vzporedni razvoj. V 4. četrtletju so bile zabeležene stalno rastoče cene, in tako je konec leta znašala cena skoraj 57 USD za sodček. Glavni razlog za padec na začetku leta je bilo poleg padca povpraševanja – predvsem iz Kitajske – istočasno naraščanje proizvodnje olje po vsem svetu. Z dogovorom z dne 30. novembra 2016 so države organizacije OPEC sklenile, da zmanjšajo črpanje nafte za 1,2 mio.

sodčkov na dan (kar ustreza pribl. 4,5 % celotne načrpane količina organizacije OPEC), to umetno ustvarjeno pomanjkanje pa je vsaj začasno dvignilo cene nafte.

Cene plina na promptnem trgu so znašale v letu 2016 v povprečju 14 EUR na MWh in so tako daleč pod nivojem prejšnjega leta, ki so znašale 20 EUR na MWh. Povprečna terminalska cena je bila 16 EUR na MWh, najnižja cen pa je bila zabeležena aprila s 13 EUR na MWh. Do konca leta je cena ponovno narasla na skoraj 19 EUR na MWh. Cene na plinskem trgu pa so trenutno določene kratkoročno in neodvisno od trgovanja z nafto.

Cene premoga so se v fiskalnem letu 2016 gibale v povprečju na 57 USD na tono in s tem nekoliko nad povprečjem v predhodnem letu (55 USD na tono). Globalni trg premoga še vedno pestijo presežne kapacitete, na povpraševanje pa je vplivala zlasti upočasnjena gospodarska rast Kitajske na začetku leta. V drugi polovici leta je Kitajska znižala samostojno pridelavo, kar pa je vodilo do ponovnega zvišanja cen

V letu 2016 so bile cene trgovanja z emisijami v Evropi s povprečnimi 5,4 EUR na tono CO₂ skoraj 31 % pod ceno v letu 2015. Nizke cene, pravice do emisij CO₂ in rastoča oskrba z obnovljivimi viri energije ter zaprtje le nekaterih konvencionalnih elektrarn, so v letu 2016 pripeljali do še nižjih cen električne energije na trgih na debelo.

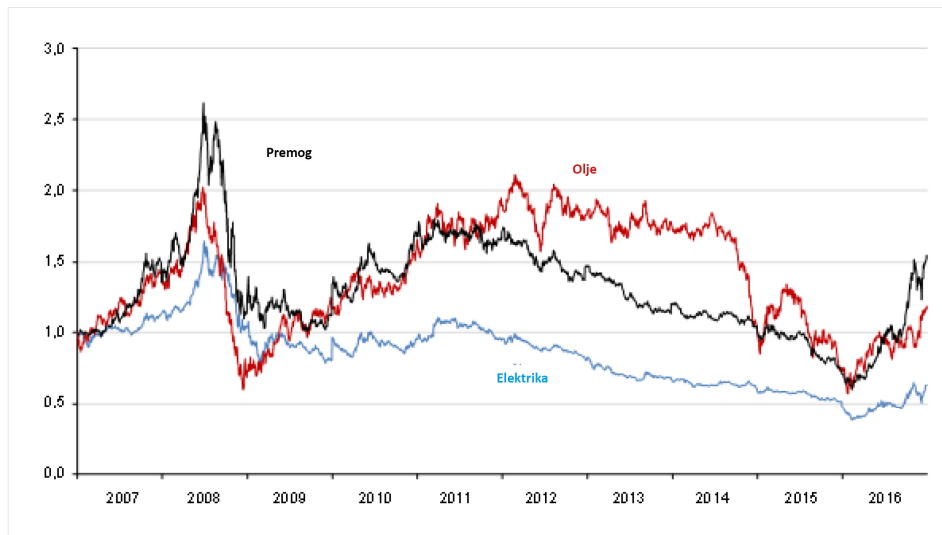
Kljub razmeroma visoki ceni v 4. četrtnem letu je znašala cena za pokrivanje osnovnih obremenitev pri promptnem trgovanju v letu 2016 na energetske borze EPEX-Spot samo 29 EUR na MWh. Za pokrivanje najvišjih obremenitev pa je znašala cena 35 EUR na MWh. V primerjavi z letom 2015 predstavlja to upad v višini 3 EUR na MWh pri osnovnih oz. 4 UER na MWh pri najvišjih obremenitvah. Vzrok za dvig cen v 4. četrtnem letu je predvsem nenačrtovana nerazpoložljivost francoskih jedrskih elektrarn ter relativno mrzla zima.

Situacija na terminskem trgu je bila podobna kot na promptnem in je zabeležila upad cen za pribl. 10 %. V letu 2016 so pogodbe za leto 2017 s povprečnimi 27 EUR na MWh za osnovno obremenitev in 34 EUR na MWh za najvišjo obremenitev nekoliko upadle. Leta 2015 je znašala terminalska cena za 2016 v povprečju pri 31 EUR na MWh za osnovno in 39 EUR na MWh za najvišjo obremenitev.

Družba KELAG sledi dolgoročni strategiji pridobivanja in trženja energije. Večji del proizvedenih količin se namreč postopoma trži v naslednjih letih. Istočasno pa poteka zagotavljanje povpraševanja za zasebne in poslovne odjemalce sorazmerno za vnaprej. Politika trženja in nabave družbe KELAG uravnava kratkoročna nihanja cen in s tem prispeva k večji predvidljivosti in stabilnosti rezultatov. Vendar pa padec cen električne energije na veleprodajnih trgih zmanjšuje gospodarnost kapacitet pridobivanja.

Relativno gibanje cen na veleprodajnih trgih

Cene so navedene v EUR

*Vplivi energetske zakonodaje***Podnebna konferenca v Marakešu**

Na pariški podnebni konferenci decembra 2015 je prvič v zgodovini 195 držav sklenilo podnebni dogovor. Z ratifikacijo s strani 75 držav, ki so odgovorne za več kot 55 % emisij toplogrednih plinov, je ta dogovor pričel veljati 4. novembra 2016. Ratifikacija je utrl pot za prvo konferenco pogodbenic pariškega podnebnega dogovora v okviru svetovne podnebne konference v Marakešu, ki je potekala od 7. do 18. novembra 2016. Na konferenci so se delegati iz več kot 190 držav posvetovali o nadaljnjih korakih v zvezi z izvajanjem podnebnega dogovora s pariške konference.

Paket pametne in čiste energije

Evropska komisija je predstavila svoj Zimski energetski sveženj za povečanje energetske učinkovitosti do leta 2030 za 30 %. Gre za izčrpen regulativni okvir na področju energetske učinkovitosti, obnovljivih virov energije in trga električne energije. Priročnik na približno tisoč straneh je najbolj obsežne priročnik na temo energetike do zdaj.

Globalni cilji EU za 2030 niso bili razčlenjeni v posamezne nacionalne cilje. Vendar pa bo Komisija spremljala razmere in bo v primeru večjih odstopanj v posameznih državah glede na podatke Eurostata zadevni državam posredovala priporočila. V prihodnje naj bi pregled razmer potekal na vsaki dve leti.

Zakon o energetske učinkovitosti

Uredba na podlagi avstrijskega zveznega zakona o energetske učinkovitosti je pričela veljati 1. januarja 2016. Ti in drugi sklepi avstrijskega zveznega ministrstva za znanost, raziskave in gospodarstvo (BMWFW) za ocenjevanje sprejetih ukrepov za energetske učinkovitost s strani strank, so pomemben prispevek k pravno zavezujočemu izvajanju obveznosti dobaviteljev. V dokumentih najdete tudi bistvene zahteve energetskega gospodarstva za praktično izvajanje.

Po reviziji smernic za dejavnost nacionalnih agencij za spremljanje energetske učinkovitosti sta z dnem 30. junij 2016 za dve obstoječi metodi pričeli veljati novi različici (armature in glave za prhanje, ki varčujejo z vodo ter učinkovite razsvetljave za gospodinjstva). Od začetka veljavnosti novih različic dosedanjih metod ni več mogoče upo-

rabljati. Objavljena sprememba uredbe o smernicah predvideva zmanjšanje vrednosti varčevanja za LED-luči in armature za varčevanje z vodo. Zato je bilo zveznemu ministrstvu za znanost, raziskave in gospodarstvo, pisno in v pogovorih, posredovana zahteva industrije za pravno in načrtovalno varnost ter predlagana ustrezna prehodna obdobja za uporabo spremenjenih metod.

Sprememba zveznega zakona o okolju prijazni električni energiji (ÖSG)

Koalicijske stranke se trenutno pogajajo o svežnju sprememb za okolje prijazno električno energijo. Pogajanja potekajo na temo sprememb avstrijskega zakona ÖSG 2012, avstrijskega zakona ElWOG 2010, avstrijskega zakona GWG 2011 ter splošnih pogojev dobavljanja električne energije iz obnovljivih virov in avstrijskega zakona o nadzorovanju energije ter uredbe o nasledstvenih tarifah okolju prijazne električne energije. Ta uredba velja zlasti za višino nabavnih cen in tako predstavlja pomemben temelj za razvoj obnovljivih virov energije.

Ločevanje cen med Avstrijo in Nemčijo

Odbor regulatorjev regulativne agencije ACER v EU se je večinsko odločil za uvedbo upravljanja prezasedenosti za čezmejno dobavljanje električne energije med Nemčijo in Avstrijo. Avstrijski regulativni organ E-Control je v sredini januarja 2017 vložila uradno pritožbo na ločevanje nemško-avstrijske območja cen električne energije s skupnimi veleprodajnimi cenami. Agencija ACER ima zdaj dva tedna časa, da odloči o pritožbi. E-Control si pridržuje pravico do vložitve ničnostne tožbe proti odločitvi agencije ACER pred Evropskim sodiščem.

Pametni števeci

Skladno s 1. členom avstrijske uredbe o uvedbi pametnih števcov (IME-VO) so mora operaterji do konca 2015 avstrijskemu ministrstvu za znanost, raziskave in gospodarstvo ter regulativnemu organu E-Control Austria (ECA) predložiti projektni načrt za postopno uvedbo pametnih števcov, vključno s specifikacijo trenutnega napredka glede tega. Na podlagi 2. člena uredbe IME-VO ima ECA pravico, nadzorovati in spremljati uvedbo pametnih števcov pri podjetjih. Operaterji so morali regulativnemu organu do marca 2016 predložiti vse ustrezne dokumente.

Izvajanje evropskih smernic za varnost omrežij in informacij

Varnost omrežij in informacij se nanaša na zmožnost omrežja ali informacijskega sistema, da na določeni stopnji zaupanja preprečuje nezakonite ali škodljive napade, ki bi

lahko negativno vplivali na razpoložljivost, avtentičnost, celovitost in zaupnost shranjenih ali prenesenih podatkov ter s tem povezanih storitev, ki so ponujene oz. dostopne prek tega omrežja ali informacijskega sistema.

V zvezi s tem je bila v Uradnem listu Evropske unije objavljena direktiva za varnost omrežij in informacij. Ta je pričela veljati 8. avgusta 2016. Države članice imajo zdaj do 10. maja 2018 čas za prenos direktive v nacionalno zakonodajo. V Avstriji je kuratorij Kuratorium Sicheres Österreich (KSÖ) že pred dvema letoma pričel pogovor z vsemi zainteresiranimi stranmi in posebej z združenjem Oesterreichs Energie izvedel posebne delavnice. Trenutno oblikujejo odvetniki urada zveznega kanclerja v sodelovanju z medresorsko delovno skupino »Ordnungspolitischer Rahmen« zakon o kibernetiski varnosti.

Strategija Evropske komisije za mobilnost z nizkimi emisijami

Strategija Evropske komisije za mobilnost z nizkimi emisijami, ki je bila predstavljena 20. julija 2016, se med drugim posveča vprašanju elektrifikaciji prometa. S tem želi komisija preveriti, kako je lahko dosežena večja sinergija med energetske in prometne sisteme in poiskati rešitve za probleme oskrbovanja z energijo ob največjih obremenitvah, s katerimi bi poenostavili polnjenje električnih vozil. Ta strategija predstavlja bistveni temelj za nadaljnji razvoj e-mobilnosti.

Direktiva EU o finančnih in energetskih trgih (REMIT/MAR/MAD)

Evropska uredba o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (REMIT) prepoveduje trgovanje z notranjimi informacijami in zlorabo trga ter tržno manipulacijo.

Za finančne instrumente (npr. terminske pogodbe, opcije in pravice do emisij) so podobne prepovedi zlorabe in manipulacije trga urejene ločeno. Z dopolnitvijo avstrijskega zakona o borzi (BörseG) je bila Direktiva 2003/6/ES (MAD) prenesena v nacionalno zakonodajo. S 3. julijem 2016 sta to direktivo nadomestili Uredba (EU) št. 596/2014 (uredba o zlorabi trga) ter Direktiva 2014/57/EU (direktiva o kazenskih sankcijah za zlorabo trga oz. skupaj z uredbo o zlorabi trga in direktivo o zlorabi trga II).

Glede na to, je družba KELAG izdala direktivo, katere cilj je, da zadevne posameznike, podjetja in organizacijske enote na enostaven in razumljiv način informira o vsebini uredbe ter poda navodila za ravnanje z občutljivimi informacijami in trgovanje z notranjimi informacijami. Namen te direkti-

ve je prispevati k pravni varnosti podjetij in njegovih zaposlenih.

Direktiva o trgih finančnih instrumentov (MiFID II)

Po zamiku nacionalne izvedbe Direktive o trgih finančnih instrumentov (MiFID) II na 3. julij 2017 in s tem povezano uvedbo na 3. januar 2018, je Evropska komisija predstavila še nesprejete osnutke regulativnih tehničnih standardov (RTS). Predlagane spremembe poskušajo, med drugim, doseči, da bi bile tržne strukture bolj odporne in bolj učinkovite, zagotoviti večjo transparentnost in bolj zaščititi vlagatelje, kar pa je povezano z dodatnimi zahtevami glede dokumentacije in poročanja.

Po sedanjem osnutku so meje uvedbe opredeljene tako, da družba KELAG zaenkrat nima dodatnih zadolžitev glede poročanja.

Trg prednostnega dispečiranja

Konec julija 2016 je bilo doseženo soglasje o predlogu poteka procesov med ponudnikom dispečerskih rezerv, dobaviteljem električne energije in odgovorno osebo za bilančne skupine. Ta sporazum je bil potreben, saj je bilo v skladu z razpisnimi pogoji družbe Austrian Power Grid (APG) možno, da tretji ponudnik dispečerskih rezerv črpa tehnične enote iz drugih bilančnih skupin v svojem paketu dispečerskih rezerv. Zaradi tega ukrepa lahko pričakujemo ostrejšo konkurenco na področju izravnalne energije.

Uredba o porazdelitvi bremen pri zmanjševanju emisij CO₂ v sektorjih, ki ne spadajo v sistem za trgovanje z emisijami (Emissions Trading System)

Kot nadaljevalni ukrep k dogovoru, ki so ga voditelji držav in vlad Evropske unije sprejeli oktobra 2014 in potrdili marca 2016, bodo z uredbo o porazdelitvi bremen, ki je bila predložena 20. julija 2016, določeni obvezujoči nacionalni letni cilji za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v obdobju 2021–2030 v gospodarskih sektorjih, ki ne spadajo v sistem EU za trgovanje z emisijami.

Pregled sektorjev glede zmogljivostnih mehanizmov

Evropska komisija je izvedla pregled sektorjev v zvezi z ukrepi držav članic za zagotovitev zadostne oskrbe z električno energijo (zmogljivostni mehanizmi). Konec leta 2016 je bilo objavljeno končno poročilo. V njem je navedeno, da morajo države članice bolj natančno preveriti, ali so ti mehanizmi dejansko potrebni. Poleg tega je tudi pojasnjeno, kako lahko oblikovanje mehanizmov prispeva k zagotavljanju zanesljive oskrbe ter istočasno ohranja izkrivljanje konkurence na najnižji možni ravni. Izvedba bo

sprva zahtevala ustrezne reforme trga in bi lahko privedla do prestrukturiranja mehanizmov evropskega energetskega trga.

Uredba o dajtvah za uporabo sistema električne energije 2012 – spremembe 2016

S 1. januarjem 2016 je na podlagi tretjega regulativnega obdobja za električno energijo (2014–2018) v okviru večletnega regulativnega sistema spodbud pričela veljati nova uredba o dajtvah za uporabo sistema električne energije. Dajatev za uporabo sistema električne energije se je za zasebnega uporabnika pri podjetju KNG-Kärnten Netz GmbH v povprečju dvignila za pribl. 3,9 %.

Uredba o dajtvah za uporabo plinskega sistema 2013 – spremembe 2016

V okviru drugega regulativnega obdobja za plin (2013–2017) je zaradi večletnega regulativnega sistema spodbud s 1. januarjem 2016 pričela veljati nova uredba o dajtvah za uporabo plinskega sistema. Za zasebnega uporabnika pri podjetju KNG-Kärnten Netz GmbH je to v povprečju pomenilo povišanje za pribl. 2,1 %.

Uredba o cenah za potrdilo o izvoru 2016

Na podlagi pooblastila za izdajanje odlokov v skladu z zakonom okolju prijazni električni energiji iz 2012, je agencija E-Control določila cene za potrdila o izvoru, ki jih enota za okolju prijazno električno energijo določi trgovcem z električno energijo na podlagi njihove prodaje končnemu uporabniku, in sicer 0,50 EUR na MWh za koledarsko leto 2016 (2015: 1 EUR).

Uredba o tarifi za dovajanje okolju prijazne električne energije 2016

V skladu s 1. odstavkom 19. člena trenutne različice zakona o okolju prijazni električni energiji 2012 so bile določene tarife za dovajanje za koledarsko leto 2016. Tarifa za dovajanje električne energije iz fotovoltaičnih sistemov z omejitvijo zmogljivosti od 5 kW maksimalne moči do 200 kW maksimalne moči, ki so nameščeni izključno na eni zgradbi, je padla za pribl. 28 % iz 11,50 centov/kWh v 2015 na 8,24 centov/kWh v 2016. Nepovratna sredstva za naložbe za izgradnjo so se v primerjavi s prejšnjim letom povišala. Tarife za pridobivanje električne energije iz vetrnih turbin so z 9,27 centov/kWh v 2015 na 9,04 centov/kWh v 2016 padle za pribl. 2 %.

Uredba o financiranju okolju prijazne električne energije 2016

Na podlagi zakona o okolju prijazni električni energiji 2012 je pričela s 1. januarjem veljati uredba o financiranju okolju

prijazne električne energije 2016. Uredba na novo določa prispevke končnih uporabnikov, ki so priključeni na javno omrežje, za financiranje okolju prijazne električne energije za koledarsko leto 2016. Od 1. januarja 2016 veljajo za stranke na ravni omrežja 7 višji dodatki za financiranje projektov okolju prijazne električne energije, pri čemer se za povprečno gospodinjstvo, s porabo pribl. 3.500 kWh letni stroški zvišajo s približno 86 na pribl. 100 EUR na merilno točko.

Zakon o energetske infrastrukturi

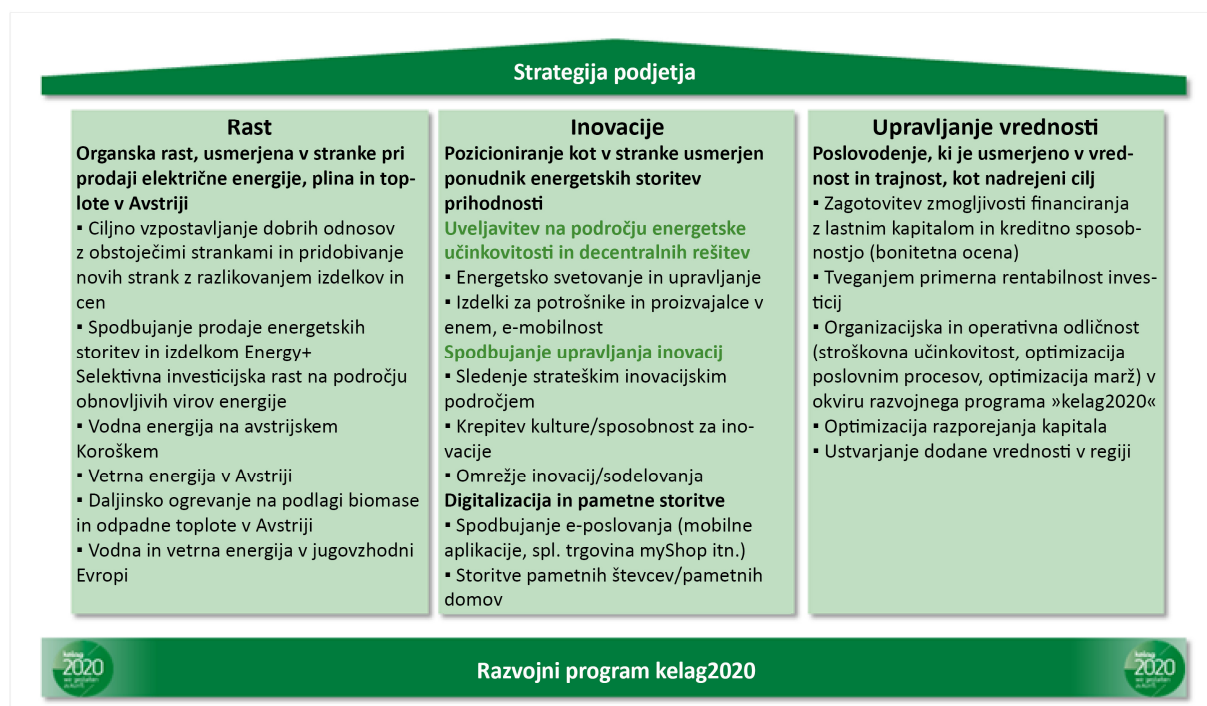
Sprejet je bil zakon o energetske infrastrukturi, vključno z bistvenimi spremembami zakona o analizi okoljskih vplivov (UVP-G). Glavni cilj zakona o energetske infrastrukturi je pospešitev postopkov izdaje dovoljenj za izgradnjo energetske infrastrukture, ki je skupnega interesa. Zakon določa vse nujno potrebne spremembe za vzpostavitev pravne varnosti pri izvajanju infrastrukturnih projektov.

Strateška usmeritev

Pregled strategije skupine

Skupina KELAG si prizadeva za k vrednotam usmerjeno in organsko strategijo rasti in inovacij na podlagi obnovljivih virov energije ter se dodatno osredotoča na energetske učinkovitost. Poleg tega pa je zaradi zahtevnega okolja v središču strateške usmeritve tudi upravljanje uspešnosti in inovacij. Tako zajema v letu 2014 sprožen dolgoročni razvojni program skupine, imenovan »kelag2020«, sveženj ukrepov, s katerimi želi družba v prihodnosti postati k

strankam usmerjen, zeleni in digitalni ponudnik celostnih energetskih storitev. Prednostne naloge so razvoj v smeri bolj agilne organizacije, kulture podjetje, ki je usmerjena k uspešnosti in inovacijam ter ohranjanju gospodarske uspešnosti. Optimizacija upravljanja vrednosti se izvaja z obsežnimi ukrepi za učinkovitost na področju upravljanja stroškov in poslovnih procesov, iniciativami za inovacije na področju širjenja ponudbe proizvodov in storitev ter optimizacijo razporejanja kapitala.

Rast doma in v tujini

Na področju rasti se družba KELAG osredotoča na izgradnjo kapacitet pridobivanja energije iz vodnih virov na avstrijskem Koroškem, vetrne energije po celotni Avstriji ter poslovanje s toploto in bioenergijo.

Dokončanje skupnega projekta Reißbeck II s podjetjem VERBUND Hydro Power GmbH se je zaradi netesnosti v zgornjih vodah vodnega kanala in s tem povezanimi gradbenimi ukrepi nekoliko zamaknilo. Po uspešnem poskusnem obratovanju oktobra 2016 je bil zagon zaključen in sproženo komercialno obratovanje z 2 strojema. Ta projekt predstavlja širitev obstoječe skupine elektrarn Reißbeck/Kreuzbeck in Malta z zmogljivostjo proizvodnje in črpanja 420 MW, pri čemer je družba KELAG zaslužna za 181 MW proizvodne in 137 MW črpalna zmogljivosti. Poleg tega so bili v poslovnem letu 2016 izvedeni številni ukrepi za nadomestne naložbe in vzdrževanje, s katerimi je bila zagotovljena razpoložljivost in varnost obstoječih sistemov.

Mednarodna se KELAG usmerja v selektivno strategijo rasti, predvsem na področjih vodne in vetrne energije. Pri tem je osrednjega pomena je 100-odstotna podružnica Inter-energo d.o.o. s sedežem v Sloveniji, ki je v številnih državah srednje in jugovzhodne Evrope dejavna na področju trgovanja z električno energijo in razvoja hidroenergetskih projektov. Trenutno upravlja družba KELAG v Srbiji, Bosni in Hercegovini in na Kosovem skupno enajst obratujočih hidroelektrarn, ki skupaj proizvedejo pribl. 39 MW. Poleg tega pa so v gradnji trenutno še dve elektrarni, ki bosta skupaj zagotovili pribl. 11 MW. V Sloveniji je bilo nameščenih tudi nekaj manjših fotovoltaičnih sistemov z zmogljivostjo pribl. 3 MW.

Proizvodna zmogljivost družbe KELAG iz vetrne energije znaša dandanes 62 MW. To predstavlja povprečno letno proizvodnjo pribl. 159 GWh. Vse skupaj upravlja družba KELAG trenutno deset vetrnih turbin na Gradiščanskem in 19 vetrnih turbin v bližini obale Črnega morja. V okviru sodelovanja s podjetjem Energie Burgenland Windkraft GmbH je dobila vetrna elektrarna v Filežu v letu 2016 dodatno novo vetrno turbino. Trenutno se pripravljajo razvojni projekti za srednjeročno širitev vetrne elektrarne v Filežu.

Inovacije

Upravljanje inovacij

V okviru inovacij v letu 2016 so bili izvedeni številni ukrepi za okrepitev inovacijske zmogljivosti družbe KELAG ter razvoj inovativnih in k strankam usmerjenih izdelkov, storitev in postopkov.

Na tekmovanju za predstavitev idej, ki je potekalo v celotni skupni, smo v prvem četrtletju prejeli več kot 900 idej in nato v okviru dneva inovacij ideje z največ potenciala nagradili, prav tako pa smo določili tudi zmagovalca med vsemi idejami. Na podlagi idej v razvoju podpira strukturirani inovacijski proces postopek vse od uresničitve inovacij do predstavitve na trgu. Krepitev komunikacijskih aktivnosti ter vzpostavitev inovacijskega prostora sta dodatna koraka za ustvaritev do inovacij prijaznega okolja ter bolj agilne in inovativne podjetniške kulture. Dodatni mejnik na poti k razvoju celovitega in inovativnega ponudnika energetske storitve je določitev prednostnih strateških inovacijskih področij. Na podlagi teh usmeritev na poti do inovacij želimo razviti nova poslovna področja na temo energetske učinkovitosti in energetske storitve.

Energetsko svetovanje

Skupina KELAG si prizadeva za utrditev položaja kot ponudnik celostnih rešitev za obnovljive vire energije in energetske učinkovitost. Zaradi vse večjega zanimanja kupcev za ukrepe varčevanja z energijo, ponuja družba KELAG privlačne energetske storitve za posamezne panoge. Ponudba izdelkov vključuje na primer pakete enerlyse Monitoring, enerlyse Checkup in enerlyse Contracting za industrijske in občinske stranke ter profesionalno energetske svetovanje za zasebne in poslovne stranke. Paleta izdelkov nenehno širimo: Z najnovejšim izdelkom »PV-Check« lahko stranke preverijo brezplačno delovanje svojih fotovoltaičnih sistemov. Z interaktivnim energetskim svetovalcem (www.kelag.at) lahko zasebne in poslovne stranke samostojno povečajo možnost varčevanja z energijo. Pri vseh energetskih svetovanjih družbe KELAG so na prvem mestu vrednost za stranke ter odgovornost za varovanje podnebja in energetske učinkovitost.

Prizadevanje za energetske učinkovitost

Trajnostni prispevek k energetske učinkovitosti

Z namenom trajnega prispevanja k varovanju podnebja in energetske učinkovitosti ter izpolnjevanja družbene odgo-

vornosti, je družba KELAG v letu 2014 sprožila ofenzivo energetske učinkovitosti. Ta zajema petletni sveženj ukrepov za zmanjšanje porabe energije. Ciljne skupine so poleg zasebnih strank tudi podjetja in občine. Sestavni del je tudi podpiranje gospodinjstev z zelo nizkimi dohodki. Za ta namen sodeluje družba KELAG s socialnimi ustanovami avstrijske Koroške. S to ofenzivo pa je delovanje družbe KELAG tudi skladno z zakonom o energetske učinkovitosti, ki je pričel veljati 1. januarja 2015.

Pametni števc

Razširjena uvedba pametnih števcov predstavlja največji projekt podjetja KNG-Kärnten Netz GmbH in v mnogih pogledih tudi prav poseben izziv.

V poslovnem letu 2016 je podjetje KNG-Kärnten Netz GmbH pričelo z ukrepi za izvedbo zakonsko predpisane uvedbe pametnih števcov. Pri tem je poudarek predvsem na uvedbi sistema za upravljanje z merilnimi podatki ter uvedba v sistemsko okolje skupine z upoštevanjem visokih varnostnih zahtev. Funkcionalnosti pametnih števcov so podrobno opredeljene in predstavljajo osnovo za nabavo pametnih števcov. Poleg tega pa so bile določene organizacijske in tehnične priprave za pričetek uvedbe števcov z letom 2017.

Pametni domovi

Pod blagovno znamko Smart Home Austria trži družba KELAG po vsej Avstriji inovativen sistem za nadzor energije in hiše. Kot inteligentni sistem upravlja Smart Home Austria centralno in po potrebi rabo energije v celotnem gospodinjstvu ter tako optimizira porabo elektrike in toplote. S tem je povečana energijska učinkovitost ter udobje in varnost.

Električna mobilnost

Infrastruktura polnilnih postaj in izdelkov avtomobilske električne energije

Razvoj na področju e-mobilnosti je bil v poslovnem letu 2016 še posebej hiter. Cene za visoko zmogljive litijeve baterije so še naprej padale, kar pa je spodbudilo proizvodnjo cenejših avtomobilov z isto dolgim dosegom. Zaradi novih privlačnih modelov vozil in davčnih olajšav je število novih registracij v Avstriji v primerjavi z 2015 naraslo za pribl. 130 %.

In na podlagi tega trenda je bila dodatno razširjena polnilna tehnologija družbe KELAG: Na 75 lokacijah je voznikom električnih avtomobilov na voljo 180 zmogljivih polnilnih točk. V poslovnem letu 2016 smo zabeležili pribl. 25.000 polnjenj. Poleg hitrih polnilnih postaj v Beljaku, Velikovcu in Celovcu ob vrbskem jezeru pa so bile polnilne postaje nameščene še v Vrbi na Koroškem ter v Blatu in Mölltalu. Nadaljnje lokacije za hitre polnilne postaje so trenutno v razvoju. V okviru analize trga in strategije je e-mobilnost opredeljena kot novo strateško poslovno področje družbe KELAG.

S projektom »EMP« (E-Mobility Provider oz. ponudnik e-mobilnosti) je bilo uvedeno obračunavanje za rabo električne energije za avtomobile ter s tem omogočena možnost sklepanja pogodb za rabo električne energije za avtomobile ter udobnega plačevanja polnjenj z računom. z možnostjo neposrednega plačila lahko vozniki električnih avtomobilov plačajo polnjenje na sami točki polnjenja s pomočjo pametnega telefona in kreditne kartice ali storitve PayPal. Za preverjanje pristnosti na polnilni točki in zagotavljanja optimalnih informacij strankam je bila razvita aplikacija družbe KELAG za polnjenje električnih avtomobilov. Ta je na voljo za brezplačen prenos za operacijska sistema Android in iOS na pametnih telefonih.

Poleg tega pa je v spletni trgovini KELAG-myShop na voljo posebno področje izdelkov za e-mobilnost. Tam lahko kupci kupijo polnilno tehnologijo in dodatno opremo oz. sklenejo pogodbe za rabo električne energije za avtomobile kar na spletu. Vsi postopki od sklepanja pogodbe do pošiljanja obračunov so za izdelke električne energije za avtomobile družbe KELAG na voljo v elektronski obliki.

Spomladi 2017 bo v Avstriji polnjenje na podlagi gostovanja s sklenitvijo pogodbe končno realnost. Za ta namen je združilo moči enajst dobaviteljev energije in ustanovilo avstrijsko zvezno združenje za električno mobilnost (Bundesverband Elektro-Mobilität Österreich oz. BEÖ). V tem trenutku lahko pribl. 80 % javne polnilne infrastrukture v Avstriji enostavno in udobno koristijo tudi stranke družbe KELAG. Z uvedbo gostovanja je dosežen en pomemben mejnik na poti do množičnega trga e-mobilnosti.

S svežnjem ukrepov, ki predvideva med drugim lastne (zelene) registrske tablice za e-vozila ter subvencije neposrednih naložb za nakup električnih vozil za podjetja in prvič tudi za zasebne uporabnike, želi avstrijska vlada v 2017 dodatno pospešiti prehod na e-mobilnost. Zato se

bo družba KELAG v poslovnem letu 2017 še dodatno spodbujala razvoj izdelkov in širitev polnilne infrastrukture.

Fotovoltaika

Skupina KELAG bo še naprej postavljala in upravljala fotovoltaične sisteme. Spomladi 2016 smo v sodelovanju z občino Volšperk pričeli z načrtovanjem in izvedbo fotovoltaičnega sistema, pri katerem so udeleženi tudi prebivalci. Načrtovanje in odobritev s strani uradov sta bila izvedena poleti 2016, jeseni pa je bil izdan razpis za sistem s skupno zmogljivostjo pribl. 100 kWp. Na začetku januarja 2017 je bil fotovoltaični sistem uspešno zagnan.

Poleg tega pa smo v preteklem poslovnem letu v skupini razširili strategijo za preverjanje in vzdrževanje lastnih fotovoltaičnih sistemov in v okviru tega s preletom helikopterja izvedli termografski pregled vseh fotovoltaičnih sistemov na avstrijskem Koroškem. Spoznanja, pridobljena iz termografskega nadzora bodo vključena v prihodnje preverjanje in optimizacijo sistemov. S tem preventivnim preverjanjem elektrarn, lahko predčasno zaznamo njihove šibke točke ter s tem optimiziramo proizvodnjo.

Digitalizacija/e-poslovanje

Digitalizacija je eden od dejavnikov za uspeh v prihodnosti. V zvezi s tem prispeva e-poslovanje pomembno k uspehu družbe KELAG. Na mnogih področjih skupine, kot na primer tržna komunikacija ter pridobivanje in ohranjanje strank, je e-poslovanje danes ključnega pomena za uspeh.

Organizacijska enota e-poslovanja načrtuje in upravlja pojavljanje na spletu in dejavnosti na družabnih omrežjih ter samopostrežne spletne storitve celotne skupine. Že več kot 50 % uporabnikov spleta obiskuje spletne strani družbe KELAG prek mobilnih naprav. Da je zagotovljen avtomatiziran in optimalen ogled na različnih napravah, je bila spletna stran družbe KELAG v celoti prenovljena. Na novo razvita aplikacija PlusClub omogoča zdaj elektronsko unovčevanje vseh kuponov, kar trajnostno ohranja vires, hkrati pa povečuje hitrost in prilagodljivost pri pripravi ponudb. S to učinkovito strategijo se je družba KELAG uspešno uveljavila na družabnih omrežjih.

Ob koncu leta 2016 so imele vse tri Facebook strani, tj. KELAG Energie, KELAG-PlusClub in E-Tankstellen-Finder, skupaj več kot 70.000 oboževalcev in so skupno dosegle

več kot 20 milijonov prikazov. Z več kot 150.000 samopostrežnimi transakcijami, na primer sklepanje pogodb, pregled porabe ali prikaz računov, predstavlja e-poslovanje pomemben delež na področju digitalnih poslovnih procesov. Prek spletnega kanala KELAG-myShop prodaja družba KELAG energetske pogodbe in energetsko učinkovite izdelke, na primer LED-svetilke in izdelke za pametne domove v integriranem procesu prodaje.

Projekti na področju IT-ja/telekomunikacij

V poslovnem letu 2016 je oddelek za IT/telekomunikacije družbe KELAG s konkretnimi projekti v okviru velikih podatkov/analiz na področju upravljanja strank in sredstev vzpostavil bazo podatkov za nove inovativno zahteve za analizo podatkov znotraj skupine. Skupaj s podjetjem KNG-Kärnten Netz GmbH je bil na področju velikih podatkov/analiz izveden projekt »Predictive Maintenance« (Napovedno vzdrževanje) ter telekomunikacijski ukrepi za konceptualno gospodarsko širokopasovno izgradnjo na avstrijskem Koroškem.

V sredini leta 2016 je bil uspešno zaključen projekt sodelovanja med Holding Graz in družbo KELAG za vzpostavitev sistema za upravljanje pogodb s ciljem, da bi se lahko v prihodnosti vse pogodbe družbe Holding Graz hranile na centralnem mestu v digitalni obliki. V okviru tega projekta je lahko družba KELAG uporabila znanje, ki ga je pridobila v preteklih letih ter tako v obliki svetovanja pomembno prispevala k uspehu projekta digitalizacije.

S projektom »Mailroom« (Vložišče) je bila v drugi polovici leta 2016 ustvarjena prva podlaga za strategijo digitalizacije skupine. V prihodnosti naj bi bila celotna heterogena pošta (papirnat poštiljke, e-pošta, faks itd.) v osrednjem digitalnem vložišču v veliki meri avtomatizirano in popolnoma digitalizirano obdelana in nato prek spleta dostavljena zaposlenim. Skupna želi s tem doseči znatno povečanje učinkovitosti in inovativnosti.

Program za preprečitev zlorabe informacijskih sistemov (usposabljanja za spodbuditev zavedanja), ki je bil v celotni skupini uveden v letu 2015, se je zaključil z letom 2016. Zaradi vedno večje potencialne nevarnosti zaradi spleta, se bo ta ukrep za povečanje ozaveščenosti nadaljeval tudi v prihodnje, in sicer v obliki letnih usposabljanj.

V začetku avgusta 2016 je občinski svet Beljaka potrdil sodelovanje med mestom Beljak in družbo KELAG za po-

ložitev učinkovitih in zmogljivih optičnih kablov za širokopasovne storitve. Glavni cilj sodelovanja je zagotovitev zmogljivega širokopasovnega omrežja za podjetja. Kot naslednji korak pri uresničitvi projekta bo oddelek za telekomunikacije po naročilu mesta Beljak pripravil prvi osrednji načrt za širokopasovno omrežje za eno od koroških občin. Poleg tega, je bilo mesto Lienz za ponudnika telekomunikacijskih in medijskih storitev UPC z napeljavo 10 GB priključeno na deželno glavno mesto Celovec. Od zdaj naprej oskrbuje UPC svoje stranke v Lienzu s širokopasovnimi storitvami, zagotovljenimi prek optičnega omrežja družbe KELAG.

Vodenje, usmerjeno proti ustvarjanju vrednosti

Sprejeta strategija KELAG zasleduje cilj vodenja podjetja v smeri ustvarjanja vrednosti. V zvezi s tem je osrednje

poslovno merilo ustvarjanje vrednosti za vlagatelje, kupce in zaposlene. Načrtovanje, upravljanje in nadzor poslovnih dejavnosti temelji na sistemu upravljanja, ki temelji na vrednosti. Na podlagi strateških ciljev bodo v okviru koncepta upravljanja določeni in izvedeni ukrepi, usmerjeni proti ustvarjanju vrednosti.

Naložbe rasti se merijo na jasno zastavljenih donosih. Zagotoviti pa je treba tudi druge kriterije, usmerjene v ustvarjanju vrednosti, kot na primer stopnja kapitalske ustreznosti in ustrezna bonitetna ocena. Agencija Standard & Poor's je tudi v poslovnem letu 2016 potrdila bonitetno oceno družbe KELAG z »A/stable«. Ta pozitivna ocena je pogoj za optimalne pogoje na trgu kapitala, s čimer je omogočeno doseganje najboljše možne strukture financiranja.

Poslovna področja

izveden konec decembra 2016. Obseg investicije je znašal pribl. 10 mio. EUR.

Elektrika/plin

Proizvajanje električne energije

Skupina KELAG spada med največje proizvajalce električne energije iz hidroelektrarn v Avstriji. Poleg tega je družba dejavna tudi na poslovnem področju vetrne energije ter selektivno izvaja projekte na področju fotovoltaike. S skupno 86 lastnimi elektrarne ter pravic do udeležbe v elektrarnah tretjih oseb, ima družba KELAG proizvodne zmogljivosti v višini pribl. 1.341 MW s proizvodnjo energije v običajnem letu v višini pribl. 3 TWh. Največji lasti sistemi proizvodnje energije družbe KELAG se nahajajo v skupini elektrarn Fragant.

Črpalna hidroelektrarna Reißeck II

Največja posamezna naložba družbe KELAG – projekt Reißeck II v sodelovanju z VERBUND Hydro Power GmbH in Energie AG Oberösterreich – je po uspešnem poskusnem zagonu pričela obratovati oktobra 2016. Obstoječi skupini elektrarn Reißeck in Malta sta povezani prek hidroelektrarne Reißeck II, s čimer se za pribl. 420 MW poveča njuna zmogljivost proizvodnje in črpanja. Skupina KELAG je za svoj delež 181 MW proizvodnih zmogljivosti in 137 MW črpalnih zmogljivosti vložila pribl. 200 mio. EUR.

Ukrepi za nadomestne naložbe in vzdrževanje

V poslovnem letu 2016 so bili izvedeni številni ukrepi za nadomestne naložbe in vzdrževanje, s katerimi je bila zagotovljena razpoložljivost in varnost obstoječih proizvodnih sistemov.

- Spomladi 2016 je bil izprazen zbirnik akumulacijske elektrarne Borovnica nato pa sta bila izvedena kontrola in sanacija delov sistema, ki se nahajajo pod vodo. Hkrati pa je potekal splošni pregled strojne enote ter sekundarne opreme v strojnici. V ta projekt je bilo vloženih pribl. 2 mio. EUR.
- V elektrarni Innerfragant je bila v strojni enoti Oschenik 1 obnovljena zbiralna črpalna. Poleg tega pa so bila na turbini, motornem generatorju in treh krogelnih pipah izvedena servisna oz. sanacijska dela. S temi ukrepi smo bistveno povečali zmogljivost sistema. Zagon je bil

Dodatni poudarek je bil na izvajanju ukrepov za avtomatizacijo različnih področij elektrarne. Poleg tega pa želimo opozoriti tudi na izvedbo uradno predpisanih ukrepov za vzpostavitev in spremljanje ribjih stez na obstoječih pretočnih hidroelektrarnah okvirne direktive o vodah.

Širitev pridobivanja iz vodne energije v tujini

Mednarodne dejavnosti družbe KELAG so se uspešno nadaljevale tudi v poslovnem letu 2016. Do konca leta 2016 je bilo v Srbiji, Bosni in Hercegovini in na Kosovem zagnanih enajst hidroelektrarn z močjo 39 MW oz. standardno proizvodno zmogljivost pribl. 139 GWh. Trenutno sta v izgradnji še dve manjši hidroelektrarni – ena na Kosovem in ena v Bosni in Hercegovini, s kupno zmogljivostjo 11 MW – ki bosta letno proizvodnjo v prihodnosti dvignili na 183 GWh. V razvoju pa imamo še en projekt elektrarne.

Poslovno področje vetrne energije

V poslovnem letu 2016 je proizvodna zmogljivost družbe KELAG iz vetrne energije zrasla na pribl. 62 MW, s čimer je dosežena letna proizvodnja pribl. 159 GWh. Vetrne elektrarne se nahajajo na Gradiščanskem (10 naprav), v Bolgariji (5 naprav) in v Romuniji (14 naprav). Vetrna elektrarna v Filežu na Gradiščanskem je prejela eno dodatno napravo, podjetje Energie Burgenland Windkraft GmbH pa 25-odstotni delež v podjetju Windpark Nikitsch GmbH. Nadaljnje lokacije za naprave so s sodelovanjem trenutno v razvoju.

Poslovno področje fotovoltaike

Skupna moč fotovoltaičnih sistemov družbe KELAG znaša pribl. 3,3 MW_{maksimalne moči}, s čimer lahko pribl. 1.000 povprečnih gospodinjstev oskrbujejo s trajnostno sončno energijo. Poleg nabave in širjenja lastnih sončnih elektrarn pa omogoča družba KELAG tudi namestitve fotovoltaičnih sistemov za zasebne in poslovne odjemalce ter jim ponuja dodatno možnost financiranja. V okviru tega dodatnega poslovnega področja so bili v poslovnem letu 2016 načrtovani sistemi s skupno močjo 1,6 EUR MW_{maksimalne moči}.

Poleg tega pa nudi družba KELAG od leta 2016 pregled fotovoltaičnih sistemov s toplotno kamero. Tako je bilo mogoče ponudbo izdelkov za fotovoltaične naprave, tj. zbiralnikov Sonnenplus in tarifa za odkup Sonnenplus, razširiti z dodatno privlačno ponudbo.

Trgovanje z energijo in prodaja

Proizvodnja in prodaja električne energije

Proizvodnja električne energije v skupini je bila v letu 2016 z 22.785 GWh za 2.405 GWh oz. 11,8 % višja od preteklega leta. Med tem ko je proizvodnja energije v preteklem poslovnem letu imela korist od občutno boljših vodnih virov s pretokom v višini 95,5 % (2015: 88,9 %) in je tako zrasla za 240 GWh na 3.005 GWh, se je tudi pridobivanje električne energije od tretjih oseb povečalo za 2.165 GWh oz. 12,3 % na 19.780 GWh.

Prodaja električne energije skupine se je povečala na 22.071 GWh. V primerjavi s preteklim letom je to porast za 2.414 GWh oz. 12,3 %.

V poslovnem letu 2016 je trgovanje z električno energijo zaradi aktivnega izkoriščanja nihanja cen ponovno za beležilo povečanje obsega trgovanja.

Prodaja končnim strankam je bila z 3.996 GWh pribl. 3,2 % pod lanskim nivojem (4.128 GWh). Približno 54 % je bilo v letu 2016 prodanih poslovnim strankam izven avstrijske Koroške.

Družba KELAG sledi dolgoročni strategiji pridobivanja in trženja energije. Zato se bo večji del proizvedenih količin postopoma tržil v naslednjih letih. Istočasno pa poteka zagotavljanje povpraševanja za zasebne in poslovne odjemalce sorazmerno za vnaprej. Politika trženja in nabave družbe KELAG uravnava kratkoročna nihanja cen in s tem prispeva k večji predvidljivosti in stabilnosti rezultatov. Zaradi nadaljnjega padca cen električne energije na veleprodajnih trgih v zadnjih letih, prihaja pri trženju proizvodnih zmogljivosti do nižjih prihodkov.

Nadaljevanje močne konkurence na maloprodajnem trgu

Na maloprodajnem trgu električne energije se je v letu 2016 konkurenca okrepila na vseh področjih. Kljub temu pa je družbi KELAG uspelo obdržati svoj močen konkurenčni položaj na trgu. Poleg izboljšanih ukrepov ohranjanja strank pa so k temu prispevali zlasti novi izdelki s področja električne energije in zemeljskega plina za zasebne in poslovne stranke ter energetske storitve. Družba KELAG upošteva želje strank in prodaja izključno električno energijo, 100-odstotno pridobljeno iz vodne in ekološke energije.

Zavezanost k varovanju okolja in energetski učinkovitost

Poleg zagotavljanja električne energije iz obnovljivih virov energije, pa je družba KELAG še posebej zanesljiva na področju energetskega svetovanja. Približno 5.000 energetskih svetovanj, opravljenih v letu 2016, kažejo visoko zanimanje strank. Izzivi novega zakona o energetski učinkovitosti premaguje družba KELAG z ukrepi, kot so subvencije za energetske učinkovite rabe toplote in izvedba ukrepov po celotni avstrijski Koroški za zmanjšanje porabe tople vode z razdeljevanjem učinkovitih glav za prhanje.

Visoka kakovost svetovanja

Na področju toplotnih črpalk je družba KELAG v letu 2016 sodelovala pri pribl. 400 novih inštalacijah. S tem je naraslo število strank, ki uporabljajo toplotno črpalko, na pribl. 11.000. V zvezi s tem nudi družba KELAG skupaj z izbranimi inštalaterji, električarji in proizvajalci – tako imenovani »partnerji za energijo« – zasebnim in poslovnim odjemalcem subvencijo za ogrevalne, fotovoltaične in energetske sisteme. Alternativno spodbuja družba KELAG te energetske učinkovite izdelke v okviru lastne akcije za energetske učinkovitost.

Kot posebno storitev organizirana družba KELAG v posameznih občinah energetske dneve, ob katerih nudijo prebivalcem strokovno svetovanje glede načrtovanja ogrevalnih sistemov in možnosti financiranja. Večina koroških občin je tudi partner energetskega svetovanja družbe KELAG.

Za zadovoljitev potreb stran se ponudba izdelkov in storitev družbe KELAG nenehno širi in prilagaja z inovativnimi in v storitve usmerjenimi produkti.

Proizvodnja in prodaja plina

V primerjavi s preteklim letom je proizvodnja plina padla za 953 GWh oz. 11,1 % na 7.649 GWh.

Prodaja plina družbe se je zmanjšala za 955 GWh oz. 11,1 % na skupno 7.634 GWh. Razlog za zmanjšanje je predvsem posledica manjšega obsega trgovanja.

Električno omrežje in omrežje zemeljskega plina

Kot upravitelj distribucijskega omrežja za električno energijo in zemeljski plin na avstrijskem Koroškem zagotavlja podjetje KNG-Kärnten Netz GmbH omrežno infrastrukturo za vse stranke in dobavitelje energije. Zmogljiva omrežna

infrastruktura mora delovati ves čas, 365 dni na leto. Med glavne naloge podjetja KNG-Kärnten Netz GmbH spadajo vodenje poslov, potrebna širitev distribucijskih omrežij za električno energijo in zemeljski plin, potrebnih vzdrževalnih ukrepov ter učinkovito odpravljanje motenj.

Naložbe v kakovost oskrbe

Za zagotovitev zanesljive in kakovostne oskrbe za stranke na avstrijskem Koroškem, so bile v letu 2016 izvedene obsežne naložbe v srednje in nizko napetostna omrežja.

Poudarek je bil na zagonu 20-kilovoltnega stikalnega sistema v Svetem Lenartu v Labotu ter servisiranju 20-kilovoltnih stikalnih sistemov transformatorskih postaj v Borovlju, Oberdrauburgu in Šentvidu ob Glini. Poleg tega pa je bila zaključena gradnja podzemnega prepusta za napeljavo zemeljskega plina pod Dravo v Beljaku, ki je nadomestila prepust vzdolž avtocestnega mostu. V poslovnem letu 2016 je podjetje KNG-Kärnten Netz GmbH vložilo v omrežno infrastrukturo približno 44,1 mio. EUR.

Na podlagi odločitve upravnega sodišča je bila oktobra 2015 prekinjena gradnja 220/110-kilovoltne transformatorske postaje Beljak jug in pripadajoče 110-kilovoltne povezave napeljave, ki sta potrebni za zagotovitev prihodnje oskrbe z električno energijo za območje Beljaka. V zvezi s tem je bilo v letu 2016 pred deželnim upravnim sodiščem sproženih več postopkov za ponovno pridobitev pravnomočnih sklepov.

Prodaja električne energije in zemeljskega plina

Prodaja električne energije podjetja KNG-Kärnten Netz GmbH se je v poslovnem letu 2016 v primerjavi s preteklim letom dvignila za pribl. 0,4 % na 4.166 mio. kWh.

Zaradi večjega povpraševanja s strani zasebnih in poslovnih odjemalcev se je prodaja zemeljskega plina v letu 2016 v primerjavi s preteklim letom povečala za pribl. 0,9 % na 2.225 mio. kWh.

Toplota

Toplota iz biomase in odpadna toplota

Poslovno področje toplote zastopa v družbi več hčerinskih podjetij. Poleg podjetja KELAG Wärme GmbH je na področju zagotavljanja toplote dejavno tudi podjetje Kärntner Restmüllverwertungs GmbH. Podjetje Arnoldstein Errichtungs- und Betriebsgesellschaft mbH je bilo v letu 2016 združeno s podjetjem KELAG Wärme GmbH.

KELAG Wärme GmbH je največje nadregionalno dejavno podjetje za zagotavljanje toplote v Avstriji in upravlja 82 omrežij za daljinsko ogrevanje ter pribl. 900 ogrevalnih central. Glavna poslovna dejavnost podjetja KELAG Wärme GmbH je trajnostno in okolju prijazno proizvodnjo toplote in procesne energije v Avstriji. Obseg storitev vključuje storitve, kot so upravljanje central za ogrevanje ali za zagotavljanje ogrevalne in procesne energije. Poleg tega pa je podjetje KELAG Wärme GmbH s hčerinskima podjetjema zastopano tudi v Sloveniji in na Češkem.

Za proizvodnjo toplote kot primarne energije sta uporabljeni industrijska odpadna toplota in biomasa. Na tem področju je podjetje KELAG Wärme GmbH vodilno v Avstriji. Že pribl. 62 % potrebne toplote je pridobljena na osnovi obnovljivih surovin in odpadne toplote. Kjer raba industrijske odpadne toplote ter proizvodnja toplote na podlagi biomase ni mogoča, ima prednost zemeljski plin, ki je med fosilnimi gorivi daleč najbolj okolju prijazen.

Poleg izvajanja novih projektov se podjetje KELAG Wärme GmbH osredotoča predvsem na stalno zgoščevanje obstoječih omrežij daljinskega ogrevanja za oskrbovanje novih strank. Pri tem pa je posebna pozornost namenjena povečanju učinkovitosti že obstoječih in delujočih proizvodnih sistemov. Inteligentno upravljanje sistemov in omrežij daljinskega ogrevanja zagotavljajo učinkovito rabo sistemov in virov ter s tem prispevajo k največjemu možnemu varovanju okolja. Poleg tega pa omogočajo sistemi zaradi zmanjšane uporabe goriv visoke zmogljivosti z istočasnim manjšim vplivom na okolje. Poleg gradnje in upravljanja omrežij daljinskega ogrevanja podjetje KELAG Wärme GmbH nadalje razvija upravljanje energetskih servisnih sistemov kot drugo poslovno področje. Trenutno upravlja KELAG Wärme GmbH pribl. 900 posameznih sistemov.

V poslovnem letu 2016 je bila zaključena prva faza projekta daljinskega ogrevanja v Velikovcu. Po pribl. 8 km dolgem cevovodnem omrežju bodo končne stranke ob zaključku projekta oskrbovane s pribl. 14 GWh daljinskega ogrevanja. Generacija toplote poteka centralno prek kotla na biomaso z zmogljivostjo 4 MW in kotla na zemeljski plin z zmogljivostjo 6 MW, ki sta bila zagnana januarja 2016 in delujeta kot rezerva ter pokrivata potrebe maksimalne zmogljivosti. Tako so fosilna goriva nadomeščena z biomaso ter istočasno realizirani potenciali energetske učinkovitosti. Leta 2016 pa je bil v Šmohorju izveden tudi zagon toplovodnega kotla na biomaso. S tem sistemom je na eni strani zagotovljena oskrba industrijskih obratov, na drugi

pa gotovost oskrbe s strani obstoječega omrežja daljinskega ogrevanja, ki ga upravlja podjetje KELAG Wärme GmbH. V drugih, že obstoječih omrežjih, še posebej v Špitalu ob Dravi in Beljaku, so bili sistemi daljinskega ogrevanja dodatno razširjeni oz. zgoščeni, s čimer je bil omogočen priklop novih strank na omrežje daljinskega ogrevanja. Poleg tega so se v letu 2016 pričelo načrtovanje izgradnje pribl. 17 km dolge transportne napeljave med Podklošтром in Beljakom. Gradnja transportne napeljave bo zaključena v letih 2017 in 2018. Prek te napeljave bo v prihodnosti omrežju daljinskega ogrevanja mesta Beljak zagotovljena termična moč pribl. 15 MW, s katero bo upravljalo podjetje Kärntner Restmüllverwertungs GmbH. S tem bo za prihodnje širitve zagotovljena trajnostna ekološka oskrba z daljinskim ogrevanjem v največjem omrežju daljinskega ogrevanja podjetja KELAG Wärme GmbH.

Poleg razvoja in izvajanja investicijskih projektov pa pripisuje podjetje KELAG Wärme GmbH velik pomen nadaljnjemu razvoju in optimizaciji notranjih procesov, sistemov upravljanja in varnosti pri delu. V poslovnem letu 2016 smo obnovili certifikata ISO 9001 (vodenje kakovosti) in ISO 14001 (ravljanje z okoljem) ter uspešno pridobili certifikate ISO 50001 (upravljanje z energijo), OHSAS 18001 (varnost in zdravje pri delu) ter AUVA SGM (varnost in zdravje).

Proizvodnja toplote

Zaradi hladnejših vremenskih pogojev in s tem povezanim večjim številom stopinjskih dni je poslovno področje toplote v primerjavi s prejšnjim letom zraslo za 104 GWh oz. 4,7 % na 2.310 GWh.

Prodaja toplote

V primerjavi s prejšnjim letom je prodaja toplote zaradi na novo sklenjenih pogodb za zagotavljanje daljinskega ogrevanja in vremenskih pogojev narasla, in sicer za 79 GWh oz. 4,5 % na 1.824 GWh.

Soudeležbe/drugo

To poslovno področje zajema vse funkcije upravljanja in nadzora ter aktivnosti na področju soudeležbe ter dejavnosti na področju telekomunikacij.

Tukaj lahko navedemo 10,02-odstotni delež v podjetju VERBUND Hydro Power GmbH.

Sredstva, splošni finančni položaj in donos

Kljub težkim okvirnim pogojem, je družbi KELAG uspelo, ohraniti dober konkurenčni položaj na energetske trgu ter finančno stabilnost in donos. V poslovnem letu 2016 je družba dosegla poslovni rezultat v višini 86,5 mio. EUR.

Konsolidirani izkaz poslovnega izida

Skrajšana različica

v mio. EUR	1. 1.–31. 12. 2016		1. 1.–31. 12. 2015	
	%		%	
Bruto prihodki iz prodaje ¹	1.319,8		1.383,3	
Neto prihodki iz prodaje ²	1.064,6		1.004,1	
<i>Električna energija</i>	838,9	78,8	774,8	77,2
<i>Toplota</i>	143,7	13,5	142,2	14,2
<i>Zemeljski plin</i>	64,3	6,0	70,4	7,0
<i>Drugo</i>	17,6	1,7	16,7	1,7
Dobiček iz poslovanja	103,6		97,3	
Financiranja in prihodki od naložb ter prihodki od pridruženih družb	5,8		11,2	
Poslovni rezultat družbe	86,5		89,7	
Čisti dobiček na delnico v EUR	10,8		11,2	

¹ vključno z bruto prihodki od energetskega trgovanja

² vključno z neto prihodki od energetskega trgovanja

Bruto prihodki od dejavnosti na področju električne energije in zemeljskega plina so nekoliko nižji kot leto prej, kar je predvsem posledica nižjih cen na trgu in slabega izkoristka nihanja cen. Za dodatne informacije glede poslovanja glejte posamezne razdelke o poslovnih področjih električne energije oz. zemeljskega plina (vključno z omrežjem električne energije in zemeljskega plina) ter toplote. Zaradi realizacije manjših projektov za spodbujanje rasti doma in v tujini ter povečanja čezmejne oskrbe z električno energijo v jugovzhodni Evropi se neto prihodki gibljejo nekoliko nad nivojem prejšnjega leta.

Prihodki iz poslovanja so v poslovnem letu 2016 zrasli z 97,3 mio. EUR na 103,6 mio. EUR. Ta rast je predvsem posledica zmanjšane potrebe po amortizaciji za domače in tuje projekte hidroelektrarn in vetrnih elektrarn.

Stroški materiala v višini 716,2 mio. EUR so skladni z razvoj prihodkov in rahlo presegajo lanskoletno raven.

Financiranja in prihodki od naložb v višini pribl. 5,8 mio. EUR so se v primerjavi s prejšnjim letom poslabšali (11,2 mio. EUR). Ta upad je posledica manjšega deleža podjetja VERBUND Hydro Power GmbH ter nižjih kapitaliziranih stroškov obresti zaradi zagona projekta Reißbeck II.

Konsolidirana bilanca stanja*Skrajšana različica*

	31.12.2016		31.12.2015	
	<i>mio. EUR</i>	<i>%</i>	<i>mio. EUR</i>	<i>%</i>
SREDSTVA	1.974,6	100,0	1.895,2	100,0
Dolgoročna sredstva	1.625,5	82,3	1.607,3	84,8
Kratkoročna sredstva	349,1	17,7	287,9	15,2
OBVEZNOSTI	1.974,6	100,0	1.895,2	100,0
Lastni kapital	817,2	41,4	773,1	40,8
Dolgoročni dolg	874,5	44,3	836,9	44,2
Kratkoročni dolg	283,0	14,3	285,1	15,0

Razmerje med lastnim in tujim kapitalom je lahko še dodatno izboljšano in se odraža tudi v rahlo povečanem deležu lastnega kapitala. Povečanje bilančne vsote je predvsem posledica vključitve investicijskega posojila Evropske investicijske banke (EIB) in trdnega internega financiranja, ki se izraža v povečanju likvidnih sredstev ter dolgoročnih finančnih obveznostih.

Investicije in vzdrževanja

V poslovnem letu 2016 je KELAG realiziral obsežen investicijski program. Družba je investirala 115,3 mio. EUR v opredmetena in neopredmetena sredstva (npr. pravice do odkupa električne energije). Glavni delež investicij v opredmetena sredstva predstavljajo projekti elektrarn doma in na tujem ter sistemi distribucijskih omrežij. Poleg tega je treba še omeniti investicije v 45-odstotni delež v črpalni hidroelektrarni Reißeck II.

V področje proizvodnje energije doma je družba KELAG investirala 31,5 mio. EUR. Za distribucijska omrežja je bilo namenjenih 44,1 mio. EUR. Nadaljnjih 22,1 mio. EUR je bilo namenjenih za poslovno področje toplote, 8,3 mio. EUR pa za druga področja. V tujini je družba KELAG investirala 9,3 mio. EUR v gradnjo hidroelektrarn v Bosni in Hercegovini in na Kosovem.

Investicije

v mio. EUR	2016	2015
Neopredmetena sredstva	29,6	29,9
Osnovna sredstva	85,7	105,0
VSOTA	115,3	134,9

Za vzdrževanja je družba KELAG v poslovnem letu 2016 porabila pribl. 28,0 mio. EUR, in sicer za različne odhodkovne postavke rezerv in rezervacij.

Vzdrževanja

v mio. EUR	2016	2015
Ustvarjanje doma	4,5	5,5
Omrežje	15,4	12,8
Toplota	5,5	2,4
Drugo	2,6	1,2
VSOTA	28,0	21,9

Financiranje in finančna strategija

V poslovnem letu 2016 trajajoče negotovosti na finančnih in kapitalskih trgih, povezane z nizkimi obrestnimi merami, so v preteklem poslovnem letu ponazorile koristi strategije financiranja družbe KELAG, usmerjene k nižjim tveganjem. Pri tem pa je bil poudarek še naprej na dveh bistvenih stebrih, tj. zagotavljanje likvidnosti in krepitev bonitetne ocene.

V povezavi s tem velja trenutna strategija financiranja za mehanizem pravil, ki je vključen v nadrejeno strategijo družbe in si prizadeva za ohranjanje dobre bonitetne ocene tudi pri vedno večji dinamiki in v zahtevnem poslovnem okolju. Osnovna cilja ostajata zagotavljanje ustrezne likvidnostne rezerve ter dobre bonitetne ocene, ki družbi KELAG omogočata največjo možno fleksibilnost in prost dostop do finančnih trgov. Poleg tega je bistvena naloga družbe centralno in k povpraševanju usmerjeno upravljanje uravnoteženega financiranja hčerinskih podjetij. Pri izbiri finančnih struktur je družba usmerjena k diverzifikaciji virov financiranja in s tem razbremenitvi obstoječih kreditnih linij. V poslovnem letu 2016 je družba znižala svoj neto dolg za pribl. 17,1 mio. EUR na pribl. 500,8 mio. EUR.

Zagotavljanje ustrezne likvidnostne rezerve

Družba KELAG še naprej ohranja stabilen pritok sredstev iz tekočega poslovanja. Za leto 2016 je bila v ospredju

Izkaz denarnih tokov

v mio. EUR	2016	2015
Denarni tok iz poslovanja	173,7	178,4
Denarni tok iz naložb	-111,5	-121,7
Denarni tok iz financiranja	-27,1	-0,3
Spremembe denarnih in likvidnih sredstev	35,0	56,4
V izkazu denarnih tokov prikazana likvidna sredstva na dan 31. 12.	167,5	132,5
V izkazu denarnih tokov prikazana likvidna sredstva na dan 1. 1.	132,5	76,2

zagotovitev stabilnega internega financiranja v družbi ter hiter in varen dostop do likvidnih sredstev na podlagi pogodbeno dogovorjenih osnovah. Do leta 2018 razpolaga družba KELAG s pogodbeno dogovorjenimi kreditnimi linijami v višini 250 mio. EUR. Poleg tega je družbi KELAG, po izredno uspešni umestitvi obveznic v letih 2012 in 2014 v višini po 150 mio. EUR, v poslovnem letu 2015 uspelo, si pri Evropski investicijski banki (EIB) zagotoviti kredit v višini 100 milijonov EUR, ki je bil nato porabljen v letih 2015 in 2016.

Po potrebi in temeljno financiranje družbe za ohranjanje finančne fleksibilnosti

Družba KELAG daje vtis finančne enote in s tem krepí oz. optimizira svoj položaj v pogajanjih z investitorji, bankami in drugimi poslovnimi partnerji. Poleg tega pa izvajamo vse kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne finančne ukrepe družbe KELAG, ki deluje tudi kot center za združevanje sredstev.

Zagotavljanje dobre plačilne sposobnosti z ohranjanjem bonitetne ocene »A«

Na višino stroškov financiranja in neomejen dostop do finančnih instrumentov vpliva kreditna sposobnost podjetja. Z diferenciacijo premij za tveganje glede na oceno kreditne sposobnosti ima dolgoročno zagotavljanje zelo dobre bonitetne ocene KELAG pomemben pomen. Junija 2016 je agencija Standard & Poor's potrdila dobro bonitetno oceno »A« s stabilnimi napovedmi.

Denarni tok iz poslovanja v višini pribl. 173,7 mio. EUR je v primerjavi s prejšnjim letom zabeležil rahel upad za pribl. 3 %. Vse naložbe in izplačila dividend smo lahko v celoti pokrili z internimi finančnimi viri. Denarni tokovi iz financiranj navajajo upad v višini 30 milijonov EUR zaradi okvirne pogodbe z EIB.

Ključne finančne številke

v mio. EUR	2016	2015
Denarni tok iz poslovanja	173,7	178,4
Prosti denarni tok	50,7	40,5
Stroški obresti	-14,0	-11,2
Prihodki od obresti	0,7	0,5
Neto stopnja zadolžitve na dan 31. 12.	61,3 %	67,0 %
Neto dolg na dan 31. 12.	500,8	517,9

Neto stopnja zadolžitve kot ključni kazalnik na področju financ navaja razmerje med neto dolgom in lastniškim kapitalom. Ta kazalnik se je v primerjavi z letom 2015 izboljšal na 61,3 %, in sicer predvsem zaradi višjega lastniškega kapitala. Neto dolg v višini 500,8 mio. EUR izhaja iz dolgoročnih in kratkoročnih finančnih obveznosti v višini 442,3 mio. EUR, vključno z rezervacijami socialnega kapitala v višini 251,9 mio. EUR z odbitkom likvidnih sredstev v višini 167,5 mio. EUR ter vrednostnih papirjev v višini 25,8 mio. EUR.

Prosti denarni tok v višini pribl. 50,7 mio. EUR je bil predvsem zaradi nižjih izdatkov pri naložbah nad nivojem prejšnjega leta.

Tudi najbolj mirna
voda skriva
ogromno moč.

Voda predstavlja čistost – tudi na
področju pridobivanja energije. Z 71
lastnimi hidroelektrarnami proizvajamo čisto
in okolju prijazno energijo.

Zaposleni

Motivirani in usposobljeni zaposleni so bistvenega pomena za konkurenčnost in obstojnost družbe. In družba KELAG se uspešno spopada z visokimi zahtevami sodobnega upravljanja s kadri.

Zaposleni v številkah

Družba KELAG je imela v letu 2016 1.418 zaposlenih¹. Povečanje števila zaposlenih v primerjavi s preteklim letom je posledica pridobitve podjetja energieeffizienz GmbH v četrtem četrtletju leta 2015 in s tem povezanega sorazmernega upoštevanja števila zaposlenih ob zaključku leta 2015.

Podružnica	Zaposleni za polni delovni čas 2016	Zaposleni za polni delovni čas 2015
KELAG	592	592
KNG-Kärnten Netz GmbH	543	550
KELAG Wärme GmbH	191	189
Kärntner Restmüllverwertungs GmbH	28	28
KI-KELAG International (poddružba)	43	43
energieeffizienz GmbH	18	3
Biowärme Imst GmbH	3	3
SKUPAJ	1.418	1.408

¹ Zaposleni za polni delovni čas (preračunano v položajih za polni delovni čas; vključno z neaktivnimi delovnimi razmerji in izučeni vajenci z zakonsko določenim obveznim zaposlovanjem), vajenci inčasno zaposleni niso upoštevani.

	2016	2015
Vajenci	112	119
Začasno zaposleni	131	148

Strateško upravljanje s kadri

Dolgoročno načrtovanje in zagotavljanje delovne sile

V povezavi vse večje kompleksnosti in dinamičnosti tržnega okolja, so bili izvedeni številni ukrepi za upravljanje s kadri. Dejavniki, kot so demografske spremembe in pomanjkanje mlade delovne sile zahtevajo dolgoročno načrtovanje in zagotavljanje kadrov ter sistematični razvoj, ki temelji na potrebi po zaposlenih. Pri tem se metode in orodja za upravljanje s človeškimi viri neprestano razvijajo, da lahko podprejo izvajanje poslovnih strategij.

Osrednje točke v letu 2016

Proaktivno upravljanje kadrov

Pri upravljanju kadrov se je družba proaktivno posvetila naslednjim osrednjim točkam na področju strateškega upravljanja kadrov ter upravljanja uspešnosti in razvoja kadrov:

Da je vodilnim zaposlenim zagotovljeno orodje za razmislek o lastnih vlogah in izvajanju nalog, je družba uvedla metodo 360-stopinjskih povratnih informacij, pri čemer gre izključno za orodje za nadaljnji razvoj in ne ocenjevanje zaposlenega. Na podlagi modela usposobljenosti družbe KELAG ter dodatnih tem s področja kulturne diagnoze, so s pomočjo vprašalnika podane povratne informacije za skupine »vodilni, zaposleni, sodelavci in samopodoba«. Iz celotne slike so nato dobljene posebne razvojne dejavnosti za vodilne zaposlene.

Poleg tega podpira projekt »Job Families« (Družina na delovnem mestu) razvoj funkcionalne strukture čez celotno družbo. Letno ocenjevanje opisov delovnih mest in nalog na podlagi analiz trga in obstoječih kolektivnih pogodb ter sporazumov na ravni podjetja zagotavlja kakovost »družine na delovnem mestu« in tvori osnovo za sodoben sistem izračuna plače. Na podlagi tega so določeni ukrepi na področju zaposlovanja in upravljanja s kadri, da so zagotovljene prihodnje kapacitete ter položaj privlačnega delodajalca.

Različne možnosti (nadaljnega) usposabljanja

Dinamično okolje prinaša zaposlenim nenehno nove delovne pogoje in vsebine. Predvsem z namenom izboljšanja učinkovitosti in kulture inovativnosti, je bil razvoj zaposlenih v letu 2016 prilagojen tem novim izzivom. Učenje na delovnem mestu je postalo bolj interaktivno, bolj praktično in bolj individualno. Interna izmenjava znanja in usposabljanja »na delovnem mestu« so bila v letu 2016 večkrat izvedena. Zaposleni se učijo z drugimi in drug od drugega. Ves ta proces pa podpirajo novi ukrepi v obliki učnih krožkov ali programov mentorstva. Učenje z izmenjavo znotraj kolektiva pridobili vedno večji pomen v primerjavi s prenosom znanja od zunaj (v obliki klasičnih seminarjev).

Tako spodbuja družba KELAG individualni nadaljnji razvoj kolektiva s ciljno usmerjenimi ukrepi. V celotni družbi se je 1.088 zaposlenih skupaj nadaljnjo usposabljal 3.128 dni. Pri tem pa je bila posebna pozornost posvečena usposabljanjem, ki so res potrebna, tj. kakovost pred količino.

Usposabljanja za zagotovitev kvalificiranih mladih zaposlenih ima v družbi KELAG že tradicionalno pomembno vlogo. Leta 2016 je bilo v družbi v povprečju izučenih 112 pripravnikov, in sicer predvsem na področju elektrike, kovinarstva in strojništva ter za delovno mesto pisarniškega referenta. To predstavlja stopnjo usposabljanja v višini pribl. 8,7 %. Leta 2016 je bilo sprejetih skupno 29 vajencev. Družba KELAG tako pomembno prispeva spodbujanju trga dela in zaposlovanja mladih na avstrijskem Koroškem.

Družbena odgovornost

Družba KELAG je mnenja, da je ena njenih nalog podpiranje svojega kolektiva na področju promocije zdravja, preprečevanja bolezni ter izboljšanja in ohranjanja dobrega počutja na delovnem mestu.

V okviru projekta »Betriebliche Gesundheitsförderung« (Promocija zdravja na delovnem mestu) je bila v letu 2016 ponovno na voljo »cesta zdravja« (nem. Gesundheitsstraße), ki je namenjena dviganju ozaveščenosti glede zdravstveno potenciala posameznika na podlagi vrednosti iz prejšnjih let. S pomočjo enotedenske ponudbe bazičnega postnega menija in trajne ponudbe alternativnega brezmesnega menija je bila pri zaposlenih v ospredju postavljena pomembnost zdravega prehranjevanja.

S program raznolikost je družba KELAG v letu 2016 določila prednostne naloge na področju upravljanja generacij. Prav tako pa so bili na področju vključevanja ljudi s posebnimi potrebami in medkulturnega sodelovanja izvedeni različni pristopi in projekti. Oblikovana so bila tudi dodatna mesta za usposabljanje oseb s priseljenkim ozadjem. Družba KELAG pa si zelo prizadeva tudi za povišanje deleža žensk v vodstvu.

Varnost pri delu

Varnosti in zdravju delavcev namenja družba KELAG veliko pozornosti. Svoje zadolžitve za zagotovitev varnosti in zdravja svojih zaposlenih jemlje družba zelo resno. Izvajajo se ukrepi za varovanje življenja in zdravja ter integritete in dostojanstva, vključno preprečevanjem poklicnih tveganj in zagotavljanje ustrezne organizacije.

Zagotavljanje integrirane kulture varnosti v celotni družbi se je nadaljevalo tudi v letu 2016. Vmesni rezultati v statistiki nesreč kažejo pozitiven trend. Z ukrepi, kot so delavnice in seminarji je bila še naprej spodbujana kultura varnosti. Pri tem pa ni bilo pomembno samo število nesreč, ampak predvsem zavedanje varnosti vsakega posameznika zaposlenega.

Družba KELAG kot privlačen delodajalec

Po uspešni ponovni podelitvi certifikata s strani avstrijskega ministrstva za družino in mladino je bila družba KELAG jeseni leta 2016 ponovno razglašena za trajnostno in družinsko naravnano podjetje. Že jeseni 2013 je družba prejela certifikat »audit beruf und familie«. Ustvarjanje družini prijaznih delovnih pogojev dojemamo kot ključnega pomena za spodbujanje zadovoljstva zaposlenih.

Da je privlačnost podjetja vidna tudi navzven, izvaja oddelek za blagovno znamko delodajalca/trženje za zaposlene na letni ravni različne ukrepe. Primer tega je štipendija družbe KELAG. S tem želi družba doseči, da stopijo z njo v stik ambiciozni in obetavni mladi akademiki in zgodaj spoznajo družbo KELAG kot privlačnega delodajalca. V idealnem primeru družba prepozna potencialne zaposlene za prosta delovna mesta. Druge dejavnosti vključujejo udeležbo na zaposlitvenih sejmih, sodelovanje s šolami, podeljevanje pripravništev in veliko več. Za še bolj osredotočeno spodbujanje pozitivne podobe družbe KELAG kot delodajalca tudi pri univerzitetnih diplomantih, letno

poteka dogodek »HR-Night«. Z uvodnimi nagovori osebnosti s področja človeških virov so obravnavane aktualne teme upravljanja s kadri.

Trajnost

Družba KELAG na številne različne načine razume pojem trajnosti. Za družbo KELAG pomeni trajnostni razvoj usklajevanje poslovnih dejavnosti na način, da sta okoljska in družbena odgovornost skladna s poslovnimi potrebami.

Raba čistih virov energije

Kot zeleno podjetje oskrbuje družba KELAG svoje stranke 100-odstotno z električno energijo, pridobljeno iz vodne in eko-energije. Hčerinsko podjetje KELAG Wärme GmbH je največji oskrbovalec s toploto v Avstriji in se osredotoča na proizvodnjo energije z uporabo biomase in industrijske odpadne toplote. Poleg rabe obnovljivih virov energije za proizvodnjo električne energije, ima energetska učinkovitost prednostno vlogo. Družba KELAG seznanja svoje stranke z možnostmi učinkovite rabe energije in v zvezi s tem nudi individualne izdelke in energetske storitve. Za še boljše utrditev položaja kot k strankam usmerjenega ponudnika energijskih storitev, nenehno preverjamo in ocenjujemo nove poslovne modele in tehnologije. Upravljanje inovacij, digitalizacija, elektro-mobilnost in pametne tehnologije so pri tem osrednje teme.

Trajnostno ukrepanje pomeni tudi k prihodnosti usmerjeno prispevanje k varnosti in zanesljivosti oskrbe z energijo. Na podlagi tega KELAG nenehno posodablja svojo omrežno infrastrukturo.

Pogoj za trajnostno ukrepanje je trden gospodarski temelj. Družba KELAG nastopa kot trdno in konkurenčno podjetje ter gonilo regionalnega gospodarstva in trga dela, s tem pa bistveno prispeva k ustvarjanju dodane vrednosti.

Deležniki

V luči sprememb na področju energetskega gospodarstva se je družba KELAG odločila za nadaljnji razvoj svojega upravljanja deležnikov. Za ta namen je bil izbran inovativni pristop analize omrežij deležnikov. Analiza prepričljivo poudarja pomen družbe KELAG kot vodilnega podjetja na avstrijskem Koroškem. Družba je v središču gospodarskega grozda in njene dejavnosti zelo pozorno spremljajo njeni deležniki. Družba ne igra pomembne vloge samo na go-

spodarski ravni, ampak je njen vpliv viden tudi na področju kulture, družbe, športa in politike.

Še posebej na podlagi aktivnosti na področju obnovljivih virov energije se družbo KELAG dojema kot absolutno v prihodnost usmerjeno in inovativno. Skupaj z močnimi regionalnim vezmi te vrednote še dodatno zaznamujejo podoba družbe. Odprtost deležnikov za sodelovanje z družbo KELAG na projektih partnerstvih je nadpovprečna, kar pa gre za družbo KELAG seveda z roko v roki z visoko stopnjo odgovornosti.

Leta 2016 je organizirala družba KELAG skupaj z združenjem Oesterreichs Energie, ki zastopa interese industrije električne energije, dan dialoga med deležniki, v okviru katerega so potekale razprave o sedanji strategiji električne energije v Avstriji ter o temah, pomembnih za družbo KELAG.

Poleg tega pa je bila že enajstič izvedena konferenca na temo obnovljivih virov energije na avstrijskem Koroškem »Konferenz Erneuerbare Energie Kärnten«. Ta se je z leti razvila v komunikacijsko platformo o trendih na področju energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije. Na dogodku, ki je potekal 16. novembra 2016, je sodelovalo pribl. 300 udeležencev. Predstavniki gospodarstva, znanosti in politike so razpravljali o dekarbonizaciji in velikih podatkih s poudarkom na upravljanju množičnih podatkov. V posameznih prispevkih se je razpravljalo o spreminjanju se energetskega trgu stran od centraliziranih struktur z le nekaj udeleženci ter o dobrem načrtovanju decentraliziranih enot z različnimi udeleženci, različnimi tehnologijami in kompleksnimi poslovnimi modeli. Zaključek je bil, da bo prihodnost prinesla novo dimenzijo izmenjave in obdelave podatkov ter komunikacije.

Poročilo o trajnosti

S poročilom o trajnosti obvešča družba KELAG svoje deležnike o ukrepih in projektih, ki so bili v smislu trajnostnega razvoja podjetja izvedeni v bližnji preteklosti. Družba KELAG redno dokumentira svoja prizadevanja, s čimer želi pokazati, da resno jemlje svojo odgovornost kot ekološko, gospodarsko in socialno trajnostno podjetje.

S kampanjo »Generation Klimaschutz« (Generacija varovanja podnebja) želi družba KELAG povečati ozaveščenost o energetske učinkovitosti in varovanju podnebja pri in predvsem skupaj s svojimi strankami.

Glavne teme poročila so štirje stebri trajnostnega programa družbe KELAG, tj. okolje in podnebje, izdelki in inovacije, regija in družba ter podjetje in zaposleni. Ta je bil izdelan v skladu s smernicami G4 organizacije Global Reporting Initiative (GRI), da je omogočena primerjava lastnega delovanja z drugimi podjetji.

Okolje in podnebje

Kot trajnostno delujoč ponudnik energetskega storitve pripisuje družba KELAG varovanju okolja in podnebja velik pomen. Proizvodnja električne energije iz 100-odstotne hidroenergije in eko-energije že vrsto let pomembno prispeva k temu. Dodatno pa družba investira v izgradnjo poslovanja na področju vetrne energije in izvaja projekte sončne energije doma in na tujem. Na področju toplote si družba KELAG prizadeva za uporabo obnovljivih virov energije in industrijske odpadne toplote.

Preprečevanje emisij CO₂

Družba KELAG je v letu 2016 s svojimi obstoječimi elektrarnami, ki temeljijo na obnovljivih virih energije, proizvedla pribl. 3.005 GWh električne energije. Pri proizvodnji električne energije je bilo v skladu z omejitvami ENTSO-E, veljavnimi od 2015, proizvedenih 343,84 g ogljikovega dioksida na kilovatno uro. S svojimi elektrarnami ter udeležbo v drugih elektrarnah družba KELAG vsako leto prispeva k preprečevanju pribl. 1,03 mio. ton emisij CO₂. Poleg zagotavljanja električne energije iz obnovljivih virov energije, pa je družba KELAG še posebej zanesljiva na področju energetskega svetovanja. V sodelovanju z električarji, inštalaterji in proizvajalci (»KELAG-Power-Partner«) ponuja družba zasebnim in poslovnim strankam subvencije za ogrevalne in energetske sisteme.

Na področju proizvodnje toplote so z uporabo obnovljivih virov energije ter odpadne toplote iz industrijskih procesov v primerjavi s posameznimi ogrevalnimi sistemi na fosilna goriva in kurilno olje omogočeni občutni prihranki pri emisijah CO₂. Z okolju prijazno proizvodnjo toplote je letno preprečenih več kot 415.000 ton CO₂. Dodatno pa nudimo strankam podporo in svetovanje pri oddajanju vlog za subvencije. S sežiganjem ostankov odpadkov prihrani podjetje Kärntner Restmüllverwertungs GmbH v primerjavi z deponijo 140.000 ton CO₂.

Čista toplota

Kot vodilni ponudnik toplote na avstrijskem trgu je podjetje KELAG Wärme GmbH v poslovnem letu 2016 kljub velikemu pritisku konkurence in težkim tržnim razmeram, kar še posebej velja za fosilne energente, uspelo še dodatno utrditi svoj položaj na trgu. Že pribl. 62 % potrebne toplote se ustvari iz obnovljivih surovin in odpadne toplote. Podjetje KELAG je dobavitelj toplote za celotno Avstrijo, obenem pa igra glavno vlogo tudi na področju uporabe biomase in industrijske odpadne toplote za oskrbovanje s toploto in zagotavljanje elektrike za proizvodnjo številnim strankam v javnem in zasebnem sektorju.

Podjetje KELAG Wärme GmbH je razvilo integriran sistem za ravnanje z okoljem, pri čemer je uporabilo ustrezne postopke ISO-certificiranja.

Podjetje in zaposleni

Strategija koncerna KELAG služi vrednostno usmerjenemu vodenju podjetja. Motivirana in predana delovna sila predstavlja pogoj za konkurenčnost in trajnost podjetja KELAG, ki tako izpolnjuje visoke zahteve sodobnega upravljanja človeških virov.

Razvojni program »kelag2020«

Podjetje KELAG je že leta 2014 uvedlo dolgotrajen strukturni in kulturni razvojni postopek, s katerim želi zagotoviti doseganje strateško zastavljenih ciljev. Na ta način podjetje odgovarja na predvidene spremembe v podjetnem okolju, ki jih prinaša prihodnost. Razvojni program »kelag2020 – oblikujemo prihodnost« vključuje natančno obravnavo posameznih področij podjetja. Več pozornosti je med drugim namenjene organizacijski strukturi, kulturi podjetja, upravljanju uspešnosti podjetja in doseganju boljših rezultatov. Namen teh sprememb je zagotoviti trajnostno gospodarsko stabilnost podjetja KELAG.

Delavnica idej KELAG

Odgovornost podjetja KELAG vključuje tudi razvoj načela trajnosti v samem podjetju. Podjetje KELAG je zasnovalo delavnico idej KELAG, ki služi kot platforma za razprave o družbenopolitičnih temah, relevantnih za podjetje KELAG. S tem želi podjetje zaposlene in vodilne ozaveščati o temah prihodnosti, spremeniti njihov način mišljenja in odpreti nove možnosti. Leta 2016 je podjetje povabilo dr.

Freda Lukasa, vodjo strokovnega centra za trajnost na Ekonomski fakulteti na Dunaju, ki je skupaj z zaposlenimi podjetja KELAG v razpravi z naslovom »Spremembe na poti do trajnosti? Odgovorno poslovanje v omejenem svetu« razmišljal in razglabljal o potrebnih spremembah.

Upravljanje raznolikosti

Ženske na vodilnih položajih, ljudje s posebnimi potrebami, mednarodne izmenjave in ljudje različnih starosti omogočajo nove možnosti za inovacije in v prihodnost usmerjeno vodenje podjetij družbe KELAG. Prizadevanja se osredotočajo na širjenje ideje, da raznolikost zaposlenih predstavlja dejavnik za uspeh.

Regionalna kuhinja

Tri kuhinje, ki jih ima družba KELAG v Celovcu na Vrbskem jezeru, Beljaku in St. Veitu na reki Glan, se od leta 2016 osredotočajo na regionalne jedi in trajnostnost. Tri četrtine uporabljenih živil prihajajo s Koroške, s čimer pri lokalnih kmetih, predelovalcih hrane in trgovcih omogočijo dodano vrednost 300.000 EUR.

Izdelki in inovacije

Trendi digitalizacije, dekarbonizacije in decentralizacije skrbijo za vedno večjo dinamiko na energetskih trgih. Poleg tega je prišlo tudi do občutnega povečanja konkurence, zaradi česar je mogoče opaziti, da stranke vedno pogostejše menjajo dobavitelje. Skupina KELAG s po meri in po želji proizvedenimi izdelki zavzema dober položaj na trgu, ki pa mu vlada velik pritisk konkurence. Uresničitev projektov inovacije naj bi poleg tega poskrbela tudi za razvoj skupine v okolju prijaznega, inovativnega in digitalnega ponudnika vseh energetskih storitev.

Aplikacija »GreenApp« bo odjemnikom električne energije kaj kmalu omogočala preprost ogled porabe energije in informacij o vzorcih porabe. Nadaljnjo prednost bo predstavljala tudi razumljivo in avtomatizirano pojasnilo računa. Kmalu bodo na voljo tudi profesionalni alarmni sistemi in svetovanje o varnosti. Trenutno na določenem preizkusnem območju poteka obveščanje o novih izdelkih in storitvah. Odziv trga na tej preizkusni stopnji predstavlja osnovo za odločitve za nadaljnje načine oglaševanja na avstrijskem Koroškem.

Posebna ponudba za varčevanje z energijo strankam podjetja KELAG omogoča ugodno menjavo obstoječe glave za prhanje z varčno glavo, prav tako pa lahko z vodnim regulatorjem posodobijo pipo umivalnika. Ta posebna ponudba na leto prihrani pribl. 500 milijonov litrov vode in 17,5 GWh elektrike. To je toliko, kot je v enem letu prihrani pribl. 4400 gospodinjstev na avstrijskem Koroškem.

Regija in družba

Skupina KELAG je regionalno podjetje in tako tudi zanesljiv partner prebivalstva. Zagotavljanje električne energije in zavedanje družbene odgovornosti predstavljata za avstrijsko Koroško, kot gospodarsko in energetska lokacijo, pomemben temelj.

Naša odgovornost

Skupina KALEG je član priznanih skupnosti »UN Global Compact« in »respACT«, obenem pa sodeluje tudi z združenjem »Verantwortung zeigen!«, kar ji omogoča, da je v stalnem dialogu s strokovnjaki in da svojo zavzetost na področju trajnostnosti še naprej razvija.

Združenje »Verantwortung zeigen!« omogoča komunikacijo med gospodarstvom in družbo, pri čemer je najpomembnejše medsebojno spoštovanje akterjev. Temeljna naloga podjetij je, da poslujejo odgovorno in da s socialnim ter okoljevarstvenim udejstvovanjem bogatijo dano družbo.

Skupina KELAG je leta 2016 sodelovala tako na dogodku »Engagementtagen«, na katerem je ekipa podjetja v določeni socialni ustanovi prevzela obrtniške naloge, kot tudi na dogodku »Adventkalender«, v okviru katerega podjetja socialnim ustanovam v adventnem času niso darovala samo denarja, ampak tudi čas. V sklopu izobraževalnega projekta »Brückenschlag«, ki vodilnim nudi možnost učenja in spremembe svojih stališč, je eden od vodilnih družbe KELAG en teden delal v bolnišnici Waiern.

Energetska učinkovitost – socialni steber

Socialne ustanove, kot so Arge Sozial, Caritas in diakonija de La Tour, so energetskim svetovalcem družbe KELAG omogočile, da so lahko več kot 300-krat v letu svoje znanje delili z drugimi. Skupina KELAG strankam svetuje glede pametnega ravnanja z električno energijo, obenem pa

prevzame stroške novih, varčnejših naprav, ki jih socialne ustanove kupijo na predlog družbe KELAG. Na ta način podjetje KELAG strankam pomaga pri trajnostnem varčevanju z denarjem in energijo.

Raziskave in razvoj

Uporabni projekti na področju raziskav in razvoja

Podjetje KELAG se na področju raziskav in razvoja osredotoča na koristne dejavnosti, ki jih izvaja predvsem v sodelovanju z univerzami, raziskovalnimi inštituti in višjimi šolami. Na tem mestu je treba posebej omeniti sodelovanje s celovško univerzo v obliki gostujočih predavanj za predmet »Trajnostno upravljanje energije«. Projekti sodelovanja z navedenimi ustanovami pogosto potekajo v sklopu zaključnih del prve in druge stopnje bolonjskega študijskega programa.

Trenutni koristni projekti na področju raziskav in razvoja potekajo na teme naslednjih področij: Ocena stanj proizvodnih sredstev, ozemljitvenih naprav, omrežij visoke in nizke napetosti, baterijskih shranjevalnih enot v električnih omrežjih in trajnostnosti.

Prav tako so pomembne povezave s temami distribucijskih sistemov (pametna omrežja in pametno merjenje), ki se jih lotevamo v sodelovanju z industrijskimi partnerji. Na področju energetske učinkovitosti smo se leta 2016 osredotočali predvsem na dejavnosti elektronskega poslovanja.

Poleg lastnih dejavnosti financiramo tudi raziskovalne in razvojne projekte v sklopu odbora »Raziskave in inovacije« zastopstva avstrijskega elektronskega poslovanja Oesterreichs Energie.

Ta organizacija spodbuja in usklajuje skupne raziskovalne dejavnosti sodelujočih podjetij. Najpomembnejše teme leta 2016 so bile: Regulacija, omrežja in zanesljivost oskrbe, energetska politika in oblikovanje trga, kibernetska varnost, informacijske in komunikacijske tehnologije, upravljanje vodnih virov ter energetske in podnebne strategije.

Druge informacije

Vsi finančni instrumenti, ki so potrebni za ocenitev premoženjskega in finančnega položaja ter poslovnega izida, so navedeni v naših konsolidiranih računovodskih izkazih.

Razvoj priložnosti in tveganj

Ustrezna politika obvladovanja tveganj

Podjetništvo temelji na načelu »brez tveganj ni priložnosti«. Zato mora vsako podjetje določiti, koliko je pripravljeno tvegati, in tako opredeliti svoje meje tveganj.

Visoka stopnja ozaveščenosti o tveganju

Skupina KELAG prisega na integrirano obvladovanje tveganj, ki zajema tako tveganja pri poslovanju lastnega podjetja kot tveganja, povezana s trgov. Pravila in minimalni standardi, ki veljajo za celoten koncern, zagotavljajo sistematično in usklajeno obvladovanje tveganj. Strateški cilj družbe KELAG je preseči samo obvezno izpolnjevanje minimalnih zahtev in povečati ozaveščenost o tveganjih na vseh ravneh, sistematično vključiti različne vidike tveganj v podjetniške odločitve in izboljšati zmogljivost internih nadzornih sistemov ter sistemov obveščanja. Na ta način želi podjetje KELAG na vseh ravneh skupine uveljaviti kulturo tveganj, ki temelji na pravih vrednotah.

Organizacija sistema za obvladovanje tveganj

Uporabljena organizacija sistema za obvladovanje tveganj zagotavlja sprejemanje podjetniške odločitve in poslovne dejavnosti zgolj v okviru opredeljenih meja tveganja. Obvladovanje tveganj je neposredno vključeno v institucionalno ureditev in upravljanje poteka dela.

Posamezna področja podjetja in celotne družbe redno in ob posebnih priložnostih vodilnim poročajo o tveganjih.

Postopki obvladovanja tveganj

Najpomembnejši cilji obvladovanja tveganj so zagotavljanje transparentnosti, ki pripomore k preprečevanju tveganj, in učinkovito upravljanje dejavnosti, povezanih s tveganji. Za doseganje cilja je pravočasno obveščanje o težavah s tveganji ključnega pomena. Poleg tega dobro organiziran postopek obvladovanja tveganj pripomore tudi k prepoznavanju morebitnih priložnosti.

Smernice za obvladovanje tveganj poskrbijo za enotno obravnavo tveganj, v pregledu tveganj pa so poleg samih tveganj navedene tudi verjetnosti pojavitve in morebitni zneski škode.

Kategorije tveganj

Ugotovljena tveganja so razdeljena v naslednje kategorije tveganj: Tveganja, povezana s trgov in konkurenco, kreditna tveganja, operativna tveganja, finančna tveganja, okoljska tveganja in druga tveganja.

Opredeljevanje in upravljanje tveganj je povezano s posameznimi poslovnimi področji in udeležbami. V nadaljevanju so opisana najpomembnejša tveganja.

Tveganja, povezana s postopki, IT-jem in zaposlenimi

Na vseh poslovnih področjih in pri vseh udeležbah lahko pride zaradi človeških napak do tveganj pri poslovanju. Ta tveganja zmanjšuje obsežen interni nadzorni sistem, ki ga neprestano preverjamo in izboljšujemo, in uveljavljeno upravljanje neprekinjenega poslovanja (BCM). Postopek BCM predpostavlja načrt za primer sile, ki ga neprestano posodabljam in vadimo v okviru preizkusov. Najsodobnejša strojna in programska oprema zagotavlja stalno dostopne informacijske tehnologije, ki so zavarovane z zunanjim sistemom za ustvarjanje varnostnih kopij. Visoko izobraženi zaposleni, ki se v sklopu šolanj še dodatno izobražujejo, predstavljajo naslednji temelj za zmanjševanje tveganj pri poslovanju. Za vsa vprašanja glede varnosti informacijske tehnologije smo določili odgovorno osebo za kibernetno varnost.

Konkurenčna tveganja

Skupina KELAG se na področju zagotavljanja elektrike/plinov, toplote, lastniškega kapitala in podobnega sooča z običajno konkurenco na trgu. Posluje predvsem v Avstriji, kjer se meri s številnimi konkurenčnimi podjetji in njihovimi cenovnimi politikami ter obstoječimi poslovnimi odnosi s strankami. Konkurenco pa predstavljajo tudi tuji oskrbovalci z električno energijo, ki so se v zadnjih letih pojavili na avstrijskem trgu.

Podjetje se na opisano tveganje odziva z aktivnim upravljanjem proizvodov in cen, vzpostavljanjem dobrih odno-

sov s strankami in oblikovanjem tržnih ukrepov ter ukrepov, povezanih s prepoznavnostjo znamke.

Tržna in kreditna tveganja

Skupina KELAG je izpostavljena številnim tveganjem, povezanimi s krediti in drugimi akterju na trgu. Lahko se zgodi, da tretje osebe, ki skupini dolgujejo denar, vrednostne papirje ali druga premoženjska sredstva, svojih obveznosti do skupine zaradi nezmožnosti plačila ali manjkajoče likvidnosti bodisi ne izpolnijo pravočasno bodisi jih sploh ne izpolnijo. Izpad gospodarskih partnerjev ali strank na poslovnem področju zagotavljanja elektrike/plina in toplote prinaša nevarnosti neporavnanih stroškov že dostavljene energije, ponovnega naročanja energije ali vnovične prodaje energije (tveganje nadomestil ali poravnave). Poleg tega obstajajo tudi tveganja, povezana s spremembami vrednosti trošarin in zakonskimi spremembami transfernih cen. Na tem področju se tveganja obvladujejo s preverjanjem kreditne sposobnosti in njenim neprestanim spremljanjem glede na obseg pogodbe s trgovskim partnerjem ali stranko. Tržna tveganja nastanejo zaradi sprememb količin in cen, do katerih pride na strani nakupa ali prodaje med podpisom pogodbe in izpolnjevanjem obveznosti. Ta tveganja obvladujemo s standardiziranimi pogodbami in prenosom tveganj s strani nakupa na stran prodaje. Tveganja obstajajo tudi zaradi spremenjenega povpraševanja, ki je posledica različnih gospodarskih premikov, in spremenjenih potreb fizičnih oseb.

Skupina KELAG je na področju elektrike neto uvoznik, kar pomeni, da mora na področju proizvodnje plina in toplote gorivo kupiti. Pri tem obstajajo tveganja nezadostne likvidnosti trgov oz. da se zaradi gospodarskih razmer s ponudbo surovin ni vedno mogoče usidрати na trg.

Za upravljanje tržnih in kreditnih tveganj smo razvili posebne predpise o surovinah in kreditih.

Količinska in cenovna tveganja pri proizvodnji elektrike

Hidroelektrarne so pri doseganju načrtovane količine proizvedene elektrike v veliki meri odvisne od vodnih tokov in tako od vodovja samega. Na rezultat pa poleg količine vode vpliva tudi raven cen na trgu. Tveganja zmanjšujemo z dolgoročno prodajno strategijo in stalnim spremljanjem napovedi vodnih stanj.

Operativna tveganja na področju omrežij in proizvodnje (elektrika, plin in toplota)

Tveganje okvar tehničnih sistemov, ki med drugim nastanejo tudi zaradi izrednih vremenskih razmer (nevihte oz. moker sneg), zmanjšujemo z ustreznimi strategijami vzdrževanja oz. s sklepanjem zavarovanj.

Pravna tveganja – regulatorna tveganja

Na reguliranem področju električnih in plinskih omrežij obstajajo tveganja, povezana s sistemom regulacije trga s spodbudami. Tveganju neupoštevanja obstoječih stroškovnih postavk pri določanju tarif se je mogoče izogniti z aktivnim upravljanjem regulativnih zahtev in stroškov.

Na drugih področjih (proizvodnja, trgovanje, distribucija in toplota) pravna oz. regulacijska tveganja obstajajo zaradi sprememb na državni ravni, kot sta na primer uvedba novih dajatev ali pristojbin oz. njihovo povišanje in spremembe tržnih modelov, ki lahko vodijo do omejitve poslovanja.

Naložbena tveganja

Odločitve o naložbah temeljijo na predpisih o naložbah, združitvah in prevzemih, v katerih so zapisana gospodarska merila in merila, povezana s tveganji. Upoštevanje visokih standardov pri načrtovanju naložb zmanjša tehnična tveganja.

Tveganja pri udeležbah

Tveganja pri udeležbah nastanejo zaradi morebitnih nihanj v dobičku udeleženih podjetij. S ciljno usmerjenim upravljanjem udeležbe v skladu s predpisi (zgodnji kazalniki in nenehni nadzor ter poročanje) zmanjšujemo to tveganje. Če pride pri ugotavljanju oslabitve vrednostnih papirjev pri knjigovodskih vrednostih udeležbe do potrebe po devalvaciji, se opravijo amortizacije.

Finančna tveganja

Učinkovit interni nadzorni sistem za vse uporabljene finančne izdelke zmanjšuje tveganja, povezana z obrestmi in valutami.

Tveganja nasprotne stranke zmanjšujemo s pisnimi določili za Ministrstvo za finance. Posli z nasprotnimi stran-

kami (bankami) se izvedejo samo, če imajo zadostno kreditno sposobnost in s tem povezan limit.

Izpeljani finančni instrumenti v primeru podjetja KELAG predstavljajo surovine v energetskega sektorju (elektrika in plin) in instrumenti za varovanje obrestnega tveganja.

Okoljska tveganja

Dejavnosti koncerna KELAG so predmet vedno številčnejših in vedno strožjih pravnih predpisov o varovanju človekovega življenja, zdravja in okolja. Poleg vse bolj omejevalnih zakonskih zahtev pride tudi do s tem povezanega finančnega tveganja, ki nastane pri izpolnjevanju zahtevanih ukrepov.

Pravna tveganja – skladnost z zakonodajo

Del obvladovanja tveganja predstavljata tudi prepoznavanje samih pravnih tveganj in njihova obravnava. V ta namen je bil v sodelovanju z mednarodno odvetniško pisarno v celotni skupini vzpostavljen sistem za zagotavljanje skladnosti z zakonodajo, ki zmanjšuje možnost, da bi zaposleni v skupini kršili zakone. Sistem tako ščiti družbo KELAG in njene zaposlene ter obenem skrbi za trajnostno ohranitev vrednosti podjetja.

Sistem za zagotavljanje skladnosti z zakonodajo koncerna KELAG in njegovih hčerinskih podjetij (KI-KELAG International GmbH, KNG-Kärnten Netz GmbH in KELAG Wärme GmbH) zaposlene in vodilne ozavešča o pravnih nevarnostih in je od leta 2014 certificiran v skladu z ONR 192050 na naslednjih področjih tveganja: protikorupcijska zakonodaja, zakonodaja o varstvu podatkov, protimonopolna zakonodaja, zakon proti neelojalni konkurenci in zakon o javnih naročilih. V okviru letnega revizijskega nadzora s strani neodvisnega certifikacijskega organa »Austrian Standards« je bila oktobra prvič uspešno izvedena certifikacija v skladu z mednarodnim standardom ISO 19600. Standard preprečuje nepravilna ravnanja vodilnih in zaposlenih. Naša nadaljnja cilja sta ocena učinkovitosti ukrepov za nadzor pri zagotavljanju skladnosti in komunikacije ter nenehna izboljšava postopkov.

Interni sistem za nadzor in obvladovanje tveganj v zvezi z računovodskimi postopki

Za vzpostavitev internega sistema za nadzor in obvladovanje tveganj v zvezi z računovodskimi postopki je v skla-

du z 82. členom avstrijskega Zakona o delniških družbah (AktG) odgovoren upravni odbor. Upravni odbor družbe KELAG je skladno z zakonom v celotni skupini sprejel zavezujoče predpise.

Izdelava vseh letnih računovodskih izkazov posameznih družb koncerna in konsolidiranega računovodskega izkaza, vsebovanega v tem poročilu, je v pristojnosti oddelka za mikroekonomijo družbe KELAG. Priprava zaključnih poročil družbe KELAG temelji na računovodskih smernicah in navodilih za podjetja, ki se stalno posodablja. V njih so za celoten koncern vsebovana računovodska in ocenjevalna načela za beleženje, knjiženje in obračunavanje poslovnih transakcij, ki so zavezujoča za vsa podjetja skupine. Koncern KELAG je za zagotavljanje kakovostne in hitre odzivnosti v primeru izvršilnega postopa začel izvajati ustrezno direktivo.

Računovodski sistemi so zavarovani s sistemom uporabniških identitet. Poleg tega se pri različnih postopkih izvajajo tudi obvezni in samodejno predvideni nadzorni in odobritveni koraki.

V sistemu poročanja in konsolidacije smo uvedli tudi samodejna in številna ročna preverjanja, ki preprečujejo napačne navedbe. Ukrepi se raztezajo od pregleda dobička obdobja in upravljanja ter vse do posameznih usklajevanj kontov.

Obvladovanje tveganj poleg operativnih tveganj zajema tudi pripravo računovodskih izkazov. Morebitna tveganja, povezana s pripravo računovodskih izkazov, redno odpravljamo in sprejemamo ukrepe za njihovo preprečevanje. Osredotočamo se na najpomembnejša tveganja v sektorju dejavnosti podjetja.

Nadzor upoštevanja in kakovosti internega nadzornega sistema poteka v sklopu revizijskega ocenjevanja.

Obeti

Dekarbonizacija, decentralizacija in digitalizacija

Evropski energetski sektor je zaradi državnih in upravnih posegov v tržne mehanizme že vrsto let v postopku temeljite spremembe. Do tega preloma je prišlo predvsem zaradi izstopa Nemčije iz sektorja jedrske energije in zaradi nepredvidljive dinamike razvoja obnovljivih energetskih virov. Posledice tega energetskega preoblikovanja so predvsem v Nemčiji in Avstriji pripeljale do gospodarskih neravnovesij na posameznih stopnjah vrednostne verige ponudnikov električne energije. Prav zaradi stalnega širjenja proizvodne zmogljivosti obnovljivih virov kratko- do srednjeročno ne pričakujemo trajnostne sprostitev veleprodajnih cen in še vedno računamo na nizko gospodarsko učinkovitost naših hidroelektrarn, ki jih tržimo na evropskih trgih na debelo.

Vodilne trende v sektorju električne energije lahko v poslovnem letu 2016 opišemo s ključnimi besedami dekarbonizacija, decentralizacija in digitalizacija. Podjetja za proizvodnjo in distribucijo električne energije se poleg tega soočamo tudi z neposrednimi gospodarskimi vplivi, kot so na primer vedno večja konkurenca, padec veleprodajnih cen in pretirane regulacije. Leta 2016 smo nadaljevali z uresničevanjem našega razvojnega programa »kelag2020« v vseh podjetjih in tako skrbeli za zagotavljanje delovanja skupine tudi v prihodnosti. V ta namen smo razvijali strategije za rast in inovacije obnovljivih virov in se osredotočali na energetsko učinkovitost. Pri poslovanju smo se osredotočali predvsem na izboljšanje storilnosti in inovacij, obvladovanje stroškov in optimizacijo poslovnih postopkov, aktivno prodajo skupaj z razlikovanjem izdelkov in upravljanje inovacij.

Kljub negotovosti gospodarskih in energetsko-pravnih okvirnih pogojev in opisanih trendov ter vplivov bomo tudi v prihodnosti nadaljevali s strateškim razvojem naših vrednostno usmerjenih strategij za rast in inovacije. Raznolik nabor poslovnih področij še naprej predstavlja nepogrešljivo osnovo za našo finančno moč in dobičkonosnost, ki nam omogoča nadaljevanje našega dolgoročnega investicijskega programa ob upoštevanju meril donosnosti in tveganj. Za postavljanje novih obratov in vzdrževanje smo za poslovno leto 2017 namenili okrog 121 milijonov EUR. Tudi v prihodnosti bodo v središču projekti, povezani z

vodno in vetrno energijo, projekti uporabe biomase na področju ogrevanja in posodobitev omrežne infrastrukture.

Razvoj izdelkov in storitev

Kot inovativen ponudnik energetskih storitev strankam nudimo privlačne ponudbe in neprestano razvijamo svoj nabor izdelkov in storitev. S prenovno izdelkov, s katero smo začeli leta 2015, smo uspešno nadaljevali tudi leta 2016. V okviru teh prizadevanj smo trgu predstavili številne nove izdelke, ki smo jih prilagodili novim potrebam strank. Novosti predstavljamo tudi pri aktivni prodaji, kjer si med drugim utiramo pot z novimi prodajnimi sodelovanji, večjo spletno ponudbo in izboljšanimi spletnimi storitvami. V sklopu izboljšanja energetske učinkovitosti se nam je posrečilo predstaviti obsežen paket ukrepov, s katerim lahko naše stranke trajnostno znižajo porabo električne energije. Za svetovanje glede porabe električne energije še vedno vlada izjemno veliko zanimanje. Pod imenom »SmartHome Austria« že dalj časa prodajamo pametne izdelke za izboljšanje energetske učinkovitosti, udobja in varnosti v gospodinjstvu. Poleg tega se tudi leta 2017 ukvarjamo z razvojem inovativnih aplikacij in se proaktivno posvečamo temam prihodnosti, kot so pametno merjenje, fotovoltaika, električna vozila, energetske storitve in »internet stvari«. Za cilj smo si zastavili, da se uveljavimo kot vsestranski ponudnik energetskih in podobnih storitev.

Program inovacije 2016

V program inovacij so bile v poslovnem letu 2016 vključene številne novosti, ki postopoma prispevajo k razvoju družbe KELAG v vseobsegajočega in inovativnega ponudnika električne energije. Pri tem je bilo naše izhodišče tako imenovano »prvenstvo idej«. V celotnem koncernu smo s pomočjo več kot 400 zaposlenih in 50 ekip zbrali več kot 900 idej. Med prvenstvom idej pa smo že začeli z uresničevanjem učinkovitejših poslovnih postopkov in novih poslovnih zamisli. V središču naših idej so vedno potrebe naših strank in razvoj izdelkov ter storitev. S tem namenom je upravljanje inovacij v naši organizaciji zavzelo osrednje mesto, obenem pa še naprej širimo omrežje inovacij. Leta 2017 bomo posebno pozornost posvečali postavitvi in uresničevanju digitalnega zemljevida »Digital Roadmap«, s katerim se želimo razviti v digitalno podjetje.

Trajnostnost poslovanja

Koncern KELAG kot okolju prijazno podjetje že od nekdaj prisega na uporabo in razvoj obnovljivih virov energije. Načelo trajnostnosti tako odražata tudi filozofija našega podjetja in naše poslovanje. Naš cilj je dolgoročna zagotovitev optimalnega ravnovesja med gospodarsko stabilnostjo, zanesljivo oskrbo, varstvom podnebja in zavedanjem družbene odgovornosti.

Poleg trajnostno usmerjenega poslovanja so za vsestranskost in svetlo prihodnost našega podjetja pomembni tudi dosledna tržna usmerjenost in naravnost potrebam strank, izjemnost pri poslovanju in upravljanje stroškov. S tem namenom še naprej uresničujemo razvojni program »kelag2020«, ki smo ga uvedli leta 2014. V prihodnosti bomo svoje izdelke, postopke in organizacijo še bolj prilagodili potrebam trga, preverjali bomo njihovo učinkovitost in se v skladu z gospodarskimi zahtevami predali neprestanim izboljšavam. Poleg tega pa bomo še naprej izboljševali razporeditev naših finančnih sredstev, ki bo tako postala še bolj ciljno usmerjena.

S kampanjo »Generacija varuhov podnebja« bomo leta 2017 še naprej opozarjali na naša prizadevanja pri varovanju podnebja. Želimo se še bolj osredotočiti na trajnostnost našega poslovanja, s čimer bi jasno potrdili in nadgrajevali ugled koncerna KELAG kot okolju prijaznega podjetja. Poleg tega pa smo tudi našim strankam za zgled pri varstvu podnebja.

Z deležniki poglobljamo odprt in partnerski dialog o priložnostih in tveganjih energetskega prehoda ter poslovanja.

Držimo se svojega načela!

Naše načelo »Vrednote, rast, inovacije in varstvo podnebja« bomo še naprej razvijali. Na podlagi negotovega tržnega okolja in prej opisanih izzivov za poslovno leto 2017 pričakujemo upad dobička.

Celovec ob Vrbskem jezeru, 28. februar 2017

Predsednik:

Dipl. ing. Manfred Freitag, lastnoročno

Dipl. trg. Armin Wiersma, lastnoročno

Računovodski izkazi skupine

Izkaz poslovnega izida skupine KELAG

V tisočih EUR	ZŠT	1. 1.–31. 12. 2016	1. 1.–31. 12. 2015
PRIHODKI OD PRODAJE		1.319.773	1.383.287
<i>(Vključno z bruto prihodki iz dejavnosti trgovanja z energijo.)</i>			
Od tega elektrika/plin		1.158.453	1.224.353
Od tega toplota		143.691	142.215
Drugo		17.630	16.719
Stroški nabave iz dejavnosti trgovanja z energijo		–255.214	–379.155
PRIHODKI OD PRODAJE	// 1	1.064.559	1.004.132
<i>(Vključno z neto prihodki iz dejavnosti trgovanja z energijo.)</i>			
Drugi prihodki	// 2	47.774	49.071
Stroški za material in druge proizvodne storitve	// 3	–716.217	–666.494
Stroški zaposlenih	// 4	–141.061	–137.096
Amortizacija	// 5	–99.205	–111.027
Drugi stroški	// 6	–52.208	–41.306
DOBIČEK IZ POSLOVANJA		103.643	97.280
Prihodki od obresti	// 7	679	547
Stroški obresti	// 7	–14.034	–11.180
Dohodki iz udeležb	// 8	630	1.181
Odhodki zaradi udeležb	// 8	0	–569
prihodki od pridruženih družb	// 12	18.521	21.228
DOBIČEK PRED DAVKI NA DOBIČEK		109.439	108.486
Davki iz dobička	// 9	–22.447	–18.598
DOBIČEK PO DAVKIH		86.993	89.889
Pripisi neobvladujočim družbam		516	165
PRIPI SI DELNIČARJEM MATERINSKEGA PODJETJA		86.477	89.724

Izkaz vseobsegajočega donosa skupine KELAG

V tisočih EUR	ZŠT	1. 1.–31. 12. 2016	1. 1.–31. 12. 2015
DOBIČEK PO DAVKIH		86.993	89.889
PRIHODKI, KI V PRIHAJAJOČIH OBDOBJIH NE BODO PRERAZVRŠČENI V POSLOVNI IZID		-3.864	-6.135
Ponovne ocene čiste obveznosti za določene zasluške	// 23	-4.872	-8.696
Davčni vpliv na zneske, ki v prihajajočih obdobjih ne bodo prerazvrščeni v poslovni izid		1.218	2.174
Drugi vplivi pridruženih podjetij		-210	387
PRIHODKI, KI BODO V PRIHAJAJOČIH OBDOBJIH PO POTREBI PRERAZVRŠČENI V POSLOVNI IZID		415	493
Dobički in izgube zaradi tečajnih razlik		-16	-54
Neiztrženi dobički in izgube iz naslova za prodajo razpoložljivih finančnih instrumentov		-69	-57
Zaščita pred tveganjem			
Neiztrženi dobički in izgube iz naslova zaščite pred tveganjem		-210	-159
Iztrženi dobički in izgube iz naslova zaščite pred tveganjem		854	946
Davčni vpliv na zneske, ki bodo v prihajajočih obdobjih prerazvrščeni v poslovni izid		-144	-182
DRUG VSEOBSEGAJOČI DONOS (PO DAVKIH)		-3.449	-5.642
SKUPEN DONOS OBDOBJA		83.544	84.246
Pripisi delničarjem materinskega podjetja		82.906	83.933
Pripisi neobvladujočim družbam		637	313

Bilanca skupine KELAG

V tisočih EUR	ZŠT	31.12.2016	31.12.2015
NEKRATKOROČNA SREDSTVA		1.625.523	1.607.304
Neopredmetena sredstva	// 10	356.949	347.011
Osnovna sredstva	// 11	1.066.511	1.063.172
Udeležbe, obračunane po kapitalski metodi	// 12	154.088	156.241
Ostali deleži v drugih podjetjih	// 13	682	627
Drugi vrednostni papirji in vrednostne pravice	// 14	25.921	24.169
Druge dolgoročne terjatve in premoženjska sredstva	// 15	10.297	6.775
Prihodnje davčne obveznosti	// 16	11.075	9.308
KRATKOROČNA FINANČNA SREDSTVA		349.060	287.886
Zaloge	// 17	15.168	14.546
Terjatve iz naslova dobave in storitev ter druge terjatve in premoženjska sredstva	// 18	166.350	140.803
Likvidna sredstva	// 19	167.543	132.537
PREMOŽENJSKA SREDSTVA		1.974.583	1.895.190
LASTNI KAPITAL		817.158	773.142
Lastni kapital, pripisan delničarjem materinskega podjetja	// 20	810.212	767.850
Lastni kapital, pripisan neobvladujočim družbam	// 21	6.946	5.292
DOLGOROČNI DOLG		874.461	836.905
Finančne obveznosti	// 22	436.580	408.845
Rezervacije	// 23	299.112	291.603
Odložene davčne obveznosti	// 16	6.285	885
Subvencije za gradbene stroške	// 24	84.884	86.892
Druge obveznosti	// 25	47.599	48.679
KRATKOROČNI DOLG		282.965	285.143
Finančne obveznosti	// 26	5.675	9.137
Rezervacije za tekoče davke	// 27	1.294	165
Druge rezervacije	// 27	20.159	26.908
Obveznosti iz naslova dobav in storitev ter druge obveznosti	// 28	255.837	248.932
LASTNI KAPITAL IN DOLGOVI		1.974.583	1.895.190

Razvoj lastnega kapitala skupine KELAG

V tisočih EUR

	Osnovni kapital	Kapitalska rezerva	Čisti poslovni izid	Tečajne razlike	Za prodajo razpoložljivih finančnih instrumentov	Rezerve za varovanje pred tveganji	Vsota	Lastni kapital, pripisan neobvladujočim družbam	Skupna vsota lastnega kapitala
STANJE 1. 1. 2015	58.160	276	666.803	-687	-154	541	724.939	5.480	730.419
Drugi vseobsegajoči donosi	0	0	-8.309	-54	-57	589	-7.832	197	-7.634
Obdavčitev	0	0	2.174	0	14	-147	2.041	-49	1.992
Seštevek drugih prihodkov po davkih	0	0	-6.135	-54	-43	442	-5.790	148	-5.642
Dobiček po davkih	0	0	89.724	0	0	0	89.724	165	89.889
Skupen donos obdobja	0	0	83.589	-54	-43	442	83.933	313	84.246
Dividende	0	0	-40.000	0	0	0	-40.000	-521	-40.521
Nakup hčerinskega podjetja	0	0	0	0	0	0	0	47	47
Nakup deležev neobvladujočih družb	0	0	-982	0	0	0	-982	-8	-990
Druge spremembe lastnega kapitala	0	7	-48	0	0	0	-41	-19	-59
STANJE 31.12.2015	58.160	283	709.361	-741	-197	982	767.850	5.292	773.142
STANJE 1.1.2016	58.160	283	709.361	-741	-197	982	767.850	5.292	773.142
Drugi vseobsegajoči donosi	0	0	-5.082	-16	-69	483	-4.685	162	-4.523
Obdavčitev	0	0	1.218	0	17	-121	1.115	-40	1.074
Seštevek drugih prihodkov po davkih	0	0	-3.864	-16	-52	362	-3.570	121	-3.449
Dobiček po davkih	0	0	86.477	0	0	0	86.477	516	86.993
Skupen donos obdobja	0	0	82.613	-16	-52	362	82.906	637	83.544
Dividende	0	0	-40.000	0	0	0	-40.000	-180	-40.180
Nakup deležev neobvladujočih družb	0	0	-92	0	0	0	-92	12	-80
Prodaja deležev brez izgube obvladovanja	0	0	-437	0	0	0	-437	1.184	747
Druge spremembe lastnega kapitala	0	4	-19	0	0	0	-15	0	-15
STANJE 31.12.2016	58.160	287	751.426	-757	-249	1.344	810.212	6.946	817.158

Izkaz denarnega toka skupine KELAG

V tisočih EUR	ZŠT	1. 1.–31. 12. 2016	1. 1.–31. 12. 2015
DOBIČEK PRED DAVKI NA DOBIČEK		109.439	108.486
Nedenarne prilagoditve za preusmeritev dobička pred davki na neto denarni tok			
Pripisi in odpisi nematerialnih premoženjskih vrednosti in opredmetenih sredstev	// 5	98.927	111.028
Pripisi in odpisi finančnih naložb, dobiček naložb, obračunanih po kapitalski metodi		–18.521	–21.228
Dobiček od prodaje opredmetenih sredstev in vrednostnih papirjev		700	2.193
Odhodki za obresti	// 7	14.034	11.180
Prihodki od obresti	// 7	–679	–547
Prihodki od lastniškega kapitala		–630	–1.181
Drugo		–1.493	3.471
Plačani davki		–13.924	–11.283
Prejete obresti		679	547
Prejete dividende		21.094	26.586
Spremembe dolgotrajnih rezervacij	// 23	–14.012	–34.474
Sprememba subvencij za gradbene stroške	// 24	–2.008	–2.354
DENARNI TOK OD DEJAVNOSTI PRED SPREMEMBO GIBLJIVIH SREDSTEV		193.606	192.425
Sprememba zalog	// 17	–622	2.603
Sprememba terjatev iz naslova dobave in storitev ter druge terjatve in premoženjska sredstva	// 18	–24.681	–10.379
Spremembe obveznosti iz naslova dobav in storitev ter druge obveznosti	// 28	12.154	–9.148
Spremembe kratkotrajnih rezervacij	// 27	–6.798	2.884
DENARNI TOK IZ POSLOVANJA*		173.660	178.386

* Pri izračunu denarnega toka od dejavnosti zaradi popravkov in sprememb rezervacij, subvencij itd. se upoštevajo samo spremembe, ki so bila zajete v poslovni izidi.

V tisočih EUR	ZŠT	1. 1.–31. 12. 2016	1. 1.–31. 12. 2015
Naložbe v nematerialne premoženjske vrednosti in opredmetena sredstva	// 10 // 11	-111.479	-123.722
Vplačilo od odsvojitve neopredmetenih sredstev in opredmetenih sredstev		2.315	520
Nakup hčerinskih podjetij brez prevzetih plačilnih sredstev		-180	-193
Naložbe v preostale vrednostne papirje in vrednostne pravice, dolgoročna posojila in sponzorstva		-2.834	-23.882
Opustitev drugih vrednostnih papirjev in vrednostnih pravic, dolgoročnih posojil, sponzorstev in drugih naložb		644	25.539
DENARNI TOK IZ NALOŽB		-111.535	-121.738
Poravnava finančnih obveznosti		-11.898	-5.297
Sprejem finančnih obveznosti		37.712	60.376
Plačane obresti		-13.419	-13.896
Razdelitev dobička		-40.180	-40.521
Nakup deležev neobvladujočih družb		-80	-990
Prodaja deležev na neobvladujoče družbenike		747	0
Plačila drugih delničarjev		0	60
DENARNI TOK OD FINANCIRANJA		-27.119	-268
SPREMEMBA LIKVIDNIH SREDSTEV		35.006	56.380
Likvidna sredstva na začetku poslovnega leta	// 19	132.537	76.157
Likvidna sredstva na koncu poslovnega leta	// 19	167.543	132.537
SPREMEMBA LIKVIDNIH SREDSTEV	// 19	35.006	56.380

A photograph of a stone path winding through a dense forest. The path is made of irregular, flat stones and leads from the foreground into the distance, disappearing into the trees. The forest is composed of tall, thin, vertical trunks, likely deciduous trees without their leaves, creating a canopy of branches and leaves. Sunlight filters through the trees, casting dappled light on the path and the forest floor. The overall tone is warm and natural.

Družba KELAG nudi svojim strankam električno energijo, ki je 100-odstotno pridobljena iz vetrne moči in eko-energije ter toploto, pridobljeno iz biomase in industrijske odpadne toplote. To je naša prihodnost.

Trajnostno ustvarjanje
poti v prihodnost.

Pojasnila

Podjetje

Skupina KELAG je eden vodilnih ponudnikov energije v Avstriji. Podjetje je dejavno na področjih proizvodnje elektrike in zemeljskega plina v Avstriji, predvsem na avstrijskem Koroškem. Hčerinska družba KELAG Wärme GmbH je zelo uspešna na avstrijskem trgu proizvodnje toplote. Za obratovanje sistema na avstrijskem Koroškem (elektrika in zemeljski plin) skrbi hčerinsko podjetje KNG-Kärnten Netz GmbH. Dejavnosti, povezane s hidroenergijo in energijo vetra, ter trgovanje z energijo na tujem opravlja podjetje KI-KELAG International GmbH.

Koncern KELAG ima več desetletij izkušenj s proizvodnjo, distribucijo in prodajo energije.

Načela priprave računovodskih izkazov

Podjetje KELAG (Kärntner Elektrizitäts-Aktiengesellschaft – Koroška delniška družba za proizvodnjo električne energije) s sedežem na naslovu Arnulfplatz 2, A-9020 Celovec ob Vrbskem jezeru, vpis v register: deželno sodišče za gospodarske zadeve v Celovcu 99133i, skupaj s hčerinskimi podjetji tvori družbo KELAG, za katero je bil v skladu s predpisi odstavka a 245. člena avstrijskega zakona o družbah (UGB) sestavljen naslednji konsolidirani računovodski izid IFRS 2016.

Informacije o materinskem podjetju KEH-Kärntner Energieholding Beteiligungs GmbH so podrobneje predstavljene v poglavju o poslovnih odnosih z bližnjimi podjetji in osebami.

Osnove

Konsolidirani računovodski izkaz družbe KELAG je bil pripravljen skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (IFRS), kot jih je treba uporabiti v Evropski uniji, prav tako pa upošteva zahteve odstavka a 245. člena avstrijskega Zakona o družbah (UGB).

Izdelava konsolidiranega računovodskega izkaza poteka v skladu z načelom izvirne vrednosti. Iz tega so izključeni izpeljani finančni instrumenti in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, ki so bila obravnavana po poštenu vrednosti.

Osnova letnih računovodskih izkazov podjetij, ki so ali popolnoma konsolidirana ali pa so obračunana po kapitalski metodi, so enotna računovodska načela in načela ocenjevanja. Datum bilance stanja vseh polno konsolidiranih hčerinskih družb in podjetji, obračunanih po kapitalski metodi, je 31. december 2016.

Z izjemo prilog, v kateri so zneski večinoma navedeni v milijonih evrov (mil. EUR) – je konsolidirani računovodski izkaz družbe KELAG napisan v tisoč evrih (tis. EUR).

Pri seštevanju oz. prikazu zneskov in odstotkov lahko zaradi zaokroževanja pride do razlik.

Obseg in metode konsolidacije

		2016		2015	
		<i>Delež KELAG %</i>	<i>Metoda konsoli- dacije</i>	<i>Delež KELAG %</i>	<i>Metoda konsoli- dacije</i>
1.	KELAG-Kärntner Elektrizitäts-AG, Celovec, Avstrija		PK		PK
2.	KNG-Kärnten Netz GmbH, Celovec, Avstrija	100,00	PK	100,00	PK
3.	KELAG Wärme GmbH, Beljak, Avstrija	100,00	PK	100,00	PK
3.1.	EKO-TOPLOTA Energetika d.o.o., Ljubljana, Slovenija**	100,00	PK	100,00	PK
3.2.	Bio-Teplo Czechia s.r.o., Znaim, Češka**	100,00	PK	100,00	PK
3.3.	BES-BioEnergie für Spittal GmbH, Spital na Dravi, Avstrija**	51,00	PK	51,00	PK
3.4.	BWI Biowärme Imst GmbH & Co KG, Imst, Avstrija**	100,00	PK	100,00	PK
3.5.	BWI Biowärme Imst Beteiligungs Gesellschaft mbH, Celovec, Avstrija**	100,00	PK	100,00	PK
4.	KELAG Finanzierungsvermittlungs GmbH, Celovec, Avstrija**	0,00	NK	100,00	PK
5.	Windpark Nikitsch GmbH, Dunaj, Avstrija	75,00	PK	100,00	PK
6.	KI-KELAG International GmbH, Celovec, Avstrija	100,00	PK	100,00	PK
6.1.	Interenergo d.o.o., Ljubljana, Slovenija**	100,00	PK	100,00	PK
6.1.1.	Interenergo d.o.o. Zagreb, Zagreb, Hrvaška**	100,00	PK	100,00	PK
6.1.2.	EHE d.o.o. Banja Luka, Banja Luka, Bosna in Hercegovina**	100,00	PK	100,00	PK
6.1.3.	Interenergo d.o.o. Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina**	100,00	PK	100,00	PK
6.1.4.	PLC Interenergo d.o.o. Beograd, Beograd, Srbija**	100,00	PK	100,00	PK
6.1.5.	Hidrowatt d.o.o. Beograd, Beograd, Srbija**	88,87	PK	88,87	PK
6.1.6.	Interenergo Makedonija d.o.o.e.l., Skopje, Makedonija**	100,00	PK	100,00	PK
6.1.7.	IEP energija d.o.o. Gornji Vakuf-Uskoplje, Gornji Vakuf Uskoplje, Bosna in Hercegovina**	100,00	PK	100,00	PK

		2016		2015	
		Delež KELAG %	Metoda konsolidacije	Delež KELAG %	Metoda konsolidacije
6.1.8.	LSB Elektrane d.o.o. Banja Luka, Banja Luka, Bosna in Hercegovina**	100,00	PK	100,00	PK
6.1.9.	Inter-Energo d.o.o. Gornji Vakuf, Gornji Vakuf Uskoplje, Bosna in Hercegovina**	100,00	PK	100,00	PK
6.1.10.	MHE Vrhnica d.o.o., Podgorica, Črna gora**	70,00	PK	70,00	PK
6.1.201.	Interenergo d.o.o. - Kosova SH.P.K., Decan, Kosovo**	100,00	PK	100,00	PK
6.2.	Windfarm MV I s.r.l., Bukarešta, Romunija**	100,00	PK	100,00	PK
6.3.	Lumbardhi/Kosovo Beteiligungs GmbH, Celovec, Avstrija**	90,00	PK	90,00	PK
6.3.1.	KelKos Energy Sh.p.k., Priština, Kosovo**	90,00	PK	90,00	PK
6.4.	Windfarm Balchik 1 OOD, Sofia, Bolgarija**	100,00	PK	100,00	PK
6.5.	Windfarm Balchik 2 OOD, Sofia, Bolgarija**	100,00	PK	100,00	PK
6.6.	Windfarm Balchik 4 OOD, Sofia, Bolgarija**	100,00	PK	100,00	PK
6.7.	KelaVENT Charlie SRL, Bukarešta, Romunija**	100,00	PK	100,00	PK
6.8.	KelaVENT Echo SRL, Bukarešta, Romunija**	100,00	PK	100,00	PK
7.	Wärmeversorgung Arnoldstein Errichtungs- und Betriebsgesellschaft GmbH, Arnoldstein, Avstrija	0,00	NK	100,00	PK
8.	energieeffizienz GmbH, Dunaj, Avstrija	100,00	PK	90,00	PK
9.	Kärntner Restmüllverwertungs GmbH, Arnoldstein, Avstrija	74,90	PK	74,90	PK
10.	Kraftwerk Waben GmbH, Celovec, Avstrija	51,00	PK	51,00	PK
11.	Kraftwerksgesellschaft Tröpolach GmbH, Celovec, Avstrija	51,00	PK	51,00	PK
12.	Stadtwerke Kapfenberg GmbH, Kapfenberg, Avstrija	35,00	LK	35,00	LK
13.	VERBUND Hydro Power GmbH, Dunaj, Avstrija	10,02	LK	10,02	LK

* VK = polna konsolidacija, EQ = po kapitalni metodi

** Posredna udeležba

Materinsko podjetje je podjetje KELAG-Kärntner Elektrizitäts-Aktiengesellschaft. V konsolidirani računovodski izkaz so vsa podjetja (»hčerinska podjetja«), ki so pod obvladujočim vplivom (»nadzor«) materinskega podjetja, vključena po načelu polne konsolidacije.

Sprememba višine deleža v hčerinskem podjetju brez izgube obvladujočega vpliva se obračuna kot transakcija z lastniškim kapitalom. Če materinsko podjetje izgubi obvladujoč vpliv nad hčerinskimi podjetji, se izvedejo naslednji koraki:

- Odprava pripoznanja neopredmetenih sredstev (vključno z dobrim imenom) in dolgov hčerinskega podjetja
- Odprava knjigovodske vrednosti deležev brez obvladujočega vpliva na nekdanje hčerinsko podjetje
- Odprava kumulativnih zneskov tečajnih razlik, zajetih v lastnem kapitalu
- Pripoznanje poštene vrednosti prejete vzajemne storitve
- Pripoznanje poštene vrednosti preostalega kapitalskega deleža
- Pripoznanje presežkov in primanjkljajev dobička v poslovnem izidu
- Pretvorba sestavnih delov, ki se pripišejo materinskemu podjetju, drugega vseobsegajočega donosa v izračun dobička ali izgube ali v skupni izid, če je to potrebno v skladu z določili IFRS.

V računovodskem izkazu je poleg materinskega podjetja KELAG vključenih tudi 33 hčerinskih podjetij (prejšnje leto 35) in 2 pridruženi podjetji (prejšnje leto 2).

30. junija 2016 je bilo avstrijskemu podjetju Windpark Nikitsch GmbH prodanih 25 % deleža. Koncern KELAG ima tako v lasti še 75 % družbe.

Spremembe deleža kapitala

Z začetkom veljavnosti 6. decembra 2016 je bil delež v podjetju Energieeffizienz GmbH povečan z 90 % na 100 %.

Obseg konsolidacije

	31.12.2016		31.12.2015	
	Polna konsolidacija	Ocena po kapitalski metodi	Polna konsolidacija	Ocena po kapitalski metodi
STANJE NA ZAČETKU OBDOBJA POROČILA	36	2	34	2
V obdobju poročila prvič vključeno	0	0	3	0
V obdobju poročila dekonsolidirano	2	0	1	0
STANJE NA KONCU OBDOBJA POROČILA	34	2	36	2
Od tega avstrijska podjetja	13	2	15	2
Od tega tuja podjetja	21	0	21	0

S pogodbo z dne 23. 5. 2016 se je prevzeto podjetje Wärmeversorgung Arnoldstein Errichtungs- und Betriebsgesellschaft mbH z retroaktivnim učinkom do 31. 12. 2015 združilo s prevzemnim podjetjem KELAG Wärme GmbH.

Odnositev zaradi združitve

S pripojitveno pogodbo z dne 14. 9. 2016 se je prevzeto podjetje KELAG-Finanzierungsvermittlungs GmbH z retroaktivnim učinkom do 30. 6. 2016 združilo s prevzemnim podjetjem KELAG-Kärntner Elektrizitäts-Aktiengesellschaft.

Podjetja, na katera materinsko podjetje neposredno ali posredno vpliva (»pridružena podjetja«), so v konsolidirani računovodski izkaz vključene po kapitalski metodi.

Deleži v pridruženih podjetjih

Po uporabi kapitalske metode koncern oceni, ali je treba zajeti še izgubo zaradi oslabitve sredstev za deleže koncerna v posameznih pridruženih podjetjih. Koncern ob vsakem datumu

poročanja oceni, ali obstajajo pokazatelji za to, da je ta delež v pridruženem podjetju oslabilen. V tem primeru se uporabijo zunanja in interna navodila za oslabitev v skladu z direktivo o oslabitvi koncerna KELAG (glejte podrobnejše informacije o diskrecijski presoji in predpostavkah). Če je temu tako, se razlika med nadomestljivo vrednostjo naložbe v pridružena podjetja in knjigovodsko vrednostjo »deleža dobička pridruženega podjetja« v poslovnem izidu pripozna kot izgubo zaradi oslabitve.

Pretvorba menjalnega tečaja

V ločenih računovodskih izkazih podjetij, vključenih v konsolidirani računovodski izkaz KELAG, se posli ocenijo v tuji valuti, ki ji je dodan menjalniški tečaj, veljaven v času transakcije. Poznejše računovodsko merjenje monetarnih postavk bilance se izvede z danim tečajem na datum bilance stanja. Pozitivne in negativne tečajne razlike se v poslovnem izidu pripoznajo na položajih izkaza poslovnega izida, na katerih je bil pripoznan zadevni posel. Pri za prodajo razpoložljivih kapitalskih instrumentih (razen pri oslabitvah, pri se katerih tečajne razlike iz vseobsegajočega donosa prerazvrstijo k dobičku ali izgubi) se tečajne razlike pripoznajo – za razliko od prej predstavljenega načela – v drugem vseobsegajočem donosu.

Funkcijska valuta koncerna KELAG in valuta v njegovem poročilu je evro. Funkcijska valuta se za vsako podjetje določi v skladu z IAS 21. Ker tuje družbe, zajete v računovodskem izkazu, poslujejo v lastni valuti, se v konsolidiranem računovodskem izkazu računovodske postavke vseh tujih družb po srednjih dnevnih vrednostih tečajev na dan bilance stanja preračunajo v evre. Za računovodski izid koncerna KELAG se letni računovodski izkazi teh hčerinskih podjetij v evro preračunajo po metodi funkcijske valute.

Sredstva in obveznosti tujih podjetij koncerna se načeloma pretvorijo glede na veljavni referenčni devizni tečaj Evropske centralne banke (ECB) ali državne centralne banke. Preračun stroškov in prihodkov poteka glede na povprečne tečajne vrednosti mesca. Razlike v menjalniških tečajih se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu in ločeno v lastniškem kapitalu.

Menjalniški tečaj, ki je osnova za pretvorbo, se spreminjajo na naslednji način:

Menjalniški tečaji

Na EUR	Povprečje	Presečni dan
	2016	31.12.2016
Bolgarski lev (BGN)	1,9558	1,9558
Češka krona (CZK)	27,0408	27,0210
Romunski lev (RON)	4,4957	4,5390
Hrvaška kuna (HRK)	7,5441	7,5597
Makedonski denar (MKD)	61,5992	61,4812
Srbski dinar (RSD)	123,0708	123,4723
Bosanska marka (BAM)	1,9558	1,9558

Na EUR	Povprečje	Presečni dan
	2015	31.12.2015
Bolgarski lev (BGN)	1,9558	1,9558
Češka krona (CZK)	27,3053	27,0230
Romunski lev (RON)	4,4440	4,5240
Hrvaška kuna (HRK)	7,6211	7,6380
Makedonski denar (MKD)	61,5958	61,5947
Srbski dinar (RSD)	120,7786	121,6261
Bosanska marka (BAM)	1,9558	1,9558

Metode obračunavanja in ocenjevanja

Pri pripravi tega konsolidiranega računovodskega izkaza so bili upoštevani vsi dne 31. 12. 2016 veljavni obvezni mednarodni računovodski standardi (IAS), mednarodni standardi računovodskega poročanja (IFRS) ter vse interpretacije Stalnega odbora za pojasnjevanje (SIC) ter Odbora za pojasnjevanje IFRS (IFRS IC), ki so del veljavnega pravnega reda Evropske unije.

*Na novo uporabljene metode
obračunavanja in ocenjevanja*

V obdobju poročila 2016 so bili prvič upoštevani naslednji standardi oz. interpretacije.

Na novo uporabljeni standardi IFRS/IFRS IC

		Objava IASB (prevzeto od Evropske unije)	Obvezna uporaba za KELAG	Učinki
IAS 1	Spremembe – pobuda za razkritje	18.12.2014 (18. 12. 2015)	1.1.2016	Večji poudarek priloge na obrobna dejanska stanja ne povzroča sprememb računovodskega izida; npr.: v skladu z IAS 1.82A bodo v izkazu vseobsegajočega donosa zdaj deleži dobička pridruženih podjetij razdeljeni na tiste, ki bodo v prihodnosti prerazvrščeni v poslovni izid, in tiste, ki ne bodo prerazvrščeni v poslovni izid.
IAS 16 IAS 38	Spremembe: določitev sprejemljivih metod odpisov	12.5.2014 (2.12.2015)	1.1.2016	Brez
IAS 16 IAS 41	Spremembe: Kmetijstvo: rastline s plodovi	30.6.2014 (23.11.2015)	1.1.2016	Brez
IAS 19	Spremembe: Določeni zaslužki: prispevki zaposlenih	21.11.2013 (17.12.2014)	1.1.2016	Brez
IAS 27	Spremembe: Kapitalska metoda v ločenih računovodskih izkazih	12.8.2014 (18. 12. 2015)	1.1.2016	Brez
IAS 28 IFRS 10 IFRS 12	Spremembe: Naložbene družbe – uporaba izjeme pri konsolidaciji	18.12.2014 (22.9.2016)	1.1.2016	Brez
IFRS 11	Spremembe: Skupna ureditev – nakup deležev na skupni dejavnosti	6.5.2014 (24.11.2015)	1.1.2016	Brez
Različne	letne izboljšave IFRS (obdobje 2010–2012)	12.12.2013 (17.12.2014)	1.1.2016	Brez
Različne	letne izboljšave IFRS (obdobje 2012-2014)	25.9.2014 (15.12.2015)	1.1.2016	Brez

IFRS/IFRS IC še ne v uporabi

		Objava IASB (prevzeto od Evropske unije)	Obveznost uporabe za družbo KELAG	Pričakovan bistven vpliv na konsolidiran računovodski izkaz družbe KELAG
IAS 7	Spremembe – pobuda za razkritje	29.1.2016 (po pričakovanjih za drugo četrletje leta 2017)	1.1.2017	Sprememba izkazov finančnega izida MRS 7 je del pobude za razkritje Upravnega odbora za mednarodne računovodske standarde (IASB) in zavezuje podjetja, da razkrijejo informacije, ki uporabnikom računovodskih izkazov omogočajo, da razumejo tako denarne kot tudi nedenarne spremembe obveznosti, ki so posledica dejavnosti financiranja.
IAS 12	Spremembe: Pripoznavanje aktivnih odloženih davkov pri nerealiziranih izgubah	19.1.2016 (po pričakovanjih za drugo četrletje leta 2017)	1.1.2017	Brez

		Objava IASB (prevzeto od Evropske unije)	Obveznost uporabe za družbo KELAG	Pričakovan bistven vpliv na konsolidiran računovodski izkaz družbe KELAG
IAS 28 IFRS 10	Spremembe: Prodaja oziroma prenos premoženja vlagatelja v njegovo pridruženo podjetje ali skupno podjetje	11.9.2014 (odloženo)	Odloženo za nedoločen čas	V prihodnje je treba pripoznati celotni dobiček ali izgubo, če pri prodanem oziroma prenesenem premoženju gre za poslovanje v smislu MSRP 3; učinki se lahko pojavijo, če bodo v prihodnosti potekale ustrezne transakcije.
IAS 40	Spremembe: Naložbene nepremičnine	8.12.2016 (po pričakovanjih za drugo polovico leta 2017)	1.1.2018	Brez
IFRS 2	Spremembe: Plačilna transakcija na podlagi delnic	20.6.2016 (po pričakovanjih za drugo polovico leta 2017)	1.1.2018	Brez
IFRS 4	Uporaba MSRP 9 »Finančni instrumenti« skupaj z MSRP 4 »Zavarovalne pogodbe«	12.9.2016 (po pričakovanjih v letu 2017)	1.1.2018	Brez
IFRS 9	Finančni instrumenti	24.7.2014 (22.11.2016)	1.1.2018	MSRP 9 bo v prihodnje nadomestil MRS 39. MSRP 9 bo na novo urejal klasifikacijo in vrednotenje finančnih instrumentov. Nove kategorije predvidevajo glede na vrsto finančnega instrumenta oziroma poslovnega modela obračunavanje po nabavni vrednosti ali pošteno vrednosti (s poslovnim izidom ali drugim vseobsegajočim donosom). Poleg tega veljajo nova pravila o oslabitvi finančnih instrumentov, ki jih je treba v prihodnje pripoznati po modelu pričakovane izgube zaradi kreditnega tveganja. V primerjavi s pravili MRS 39 (model nastalih izgub zaradi kreditnega tveganja) je tako treba oslabitve v prihodnje oblikovati prej. Na področju varovanja pred tveganjem je bilo odpravljenih veliko omejitev MRS 39, gospodarski vidik varovanja pred tveganjem pa je postal bolj poudarjen. Po prvih ocenah nova pravila za klasifikacijo ter poznejše vrednotenje finančnih sredstev in obveznosti ne bodo imela bistvenega vpliva na bilanco in izkaz poslovnega izida družbe KELAG, ker se bo začetno in poznejše vrednotenje pri veliki večini finančnih instrumentov izvedlo po principih, ki so podobni dosedanjim metodam obračunavanja. Vendar družba KELAG pričakuje sorazmerno višje oslabitve zaradi pripoznavanja oslabitev finančnih sredstev po modelu pričakovane izgube zaradi kreditnega tveganja. Začetna ocena spremenjenih predpisov obračunavanja varovanja pred tveganjem kaže, da glede na trenutno stanje nova pravila ne bodo imela vpliva na konsolidiran računovodski izkaz družbe KELAG. Ker pa je analiza vpliva novega standarda še v zgodnji fazi, trenutno še ni mogoče podati količinskih navedb o učinkih prehoda na MSRP 9.
IFRS 14	Zakonsko predpisani odlog plačila računov	30.1.2014 (ni načrtovanih prevzemov)	-	Brez

		Objava IASB (prevzeto od Evropske unije)	Obveznost uporabe za družbo KELAG	Pričakovani bistven vpliv na konsolidiran računovodski izkaz družbe KELAG
IFRS 15	Prihodki iz pogodb s kupci oziroma spremembe in pojasnila v zvezi s tem	28. 5. 2014 oziroma 11. 9. 2015 oziroma 12. 4. 2016 (22. 9. 2016 oziroma po pričakovanjih za drugo četrtletje leta 2017)	1.1.2018	MSRP 15 bo v prihodnje nadomestil MRS 11, MRS 18, OPMSRP 13, OPMSRP 15, OPMSRP 18 in SOP-31. Standard predvideva petstopenjski model za pripoznavanje prihodkov. Najprej je treba identificirati pogodbo/pogodbe s kupci in nato ločene izvršitvene obveze, da se lahko v nadaljevanju določi ceno transakcije in jo razdeli na omenjene obveze. Pripoznavanje prihodkov se izvede v petem koraku, ko podjetje izpolni izvršitvene obveze, torej v določenem trenutku ali čez daljše obdobje. KELAG večinoma ustvarja prihodke na naslednjih področjih: prodaja električne energije, plina in toplote ter zagotavljanje omrežnih storitev. Velik delež pogodb v skupini KELAG se nanaša na tako imenovane pogodbe za lastno uporabo (Own Use Contracts) in tako spada v področje uporabe MSRP 15. Za pogodbe, ki se kot izvedeni finančni instrumenti obračunajo po MRS 39 oziroma posledično po MSRP 9, ne veljajo pravila MSRP 15. Analiza pogodb, na katere vpliva MSRP 15, je osredotočena na naslednje točke: preiskava pogodb za posamezne izvršitvene obveze, bruto ali neto vrednosti posameznih sestavnih delov prihodka, obravnava morebitnih spremenljivosti v ceni transakcije, uporabnost praktičnega olajševanja za pripoznavanje prihodkov v skladu z izstavljanjem računov in obravnava dolgoročnih dobavnih pogodb kot niz v bistvu enakega, vendar različnega blaga, ki se na osnovi časovnega obdobja prenese na stranko na enak način. Ker je analiza vplivov novega standarda v zgodnji fazi projekta, trenutno še ni mogoče podati količinskih navedb o učinkih prehoda na MSRP 15.

		Objava IASB (prevzeto od Evropske unije)	Obveznost uporabe za družbo KELAG	Pričakovan bistven vpliv na konsolidiran računovodski izkaz družbe KELAG
IFRS 16	Lizing	13.1.2016 (po pričakovanjih za drugo polovico leta 2017)	1.1.2019	MSRP 16 bo v prihodnje nadomestil MRS 17, OPMSRP 4, SOP-15 in SOP-27 ter predvideva, da je treba v prihodnje vse najeme in s tem povezane pogodbene pravice in obveze pripoznati v bilanci najemnika, pri čemer se spremeni predvsem obračunavanje slednjega. Obračunavanje najema se je za najemodajalca komaj spremenilo. Z MSRP 16 bodo najemne pogodbe, ki so jih prej, torej pod MRS 17, najemniki razvrstili med operativne najeme, zdaj obravnavane podobno kot prejšnji finančni najemi; pri najemih, ki so razvrščeni na ta način, bo prišlo do podaljšanja bilance z aktiviranjem pravice do uporabe osnovnega sredstva in istočasne pasivizacije obveznosti v zvezi z najemnino v višini sedanje vrednosti najemnine. Medtem ko je posledično treba pravico do uporabe načrtovano amortizirati, je treba obveznosti v zvezi z najemnino ekstrapolirati finančnomatematično. Olajšanja obstajajo za kratkoročne najeme in najeta sredstva majhne vrednosti. Trenutno se preučujejo različni pristopi za prehod na MSRP 16. Trenutno še ni mogoče podati količinskih navedb o učinkih prehoda na MSRP 16. Vendar se po začetni, predhodni grobi analizi pričakuje podaljšanje bilance, rahlo poslabšanje neto dolga in nekoliko višje stroške na začetku obdobja najema.
IFRIC 22	Transakcije v tujih valutah in predujmi	8.12.2016 (po pričakovanjih za drugo polovico leta 2017)	1.1.2018	Obračunavanje transakcij v tujih valutah se razjasni za tiste primere, ko podjetje pripozna nedenarno sredstvo ali nedenarno obveznost, ki nastane zaradi predhodnega plačila oziroma prejetega nadomestila, preden podjetje pripozna ustrezno sredstvo, prihodek ali strošek. Datum transakcije za namene določitve menjalnega tečaja je v teh primerih prvotno pripoznanje nedenarnega sredstva iz predujma oziroma nedenarne obveznosti iz prvotno odloženega prihodka. Ker takšne transakcije doslej v skupini KELAG niso igrale nobene vloge, ta OPMSRP ne bi smel imeti skoraj nikakršnega vpliva na družbo KELAG.
Različne	letne izboljšave IFRS (obdobje 2014-2016)	8.12.2016 (po pričakovanjih za drugo polovico leta 2017)	1. 1. 2017 oziroma 1. 1. 2018	Brez

H... polletje
Q... četrtletje

Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Kratkoročna in dolgoročna klasifikacija

Skupina razvršča svoja sredstva in obveznosti v bilanci v kratkoročna in dolgoročna sredstva in obveznosti.

Tekoči vsakoletni obračun maloprodajnih dejavnosti se ovrednoti kot znak za določanje poslovnega cikla v skladu z MRS 1.68. Posledično običajni poslovni cikel družbe KELAG znaša dvanajst mesecev in tako predstavlja mejo za kratkoročna in dolgoročna sredstva in obveznosti.

Odložene terjatve za davke in obveznosti se ne opredelijo kot kratkoročna sredstva oziroma obveznosti.

Dobro ime in druga neopredmetena sredstva

Pri obračunavanju poslovne združitve je preneseno nadomestilo (skupaj z morebitnimi neobvladujočimi deli) treba primerjati s pošteno vrednostjo prevzetih čistih sredstev, da se iz poslovne združitve določi morebitna razlika.

Če je razlika negativna, je treba ponovno preveriti določitev prenesenega nadomestila in dodelitev nakupne cene. Če je po ponovnem vrednotenju razvidna negativna razlika, se jo pripozna v izkazu poslovnega izida.

Pri pozitivni razliki se pripozna dobro ime. To se razdeli na tiste denar ustvarjajoče enote, za katere se pričakuje, da bodo imele korist od sinergij, ki nastanejo kot posledica poslovne združitve. Te denar ustvarjajoče enote ustrezajo najnižji ravni, na kateri vodstvo družbe KELAG nadzira dobro ime za notranje namene vodenja.

Letni preizkus kreditne kakovosti dobrega imena na ravni denar ustvarjajočih enot se v skupini KELAG izvede – če ni bilo prej podano znamenje oslabitve – na podlagi srednjeročnega načrta v četrtem četrtletju obravnavanega obdobja. Poleg preizkusa kreditne kakovosti, ki se izvaja enkrat letno, se ob medletnem računovodskem izkazu izvede kvalitativno usmerjena analiza tega, ali obstajajo znamenja oslabitve. Če se pri tem odkrijejo znamenja oslabitve, se izvede (dodaten) preizkus kreditne kakovosti.

Za tvorjenje denar ustvarjajočih enot se družba KELAG ravna po pretežni neodvisnosti denarnih pritokov ustreznih sredstev.

Neopredmetena sredstva, pridobljena za plačilo, se v skladu z MRS 38 vrednotijo glede na nabavno vrednost in, če njihova doba koristnosti ni klasificirana kot nedoločena, z odbitkom načrtovanih linearnih amortizacij in morebitnih oslabitev. Nabavna vrednost vključuje pri dolgoročnih projektih stroške izposojanja (za nadaljnje razlage glej diskrecijske ocene), v kolikor so izpolnjena sodila pripoznavanja. Dobe koristnosti pravic porabe vode in drugih pravic uporabe temeljijo na trajanju delovanja objektov oziroma na pogodbeni podlagi. Programska oprema se v skupini KELAG načeloma amortizira v štirih oziroma petih let. Programska oprema, ki je posebej prilagojena potrebam družbe KELAG, se amortizira v desetih let.

Dokler neopredmetena sredstva še niso na voljo za uporabo, je treba njihovo kreditno kakovost vsako leto preveriti.

Osnovna sredstva

Osnovna sredstva se pripoznajo po nabavni vrednosti (vključno z neposrednimi stroški dotrajnosti in razgradnje) z odbitkom amortizacijskega popravka vrednosti in/ali akumulirane izgube zaradi oslabitve.

V nabavni vrednosti objektov, proizvedenih za lastne potrebe, se poleg stroškov dela in materiala upoštevajo tudi sorazmerni režijski stroški.

Nabavna vrednost vključuje stroške za nadomestitev dela osnovnega sredstva in stroške izposojanja pri dolgoročnih gradbenih projektih (za nadaljnje razlage glej diskrecijske ocene), v kolikor so izpolnjena sodila pripoznavanja.

Če je treba bistvene dele osnovnih sredstev nadomestiti v rednih časovnih presledkih, družba takšne dele pripozna kot osebna sredstva z določeno dobo koristnosti oziroma amortizacijo. Pri izvedbi rednih pregledov (večinoma revizij turbin) se stroški ustrezno aktivirajo v knjigovodski vrednosti osnovnih sredstev kot nadomestitev, v kolikor so izpolnjena sodila pripoznavanja. Vsi drugi stroški vzdrževanja in popravil se takoj pripoznajo v poslovnem izidu.

Pripoznanje osnovnih sredstev se odpravi ali pri odtujitvi ali tedaj, ko se iz nadaljnje uporabe ali prodaje pripoznanega sredstva ne pričakuje več gospodarske koristi.

Amortizacije potrošnih osnovnih sredstev temeljijo na pričakovanih dobah uporabe njihovih sestavnih delov. Natančneje se uporabljajo naslednje dobe uporabe:

Dobe uporabe

	Let
OSNOVNA SREDSTVA	
Industrijski in poslovni prostori	33–55
Gradbeni objekti in stroji	10–60
Druga osnovna sredstva	2–10
Vetrne elektrarne	20–25

Dobiček ali izguba, ki nastane zaradi prodaje ali razgradnje osnovnega sredstva, se določi kot razlika med prihodki iz prodaje in knjigovodskimi vrednostmi sredstva ter se pripozna v poslovnem izidu.

V primeru, da družba KELAG pri najetem sredstvu nosi vse pomembne koristi in tveganja, se sredstvo pri sklenitvi finančnega najema pripozna k sedanji vrednosti najmanjših vsot najemnin (ali po potrebi k nižji poštene vrednosti) v dolgoročnem premoženju, na pasivni strani pa se na enaki višini nastavi obveznosti v zvezi z najemnino.

Najemi

Obstoječi najemi, pri katerih družba KELAG nastopa kot najemnik, so manjšega pomena.

Kadar obstaja znamenje oslabitve nefinančnih sredstev, ki spadajo v okvir MRS 36, se preveri kreditna kakovost knjigovodskih vrednosti (preizkus oslabitve). Letni preizkus oslabitve je treba izvesti za dobro ime, neopredmetena sredstva z nedoločenim obdobjem uporabe in neopredmetena dolgoročna sredstva, ki se še ne uporabljajo, ne glede na to, ali obstaja znamenje oslabitve. Skupina KELAG je izvedla svoj letni preizkus oslabitve v četrtem četrtletju.

Kreditna kakovost nefinančnih sredstev

Potreba po oslabitvi se pojavi, ko knjigovodska vrednost preseže nadomestljivo vrednost sredstva oziroma denar ustvarjajoče enote (CGU). Nadomestljiva vrednost je višja vrednost iz vrednosti pri uporabi ali poštene vrednosti z odbitkom stroškov porabe. Poštene vrednosti z odbitkom stroškov prodaje se določijo predvsem z usmerjenostjo na tržno ceno in se lahko, v skladu s hierarhijo poštene vrednosti v MSRP 13, denimo ravna po razpoložljivih zavezujočih

ponudbah za nakup, sekundarnemu določanju cen na aktivnih trgih ali primerljivih pravočasnih transakcijah znotraj industrije. V primeru, da uporaba tržno cenovno usmerjenih postopkov ni mogoča, se uporabljajo postopki, usmerjeni v kapitalizirano vrednost, v obliki metode diskontiranega denarnega toka (metoda DCF). Kapitalizacijska obrestna mera je obrestna mera po obdavčiti, ki odraža sprotne tržne ocene, časovno vrednost denarja in specifična tveganja sredstva oziroma denar ustvarjajoče enote. Določitev ustrezne obrestne mere pred obdavčitvijo se izvede iterativno.

Izgubo zaradi oslabitve je treba upoštevati v višini zneska, za katerega knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost. Če v poznejših obdobjih razlogi za oslabitev odpadejo, se, razen pri dobrem imenu, pripozna razveljavitev izgube zaradi oslabitve.

Udeležbe, ki se obračunajo po kapitalski metodi

Knjigovodske vrednosti udeležb, ki so obračunane po kapitalski metodi, se nadaljujejo v skladu z MRS 28 glede na lastniški kapital kot zrcalna slika sprememb neto vrednosti pri podjetju, v katero se vlaga.

Ostali deleži v drugih podjetjih

V ostalih deležih v drugih podjetjih se evidentirajo deleži v nekonsolidiranih odvisnih podjetjih, pridruženih oziroma skupnih podjetjih, ki se ne obračunavajo po kapitalski metodi, ter ostale udeležbe. Ker so ti deleži v skupini KELAG manjšega pomena, se zaradi pomanjkanja pomembnosti pripoznajo k nabavni vrednosti z odbitkom morebitnih oslabitev.

Kreditna kakovost ostalih deležev v drugih podjetjih in udeležbe, obračunane po kapitalski metodi

Na dan izkaza finančnega položaja se v primeru kazalnikov preveri ostale deleže v drugih podjetjih in po kapitalski metodi obračunane udeležbe za znake oslabitve v smislu MRS 39 ter po potrebi izvede preizkus oslabitve za po kapitalski metodi obračunane udeležbe v skladu z MRS 36 oziroma oceni kreditna kakovost ostalih deležev po MRS 39. Za določitev poštene vrednosti udeležbe se v prvi vrsti uporabljajo postopki, usmerjeni k tržnim cenam, in alternativno postopki, usmerjeni k kapitalizirani vrednosti. Pri uporabi postopkov, usmerjenih k kapitalizirani vrednosti, vrednotenje temelji na najboljših razpoložljivih informacijah, ki bi jih hipotetičen kupec v transakciji po tržnih pogojih uporabil. Za določitev vrednosti uporabe se ravnamo po sorazmerni sedanjosti vrednosti ocenjenih denarnih tokovih, ki jih bo v prihodnje lahko doseglo podjetje, v katero se vlaga.

Drugi vrednostni papirji in vrednostne pravice

Vrednostni papirji in vrednostne pravice, ki so evidentirani v obračunu, zajemajo predvsem državne obveznice.

Vrednostni papirji so v skupini KELAG razvrščeni v tiste, ki so razpoložljivi za prodajo, in tiste, ki so, ob merilih, navedenih v standardu MRS 39, v posesti do zapadlosti. Nakupi in prodaje se obračunajo na datum poravnave. Vrednotenje se načeloma izvede za kategorijo, ki je na voljo za prodajo, po poštenu vrednosti v drugem vseobsegajočem donosu. Morebitne oslabitve se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti, določeni s pomočjo metode učinkovitih obresti, se pripoznajo v finančnem izidu. Vrednostni papirji so klasificirani kot finančne naložbe, ki so v posesti do zapadlosti (Held to Maturity), če ima družba namen in sposobnost, da jih do tedaj poseduje.

Druge dolgoročne terjatve in premoženjska sredstva

Obrestonosne dolgoročne terjatve se dodelijo kategoriji posojil in terjatev (Loans and Receivables). Te bodo s svojo nabavno vrednostjo obračunane po metodi učinkovitih obresti z odbitkom morebitnih oslabitev. V primeru oslabitev se izvede vrednotenje sedanje vrednosti pričakovanih vračil.

Terjatve iz naslova dobave in storitev ter druge terjatve in premoženjska sredstva

Vse terjatve do kupcev, terjatve do povezanih, nekonsolidiranih podjetij in terjatve do podjetij, s katerimi je družba povezana z naložbami, se dodelijo kategoriji posojil in terjatev (Loans and Receivables) in vrednotijo v skladu z MRS 39 po nabavni vrednosti. V primeru

pričakovane oslabitve se priznavanje v bilanci stanja izvede z odbitkom oslabitev za pričakovane neizterljive deleže.

Te oslabitve, ki se izvedejo kot odhodek v obliki posameznih postavk, v zadostni meri upoštevajo pričakovana tveganja neplačila. Konkretna neplačila vodijo k odpravi pripoznanja zadevnih terjatev.

Kratkoročne preostale terjatve vsebujejo izvedene finančne instrumente iz energetskega sektorja. Izvedeni finančni instrumenti se pripoznajo s svojo pošteno vrednostjo. Bilančne vrednosti izvedenih finančnih instrumentov z dogovorom o pobotanju se med sabo izravnavajo in tako evidentirajo, ko so pobotane. Druge dolgoročne in kratkoročne terjatve se pripoznajo po nabavni vrednosti. Morebitne oslabitve se izmerijo po potrebi.

Za te knjigovodske vrednosti finančnih sredstev, ki se ne pripoznajo s pošteno vrednostjo, se na vsak dan izkaza preveri, ali objektivni dokazi v smislu MRS 39 (npr. pomembne finančne težave dolžnika ali velika verjetnost postopka zaradi insolventnosti proti dolžniku) kažejo na oslabitev. Če obstajajo takšni dokazi, bodo oslabitve, ki jih je treba pripoznati, evidentirane v izkazu poslovnega izida.

Kreditna kakovost finančnih sredstev

Skupina KELAG v primeru kapitalskih instrumentov, ki so klasificirani kot »na voljo za prodajo«, obravnava predvsem znatno (več kot 20-odstotno) ali bolj dolgotrajno (več kot devet mesecev) zmanjšanje poštene vrednosti pod nabavno vrednost kot objektivni dokaz oslabitve. Če oslabitev obstaja, se jo pripozna.

Vrednotenje zalog zemeljskega plina se izvede po metodi FIFO. Ovrednotenje zalog zemeljskega plina na datum bilance stanja se izvede po nabavni vrednosti ali po nižji čisti iztržljivi vrednosti. Kot sodilo verjetnosti za pripoznanje za čisto iztržljivo vrednost se predpostavlja enakomeren odvzem zalog zemeljskega plina iz skladišč na datum bilance stanja čez naslednje tri mesece. Posledično čista iztržljiva vrednost ustreza povprečni borzni ceni terminskih nakupov plina za mesec vnaprej od januarja do marca (mesečna dobava nespremenljivih količin) na tržnem območju NetConnect Germany.

Zaloge

Surovine in potrošni materiali se pripoznajo po nabavni vrednosti ali nižji čisti iztržljivi vrednosti na datum bilance stanja. Ta pri tržnih zalogah izhaja iz trenutne tržne cene. Pri vseh drugih zalogah čista iztržljiva vrednost izhaja iz izpeljave predvidenih prihodkov z odbitkom proizvodnih stroškov, ki bodo še nastali. Njihovo vrednotenje se izvede po drseči metodi povprečne cene.

Še neobračunane storitve in nedokončane proizvodnje se ovrednotijo po proizvodnih stroških, ki vključujejo stroške dela, stroške materiala in primerne stroške posrednega materiala.

Postavka »Denarna sredstva« v bilanci zajema gotovino v blagajni, bančne račune in kratkoročne, hitro vnovčljive vloge, ki so takoj pretvorljive v znane zneske denarnih sredstev in pri katerih je tveganje spremembe vrednosti neznatno.

Likvidna sredstva

Za namene izkaza finančnega izida zajemajo plačilna sredstva in njihovi ustrezniki zgoraj opredeljena denarna sredstva.

Finančne obveznosti se pripoznajo ob plačilu po poštenu vrednosti z odbitkom transakcijskih stroškov. Premija, popust ali druga razlika med prejetim zneskom in zneskom odplačila se z

Finančne obveznosti

uporabo metode efektivnih obresti postopoma obračunava med trajanjem financiranja in pripozna v rezultatu financiranja.

Pokojninske obveznosti, obveznosti, podobne pokojninskim, zakonske odpravnine in obveznosti v zvezi z delno upokojitvijo

Rezervacije za tekoče pokojnine, pravice do pokojnine in obveznosti, podobne pokojninskim, se določijo v skladu z MRS 19 po metodi predvidene pomembnosti enot. Skupina v drugem vseobsegajočem donosu v celoti pripozna prevrednotenje čiste obveznosti za določene zasluge v poročevalnem obdobju, v katerem nastanejo. Prevrednotenje čiste obveznosti za določene zasluge se takoj postavi v skupni izid in tudi v naslednjih obdobjih se ga ne prerazvrsti. Neto stroški obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v postavki »Stroški obresti«.

Določitev pokojninskih obveznosti se izvede na podlagi aktuarjevega poročila. Kot biometrična računovodska načela so se uporabila »AVÖ 2008-P – Računovodska načela za pokojninsko zavarovanje – Pagler & Pagler« v različici za zaposlene. Poleg razlogov prenehanja delovnega razmerja zaradi smrti in nezmožnosti opravljanja dela oziroma prenehanja delovnega razmerja z dosegom izračunane upokojitvene starosti zaradi podatkov aktuarja iz preteklosti niso bili upoštevani nobeni drugi razlogi za prenehanje delovnega razmerja, npr. fluktuacija.

Višina pokojnine se izračuna glede na obdobje zaposlitve pri skupini KELAG do zahteve. Kot računovodska upokojitvena starost se uporablja najzgodnejša starost za (predhodno) starostno pokojnino v skladu z zadevnimi zakonskimi določbami ob upoštevanju prehodnih ureditev.

Pokojninska obveznost za pokojnine z določenimi zaslugi, ki se prenesejo v pokojninski sklad

Zaradi sporazumov in pogodb na ravni podjetja obstaja obveznost, da se določenim zaposlenim pod določenimi pogoji po odhodu v pokoj izplačuje pokojnina. Za te obveznosti za določene zasluge je namenjen pokojninski sklad pri družbi Valida Pension AG. Za te obveznosti mora delodajalec zagotoviti vzdrževanje kritja. Premoženje sklada je zaščiteno pred dostopom upnikov skupine in ga ni mogoče neposredno izplačati skupini. Poštena vrednost temelji na informacijah o tržni ceni in v primeru obravnavanih vrednostnih papirjev ustreza objavljenemu nakupnemu tečaju. Pokojninski sklad se obračunava kot sredstvo programa v smislu MRS 19 in se izravna z rezervacijami za tekoče pokojnine in pravicami do pokojnine.

Vlaganje sredstev pokojninskega sklada večinoma izvede pokojninski sklad v različnih investicijskih skladih ob upoštevanju določb zakona o pokojninskih skladih.

Pokojninska obveznost z določenimi prispevki

Skupina KELAG s pokojninskim skladom ponuja zaposlenim, ki so od 1. 1. 1992 naprej vstopili v podjetje in so v veljavnem delovnem razmerju za nedoločen čas, dodatek k obveznemu pokojninskemu zavarovanju (pokojnina ASVG) in s tem možnost, da na podlagi lastne odgovornosti in s podporo podjetja postavijo dodatne zasebne temelje za pokojninsko zavarovanje. Pokojninski sistem ponuja pokojninski sistem z določenimi prispevki, pri katerem se višina pokojnin v prihodnosti izračuna iz delodajalčevega in uslužbenčevega deleža prispevkov do upokojitve.

Po vključitvi v model pokojninskega sklada družba KELAG mesečno do konca delovnega razmerja ali pridobitve koristi iz pokojninskega sklada prispeva vnaprej 3 % sestavnih delov plače do najvišje osnove za odmero ASVG in 15 % sestavnih delov plače nad najvišjo osnovo za odmero. Kot plača se šteje tekoča mesečna plača, vključno z nagrado za zvestobo, morebitnimi dodatnimi plačami, funkcijskim dodatkom, brez vseh drugih dodatkov, doplačil, plačil za nadure in razpoložljivost itd. Prispevek zaposlenega je lahko prostovoljno v višini prispevka delodajalca ali

pri 2 % za sestavne dele plače pod najvišjo osnovo za odmero in 10 % nad najvišjo osnovo za odmero ali 1 % za sestavne dele plače pod najvišjo osnovo za odmero in 5 % nad najvišjo osnovo za odmero.

Obveznosti za zakonske odpravnine

Zaposleni, katerih (avstrijsko) delovno razmerje se je začelo do 31. decembra 2002, prejmejo na podlagi zahtev delovnega prava ob odpustitvi, ki jo izvede delodajalec, oziroma ob upokojitvi enkratno odpravnino. Višina odškodnine temelji na številu let delovne dobe in višini plače ob prenehanju delovnega razmerja. Izračun te obveznosti se izvede v skladu z MRS 19 po metodi predvidene pomembnosti enot z obdobjem kopičenja 25 let. Zavarovalno-tehnični donosi in izgube, ki izhajajo iz tega, se prav tako upoštevajo v drugem vseobsegajočem donosu.

Za vsa (avstrijska) delovna razmerja, ki so se začela po 31. decembru 2002, ne velja pravica do neposrednega zahtevka zaposlenega do zakonske odpravnine. Za zaposlene, na katere se nanaša ta ureditev, delodajalec mesečno izplača 1,53 % plačila v pokojninski sklad za zaposlene, v katerem bodo zneski odmerjeni na računu zaposlenega. S tem modelom odpravnine je delodajalec zavezan samo k rednemu plačilu prispevkov, zato se obračuna kot program z določenimi prispevki v skladu z MRS 19.

Obveznosti v zvezi z delno upokojitvijo

Skupina KELAG ponuja zaposlenim v okviru modelov delne upokojitve možnost, da pred začetkom pokojninskega zavarovanja ASVG ob prejemanju nadomestila plače do uzakonjenega upokojitvene starosti izkoristijo podprt model delne upokojitve. Model delne upokojitve predvideva blokovni model, pri katerem se v prvih 40 % obdobja od začetka delne upokojitve do upokojitve delo opravlja v celoti, v ostalih 60 % obdobja pa je upravičenec prost. Višina plače med delno upokojitvijo znaša 70 % mesečne plače pred delno upokojitvijo.

Pri vrednotenju rezervacije, ki je evidentirana v bilanci, se uporablja metoda predvidene pomembnosti enot v skladu z MRS 19, pri čemer se prevrednotenje izpelje takoj. Parametri vrednotenja v osnovi ustrezajo parametrom obveznosti, ki so podobne pokojnini. Pripoznani odhodki se evidentirajo v poslovnem izidu pod plačami.

Druge rezervacije se pripoznajo v skladu s standardom MRS 37, če ima podjetje pravne ali posredne obveznosti do tretje osebe zaradi preteklega dogodka in je verjetno, da bo ta obveznost vodila k denarnemu odtoku. Višino obveznosti mora biti mogoče oceniti zanesljivo. Rezervacije se pripoznajo s svojim pričakovanim zneskom poravnave in se ne izravnavajo v zahtevkih za vračilo. Znesek poravnave se določi na podlagi najboljše ocene, s katero bi bilo mogoče sedanjo obveznost na datum bilance stanja izpolniti ali prenesti na tretjo osebo. Pri tem se upošteva prihodnja zvišanja stroškov, ki so na dan bilance stanja predvidljiva in verjetna.

Rezervacije

V konsolidiranem računovodskem izkazu družbe KELAG se nadalje zagotavlja rezervacije za predvidene izgube zaradi premajhne natančnosti iz »kočljivih« pogodb v skladu z določbami MRS 37. Metoda izračuna iz računovodskih izkazov odraža višino neizogibnega odhodka pri celotnih stroških. To je nižji znesek iz izpolnitve pogodbe in morebitnih kompenzacijskih plačil ob neizpolnjevanju. Pripoznanje oslabitev na sredstva, ki so povezana s »kočljivimi« pogodbami, pa se ravna po pripoznavanju predvidenih izgub zaradi premajhne natančnosti.

Dolgoročne rezervacije se diskontirajo, če sedanja vrednost pričakovanega zneska poravnave bistveno odstopa od njegove nominalne vrednosti. V skladu z računovodskimi pravili in pravili

vrednotenja družbe KELAG se načeloma diskontira vse rezervacije, katerih izpolnitev je več kot dvanajst mesecev v prihodnosti. Diskontna stopnja je obrestna mera, ki je prilagojena na specifična tveganja v zvezi z obveznostmi. Zneski akumuliranega dobička se evidentirajo kot stroški obresti, morebitni učinki spremembe obrestne mere pa se pripoznajo v izidu poslovanja.

Obveznosti iz naslova dobav in storitev ter druge obveznosti

Obveznosti iz dobave blaga in storitev in druge obveznosti se vrednotijo z nabavno vrednostjo.

Kratkoročne druge obveznosti vključujejo izvedene finančne instrumente iz energetskega sektorja. Izvedeni finančni instrumenti se pripoznajo s svojo pošteno vrednostjo. Bilančne vrednosti izvedenih finančnih instrumentov z dogovorom o pobotanju se med sabo izravnavajo in tako evidentirajo, ko so pobotane.

Pogojne obveznosti

Pogojne obveznosti so morebitne obveznosti do tretjih oseb ali predhodno obstoječe obveznosti, ki verjetno ne bodo vodile k odtoku sredstev ali njihove višine ni mogoče zanesljivo določiti. Pogojne obveznosti se v bilanci pripoznajo samo, če so bile prevzete v okviru poslovne združitve. Njihovo pripoznanje se izvede po pošteni vrednosti. Poznejše vrednotenje se potem izvede z višjim od naslednjih zneskov:

- zneskom, ki je bil pripoznan v skladu z zgoraj navedenimi smernicami za rezervacije (MRS 37) in
- zneskom, ki je bil začetno pripoznan, po potrebi z odbitkom kumulativne amortizacije, ki je bila pripoznana v skladu s splošnimi smernicami za uresničitev prihodkov (MRS 18).

Javne subvencije

Državne podpore se pripoznajo s pošteno vrednostjo, če obstaja zadostno zagotovilo, da bodo podpore prejete in da podjetje izpolnjuje pogoje v zvezi s tem. Podpore, povezane z odhodki, se načrtovano pripoznajo kot prihodek v obdobju, ki je potreben, da se izravnavajo z ustreznimi odhodki, ki bi jih naj nadomestile.

Javne pomoči za naložbe, se zaračunajo z ustreznimi nabavnimi vrednostmi.

Subvencije za gradbene stroške

Pri gradbenih subvencijah, ki so evidentirane v bilanci, gre za gradbene subvencije, ki so jih prejele stranke družbe KELAG za stroške zagotavljanja omrežnih storitev in priključitve. Te se v skladu z OPMSRP 18 pripoznajo kot postavke pod obveznostmi in se čez obdobje uporabe za devnih osnovnih sredstev sprostijo. Sproščeni zneski se evidentirajo v prihodkih.

Regulativna sredstva in obveznosti

Če omrežne tarife določi regulator na podlagi ocen stroškov oziroma prihodkov in se znižanja ali zvišanja stroškov oziroma prihodkov iz preteklosti upoštevajo pri določanju tarif v prihodnosti, ima operater omrežja pravico, da mu uporabniki omrežja v prihodnjih letih zvišane oziroma znižane prihodke povrnejo z višjo tarifo, ali pa je zavezan, da znižane oziroma zvišane stroške uporabnikom omrežja nadomesti z nižjo tarifo. Takšne zahteve oziroma obveznosti se obravnavajo kot regulativna sredstva oziroma obveznosti.

Skupina KELAG je s svojim področjem dejavnosti omrežja podvržena takšnemu tarifnemu režimu, ki ga ureja regulator E-Control.

V konsolidiranem računovodskem izkazu družbe KELAG se ne aktivirajo regulativna sredstva in ne vračunajo regulativne obveznosti, ker splošna sodila pripoznavanja v enotnem okviru MSRP niso izpolnjena.

Dovoljenja do emisij CO₂ in zeleni certifikati

Zeleni certifikati in brezplačna dovoljenja do emisij CO₂ spadajo med s prihodki povezane podpore po MRS 20. Te se po MRS 20.7 lahko uporabijo v metodi izračuna iz računovodskih izkazov v trenutku, ko je zagotovljeno, da podjetje izpolnjuje pogoje in podpore dejansko pritekajo. V tem

posebnem primeru državne podpore z nedenarnimi sredstvi, se v skupini KELAG izbere računovodska možnost pripoznavanja poštene vrednosti zadevnega sredstva.

Dovoljenja se ob pridobitvi pravice (praviloma proizvodnja električne energije v certificiranih elektrarnah) pripoznajo kot zaloga. Prihodki od dodelitve dovoljenj se evidentirajo v drugih poslovnih prihodkih. Odtok dovoljenj se evidentira v potrošnem materialu. Poznejše merjenje se po potrebi izvede po nižji čisti iztržljivi vrednosti. Prihodki od prodaje zelenih certifikatov se pripoznajo v prihodkih.

Odhodek iz obdavčitve dobička za prejšnje finančno leto, ki je evidentiran v izkazu poslovnega izida, zajema davek iz dobička, izračunan za posamezne družbe iz obdavčljivega dohodka in ustrezne davčne stopnje, ter spremembo prihodnjih davčnih obveznosti in terjatev.

Davki iz dobička

S skupinsko pogodbo in pogodbo davčne izravnave z dne 7. decembra 2004, je družba KELAG kot članica skupine in z družbo KEH-Kärntner Energieholding Beteiligungs GmbH kot nosilko skupine ustanovila davčno skupino podjetij v skladu s členom 9 KStG. Od leta 2005 se je ta davčna skupina podjetij razširila za več članov iz družbe KELAG. Nosilec skupine prenese zneske davkov, ki jih je ustvaril (izračun po samostojni metodi), na člane skupine s porazdelitvijo davka. S pobotanjem nadomestil davka se izvede popravek odhodka za davek v izkazu poslovnega izida nosilca skupine.

Začasne razlike, ki v naslednjih obdobjih izhajajo iz dobrih imen, ki jih je mogoče amortizirati, oziroma se spremenijo, se odložijo.

Bodoči davki, ki se nanašajo na postavke, ki se pripoznajo v lastniškem kapitalu, se prav tako knjižijo v lastniškem kapitalu. Pri tem se bodoči davki glede na osnovno transakcijo pripoznajo ali v drugem vseobsegajočem donosu ali neposredno v lastnem kapitalu.

Stopnja davka na dohodek pravnih oseb, ki jo je treba uporabiti za matično družbo KELAG-Kärntner Elektrizitäts-Aktiengesellschaft, znaša 25 %.

Za polno konsolidirane družbe so se uporabile naslednje stopnje davka od dobička.

Stopnje davka od dobička

v %	2016	2015
Bosna in Hercegovina	10	10
Bolgarija	10	10
Kosovo	10	10
Hrvaška	20	20
Makedonija	10	10
Črna gora	9	9
Avstrija	25	25
Romunija	16	16
Srbija	15	15
Slovenija	17-19	17
Češka	19	19

*Izvedeni finančni instrumenti v
energetskem sektorju*

Finančne instrumente v skupini KELAG je mogoče razdeliti na temeljne in izvedene finančne instrumente. Izvedeni finančni instrumenti v primeru družbe KELAG predstavljajo terminske nakupe blaga (elektrika in plin), kot je tudi opredeljeno v skladu z MRS 39. Izvedeni finančni instrumenti se obračunajo s svojo pošteno vrednostjo (Fair Value), pri čemer se kot osnova za vrednotenje na področju elektrike uporabijo borzne cene borze European Energy Exchange (EEX) na zadnji aktivni dan trgovanja za letne izdelke v letih 2016 do 2018. Na področju plina se določanje poštene vrednosti izvede analogno postopku na področju elektrike, pri čemer se v tem primeru uporabijo kotacije ustreznih virtualnih trgovalnih točk. V naslednjem pregledu so finančni instrumenti, obračunani po svoji poštenu vrednosti, prikazani ločeno glede na svoje bistvene parametre vrednotenja. Ravni vrednotenja, ki izhajajo iz tega, se po MSRP 7 (ob sklicu na MSRP 13) opredelijo, kot sledi:

1. raven Kotacije cen za podobne instrumente. To pomeni, da se vrednotenje izvede na podlagi neprilagojenih cen izdelkov, s katerimi se trguje na aktivnih trgih.

2. raven Dejavniki vhoda na trg, ki jih je mogoče opazovati neposredno, v kolikor niso vhodni dejavniki 1. ravni. To pomeni, da vrednotenje temelji na modelih, katerih vhodni dejavniki so parametri (borzne cene), ki jih je mogoče opazovati. V primeru družbe KELAG so poštene vrednosti posledica energetskih terminskih poslov, ki ne kotirajo na borzi. Ti se določijo s krivuljo terminskih cen, ki se izpelje iz borznega tečaja.

3. raven Vhodni dejavniki, ki ne temeljijo na tržnih podatkih, ki jih je mogoče opazovati.

Izvedeni finančni instrumenti, ki nastanejo v povezavi s trgovanjem z električno energijo in njeno distribucijo, se vrednotijo po poštenu vrednosti (Fair Value). Pripoznavanje nerealiziranih prihodkov oziroma izgub vrednotenja se načeloma izvede v izkazu poslovnega izida, razen če so izpolnjeni pogoji za obračunavanje varovanja pred tveganjem (Hedge Accounting) v skladu z MRS 39. Trenutno se v skupini KELAG v energetskem sektorju ne izkorišča možnosti uporabe varovanja pred tveganjem. Prihodki in odhodki iz vrednotenja po poštenu vrednosti se izravnavajo po poslovnih partnerjih in evidentirajo v izkazu poslovnega izida v prihodkih in potrošnem materialu.

Tako imenovane pogodbe za lastno uporabo, ki se sklenejo za namene prejema ali izročitve nefinančnega sredstva v skladu s pričakovanimi potrebami po nakupu, prodaji ali uporabi v skupini KELAG, se ne obračunajo kot izvedeni finančni instrumenti ampak kot transakcije v teku (Own Use Exemption). Če takšna pogodba za lastno uporabo postane »kočljiva«, kot je opredeljeno v MRS 37, je treba ustvariti rezervacije za izgube iz transakcij v teku. Če pogodbe vsebujejo vgrajene izvedene finančne instrumente, potem se slednji in gostiteljske pogodbe obračunajo ločeno, v kolikor gospodarske značilnosti in tveganja niso tesno povezane z gospodarskimi značilnostmi in tveganji gostiteljske pogodbe. Ponovna ocena se izvede samo ob spremembi pogodbenih pogojev, če zaradi tega pride do pomembne spremembe denarnih tokov, ki bi drugače izhajali iz pogodbe.

Vsi trgovski posli, ki optimizirajo proizvodnjo, so izvedeni finančni instrumenti v skladu z MRS 39. Pri pozitivni poštenu vrednosti se pripoznajo v drugih sredstvih, pri negativni poštenu vrednosti pa v drugih obveznostih.

Poštene vrednosti izvedenih finančnih sredstev, ki se uporabljajo v skupini KELAG (terminske pogodbe), je mogoče na vsak dan bilance stanja zanesljivo določiti. Vrednotenje izvedenih finančnih instrumentov v električnem sektorju se izvede na podlagi borznih tečajev in krivulje terminskih cen, ki se izpelje iz borznih tečajev. V plinskem sektorju se, kot je že bilo omenjeno, za vrednotenje neposredno uporabljajo kotirane cene ustreznih virtualnih trgovalnih točk.

Rezultati merjenja poštene vrednosti se pripoznajo v ustreznih odhodkovnih in dohodkovnih postavkah na energetske področju. Dobljeni vseobsegajoči donos je del operativnega rezultata.

Pozitivne in negativne poštene vrednosti se prikažejo ločeno. Če za nasprotno stranko obstaja okvirna pogodba s klavzulo o pobotu, potem bodo za to nasprotno stranko pozitivne in negativne poštene vrednosti transakcije izravnane za namene računovodskih izkazov.

Posli energetskega trgovanja, ki se dejansko fizično izpolnijo in ki spadajo med dejavnosti z dodano vrednostjo na energetske področju, se evidentirajo v bruto znesku, medtem ko se čisti trgovski posli in s tem tudi posli za optimizacijo cen, ki se izpolnijo z neto poravnavo (npr. zaključek izravnalne transakcije), prikažejo v neto znesku. Pogodbe, ki izpolnjujejo izjemo lastne uporabe (Own Use Exemption) v MRS 39, v vsakem primeru spadajo med dejavnosti z dodano vrednostjo na energetske področju.

Opredelevitev poslov energetskega trgovanja

Skupina KELAG vnaprej določa posamezne instrumente za varovanje (finančne instrumente) za zavarovanje denarnih tokov (varovanje denarnih tokov pred tveganjem). Skupina KELAG ima obveznost s spremenljivo obrestno mero, katere tveganje je zaradi nihanj variabilnih obrestnih denarnih tokov zavarovano z zamenjavo obrestne mere.

Zavarovanje denarnih tokov (varovanje denarnega toka pred tveganjem)

Poštena vrednost za zamenjavo obrestne mere ustreza vrednosti, ki bi jo KELAG prejela oz. morala plačati pri razveljavitvi posla na datum bilance stanja. Pri tem so upoštevane trenutne razmere na trgu, predvsem trenutne ravni obrestne mere, krivulje donosa in kreditno tveganje pogodbenih strank. Pri tem gre vidika MSRP 13 za ocene 2. ravni.

Učinkoviti del spremembe poštene vrednosti s strani finančnih instrumentov, ki so primerni za varovanje denarnega toka pred tveganjem in so zasnovani s tem namenom, bo pripoznan v drugem rezultatu pod postavko Rezerva za varovanje pred tveganjem. Dobiček ali izguba neučinkovitega dela se takoj pripozna v postavki Drugi donosi/Drugi odhodki v izkazu poslovnega izida (v poslovnem letu 2016 v poslovnem izidu pripoznan neučinkovit del zavarovanja: pribl. 0,0 mio. EUR; prejšnje leto pribl. 0,0 mio. EUR).

Zneski pripoznani v drugem rezultatu se vključijo v obdobje v izkazu poslovnega izida, v katerem je tudi varovana postavka. Razkritje v izkazu vseobsegajočega donosa skupine in izkazu poslovnega izida je na voljo v isti postavki kot varovana postavka.

Bilančni prikaz razmerja varovanja se konča, ko skupina razmerje razpusti, inštrument za varovanje preneha veljati, se proda, odpove, izkoristi ali ni več ustrezen za namene varovanja. Celoten dobiček ali izguba, ki je v tem trenutku zabeležen v drugem rezultatu in zbran v lastnem kapitalu, ostane v lastnem kapitalu in se ga lahko polasti šele takrat, ko se pričakovana transakcija prav tako prikaže v izkazu poslovnega izida. Če vnosa pričakovane transakcije ni več pričakovati, se celoten uspeh, ki je pripoznan v lastnem kapitalu, takoj vključi v izkaz poslovnega izida.

Realizacija prihodkov od prodaje se izvede v trenutku dostave kupcu oziroma z izpolnitvijo storitve. Ustrezni prihodki se pripoznajo, ko se merodajne priložnosti in tveganja, ki so povezane z lastnino, prenesejo na kupca v skladu s pogodbenim sporazumom, ko je plačilo (poštena vrednost prejete ali v bodoče prejete storitve) določeno s pogodbo in je verjetno, da se bo zahteva dostave in storitve izvedla.

Realizacija prihodkov

Prihodki izhajajo predvsem od prodaje električne energije, plina in toplote industrijskim, gospodinjstvom ter poslovnim odjemalcem, energetskim ponudnikom, borzam električne energije in od omrežnih storitev. Prihodki od omrežnih storitev vključujejo prihodke od državnih omrežnih

tarif, ki jih odobri Energie-Control Austria za reguliranje industrije električne energije in zemeljskega plina (E-Control) z odlokom za kritje stroškov omrežja. Prihodki od električne energije, ki je dobavljena industrijskim odjemalcem, se realizirajo v času dobave, prav tako kot prihodki od trgovanja z energijo in omrežnimi storitvami. Pri gospodinjstvih in poslovnih odjemalcih se prihodki pripoznajo, ko je bila opravljena delna storitev, ki se jo lahko obračuna. Evidenca prihodkov od gospodinjstvih in poslovnih odjemalcev, ki se praviloma obračuna enkrat letno, določa bilančno mejo na osnovi dejanskih vrednosti porabe in simuliranih, že dobavljenih, vendar še ne ugotovljenih prihodkov. Prihodki od prodaje ne vključujejo prodajnih rabatov in se poročajo brez prometnih davkov ter po izločitvi transakcij znotraj skupine.

Diskrecijska ocena in predpostavke glede prihodnosti

Priprava računovodskega izkaza skupine v skladu z MSRP zahteva diskrecijske ocene pri uporabi računovodskih usmeritev. Nadalje mora vodstvo podjetja določiti predpostavke glede prihodnjega razvoja, ki lahko bistveno vplivajo na pripoznavanje in vrednost sredstev ter obveznosti, na navedbo drugih obveznosti na datum bilance stanja in na izkazane prihodke in odhodke v času poslovnega leta.

Naknadno so opisane bistvene presoje in predpostavke glede prihodnosti, ki so temelj za obravnavan konsolidiran računovodski izkaz MSRP.

Diskrecijske ocene

*Pomemben vpliv: VERBUND
Hydro Power GmbH*

Pri lastniškem deležu pod 20 % se domneva, da podjetje nima pomembnega vpliva, razen če je mogoče ta vpliv nedvoumno dokazati.

Za družbo KELAG nedvoumno drži, da odobritev pogodbeno določenega protipopravljanja in zaščite pred izrivanjem ter skupno realizacijo znatnega povečanja zmogljivosti v elektrarnah, skupaj z zagotavljanjem pomembnih tehničnih podatkov ob napotitvi člana nadzornega sveta in s tem povezan pomemben vpliv pri sodelovanju pri procesih odločitve utemeljuje v skladu z MRS 28.6.

*Podjetja, ki niso vključena v
računovodski izkaz skupine zaradi
nepomembnosti*

Skupina KELAG ob vsakem datumu bilance stanja po kvalitativnih in kvantitativnih kriterijih oceni, če je potrebno vključiti ne bistvene hčerinske družbe in deleže.

Stroški izposojanja

Stroški izposojanja se aktivirajo pri predložitvi sredstva v pripravi. V skladu z računovodskimi pravili družbe KELAG iz projekta nastane sredstvo v pripravi le, če vzpostavitev traja najmanj šest mesecev in načrtovani proizvodni stroški presegajo prag pomembnosti 2,0 mio. EUR. V kolikor se izvaja zunanje financiranje sredstva v pripravi, se aktivirajo dejanski stroški izposojanja. Če pa se izvede splošno financiranje skupine, se aktivirajo povprečni stroški izposojanja. Za poslovno leto 2016 uporabljene investicije znaša povprečna mera kapitalizacije 2,85 % (v predhodnem letu 3,20 %).

Negotovosti ocene

Ocena vrednosti

Ocena vrednosti deležev pridruženih podjetij, ki so vključeni po kapitalski metodi, temelji na napovedi prihodnjih denarnih tokov ter uporabi diskontne mere, ki je prilagojena sektorju in poslovnemu tveganju (glejte točko 12).

Vrednost investicijskih deležev pridruženih podjetij, ki so vključeni po kapitalski metodi, se preverja z naslednjimi pokazatelji v skladu z MRS 39:

- pomembne finančne težave pridruženega podjetja,
- kršenje pogodbe, kot je neizpolnitev obveznosti ali kršitev pri plačevanju obresti ali glavnice,
- povečana verjetnost, da bo pridruženo podjetje šlo v stečaj ali finančno reorganizacijo,
- opazni podatki, ki kažejo, da obstaja izmerljivo zmanjšanje ocenjenih prihodnjih denarnih tokov pridruženega podjetja.

Preverjanje vrednosti nefinančnih sredstev se izvede pri naslednjih zunanjih in notranjih pokazateljih:

- znižanje tržne vrednosti (čez devalvacijo),
- negativni razvoj v tehničnem, tržnem, gospodarskem ali pravnem okolju,
- povečanje tržnih obrestnih mer,
- zastarelost in fizične poškodbe,
- nižja gospodarska donosnost sredstva kot je bilo pričakovano.

Za izračun morebitnega znižanja vrednosti (glejte točki 10 in 11) nefinančnega sredstva, je treba določiti vrednost pri uporabi oz. pošteno vrednost denar ustvarjajoče enote, kateri je nefinančno sredstvo določeno. Merjenje vrednosti pri uporabi temelji na ocenjevanju prihodnjih denarnih tokov, ob upoštevanju tveganj denar ustvarjajoče enote ter določitvi ustrezne diskontne mere. Pri izračunu vrednosti pri uporabi se ne upoštevajo naložbe v širitev oz. prestrukturiranje, lahko pa se upoštevajo specifične sinergije pri določanju poštene vrednosti.

Izračuni praviloma temeljijo na podrobnem petletnem načrtovanju. Če so za daljše časovno obdobje na voljo posebne strateške predpostavke (npr. napovedi glede električne energije), se te uporabijo. V času priprave bilance stanja ni mogoče prepoznati nobenih znatnih sprememb pri uporabljenih predpostavkah.

V okviru letošnjega preverjanja vrednosti so bile sprejete naslednje ocene:

Določanje vrednosti pri uporabi temelji na naslednjih strukturah cene: Za nadomestljive vrednosti iz vetrne in vodne energije, ki se določijo na osnovi vrednosti pri uporabi, se uporabijo napovedi cen, ki temeljijo na modelu napovedi cen električne energije. Za začetek obdobja načrtovanja (2017 do 2021) se struktura cene določi s pomočjo navajanja cen za terminske energijske oz. sklenjene pogodbe; do 2024 se nato (z linearno interpolacijo) izvede približevanje ravni cen do napovedi cen električne energije. Za načrtovano obdobje od 2024 do 2035 bo strukturo cene določal energetsko-gospodarski model za napovedovanje cen energije, s katerim bodo izračunani srednje- in dolgoročni scenariji cen električne energije za energetske trge. Za ekstrapolacijo napovedi cen električne energije (od 2036) se predpostavlja trajnostna stopnja rasti cen v višini 2,0 %. V primerih, ko so zagotovljene tarife za dovajanje toka, ki jih določajo javni organi, so te določene za ustrezno obdobje. Za nadomestljive vrednosti iz toplotnih projektov so na voljo načrtovani razvoji cen medijev porabe energije, ki služijo kot struktura cene za določanje nadomestljive vrednosti. Te se prek ustreznih indeksacij v skladu s pogodbo uporabljajo tudi za prilagoditev cen prodaje toplote.

Struktura cene za določanje poštene vrednosti brez stroškov odtujitve se določi analogno k zgoraj navedenemu postopku, k čemur se doda odbitek za stroške odtujitve.

Diskontna mera se izračuna iz obrestne mere brez tveganja, s pribitkom premije za tveganje za sposojen kapital (ki se določi na osnovi trenutnih dolgoročnih stroškov refinanciranja) ter tržnega tveganja ob upoštevanju beta faktorja.

Temeljna obrestna mera brez tveganja se določi s tako imenovano »Svenssonovo« metodo, na podlagi enakovrednih obrestnih mer nemških obveznic. Pri tem je bila za poslovna področja

Sprememba ocene, ki se nanaša na strukturo cene pri določanju poštene vrednosti

Določanje tehtanega stroška kapitala

toplota, vetrna in vodna energija v Avstriji uporabljena enakovredna obrestna mera v višini 1,04 % (prejšnje leto 1,29 %) za obdobje 30 let, za preostala poslovna področja v višini 0,62 % (prejšnje leto 0,97 %) za obdobje 15 let. Določanje enakovredne obrestne mere v osnovi temelji na tipični povprečni kapitalski zavezanosti denar ustvarjajoče enote.

Premija tržnega tveganja je bila enotno določena s 7,00 % (prejšnje leto 6,75 %). Nastavek premije tržnega tveganja upošteva predvsem zmanjšano obrestno mero v poslovnem letu 2016, ob istočasno nespremenjenih pričakovanih donosih vlagateljev.

Za upoštevanje višjih političnih in makrogospodarskih tveganj tujih poslovnih subjektov, so bili v stroških lastnega kapitala in stroških izposojanja upoštevane ločene premije za državno tveganje. Premije za državno tveganje se določijo neposredno iz državnih obveznic zadevne države, ki so denominirane v evre, oz. zaradi pomanjkanja razpoložljivosti neposredno na osnovi državnih obveznic primerljivih bonitetnih ocen, na datum 31.12.2016. Ta metodologija temelji na določanju premij za državno tveganje, ki jih je objavil Damodaran.

Beta faktorji so določeni na temelju medsebojne skupine, ki je sestavljena iz primerljivega evropskega podjetja v sektorju pridobivanja energije in podjetja z operativno strukturo tveganja, ki je primerljiva s KELAG. Za izračun medsebojne skupine, ki se navezuje na kapitalski trg, se uporabijo petletno obdobje, mesečni intervali donosnosti naložb in lokalni referenčni kazalniki.

Stroški izposojanja posameznih poslovnih segmentov se določijo na podlagi ustrezne temeljne obrestne mere brez tveganja skupaj s premijo za državno tveganje oz. kreditnim razmikom (Credit Spread) medsebojne skupine. Za izračun stroškov izposojanja po obdavčitvi se uporabijo lokalne nominalne mejne davčne stopnje.

V okviru nestanovitnega finančnega trga se neprekinjeno opazuje razvoj stroškov kapitala (in še posebej premij za državno tveganje).

*Podatki o pogojenih sestavnih delih
nakupnih cen iz preteklih let*

Obveznosti pogojnih nadomestil iz pridobitve podjetja vetrne elektrarne Nikitsch GmbH so v letu 2014 znašale 0,1 mio. EUR. Od tega je v poslovnem letu 2015 bilo izpolnjenih še 0,1 mio. EUR. Ponovna ocena na podlagi ocene prihodnjega donosa vetra na temelju obstoječih dejanskih podatkov, je privedla do knjigovodske vrednosti 0,2 mio. EUR, od tega je 0,1 mio. EUR zapadlo konec leta 2016.

Pogodba o prodaji deležev vetrne elektrarne MV I iz leta 2010 določa, da prodajalci sodelujejo pri 3-letnih čistih dodatnih prihodkih za leta od 2011 do 2031 in so upravičeni do izplačila kapitala na podlagi dosegljivih cen zelenih certifikatov. Na podlagi ponovne ocene višine obveznosti znaša bilanca stanja 0,5 mio. EUR (prejšnje leto 1,5 mio. EUR).

V poslovnem letu 2014 so bili, v okviru nadgradnje podjetij Windfarm Balchik 1 OOD, Windfarm Balchik 2 OOD in Windfarm Balchik 4 OOD, sprejeti dogovori za plačilo naknadne nakupne cene glede na pravne okvire. V tekočem letu, o katerem se poroča, znašajo pasivne postavke 0,5 mio. EUR (prejšnje leto 0,4 mio. EUR), od česar je 0,1 mio. EUR bilo plačanih v letu 2017.

*Ocena pokojninskih obveznosti,
podobnih obveznosti in zakonskih
odpravnin*

Izračuni pokojninskih obveznosti in odpravnin za 31. december 2016 in 31. december 2015 temeljijo na naslednjih predpostavkah (glejte točko 23):

Aktuarske predpostavke

	2016	2015
POKOJNINE IN PODOBNE OBVEZNOSTI		
Diskontna mera		
Pokojnine	1,20 %	1,50 %
Pokojninske obveznosti, ki temeljijo na uspešnosti, in podobne obveznosti	1,71–1,84 %	2,28 %
Povišanje pokojnin		
Stopnja rasti osnove za odmero pokojnine	1,71 %	2,00 %
Stopnja rasti za prihodnje pokojnine	1,30 %	1,80 %
Nihanje	Brez	Brez
Upokojitvena starost ženske	56,5–62	56,5–62
Upokojitvena starost moški	62	62
Dolgoročna donosnost premoženja sklada	1,84 %	2,28 %
ZAKONSKE ODPRavnINE		
Diskontna mera	1,02 %	1,50 %
Rast plač	1,71 %	2,00 %
Nihanje	Brez	Brez

V naslednjih analizah občutljivosti za pokojninske obveznosti in odpravnine so prikazani učinki na obveznosti, ki so posledica sprememb ključnih aktuarskih predpostavk. Spremenil se je en ključni dejavnik, medtem ko so drugi pomembni dejavniki ostali konstantni. Določanje spremenjenih obveznosti poteka analogno z določanjem dejanskih obveznosti z uporabo metode predvidenih kreditnih točk (projected unit credit method) v skladu z MRS 19.

Analiza občutljivosti za čisti dolg pokojninskih obveznosti 2016

	Sprememba predpostavke v odstotnih točkah oz. letih	Pri povečanju predpostavke sprememba čistega dolga za	Pri zmanjšanju predpostavke sprememba čistega dolga za
Diskontna mera	0,75 %	-6,41 %	7,32 %
Rast plač	0,50 %	0,20 %	-0,19 %
Povišanje pokojnin	0,50 %	4,53 %	-4,21 %
Upokojitvena starost	1 leto	-0,04 %	0,09 %
Umrljivost	1 leto	4,86 %	-4,97 %

Analiza občutljivosti za čisti dolg pokojninskih obveznosti 2015

	Sprememba predpostavke v odstotnih točkah oz. letih	Pri povečanju predpostavke sprememba čistega dolga za	Pri zmanjšanju predpostavke sprememba čistega dolga za
Diskontna mera	0,75 %	-6,53 %	7,46 %
Rast plač	0,50 %	0,18 %	-0,17 %
Povišanje pokojnin	0,50 %	4,63 %	-4,30 %
Upokojitvena starost	1 leto	-0,05 %	0,07 %
Umljivost	1 leto	4,93 %	-5,05 %

Analiza občutljivosti za čisti dolg pokojninskih obveznosti, ki temeljijo na uspešnosti, in podobnih obveznosti 2016

	Sprememba predpostavke v odstotnih točkah oz. letih	Pri povečanju predpostavke sprememba čistega dolga za	Pri zmanjšanju predpostavke sprememba čistega dolga za
Diskontna mera	0,75 %	-11,15 %	13,64 %
Rast plač	0,50 %	2,12 %	-1,98 %
Povišanje pokojnin	0,50 %	6,49 %	-5,92 %
Upokojitvena starost	1 leto	-1,49 %	1,64 %
Umljivost	1 leto	3,69 %	-3,87 %

Analiza občutljivosti za čisti dolg pokojninskih obveznosti, ki temeljijo na uspešnosti, in podobnih obveznosti 2015

	Sprememba predpostavke v odstotnih točkah oz. letih	Pri povečanju predpostavke sprememba čistega dolga za	Pri zmanjšanju predpostavke sprememba čistega dolga za
Diskontna mera	0,75 %	-11,24 %	13,76 %
Rast plač	0,50 %	2,18 %	-2,03 %
Povišanje pokojnin	0,50 %	6,51 %	-5,94 %
Upokojitvena starost	1 leto	-1,39 %	1,56 %
Umljivost	1 leto	3,71 %	-3,89 %

Analiza občutljivosti za čisti dolg obveznosti za odpravnine 2016

	Sprememba predpostavke v odstotnih točkah oz. letih	Pri povečanju predpostavke sprememba čistega dolga za	Pri zmanjšanju predpostavke sprememba čistega dolga za
Diskontna mera	0,75 %	-6,65 %	7,46 %
Rast plač	0,50 %	4,81 %	-4,50 %
Upokojitvena starost	1 leto	0,23 %	-0,24 %

Analiza občutljivosti za čisti dolg obveznosti za odpravnine 2015

	Sprememba predpostavke v odstotnih točkah oz. letih	Pri povečanju predpostavke sprememba čistega dolga za	Pri zmanjšanju predpostavke sprememba čistega dolga za
Diskontna mera	0,75 %	-6,82 %	7,66 %
Rast plač	0,50 %	4,95 %	-4,63 %
Upokojitvena starost	1 leto	0,13 %	-0,15 %

Povprečna doba odplačevanja (Durations)

v letih	2016	2015
Pokojnine	9,75	9,94
Pokojninske obveznosti, ki temeljijo na uspešnosti, in podobne obveznosti	17,41	18,11
Zahtevki za odpravnino	9,38	9,67
Jubilejne nagrade	8,55	8,21
Zahtevki za delno upokojitev	2,08	3,82

Stroški iz programov z določenimi zasluži in čista sedanja vrednost pokojninskih obveznosti se določijo z uporabo aktuarskih izračunov. Aktuarska ocena je ocena različnih predpostavk, ki se v prihodnosti lahko razlikujejo od dejanskega razvoja. Sem spadajo določitev diskontne mere, prihodnje rasti plač, stopnja umrljivosti in prihodnja povišanja plač oz. pokojnin. Zaradi zahtevnosti vrednotenja osnovnih predpostavk in njihove dolgoročnosti, je obveza za določene zasluške zelo občutljiva na spremembe teh predpostavk. Vse predpostavke se ponovno pregledajo ob koncu obdobja poročanja (glejte točko 23).

Obračunavanje rezervacije jubilejne nagrade poteka po enakih aktuarskih predpostavkah kot vsaka izmed obveznosti za odpravnine. Te predpostavke so prav tako, z izjemo diskontne obrestne mere, osnova za obračunavanje iz obveznosti delne upokojitve. Obveznosti delne upokojitve so zaradi svojega kratkega trajanja diskontirane z 0,06 % (prejšnje leto 0,75 %).

*Ocena rezervacij jubilejnih nagrad
in rezervacij iz obveznosti delne
upokojitve*

Še naprej obstajajo negotovosti v zvezi z razlago zapletenih davčnih predpisov, sprememb davčne zakonodaje ter zneska in dneva nastanka prihodnjih obdavčljivih dobičkov. Glede na širok spekter mednarodnih poslovnih odnosov ter dolgoročno naravo in kompleksnost obstoječih pogodbenih sporazumov je možno, da bodo odstopanja med dejanskimi rezultati in predpostavkami, oz. prihodnje spremembe teh predpostavk, v prihodnosti zahtevale prilagoditve predhodno pripoznanih davčnih prihodkov in odhodkov.

*Ocena odmerjenih in prihodnjih
davkov*

Prihodnje davčne obveznosti bodo dodane vsem neporabljenim prenosom davčnih izgub v tolikšni meri, da bo verjetno, da bo zato na voljo obdavčljiv prihodek, tako da se bodo prenosi izgub lahko dejansko uporabili. Pri določanju višine prihodnjih davčnih terjatev, ki se lahko aktivirajo, je potrebna pomembna presoja vodstva v zvezi s pričakovanim časovnim okvirom in zneskom prihodnje obdavčenega prihodka ter bodočimi strategijami davčnega načrtovanja (glejte točko 16).

Pogojne obveznosti, ki niso vključene v bilanco stanja skupine, v višini 8,1 mio. EUR, se redno ocenjujejo glede na njihovo verjetnost pojavitve (glejte dodatne podatke). Če verjetnost odliva sredstev, ki omogočajo gospodarske koristi, ni niti dovolj verjetna, tako da je ponujeno obli-

Pogojne obveznosti

kovanje rezerv, niti neverjetna, so ustrezne obveznosti vključene kot pogojne obveznosti. Ocena je opravljena s strani odgovornih strokovnjakov s tega področja ob upoštevanju tržnih vložkov (v kolikor je to mogoče).

Ocena rezervacij

Ocena rezervacij se je izvedla v predloženem računovodskem izkazu na podlagi predpostavk in ocen na datum bilance stanja (glejte točko 23 in točko 27). Glavni dejavniki so bila pričakovanja glede prihodnjega razvoja cen energije, uspeha pri pogajanjih in diskontne stopnje. Diskontna stopnja za rezervacije za obdobje od enega do petih let znaša 1,00 % (prejšnje leto 1,50 %), medtem ko za rezervacije za več kot pet let znaša 2,00 % (prejšnje leto 2,50 %).

Skupina KELAG je v tekočem poslovnem letu, kakor tudi v prejšnjih letih, predložila ponudbe za poravnavo pogodbeno upravičenih pogodb o dobavi električne energije iz časa liberalizacije. S plačilom s strani družbe KELAG v zadevnem primeru potečejo pravice do upravičenega nakupa električne energije. KELAG računa na plačila v naslednjih letih glede na napredek pri pogajanjih. Negotovosti obstajajo predvsem z vidika pogajalskega izida. Celotna oskrba znaša 6,8 mio. EUR (prejšnje leto 11,6 mio. EUR).

Rezervacije za ukrepe zaradi regulativnih zahtev pri elektrarnah so, ob regulativnih zahtevah, povezane tudi z drugimi pravnimi zahtevami, kot je na primer izvajanje okvirne direktive EU o vodah ter trenutni odškodninski zahtevki. Poleg tega so v to postavko vključeni bilančni preventivni ukrepi za operativno potrebna in s strani oblasti načrtovana praznjenja skladišč. Če so se pri tem pasivirale obveznosti glede nakupa predmetov zaradi varstva okolja, se te v skladu z MRS 16.11 zabeležijo kot naknadni nakupni stroški v dolgoročnih sredstvih. V poslovnih knjigah družbe KELAG je bilo iz tega zabeleženih 10,2 mio. EUR (prejšnje leto 10,5 mio. EUR).

Sklenjene pogodbe o dobavi energije med družbo KELAG in njenimi strankami med drugim določajo, da se obračun letnega nakupa električne energije izvede na osnovi določenega profila obremenitve, ki ga stranka sporoči ob sklenitvi pogodbe. Dobropise, ki v tekočem poslovnem letu niso bili obračunani zaradi odstopanj od profila pri strankah, poravna družba KELAG zaradi obveznosti do povračila, za kar so bili sprejeti ustrezni varnostni ukrepi v obliki rezervacij v višini 1,1 mio. EUR (prejšnje leto 2,5 mio. EUR).

Obstaja več dolgoročnih pogodb o skladiščenju plina z različnimi trajanji veljavnosti, ki bodo potekle med 2020 in 2027. Prišlo je do znatne spremembe tržnega modela, kar pomeni, da za upravljanje distribucijskega profila niso več potrebne skladiščne zmogljivosti, saj je mogoče celotno strukturiranje izvesti prek trga. Zaradi teh dejstev so tu obremenilne pogodbe v skladu z MRS 37.10. Izguba iz teh pogodb v višini 8,2 mio. EUR (prejšnje leto 9,2 mio. EUR) izhaja iz velikosti salda med stroški iz izpolnjevanja pogodbe za skladiščenje zemeljskega plina in prihodki od skladiščnih zmogljivosti.

KELAG ima dolgoročne pogodbe dobave plina, ki so deficitarni zaradi dogovorjene stopnje pribitkov, saj so se stroški nabave na trgu znižali v primerjavi s tistimi iz pogodb, ki še niso izpolnjene. Zato je v poslovnih knjigah zabeležena rezervacija za predvidene izgube v višini 1,4 mio. EUR (prejšnje leto 2,8 mio. EUR).

Skupina KELAG se je javno zavezala, da bo podpirala socialno šibke v okviru energijskih varčevalnih ukrepov. V sodelovanju s Karitasom, diakonijo in ARGE Sozial se bodo kupile energetske učinkovite naprave, s čimer bomo pomagali pomoči potrebnim. Za to obveznost je v tem računovodskem izkazu rezervirano 0,8 mio. EUR (prejšnje leto 1,2 mio. EUR).

S pravnimi odloki za varovanje okolja, se določa obveznost za odstranjevanje domačih vetrnih elektrarn po končanem obratovanju ter ob prekinitvi obratovanja, ki traja dlje kot eno leto. Za

tovrstne obnove in obveznosti je na voljo 2,3 mio. EUR (prejšnje leto 1,9 mio. EUR). V skladu z MRS 37 izračunana trenutna vrednost obveznosti je na aktivni strani bilance stanja zabeležena s povečano knjigovodsko vrednostjo v skladu z MRS 16.16c.

Skupina KELAG se je zavezala, da bo dobavljala energijo dajalcem služnostne pravice. Rezervacije prikazujejo pričakovani odliv sredstev v višini 15,5 mio. EUR (prejšnje leto 13,3 mio. EUR) iz, za družbo KELAG neugodnih, obstoječih pogodb, ki so nastale pri odpravninskih pogajanjih.

Neporavnani računi za stroške izgube omrežja in stroške omrežja, kot tudi za odškodninske zahtevke iz nerešenih sodnih postopkov v zvezi z vračilom prejetih pristojbin za uporabo omrežja so vneseni v znesek pričakovanega odliva sredstev v višini 3,3 mio. EUR (prejšnje leto 3,3 mio. EUR).

V obravnavanem obdobju 2015 je več strank vložilo odškodninske zahteve proti VERBUND Hydro Power GmbH, kot pridruženemu podjetju, v povezavi s poplavljanjem Drave leta 2012. Obveznosti iz predkupnih pravic za električno energijo, ki so padle na KELAG, so upoštevane kot obveznost v poslovnem letu 2015. Po ponovni presoji dejanskega stanja na dan 31. 12. 2016, ob upoštevanju pogodbenih dogovorov, je prišlo do prerazporeditve teh obveznosti, ki so odslej prikazane kot dolgoročne rezervacije v višini pribl. 12,3 mio. EUR.

Druge rezervacije se v bistvu tičejo omejitev ter pogojnih izgub iz bremenilnih pogodb iz poslovnega leta 2016, katerih znesek ali časovni okvir je negotov.

Odliv sredstev iz drugih kratkoročnih rezervacij (glejte točko 27) je pričakovan za prihajajoče poslovno leto. Odliv sredstev za dolgoročne rezervacije je v povprečju pričakovan v obdobju od pet do deset let.

Ocenitev vrednosti lastnih hidroelektrarn v Bosni in Hercegovini

Ocenitev vrednosti lastnih
hidroelektrarn v Bosni in
Hercegovini

	2016	2015
Denar ustvarjajoče enote (DUE) ¹	DUE EHE (elektrarni Novakovići in Zapece), DUE Paloč (elektrarna Duboki Potok in Sastavci), DUE Rosewood (elektrarne Jelići, Derala in Ružnovac), DUE Medna	DUE na vodo Bosna (elektrarna Novakovići, skupina elektrarn Rosewood (sestavljena iz elektrarn Jelići, Derala in Ružnovac), skupina elektrarn Paloč (sestavljena iz elektrarn Duboki Potok in Sastavci), elektrarna Zapece, elektrarna Medna (v izgradnji))
Oporna točka za (znižanje) zmanjšanje vrednosti	Trenutne napovedi cen ter posodobljena količina proizvodnje	Trenutne napovedi cen ter posodobljena diskontna obrestna mera
Osnova za nadomestljivo vrednost	Vrednost pri uporabi	Vrednost pri uporabi
Postopek ocenjevanja	Usmerjen na vrednost kapitala (metoda diskontiranega denarnega toka, v nadaljevanju metoda DCF)	Usmerjen na vrednost kapitala (metoda diskontiranega denarnega toka, v nadaljevanju metoda DCF)
Odvajanje denarnega toka	Načrtovanje DUE EHE, DUE Rosewood, DUE Paloč in DUE Medna (v izgradnji)	Načrtovanje EHE d.o.o. Banja Luka, Inter-Energija d.o.o. Gornji Vakuf, IEP energija d.o.o. Gornji Vakuf-Uskoplje, LSB Elektrane d.o.o. Banja Luka
Struktura obsega	Letni obseg proizvodnje po zagonu elektrarne Medna bo 67,8 GWh	Letni obseg proizvodnje po zagonu elektrarne Medna bo 76,7 GWh
Struktura cene	Tarife za dobavo toka, ki so zagotovljene za čas trajanja predpisanih tarif in za kasnejšo fazo napovedi cen (glejte metode računovodskih usmeritev); izpeljava operativnih obratovalnih stroškov (če ti obstajajo) iz dejanskih vrednosti v letih 2013 do 2016, z dopolnitvijo za nenačrtovane pobote skupine, ki izhajajo iz dejanskih vrednosti in novih podatkov; inflacija stroškov pri letnih odhodkih 2,0%	Tarife za dobavo toka, ki so zagotovljene za čas trajanja predpisanih tarif in za kasnejšo fazo interne napovedi cen (glejte metode računovodskih usmeritev); izpeljava operativnih obratovalnih stroškov (če ti obstajajo) iz dejanskih vrednosti v letih 2013 do 2015, z dopolnitvijo za nenačrtovane pobote skupine, ki izhajajo iz dejanskih vrednosti in novih podatkov; inflacija stroškov pri letnih odhodkih 2,0%
Obdobje načrtovanja	Načrtovanje denarnih tokov glede na trajanje koncesije; obdobje načrtovanja se razteza do leta 2056, zaradi različnih časov zagona posameznih elektrarn.	Načrtovanje denarnih tokov glede na trajanje koncesije; obdobje načrtovanja se razteza do leta 2056, zaradi različnih časov zagona posameznih elektrarn.
Bistvene predpostavke vrednotenja	Napovedi cen za električno energijo, strukturo obsega, diskontno obrestno mero	Napovedi cen za električno energijo, strukturo obsega, diskontno obrestno mero
Diskontna obrestna mera pred obdavčitvijo ²		9,77 %
DUE EHE	9,79 %	
DUE Paloč	9,33 %	
DUE Rosewood	9,57 %	
DUE Medna	ni potrebe po amortizaciji	

	2016	2015
Diskontna obrestna mera po obdavčitvi	9,29 %	9,07 %
Nadomestljiva vrednost	28,4 mio. EUR	29,2 mio. EUR
Znižanje vrednosti obdobja	4,6 mio. EUR	6,9 mio. EUR ³

¹ Zaradi poenostavitve so podatki za štiri DUE v zgornji tabeli navedeni skupaj.

Ocenitve vrednosti so bile izvede za vsako posamezno DUE.

² Navedene diskontne obrestne mere pred obdavčitvijo so bile določene iterativno.

³ Na dan 30.06.2015 je bila pripoznana razveljavitev oslabitve v višini 0,1 mio. EUR.

Analiza občutljivosti za lastne hidroelektrarne v Bosni in Hercegovini

	Sprememba bistvene predpostavke vrednotenja	Učinki na knjigovodsko vrednost sredstev
Cena električne energije	+ 5,0 %	0,5 mio. EUR
	- 5,0 %	-0,5 mio. EUR
Diskontna obrestna mera	+ 0,5%	-0,8 mio. EUR
	- 0,5%	0,9 mio. EUR

Ocenitev vrednosti DUE na veter v Romuniji

Ocenitev vrednosti DUE na veter v Romuniji

	2016	2015
Denar ustvarjajoča enota	Tri vetrne elektrarne (Mihai Viteazu, Dudesti in Pogoanele)	Tri vetrne elektrarne (Mihai Viteazu, Dudesti in Pogoanele)
Oporna točka za (znižanje) zmanjšanje vrednosti	Trenutne napovedi cen električne energije in certifikatov, nove ocenjene količine proizvodnje ter spremenjene tržne prilžnosti	Trenutne napovedi cen ter posodobljena diskontna obrestna mera
Osnova za nadomestljivo vrednost	Vrednost pri uporabi	Vrednost pri uporabi
Postopek ocenjevanja	Usmerjen na vrednost kapitala (metoda diskontiranega denarnega toka, v nadaljevanju metoda DCF)	Usmerjen na vrednost kapitala (metoda diskontiranega denarnega toka, v nadaljevanju metoda DCF)
Odvajanje denarnega toka	Načrtovanje vetrnih elektrarn	Načrtovanje vetrnih elektrarn
Struktura obsega	Letni obseg proizvodnje 67,5 GWh; upoštevanje kombiniranih pogodb o trženju za zelene certifikate in energijo.	Letni obseg proizvodnje 69,5 GWh; upoštevanje dveh obstoječih neodvisnih zgornjih mej za trženje pri določanju števila zelenih certifikatov; upoštevanje pogodbe o trženju z lokalnimi trgovci za zagotovljeno trženje najmanj 85 % ustvarjene energije vključno z zelenimi certifikati.
Struktura cene	Na podlagi pogodb o trženju in napovedi cen (glejte metode računovodskih usmeritev); izpeljava operativnih obratovalnih stroškov iz dejanskih vrednosti v letih 2013 do 2016 ali iz pogodbenih stroškov za popolno vzdrževanje in upravljanje; inflacija stroškov za druge odhodke 2,0%.	Pogodbeno določena cena električne energije 2016 za naslednja leta do 2019 in interna napoved cen za naslednjo fazo (glejte metode računovodskih usmeritev); izpeljava operativnih obratovalnih stroškov iz dejanskih vrednosti v letih 2013 do 2015 ali iz izkušenj za popolno vzdrževanje in upravljanje; inflacija stroškov za druge odhodke 2,0%.
Obdobje načrtovanja	Načrtovanje denarnih tokov temelji na projektu, ki traja 20 let	Načrtovanje denarnih tokov temelji na projektu, ki traja 20 let
Bistvene predpostavke vrednotenja	Napovedi cen za električno energijo, strukturo obsega, diskontno obrestno mero, cena za zelene certifikate povezana s tržnim položajem	Napovedi cen za električno energijo, strukturo obsega, diskontno obrestno mero, cena za zelene certifikate povezana s tržnim položajem
Diskontna obrestna mera pred obdavčitvijo ¹	6,32 %	6,32 %
Diskontna obrestna mera po obdavčitvi	6,30 %	6,30 %
Nadomestljiva vrednost	14,5 mio. EUR	20,6 mio. EUR
Znižanje vrednosti obdobja	4,9 mio. EUR	0,4 mio. EUR ²

¹ Navedene diskontne obrestne mere pred obdavčitvijo so bile določene iterativno.

² Na dan 30.06.2015 je bila pripoznana razveljavitev oslabitve v višini 0,1 mio. EUR.

Analiza občutljivosti za DUE na veter Romunija

	Sprememba bistvene predpostavke vrednotenja	Učinki na knjigovodsko vrednost sredstev
Cena električne energije	+ 5,0 %	0,8 mio. EUR
	- 5,0 %	-0,8 mio. EUR
Možnost trženja romunskih zelenih certifikatov	+ 5 EUR/MWh	2,2 mio. EUR
Diskontna obrestna mera	+ 0,5%	-0,4 mio. EUR
	- 0,5%	0,4 mio. EUR

Ocenitev vrednosti DUE na veter v Bolgariji

Ocenitev vrednosti DUE na veter v Bolgariji

	2016
Denar ustvarjajoča enota	Vetrne elektrarne z zmogljivostjo 10 MW
Oporna točka za (znižanje) zmanjšanje vrednosti	Posredovanje države v sisteme podpore in trenutne napovedi cen električne energije
Osnova za nadomestljivo vrednost	Vrednost pri uporabi
Postopek ocenjevanja	Usmerjen na vrednost kapitala (metoda diskontiranega denarnega toka, v nadaljevanju metoda DCF)
Odvajanje denarnega toka	Načrtovanje vetrnih elektrarn
Struktura obsega	Letni obseg proizvodnje 27,0 GWh
Struktura cene	20 GWh trženih po tarifi za dovajanje toka, preko te količine v skladu z napovedmi cen (glejte metode računovodskih usmeritev); izpeljava operativnih obratovalnih stroškov iz dejanskih vrednosti v letih 2010 do 2016 ali iz pogodbenih stroškov za popolno vzdrževanje in upravljanje; inflacija stroškov za druge odhodke 2,0%.
Obdobje načrtovanja	Načrtovanje denarnih tokov temelji na projektu, ki traja 20 let
Bistvene predpostavke vrednotenja	Napovedi cen za električno energijo, strukturo obsega, diskontno obrestno mero
Diskontna obrestna mera pred obdavčitvijo ¹	6,75 %
Diskontna obrestna mera po obdavčitvi	6,08 %
Nadomestljiva vrednost	9,0 mio. EUR
Znižanje vrednosti obdobja	1,2 mio. EUR

¹ Navedene diskontne obrestne mere pred obdavčitvijo so bile določene iterativno.

Analiza občutljivosti za DUE na veter Bolgarija

	Sprememba bistvene predpostavke vrednotenja	Učinki na knjigovodsko vrednost sredstev
Cena električne energije	+ 5,0 %	0,2 mio. EUR
	- 5,0 %	-0,2 mio. EUR
Diskontna obrestna mera	+ 0,5%	-0,2 mio. EUR
	- 0,5%	0,2 mio. EUR

Za namene ugotavljanja oslabitve, se dobra imena, ki nastanejo v skupini KELAG, dodelijo denar ustvarjajočim enotam (Cash Generating Units, DUE) in imajo po opravljenem ugotavljanju oslabitve naslednje vrednosti:

Vrednost dobrih imen

Dobra imena

v mio. EUR	2016	2015
VSOTA DOBRIH IMEN V SKUPINI KELAG	3,6	3,6
BWI Biowärme Imst GmbH & Co KG	0,2	0,2
Fernwärme Friesach	0,7	0,7
Fernwärme Obertauern	2,5	2,5
energieeffizienz GmbH	0,2	0,2

1. maja 2011 je prišlo do nakupa 100% deleža družbe Biowärme Friesach GmbH. Prav tako je v poslovnem letu 2011 (30. septembra) prišlo do nakupa 100 % deleža družbe Alternativen Energie Salzburg GmbH. V okviru začetne konsolidacije družbe Biowärme Friesach GmbH je bilo pripoznano dobro ime v znesku 0,7 mio. EUR. Končna dodelitev nakupne cene družbe Alternativen Energie Salzburg GmbH je privedla do usklajevanja dobrega imena v višini 2,5 mio. EUR v računovodskih knjigah skupine.

Z začetkom poslovnega leta 2012, sta se družbi Biowärme Friesach GmbH ter Alternative Energie Salzburg GmbH združili z družbo KELAG Wärme GmbH. Nastalo dobro ime je posledica pričakovanih sinergij z integracijo Heizwerks Friesach ter Fernheizwerkes Obertauern v organizacijo družbe KELAG Wärme GmbH na področju obratovanja, prodaje, nabave ter pri vključevanju obračuna toplote v obstoječi poravnavni sistem informacijske tehnologije in na celotnem področju uprave.

Hčerinsko podjetje KELAG Wärme GmbH je 20. junija 2014 kupilo 100 % delež družbe BWI Biowärme Imst GmbH. Iz prvotnega vključevanja BWI v družbo KELAG pridobljeno dobro ime je rezultat pričakovanih učinkov sinergije na področju obratovanja, prodaje, nabave ter pri vključevanju obračuna toplote v obstoječi poravnavni sistem informacijske tehnologije in na celotnem področju uprave.

20. oktobra 2015 je bil kupljen 90 % delež družbe energieeffizienz GmbH. V poslovnem letu 2016 se je delež povečal na 100 %. Dobro ime, ki je nastalo ob prvotni vključitvi energieeffizienz GmbH v družbo KELAG, je rezultat nove možnosti, da postane vodilno podjetje na področju energetske učinkovitosti in storitev. Z nakupom podjetja se je povečala prožnost, s katero se lahko zadosti povpraševanje po energijskih storitvah na celotnem avstrijskem trgu.

BWI Biowärme Imst GmbH & Co KG

	2016	2015
Obdobje načrtovanja	Faza podrobnega načrtovanja 5 let, nato končna vrednost brez upoštevanja rasti	Faza podrobnega načrtovanja 5 let, nato končna vrednost brez upoštevanja rasti
Bistvene predpostavke vrednotenja	Denarni tokovi so določeni za 5 let. Nato sledi nastavek končne vrednosti brez upoštevanja rasti; investicije za optimizacijo v letu 2020 (prehod iz kotla s termičnim oljem na kotel s toplo vodo); višina potrebe po ponovnih investicijah v končni vrednosti za ohranitev oz. obnovo portfelja sredstev je nastavljena za dolgotrajno delovanje; predpostavlja se upad obsega zaradi podrobnega načrtovanja.	Denarni tokovi so določeni za 5 let. Nato sledi nastavek končne vrednosti brez upoštevanja rasti; investicije za optimizacijo v letu 2020 (prehod iz kotla s termičnim oljem na kotel s toplo vodo); višina potrebe po ponovnih investicijah v končni vrednosti za ohranitev oz. obnovo portfelja sredstev je nastavljena za dolgotrajno delovanje; predpostavlja se upad obsega zaradi podrobnega načrtovanja.
Osnova za nadomestljivo vrednost	Vrednost pri uporabi	Vrednost pri uporabi
Diskontna obrestna mera po obdavčitvi	4,39 %	4,49 %
Nadomestljiva vrednost	7,4 mio. EUR	7,0 mio. EUR
Nadomestljiva vrednost presega knjigovodsko vrednost za	1,4 mio. EUR	0,9 mio. EUR
Znižanje vrednosti obdobja	0,0 mio. EUR	0,0 mio. EUR

Analiza občutljivost BWI Biowärme Imst GmbH & Co KG

	Sprememba bistvene predpostavke vrednotenja	Učinki na knjigovodsko vrednost sredstev
Prodana količina	+ 5,0 %	Brez
	- 5,0 %	-0,3 mio. EUR
Diskontna obrestna mera	+ 0,5%	Brez
	- 0,5%	Brez

Fernwärme Friesach

	2016	2015
Obdobje načrtovanja	Faza podrobnega načrtovanja 5 let, nato končna vrednost brez upoštevanja rasti	Faza podrobnega načrtovanja 5 let, nato končna vrednost brez upoštevanja rasti
Bistvene predpostavke vrednotenja	Denarni tokovi so določeni za 5 let. Nato sledi nastavek končne vrednosti brez upoštevanja rasti; brez ukrepov za izboljšanje ali razvoj; višina potrebe po ponovnih investicijah v 2018 in končna vrednost za ohranitev oz. obnovo portfelja sredstev je nastavljena za dolgotrajno delovanje; brez rasti v končni vrednosti.	Denarni tokovi so določeni za 5 let. Nato sledi nastavek končne vrednosti brez upoštevanja rasti; brez ukrepov za izboljšanje ali razvoj; višina potrebe po ponovnih investicijah v končni vrednosti za ohranitev oz. obnovo portfelja sredstev je nastavljena za dolgotrajno delovanje; brez rasti v končni vrednosti.
Osnova za nadomestljivo vrednost	Vrednost pri uporabi	Vrednost pri uporabi
Diskontna obrestna mera po obdavčitvi	4,39 %	4,49 %
Nadomestljiva vrednost	4,4 mio. EUR	3,3 mio. EUR
Nadomestljiva vrednost presega knjigovodsko vrednost za	2,1 mio. EUR	1,1 mio. EUR
Znižanje vrednosti obdobja	0,0 mio. EUR	0,0 mio. EUR

Analiza občutljivosti Fernwärme Friesach

	Sprememba bistvene predpostavke vrednotenja	Učinki na knjigovodsko vrednost sredstev
Prodana količina	+ 5,0 %	Brez
	- 5,0 %	Brez
Diskontna obrestna mera	+ 0,5%	Brez
	- 0,5%	Brez

Fernwärme Obertauern

	2016	2015
Obdobje načrtovanja	Faza podrobnega načrtovanja 5 let, nato končna vrednost brez upoštevanja rasti	Faza podrobnega načrtovanja 5 let, nato končna vrednost brez upoštevanja rasti
Bistvene predpostavke vrednotenja	Denarni tokovi so določeni za 5 let. Nato sledi nastavek končne vrednosti brez upoštevanja rasti; brez ukrepov za izboljšanje ali razvoj; višina potrebe po ponovnih investicijah v končni vrednosti za ohranitev oz. obnovo portfelja sredstev je nastavljena za dolgotrajno delovanje; brez rasti v končni vrednosti.	Denarni tokovi so določeni za 5 let. Nato sledi nastavek končne vrednosti brez upoštevanja rasti; brez ukrepov za izboljšanje ali razvoj; višina potrebe po ponovnih investicijah v končni vrednosti za ohranitev oz. obnovo portfelja sredstev je nastavljena za dolgotrajno delovanje; brez rasti v končni vrednosti.
Osnova za nadomestljivo vrednost	Vrednost pri uporabi	Vrednost pri uporabi
Diskontna obrestna mera po obdavčitvi	4,39 %	4,49 %
Nadomestljiva vrednost	17,3 mio. EUR	17,7 mio. EUR
Nadomestljiva vrednost presega knjigovodsko vrednost za	10,0 mio. EUR	10,2 mio. EUR
Znižanje vrednosti obdobja	0,0 mio. EUR	0,0 mio. EUR

Analiza občutljivosti Fernwärme Obertauern

	Sprememba bistvene predpostavke vrednotenja	Učinki na knjigovodsko vrednost sredstev
Prodana količina	+ 5,0 %	Brez
	- 5,0 %	Brez
Diskontna obrestna mera	+ 0,5%	Brez
	- 0,5%	Brez

energieeffizienz GmbH

	2016
Obdobje načrtovanja	Faza podrobnega načrtovanja 3 leta (proračun 2017 vklj. s srednjeročnim načrtovanjem), nato končna vrednost brez upoštevanja rasti
Bistvene predpostavke vrednotenja	Denarni tokovi so določeni za 3 let. Nato sledi nastavek končne vrednosti brez upoštevanja rasti; stopnja izkoriščenosti pri opravljanju storitev 80 %.
Osnova za nadomestljivo vrednost	Vrednost pri uporabi
Diskontna obrestna mera po obdavčitvi	4,39 %
Nadomestljiva vrednost	3,1 mio. EUR
Nadomestljiva vrednost presega knjigovodsko vrednost za	2,8 mio. EUR
Znižanje vrednosti obdobja	0,0 mio. EUR

Analiza občutljivosti energieeffizienz GmbH

	Sprememba bistvene predpostavke vrednotenja	Učinki na knjigovodsko vrednost sredstev
Diskontna obrestna mera	+ 0,5%	Brez
	- 0,5%	Brez

Pojasnila za poročanje po odsekih

Omejitev segmentov in informacije, ki jih je treba razkriti, so naravnane na notranje vodenje in poročanje (management approach).

V poročanju po odsekih so poslovne dejavnosti družbe KELAG določene segmentom:

- *Elektrika/plin*
- *Toplota*
- *Soudeležbe/drugo*

Segmentacija v računovodskih izkazih skupine je v skladu z normiranim konceptom nastavka upravljanja, ki je določen v MSRP 8.5, in odraža podlago, na kateri vodstveni delavci v skupini krmilijo in nadzirajo gospodarski položaj družbe. Ta ustreza internemu poročanju.

Segment Elektrika/plin vsebuje za vsak proizvod (če je na voljo):

- *proizvodnjo*
- *trgovanje*
- *prodajo in*
- *omrežje.*

Segmentu Toplota so določene vse aktivnosti s področja uporabe odpadne toplote in bioenergije za oskrbo s toploto doma in v tujini.

Segment Naložbe/drugo obsega

- *funkcije upravljanja in vodenja ter aktivnosti s področja domačih naložb kot so*
- *dejavnosti v področju telekomunikacij.*

Metode računovodskih usmeritev za segmente, o katerih je treba poročati, so enake kot računovodske smernice skupine, ki so določene v računovodskih načelih.

Za spremljanje donosnosti in porazdelitve sredstev med segmenti, vodilni delavec opazuje investicijo v neopredmetenih in opredmetenih sredstvih ter investicije v deležih. Te informacije bodo končnemu naslovniku razkrite v poročanju po odsekih.

Za interno merjenje učinkovitosti poslovnih segmentov se uporablja predvsem poslovni rezultat. To ustreza vsoti poslovnih rezultatov vključenih delov podjetja v vsakem poslovnem segmentu ob upoštevanju prihodkov in stroškov med segmenti. Za poslovni segment Naložbe/drugo je nadalje pomemben rezultat naložb, ki se prišteje celoti tega poslovnega segmenta.

Dostopi do neopredmetenih in opredmetenih sredstev ter do (pripoznanih po kapitalski metodi in drugih) naložb obsegajo investicije kot tudi povečanja zaradi pridobitve podjetja. Te vrednosti ustrezajo tudi interno poročani velikosti sredstev. Potemtakem odpade uskladitev za celotni znesek sredstev segmentov, ki jih je treba poročati.

Dodelitev zunanjih prihodkov, kakor tudi dolgoročnih sektorskih sredstev, geografskim regijam temelji na segmentaciji sedeža podjetja o katerem se poroča oz. hčerinske družbe.

Z nobeno stranko se ne doseže več kot 10 % zunanjih prihodkov od prodaje.

Podatki o geografskih regijah

Zunanji prihodek

v mio. EUR	2016	2015
Avstrija	702,9	746,7
Bosna in Hercegovina	12,1	9,6
Bolgarija	2,4	2,4
Kosovo	4,9	0,9
Hrvaška	6,9	8,9
Makedonija	2,2	3,5
Romunija	9,6	6,2
Srbija	16,7	13,7
Slovenija	306,5	211,9
Češka	0,4	0,3
VSOTA ZUNANJIH PRIHODKOV PO GEOGRAFSKIH REGIJAH	1.064,6	1.004,1

Dolgoročna sektorska sredstva

v mio. EUR	2016	2015
Avstrija	1.319,0	1.299,8
Bosna in Hercegovina	28,4	29,2
Bolgarija	9,0	10,9
Kosovo	46,2	43,1
Črna gora	0,3	0,0
Romunija	14,5	20,6
Srbija	0,5	0,5
Slovenija	5,0	5,6
Češka	0,5	0,6
VSOTA DOLGOROČNIH SEKTORSKIH SREDSTEV PO GEOGRAFSKIH REGIJAH	1.423,5	1.410,2

Poročanje po odsekih 2016*

v mio. EUR	Elektrika/p lin	Toplota	Naložbe/drugo**	Izločitve	Vsota Skupina
Zunanji prihodki (vključno s čistimi prihodki od trgovanja z energijo)	902,7	159,0	2,9	0,0	1.064,6
Notranji prihodki	2,6	1,3	0,0	-3,8	0,0
Skupni prihodki	905,2	160,3	2,9	-3,8	1.064,6
DOBIČEK IZ POSLOVANJA	95,4	23,8	-15,5	0,0	103,6
Amortizacija	-71,0	-19,5	-8,7	0,0	-99,2
od tega znižanja vrednosti	-10,7	0,0	0,0	0,0	-10,7
Rezultat naložb	0,0	0,0	0,6	0,0	0,6
Rezultat po kapitalno pripoznanih naložbah	0,0	0,0	18,5	0,0	18,5
Knjigovodska vrednost po kapitalno pripoznanih naložbah	0,0	0,0	154,1	0,0	154,1
Naložbe v nematerialne premoženjske vrednosti in opredmetena sredstva	86,0	22,1	7,2	0,0	115,3
Investicije in drugi deleži v drugih podjetjih	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2

* V izkazu poslovnega izida so prihodki od prodaje iz Elektrike/plina, Toplote in Naložb/drugoga prikazani ločeno. V poročanju po odsekih so prihodki od prodaje razčlenjeni po organizacijskih enotah. Zato niso neposredno primerljivi (npr.: Toplotna podjetja dosegajo prihodke od elektrike iz obratov za sproizvodnjo in provizije od prevzema odpadkov. Ti so v poročanju po odsekih določeni odseku Toplota in razčlenjeni po načinu prihodka elektrika in drugo v izkazu poslovnega izida).

** Rezultat se izračuna iz prihodkov pomožnih dejavnosti (posredovanje po optičnih vlaknih) po odbitku posrednih stroškov za centralno območje (overhead).

Poročanje po odsekih 2015*

v mio. EUR	Elektrika/p lin	Toplota	Naložbe/drugo**	Izločitve	Vsota Skupina
Zunanji prihodki (vključno s čistimi prihodki od trgovanja z energijo)	843,6	157,5	3,0	0,0	1.004,1
Notranji prihodki	2,7	1,6	0,0	-4,3	0,0
Skupni prihodki	846,3	159,1	3,0	-4,3	1.004,1
DOBIČEK IZ POSLOVANJA	83,9	25,3	-11,8	0,0	97,3
Amortizacija	-81,5	-20,8	-8,7	0,0	-111,0
od tega znižanja vrednosti	-25,0	-1,8	0,0	0,0	-26,8
Rezultat naložb	0,0	0,0	0,6	0,0	0,6
Rezultat po kapitalno pripoznanih naložbah	0,0	0,0	21,2	0,0	21,2
Knjigovodska vrednost po kapitalno pripoznanih naložbah	0,0	0,0	156,2	0,0	156,2
Naložbe v nematerialne premoženjske vrednosti in opredmetena sredstva	106,7	20,4	7,8	0,0	134,9
Investicije in drugi deleži v drugih podjetjih	0,2	1,0	0,0	0,0	1,2

* V izkazu poslovnega izida so prihodki od prodaje iz Elektrike/plina, Toplote in Naložb/druega prikazani ločeno. V poročanju po odsekih so prihodki od prodaje razčlenjeni po organizacijskih enotah. Zato niso neposredno primerljivi (npr.: Toplotna podjetja dosegajo prihodke od elektrike iz obratov za proizvodnjo in provizije od prevzema odpadkov. Ti so v poročanju po odsekih določeni odseku Toplota in razčlenjeni po načinu prihodka elektrika in drugo v izkazu poslovnega izida).

** Rezultat se izračuna iz prihodkov pomožnih dejavnosti (posredovanje po optičnih vlaknih) po odbitku posrednih stroškov za centralno območje (overhead).

Pojasnila za izkaz poslovnega izida

Prihodki od prodaje

// 1
Prihodki od prodaje

v mio. EUR	2016	2015
Prihodki od prodaje (vključno s čistimi prihodki iz trgovanja z energijo)	1.319,8	1.383,3
Od tega elektrika/plin	1.158,5	1.224,4
Od tega toplota	143,7	142,2
Drugo	17,6	16,7
Stroški nabave iz dejavnosti trgovanja z energijo	-255,2	-379,2
PRIHODKI OD PRODAJE	1.064,6	1.004,1
(Vključno z neto prihodki iz dejavnosti trgovanja z energijo.)		

Drugi prihodki

// 2
Drugi prihodki

v mio. EUR	2016	2015
Sprememba končnih proizvodov in nedokončane proizvodnje	0,5	-0,8
Aktivirane lastne storitve	24,1	26,5
Ostalo	23,1	23,3
VSOTA DRUGIH PRIHODKOV	47,8	49,1

Stroški za material in druge proizvodne storitve

// 3
Stroški za material in druge
proizvodne storitve

v mio. EUR	2016	2015
Surovine, potrošni material in gorivo.	-84,1	-84,9
Stroški za druge proizvodne storitve		
<i>Nakup elektrike</i>	-559,4	-504,4
<i>Nakup zemeljskega plina</i>	-46,1	-55,0
<i>Tuje storitve</i>	-26,6	-22,2
VSOTA STROŠKOV ZA DRUGE PROIZVODNE STORITVE	-632,1	-581,6
VSOTA STROŠKOV	-716,2	-666,5
<i>za material in druge proizvodne storitve</i>		

// 4
Stroški zaposlenih

Stroški zaposlenih

v mio. EUR	2016	2015
Plače	-103,3	-99,4
Stroški za zakonsko predpisane socialne dajatve kot tudi dajatve in obvezni prispevki odvisni od plačila	-27,4	-26,3
Stroški za prejemke pripravnikov	-1,4	-1,5
Drugi izdatki za socialno varstvo	-1,5	-1,3
VMESNA VSOTA	-133,6	-128,5
Stroški odpravnin	-1,2	-2,0
Stroški pokojnin	-6,2	-6,5
VSOTA STROŠKOV ZAPOSLENIH	-141,1	-137,1

Število zaposlenih, ki se meri kot letno povprečje ekivalentov zaposlenim (upoštevani so poskusni deleži zaposlitev s krajšim delovnim časom, vključno z neaktivnimi zaposlenimi), je v skupini KELAG sestavljeno na naslednji način:

Število zaposlenih

	2016	2015	Sprememba
Zaposleni	1.418	1.408	+10
Vajenci	112	119	-7
VSOTA ZAPOSLENIH	1.530	1.527	3

V poslovnem letu 2016 je bilo plačanih 0,5 mio. EUR (prejšnje leto 0,5 mio. EUR) prispevkov v sklad za socialno varstvo zaposlenih. Prispevki v pokojninski sklad v skupnosti naložb in tveganj z določenimi prispevki so v obravnavanem obdobju 2016 skupno znašali 4,3 mio. EUR (prejšnje leto 4,0 mio. EUR).

// 5
Amortizacija

Amortizacija neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

	2016	2015
Amortizacija neopredmetenih sredstev	-19,8	-30,7
Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	-79,5	-80,4
AMORTIZACIJA NEOPREDMETENIH SREDSTEV IN OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	-99,2	-111,0

Od tega učinki preverjanj vrednosti

	2016	2015
Predkupna pravica elektrike Malta/Reißeck II	0,0	-14,0
DUE na veter Bolgarija	-1,2	0,0
DUE na veter Romunija	-4,9	-0,4
Lastne hidroelektrarne v Bosni in Hercegovini		
<i>DUE EHE</i>	-1,9	-4,5
<i>DUE Paloč</i>	-1,2	-0,6
<i>DUE Rosewood</i>	-1,5	-0,4
<i>DUE Medna</i>	0,0	-1,3
Mikroomrežja (toplota)	0,0	-1,1
Centrale za ogrevanje	0,0	-0,7
Lastne elektrarne		
<i>Elektrarna Twimberg</i>	0,0	-1,6
<i>Elektrarna Gailitz</i>	0,0	-0,3
<i>Elektrarna Untertweng</i>	0,0	-1,0
<i>Elektrarna Ebriach</i>	0,0	-0,3
<i>Elektrarna Hüttenberg</i>	0,0	-0,3
<i>Elektrarna Althofen</i>	0,0	-0,3
UČINKI PREVERJANJ VREDNOSTI	-10,7	-26,8

// 6
Drugi stroški

Drugi stroški

v mio. EUR	2016	2015
Davki (brez davkov URE)	-2,5	-1,8
Objekti in poslovni prostori	-2,7	-3,6
Stroški motornih vozil	-2,4	-2,4
Potovalni in potni stroški	-3,6	-3,5
Stroški novic	-2,1	-2,2
Stroški najema in zakupa	-8,6	-7,6
Podpora zaposlenim	-7,0	-8,4
Stroški upravljanja	-0,7	-0,7
Stroški oglaševanja in reprezentance	-5,4	-4,7
Ostalo	-17,0	-6,4
VSOTA DRUGIH STROŠKOV	-52,2	-41,3

Obrestni prihodki

// 7
Obrestni prihodki

v mio. EUR	2016	2015
Prihodki od obresti	0,7	0,5
Stroški obresti	-14,0	-11,2
VSOTA OBRESTNIH PRIHODKOV	-13,4	-10,6

V prihodkih od obresti so kot bistvena postavka vključeni tudi prihodki obresti iz bančnega dobroimetja.

Stroški obresti

v mio. EUR	2016	2015
Kreditne obresti	-13,5	-14,0
Aktivirani stroški izposojanja v skladu z MRS 23	3,3	8,3
Čisti stroški obresti iz obveznosti v zvezi z zaposlenimi	-3,9	-5,4
VSOTA OBRESTNIH PRIHODKOV	-14,0	-11,2

Dohodki iz udeležb

// 8
Prihodki in odhodki iz naložb

v mio. EUR	2016	2015
Prihodki iz naložb in nekonsolidiranih hčerinskih družb	0,2	0,1
Prihodki od vrednostih papirjev in posojil	0,4	0,5
Prihodki od prodaje vrednostnih papirjev	0,0	0,5
VSOTA DRUGIH REZULTATOV NALOŽB	0,6	1,2

// 9
Davki iz dobička

Davki iz dobička

v mio. EUR	2016	2015
Tekoči davki od dobička/davčne dajatve	-17,5	-14,5
Prihodnji davki od dobička	-4,7	-4,3
Neperiodičen prihodek/odhodek davka od dobička	-0,2	0,2
VSOTA DAVKOV OD DOBIČKA	-22,4	-18,6

Odhodek za davek v obravnavanem obdobju 2016, ki znaša -22,4 mio. EUR je za 4,9 mio. EUR manjši kot izračunan odhodek za davek -27,4 mio. EUR, ki je bil izračunan z uporabo davčne stopnje 25 % na poslovni izid davka od dobička (109,4 mio. EUR). Razlogi za razliko med izračunanim in pripoznanim odhodkom za davek v skupini se prikaže kot sledi:

Davčne uskladitve

v mio. EUR	2016	2015
Dobiček pred davki na dobiček	109,4	108,5
NOMINALNI ODHODEK IZ OBDAVČITVE DOBIČKA	-27,4	-27,1
Razlike zaradi različnih stopenj obdavčitve	-1,0	-1,3
Oproščeni prihodki	4,7	5,8
Neodbitni prihodki/odhodki	0,6	0,1
Učinek doslej neocenjenih prenosov izgub	0,9	3,7
ODHODEK IZ OBDAVČITVE DOBIČKA ZA OBDOBJE	-22,2	-18,8
Neperiodičen prihodek/odhodek davka od dobička	-0,2	0,2
PRIPOZNAN ODHODEK IZ OBDAVČITVE DOBIČKA	-22,4	-18,6

Naša dejanja danes,
bodo krojila
življenje jutri.

V družbi KELAG ne samo, da si prizadevamo
za varstvo podnebja, ampak ga tudi živimo.
S številnimi ukrepi in projekti je ta namreč
močno zasidran v filozofiji našega podjetja.

Pojasnila k bilanci stanja

Nekratkoročna sredstva

// 10
Neopredmetena sredstva

Kot neopredmetena sredstva so pripoznane predkupne pravice za električno energijo in zemeljski plin ter druge pravice, med drugim programska oprema, tržne vrednosti za koncesije kot tudi dobro ime.

Neopredmetena sredstva velikega pomena

Knjigovodska vrednost v mio. EUR	2016	2015
Predkupne pravice na Donavi	17,4	18,1
Predkupne pravice na Dravi	58,4	59,8
Predkupne pravice na akumulacijskih in črpalnih elektrarnah	176,0	167,4
Pravice za dobavo	48,9	51,5

V poslovnem letu 2016 je za naslednja leta na voljo pogodbeno obveznost za nakup neopredmetenih sredstev v višini okrog 8,3 mio. EUR.

Neopredmetena sredstva 2016

V tisočih EUR	Dobro ime	Drugo neopredmetena sredstva	Vsota
STANJE NAKUPNIH/PROIZVODNIH STROŠKOV 1. 1. 2016	24.603	628.264	652.867
Dohodi	0	29.562	29.562
Odhodi	0	-5.472	-5.472
Prenosi	0	343	343
Tečajne razlike (neto)	0	-5	-5
STANJE 31.12.2016	24.603	652.691	677.294
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA			
STANJE 1.1.2016	21.022	284.833	305.855
Dohod amortizacije 2016	0	19.951	19.951
Odhod amortizacije 2016	0	-5.444	-5.444
Prenosi	0	-13	-13
Tečajne razlike (neto)	0	-4	-4
STANJE 31.12.2016	21.022	299.323	320.345
STANJE NETO KNJIGOVODSKE VREDNOSTI 31. 12. 2016	3.581	353.368	356.949

Neopredmetena sredstva 2015

V tisočih EUR	Dobro ime	Drugo neopredmetena sredstva	Vsota
STANJE NAKUPNIH/PROIZVODNIH STROŠKOV 1.1.2015	24.387	609.704	634.091
Dohodi	0	29.870	29.870
Sprememba obsega konsolidacije	216	7	223
Odhodi	0	-11.394	-11.394
Prenosi	0	89	89
Tečajne razlike (neto)	0	-12	-12
STANJE 31.12.2015	24.603	628.264	652.867
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA STANJE 1. 1. 2015	21.022	264.955	285.977
Dohod amortizacije 2015	0	31.247	31.247
Sprememba amortizacije obsega konsolidacije	0	5	5
Odhod amortizacije 2015	0	-11.379	-11.379
Prenosi	0	12	12
Tečajne razlike (neto)	0	-7	-7
STANJE 31.12.2015	21.022	284.833	305.855
STANJE NETO KNJIGOVODSKE VREDNOSTI 31.12.2015	3.581	343.430	347.012

// 11
Osnovna sredstva

Osnovna sredstva 2016

V tisočih EUR

	Pozidana zemljišča s tovarnami in poslovnimi zgradbami	Nepozidana zemljišča	Gradbeni objekti in stroji	Druga osnovna sredstva	Gradbeni objekti in projekti	Vsota osnovnih sredstev
STANJE NAKUPNIH/PROIZVODNI H STROŠKOV 1. 1. 2016	268.233	4.908	2.066.155	148.132	74.492	2.561.921
Dohodi	2.765	41	52.445	11.538	18.918	85.708
Odhodi	-1.959	0	-49.516	-12.548	-9	-64.033
Prenosi	2.702	1	26.305	147	-29.582	-427
Tečajne razlike (neto)	-43	0	-102	0	0	-145
STANJE 31.12.2016	271.698	4.950	2.095.287	147.269	63.819	2.583.023
STANJE AKUMULIRANE AMORTIZACIJE 1. 1. 2016	142.123	61	1.250.896	99.738	5.931	1.498.748
Dohod amortizacije 2016	10.408	0	59.901	8.552	385	79.245
Popravki vrednosti 2016	0	0	-275	0	0	-275
Odhod amortizacije 2016	-1.833	0	-47.145	-12.069	0	-61.047
Prenosi	-121	0	241	-45	-107	-32
Tečajne razlike (neto)	-35	0	-92	0	0	-127
STANJE 31.12.2016	150.542	61	1.263.525	96.176	6.208	1.516.511
STANJE NETO KNJIGOVODSKE VREDNOSTI 31. 12. 2016	121.156	4.890	831.762	51.093	57.610	1.066.511

Osnovna sredstva 2015

	Pozidana zemljišča s tovarnami in poslovnimi zgradbami	Nepozidana zemljišča	Gradbeni objekti in stroji	Druga osnovna sredstva	Gradbeni objekti in projekti	Vsota osnovnih sredstev
V tisočih EUR						
STANJE NAKUPNIH/PROIZVODNIH STROŠKOV 1.1.2015	249.026	4.881	2.070.825	154.477	57.847	2.537.057
Dohodi	4.410	26	49.132	8.905	42.540	105.014
Sprememba obsega konsolidacije	0	0	0	31	0	31
Odhodi	-1.196	0	-61.599	-15.631	-1.307	-79.733
Prenosi	16.105	1	8.042	351	-24.587	-89
Tečajne razlike (neto)	-111	0	-246	0	-1	-359
STANJE 31.12.2015	268.233	4.908	2.066.155	148.132	74.492	2.561.921
STANJE AKUMULIRANE AMORTIZACIJE 1.1.2015	132.268	61	1.250.750	106.855	6.290	1.496.224
Dohod amortizacije 2015	11.548	0	58.791	8.290	1.147	79.776
Sprememba amortizacije obsega konsolidacije	0	0	0	19	0	19
Odhod amortizacije 2015	-1.042	0	-60.595	-15.414	-6	-77.057
Prenosi	-601	0	2.102	-12	-1.501	-12
Tečajne razlike (neto)	-50	0	-152	0	0	-202
STANJE 31.12.2015	142.123	61	1.250.896	99.738	5.931	1.498.748
STANJE NETO KNJIGOVODSKE VREDNOSTI 31.12.2015	126.111	4.847	815.259	48.394	68.562	1.063.172

// 12
Udeležbe, ki se obračunajo po
kapitalski metodi

Udeležbe, ki se obračunajo po kapitalski metodi

v mio. EUR	2016	2015
Posodobljeni stroški nakupa na dan 1. 1.	156,2	160,1
Dividende	-20,4	-25,4
Rezultat obračunavanja po kapitalski metodi	18,5	21,2
Drugi rezultati obračunavanja po kapitalski metodi	-0,2	0,4
STANJE NETO KNJIGOVODSKE VREDNOSTI 31. 12.	154,1	156,2
Stanje neto knjigovodske vrednosti 1. 1.	156,2	160,1

Naslednja tabela prikazuje povzetek združenih podatkov bilance stanja za pridružena podjetja družbe KELAG, ki so obračunana po kapitalski metodi. Podatki o bilanci stanja pridruženih podjetij se nanašajo na datum 31. 12. 2016 (glejte: računovodske smernice).

Razlike med pripadajočim lastnim kapitalom in nastavkom naložb so, ob učinkih iz začetne konsolidacije (glejte diskrecijsko pravico), posledica prilagoditev poštene vrednosti iz skritih rezerv in bremen, ki so bile ugotovljene na podlagi nakupov deleža, dobrega imena in akumulirane amortizacije naložb.

Pridružena podjetja

v mio. EUR	2016	2015
DELEŽ SREDSTEV IN DOLGOV PRIPOZNANIH NALOŽB PO KAPITALSKI METODI		
Kratkoročna finančna sredstva	24,8	22,4
Nekratkoročna sredstva	4.800,5	4.832,7
Dolgovi	2.771,8	2.779,2
LASTNI KAPITAL – 100%	2.053,4	2.075,9
Lastni kapital – delež družbe KELAG	209,9	212,2
Razlike iz obračunavanja po kapitalski metodi	-55,8	-56,0
Knjigovodska vrednost pridruženih podjetij po kapitalski metodi na dan 31. 12.	154,1	156,2

Kot pomembno pridruženo podjetje je navedena 10,02 % udeležba pri VERBUND Hydro Power GmbH, katere finančni podatki so prikazani v nadaljevanju:

VERBUND Hydro Power GmbH: Vseobsegajoči donos

v mio. EUR	2016	2015
Prihodki od prodaje	676,9	733,7
Rezultat po davkih od dobička iz ohranjenih dejavnosti	180,1	206,6
Kvota udeležbe skupine KLEAG	10,022 %	10,022 %
REZULTAT PRIDRUŽENIH PODJETIJ PO OBRAČUNAVANJU PO KAPITALSKI METODI	18,0	20,7
Rezultat po davkih od dobička iz ohranjenih dejavnosti	180,1	206,6
Drugi rezultati	-2,1	4,2
Skupen donos obdobja	178,0	210,8
Kvota udeležbe skupine KLEAG	10,022 %	10,022 %
REZULTAT ZA CELOTNO OBDOBJE PRIDRUŽENIH PODJETIJ PO KAPITALSKI METODI	17,8	21,1
Prejete dividende od pridruženih podjetij	20,0	25,1

VERBUND Hydro Power GmbH: Bilanca stanja

v mio. EUR	2016	2015
Kratkoročna finančna sredstva	16,6	14,1
Nekratkoročna sredstva	4.758,1	4.791,2
Kratkoročni dolg	655,6	347,2
Dolgoročni dolg	2.082,1	2.399,0
LASTNI KAPITAL	2.037,0	2.059,0

V bilanci stanja pripoznani deleži pri drugih podjetjih vsebujejo ob pridruženih podjetjih, ki zaradi nepomembnosti niso v celoti konsolidirana, tudi nepomembne udeležbe v pridruženih podjetjih, ki niso obračunane po kapitalski metodi. Poleg tega so pripoznani tudi preostali deleži drugih podjetij s kvoto udeležbe pod 20,00 % znotraj te postavke bilanca stanja.

// 13
Ostali deleži v drugih podjetjih

Ostali deleži v drugih podjetjih

	2016	2015
	<i>Delež KELAG %</i>	<i>Delež KELAG %</i>
Neprofitno stanovanjsko združenje KELAG Družba z omejeno odgovornostjo	100,00	100,00
Fernwärme Bad Hofgastein GmbH	50,00	50,00
Biofernwärme Fürstenfeld GmbH	50,00	50,00
Kleinkraftwerk Rauchenkatsch GmbH	49,00	49,00
Liesertal Kraftwerks Beteiligungs GmbH	49,00	0,00
Kraftwerksgesellschaft Rangersdorf GmbH	39,00	39,00
Tiefer Bach Kraftwerk GmbH	30,00	30,00
Tiefer Bach Kraftwerk GmbH & Co KG	30,00	30,00
Quarternity GmbH	35,00	0,00
KWH Kraft & Wärme aus Holz GmbH	26,00	26,00
Bioenergie Pongau GmbH	25,00	25,00

Druge naložbe 2016

v mio. EUR

Druge naložbe

(POSODOBLJENI) STROŠKI NAKUPA 1. 1.	0,6
Dohodi od nakupa in povečanja deleža	0,1
Odhodi	0,0
(POSODOBLJENI) STROŠKI NAKUPA 31. 12.	0,7
Akumulirani popravki vrednosti 1. 1.	0,0
Znižanja vrednosti	0,0
Odhodi	0,0
AKUMULIRANI POPRAVKI VREDNOSTI 31. 12.	0,0
STANJE NETO KNJIGOVODSKE VREDNOSTI 31. 12.	0,7
Stanje neto knjigovodske vrednosti 1. 1.	0,6

Druge naložbe 2015

v mio. EUR

Druge naložbe

(POSODOBLJENI) STROŠKI NAKUPA 1. 1.	3,9
Dohodi od nakupa in povečanja deleža	0,0
Odhodi	-3,3

(POSODOBLJENI) STROŠKI NAKUPA 31. 12.	0,6
Akumulirani popravki vrednosti 1. 1.	3,2
Znižanja vrednosti	0,0
Odhodi	-3,2
AKUMULIRANI POPRAVKI VREDNOSTI 31. 12.	0,0
STANJE NETO KNJIGOVODSKE VREDNOSTI 31. 12.	0,6
Stanje neto knjigovodske vrednosti 1. 1.	0,8

Deleži v pridruženih podjetjih, ki niso vključeni v računovodski izkaz skupine, niso ključnega pomena za posredovanje dejanskega prikaza stanja premoženja, finančnega stanja in poslovnega izida podjetja, zato so zaradi nepomembnosti nadaljnji podatki izpuščeni.

Dolgoročni vrednostni papirji (predvsem državne obveznice) so namenjene za rezervacije za pokojnine.

// 14
Drugi vrednostni papirji in vrednostne pravice

Drugi vrednostni papirji in vrednostne pravice

v mio. EUR	2016	2015
Vrednostni papirji	25,8	24,0
Vrednostne pravice	0,1	0,1
VSOTA DRUGIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV IN VREDNOSTNIH PRAVIC	25,9	24,2

Druge dolgoročne terjatve in premoženjska sredstva

// 15
Druge dolgoročne terjatve in premoženjska sredstva

v mio. EUR	2016	2015
Posojila	2,6	2,4
Zahtevki iz obračuna posojil	1,1	1,0
Ostalo	6,6	3,3
VSOTA DRUGIH DOLGOROČNIH ZAHTEVKOV IN SREDSTEV	10,3	6,8

Razlike med vrednotenji v davčni bilanci stanja in MRSP bilanci stanja, kakor tudi na datum bilance stanja obstoječi prenosi izgub, se odražajo z naslednjimi odloženimi davki:

// 16
Prihodnje davčne obveznosti in dolgovi

Sprememba odloženih davkov v bilanci stanja med letom 2016

	Stanje 1. 1. 2016	Uspešni v izkazu poslovnega izida	Neutrlni v drugih rezultatih	Sprememba zaradi prevzema	Stanje 31.12.2016
v mio. EUR					
PRIHODNJE DAVČNE OBVEZNOSTI					
NEKRATKOROČNA SREDSTVA					
Neopredmetena sredstva – različne dobe koristnosti	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2
Neopredmetena sredstva – dobro ime, ki se odšteje pred plačilom davka	5,6	-0,9	0,0	0,0	4,7
Osnovna sredstva – različne dobe koristnosti	7,7	0,8	0,0	0,0	8,5
Dolgoročna finančna sredstva	11,1	6,6	0,0	0,0	17,7
Druga dolgoročna sredstva	1,1	0,3	0,0	0,0	1,4
	25,7	6,9	0,0	0,0	32,6
KRATKOROČNA FINANČNA SREDSTVA					
Zaloge – odprava vmesnega dobička, davčne razlike v vrednotenju proizvodnih stroškov	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2
Druga kratkoročna sredstva – davčne razlike v vrednotenju	1,7	-0,6	0,0	0,0	1,1
	1,9	-0,6	0,0	0,0	1,3
DOLGOROČNI DOLG					
Dolgoročne rezervacije	32,8	-1,7	1,2	0,0	32,3
Dolgoročne finančne obveznosti – davčne razlike v vrednotenju	1,4	0,0	-0,2	0,0	1,2
Druge dolgoročne obveznosti	0,0	-0,2	0,0	0,0	-0,1
	34,2	-1,9	1,0	0,0	33,4
KRATKOROČNI DOLG					
Obveznosti do dobaviteljev in storitev ter druge kratkoročne obveznosti	3,5	1,1	0,0	0,0	4,6
	3,5	1,1	0,0	0,0	4,6
	65,2	5,5	1,0	0,0	71,8
ODLOŽENE DAVČNE OBVEZNOSTI					
NEKRATKOROČNA SREDSTVA					
Neopredmetena sredstva – različne dobe koristnosti	17,6	-0,4	0,0	0,0	17,2
Osnovna sredstva – različne dobe koristnosti	24,9	0,6	0,0	0,0	25,5
Dolgoročna finančna sredstva	10,7	9,1	0,0	0,0	19,8
	53,2	9,3	0,0	0,0	62,5
KRATKOROČNA FINANČNA SREDSTVA					
Zaloge – davčne razlike v vrednotenju proizvodnih stroškov	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0
Druga kratkoročna sredstva – davčne razlike v vrednotenju	4,0	1,0	0,0	0,0	5,0

v mio. EUR	Stanje 1. 1. 2016	Uspešni v izkazu poslovnega izida	Nevtralni v drugih rezultatih	Sprememba zaradi prevzema	Stanje 31. 12. 2016
	4,2	0,9	0,0	0,0	5,1
DOLGOROČNI DOLG					
Druge dolgoročne obveznosti	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
KRATKOROČNI DOLG					
Obveznosti do dobaviteljev in storitev ter druge kratkoročne obveznosti	0,2	1,0	0,0	0,0	1,3
	0,2	1,0	0,0	0,0	1,3
	58,0	11,2	0,0	0,0	69,1
PRIHODNJE DAVČNE OBVEZNOSTI NA PRENOS IZGUB	1,2	0,9	0,0	0,0	2,1
PRIHODNJE DAVČNE OBVEZNOSTI IN DOLGOVI	8,4	-4,6	1,0	0,0	4,8
od tega					
prihodnje davčne obveznosti	9,3				11,1
odložene davčne obveznosti	0,0				6,3

Sprememba odloženih davkov v bilanci stanja med letom 2015

	Stanje 1.1.2015	Uspešni v izkazu poslovnega izida	Nevtralni v drugih rezultatih	Sprememba zaradi prevzema	Stanje 31.12.2015
v mio. EUR					
PRIHODNJE DAVČNE OBVEZNOSTI					
NEKRATKOROČNA SREDSTVA					
Neopredmetena sredstva – različne dobe koristnosti	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Neopredmetena sredstva – dobro ime, ki se odšteje pred plačilom davka	6,5	-0,9	0,0	0,0	5,6
Osnovna sredstva – različne dobe koristnosti	7,0	0,7	0,0	0,0	7,7
Dolgoročna finančna sredstva	7,8	3,3	0,0	0,0	11,1
Druga dolgoročna sredstva	0,8	0,3	0,0	0,0	1,1
	22,3	3,4	0,0	0,0	25,7
KRATKOROČNA FINANČNA SREDSTVA					
Zaloge – odprava vmesnega dobička, davčne razlike v vrednotenju proizvodnih stroškov	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
Druga kratkoročna sredstva – davčne razlike v vrednotenju	0,8	0,8	0,0	0,0	1,7
	0,9	1,0	0,0	0,0	1,9
DOLGOROČNI DOLG					
Dolgoročne rezervacije	38,7	-8,1	2,2	0,0	32,8
Dolgoročne finančne obveznosti – davčne razlike v vrednotenju	1,5	0,0	-0,1	0,0	1,4
Druge dolgoročne obveznosti	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0
	40,3	-8,2	2,1	0,0	34,2
KRATKOROČNI DOLG					
Obveznosti do dobaviteljev in storitev ter druge kratkoročne obveznosti	4,3	-0,8	0,0	0,0	3,5
	4,3	-0,8	0,0	0,0	3,5
	67,7	-4,6	2,1	0,0	65,2
ODLOŽENE DAVČNE OBVEZNOSTI					
NEKRATKOROČNA SREDSTVA					
Neopredmetena sredstva – različne dobe koristnosti	18,0	-0,4	0,0	0,0	17,6
Osnovna sredstva – različne dobe koristnosti	25,0	-0,1	0,0	0,0	24,9
Dolgoročna finančna sredstva	8,7	2,0	0,0	0,0	10,7
	51,8	1,4	0,0	0,0	53,2
KRATKOROČNA FINANČNA SREDSTVA					
Zaloge – davčne razlike v vrednotenju proizvodnih stroškov	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1

v mio. EUR	Stanje 1.1.2015	Uspešni v izkazu poslovnega izida	Nevtralni v drugih rezultatih	Sprememba zaradi prevzema	Stanje 31.12.2015
Druge kratkoročna sredstva – davčne razlike v vrednotenju	4,7	-0,6	0,0	0,0	4,0
	4,7	-0,5	0,0	0,0	4,2
DOLGOROČNI DOLG					
Dolgoročne rezervacije	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Druge dolgoročne obveznosti	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
KRA TKOROČNI DOLG					
Obveznosti do dobaviteljev in storitev ter druge kratkoročne obveznosti	0,8	-0,5	0,0	0,0	0,2
	0,8	-0,5	0,0	0,0	0,2
	57,5	0,4	0,0	0,0	58,0
PRIHODNJE DAVČNE OBVEZNOSTI NA PRENOS IZGUB	0,6	0,5	0,0	0,1	1,2
PRIHODNJE DAVČNE OBVEZNOSTI IN DOLGOVI	10,7	-4,3	2,1	0,1	8,4
<i>od tega</i>					
<i>prihodnje davčne obveznosti</i>	13,3				9,3
<i>odložene davčne obveznosti</i>	2,7				0,9

Neto pozicija za prihodnje davčne obveznosti in dolgove se je v obravnavanem obdobju 2016 spremenila v naslednji meri:

Prihodnje davčne obveznosti in dolgovi

v mio. EUR	2016	2015
ZAČETNO STANJE 1. 1.	8,4	10,7
V poslovnem izidu vključene spremembe	-4,7	-4,3
V drugih rezultatih vključene spremembe	1,1	2,0
Spremembe zaradi prevzema	0,0	0,1
Drugo	-0,1	0,0
KONČNO STANJE 31. 12.	4,8	8,4

V drugih rezultatih zajeta sprememba se v bistvu nanaša na neposredne dobičke ali izgube zajete iz finančnih instrumentov, ki so na voljo za prodajo, kot tudi iz ponovne ocene čistega

dolga iz programov z določenimi zasluži z uporabo metode predvidenih kreditnih točk v skladu z MRS 19 za pokojninske obveznosti in zakonske odpravnine.

Davčni učinki v drugih rezultatih

v mio. EUR	2016	2015
Ponovne ocene čiste obveznosti za določene zasluže	1,2	2,2
Zaščita pred tveganjem	-0,2	-0,2
VSOTA DAVKOV OD DOBIČKA	1,1	2,0

Odložene davčne terjatve niso pripoznane v zvezi z naslednjimi postavkami, saj ni verjetno, da bi v prihodnje bil na voljo obdavčljivi dobiček, v zvezi s katerim bi lahko skupina uporabila odložene davčne terjatve.

Nepripoznane prihodnje davčne obveznosti

v mio. EUR	2016	2015
Nepripoznane prihodnje odložene davčne terjatve iz davčnih izgub	0,2	0,1

Na dan 31. decembra 2016 (in prejšnje leto) se je domnevalo, da bodo zaradi takrat veljavnih davčnih predpisov razlike, ki so posledica zadržanih dobičkov oz. nepokritih izgub, med davčno udeležbo in pripadajočim lastnim kapitalom oz. obračunano udeležbo (Outside-basis Differences) hčerinskih podjetij, ki so vključena v MSRP računovodski izkaz družbe KELAG, in naložbami, ki so obračunane po kapitalski metodi, v bližnji prihodnosti ostale neobdavčene. Zato 31. decembra 2016 ni bila pripoznana davčna obveznost začasne razlike v višini 3,4 mio. EUR (prejšnje leto 4,1 mio. EUR) v zvezi z naložbami pri hčerinskih podjetjih in pridruženih podjetjih.

Kratkoročna finančna sredstva

Zaloge

v mio. EUR	2016	2015
Surovine, potrošni material in gorivo.	7,1	7,5
Negotovi izdelki	1,1	1,0
Gotovi izdelki in trgovsko blago	5,0	4,6
Še ne obračunane storitve	2,0	1,5
VSOTA ZALOG	15,2	14,5

Vrednost zaloge zemeljskega plina je na datum bilance stanja znašala 3,5 mio. EUR (prejšnje leto 2,9 mio. EUR). V poslovnem letu 2016 v zalogah ni bilo nobenega znižanja vrednosti (prejšnje leto 1,5 mio. EUR).

Terjatve iz naslova dobave in storitev ter druge terjatve in premoženjska sredstva

// 18
Terjatve iz naslova dobave in
storitev ter druge terjatve in
premoženjska sredstva

v mio. EUR	2016	2015
Terjatve do dobaviteljev in storitev za tujce	105,0	82,8
Terjatve do pridruženih podjetij	0,8	0,8
Druge terjatve in sredstva	60,6	57,2
VSOTA TERJATEV DO DOBAVITELJEV IN STORITEV KOT TUDI DRUGE TERJATVE IN SREDSTVA	166,3	140,8

Terjatve od dobaviteljev in storitev za tujce večinoma zajemajo že obračunane terjatve za elektriko, zemeljski plin in toploto.

Pri tveganju neplačila terjatev od dobaviteljev in storitev glejte pojasnila za kreditna tveganja. Te informacije končnemu naslovníku razložijo, kako uprava ocenjuje in vrednoti bonitete iz terjatev do dobaviteljev in storitev, ki niso zapadle ali zmanjšane.

Terjatve do pridruženih podjetij se v celoti tičejo terjatev do dobaviteljev in storitev.

Popravki vrednosti

v mio. EUR	Knjigovodska vrednost	Popravek vrednosti	Bruto
2015			
Terjatve do dobaviteljev in storitev za tujce	82,8	2,5	85,3
Terjatve do pridruženih podjetij	0,8	0,0	0,8
Druge terjatve in sredstva	57,2	0,0	57,2
VSOTA TERJATEV DO DOBAVITELJEV IN STORITEV KOT TUDI DRUGE TERJATVE IN SREDSTVA	140,8	2,5	143,3
2016			
Terjatve do dobaviteljev in storitev za tujce	105,0	2,0	107,0
Terjatve do pridruženih podjetij	0,8	0,0	0,8
Druge terjatve in sredstva	60,6	0,0	60,6
VSOTA TERJATEV DO DOBAVITELJEV IN STORITEV KOT TUDI DRUGE TERJATVE IN SREDSTVA	166,3	2,0	168,4

Razvoj rezervnega računa se prikaže tako:

v mio. EUR	Pavšalni popravek posamezne vrednosti
STANJE 1. 1. 2015	3,5
Stroškovno učinkovito vlaganje	0,2
Uveljavljanje	0,0
Razveljavitev	1,2
STANJE 31. 12. 2015/1. 1. 2016	2,5
Stroškovno učinkovito vlaganje	0,0
Uveljavljanje	0,0
Razveljavitev	0,6
STANJE 31.12.2016	2,0

Druge terjatve in sredstva

v mio. EUR	2016	2015
Zahtevki iz obračuna davkov	9,5	9,6
Plačani predujmi	2,0	1,6
Derivati tržne vrednosti	16,7	12,6
Drugo	32,4	33,5
VSOTE DRUGIH TERJATEV IN SREDSTEV	60,6	57,2

Pri Drugih so na datum bilance stanja bile vključene terjatve iz prispevkov zelene električne energije, odškodninskih izplačil, omejitev obresti itd. Druge terjatve in sredstva, z izjemo derivatov, so bile obračunane k njihovim stroškom nakupa, ki so ustrezala tekočim vrednostim. Derivati se obračunajo k tekočim vrednostim.

K datumu bilance stanja vrednostno nedoločene, ampak v navedenih časovnih sklopih zapadle terjatve od dobaviteljev in storitev

v mio. EUR	< 30 dni	31 – 120 dni	121 – 360 dni	> 360 dni
2016	5,4	0,0	0,0	0,0
2015	2,6	0,0	0,2	0,3

Likvidna sredstva

// 19
Likvidna sredstva

v mio. EUR	2016	2015
Likvidnostni položaj	0,1	0,1
Dobroimetje pri kreditnih institucijah	167,5	132,5
VSOTA LIKVIDNIH SREDSTEV V BILANCI STANJA	167,5	132,5

Za razlago sprememb likvidnih sredstev se obrnite na izkaz denarnega toka družbe KELAG.

Lastni kapital

// 20
Lastni kapital, pripisan delničarjem
materinskega podjetja

Vpisani kapital je znašal 58,2 mio. EUR in se razdeli v 8 mio. na ime izdanih kosovnih delnic. Opcijske pravice za izdajo novih delnic niso bile realizirane.

Zbrani rezultati in dividenda

V razvoju lastnega kapitala pripoznani rezultati vsebujejo zakonito rezervo, ki je bila prejšnje leto nespremenjena s 5,8 mio. EUR in podvržena zapori izplačil, ter z 10 % vpisanega kapitala v celoti dotirana delniškimi predpisom.

Zbrani rezultati obsegajo tezavrirane rezultate znotraj skupine.

Dividenda se ravna po bilančnem dobičku matičnega podjetja KELAG-Kärntner Elektrizitäts-Aktiengesellschaft, ki je pripoznan v ločenem računovodskem izkazu. V tem primeru bo generalni skupščini predlagano, da delničarjem razdeli 40,0 mio. EUR. To pomeni predlagano dividendo na delnico v višini 5,00 EUR.

// 21
Lastni kapital, pripisan
neobvladujočim družbam

Lastni kapital podrejenih družabnikov prikazuje lastniški delež tretjih oseb v družbi. Zadevne družbe lahko razberete iz tabele obsega konsolidacije in metod konsolidacije.

Dolgoročni dolg

// 22
Dolgoročne finančne obveznosti

Dolgoročne finančne obveznosti so v primerjavi s prejšnjim letom narasle iz 408,8 mio. EUR na 436,6 mio. EUR. V tej bilančni postavki je v poslovnem letu 2012 pripoznano 150 mio. EUR veliko posojilo, katerega indeksacija za obdobje desetih let znaša 3,25 %. Cena ob izdaji je znašala 99,916 %. Nadalje je bilo v poslovnem letu 2014 izdano posojilo v višini 150 mio. EUR, za ceno ob izdaji 99,900 %, katerega indeksacija za obdobje dvanajst let znaša 3,00 %. V poslovnem letu 2015 je bil pri evropski investicijski banki vzet kredit oz. financiranje v višini 60,0 mio. EUR, ki se je v poslovnem letu 2016 povečal za 30,0 mio. EUR, saj ta, v primerjavi s komercialnimi bankami, ponuja cenejše možnosti financiranja pri širitvi obnovljive energije.

// 23
Dolgoročne rezervacije

Pod bilančno postavko dolgoročne rezervacije so, ob rezervacijah za odpravnine in pokojnine, pripoznane druge dolgoročne rezervacije.

Vzpostavitev dolgoročnih rezervacij

v mio. EUR	2016	2015
Rezervacije za pokojnine	124,8	124,3
Rezervacije za odpravnine	77,9	78,3
Rezervacije za zaposlitev za krajši delovni čas	34,2	39,4
Rezervacije za jubilejne nagrade	15,1	14,6
Drugo	47,2	35,1
VSOTA DOLGOROČNIH REZERVACIJ	299,1	291,6

//24 Rezervacije za pokojnine in
odpravnine

Razvoj rezervacij za pokojnine

v mio. EUR	2016	2015
PREHOD V BILANCI STANJA PRIPOZNANIH REZERVACIJ		
Trenutna vrednost (DBO – obveza za določene zasluške) s strani premoženja sklada kritih obveznosti	171,8	174,5
Sredstva programa za dano pošteno vrednost	-47,0	-50,3
OBRAČUNANA REZERVACIJA 31. 12.	124,8	124,3
STROŠEK REZERVACIJ ZA POKOJNINE SE ČLENI KOT SLEDI		
Stroški službovanja	1,9	1,9
Stroški obresti	3,4	3,7
Prihodki od obresti na sredstva programa	-1,1	-1,1
V IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA ZAJETI STROŠKI POKOJNIN	4,2	4,5
RAZVOJ REZERVACIJ ZA POKOJNINE		
Obračunane rezervacije 1. 1.	124,3	121,5
Uspešno zajeti čisti stroški	4,2	4,5
Sprememba v celoti realizirane ponovne ocene čistega dolga iz programov z določenimi zasluški (ponovne ocene).		
od tega zaradi izkustvenih prilagoditev	2,1	15,4
od tega zaradi demografskih prilagoditev	0,0	0,0
od tega zaradi finančnih prilagoditev	0,1	-8,6
od tega iz kapitalskih dobičkov/izgub	0,7	-2,4
Plačila pokojnin/premij	-10,2	-9,8
Izplačila sklada	3,7	3,6
Prispevki za premoženje sklada	0,0	0,0
OBRAČUNANA REZERVACIJA 31. 12.	124,8	124,3
RAZVOJ TRENUTNE VREDNOSTI OBVEZNOSTI (DBO)		
Trenutna vrednost (DBO) 1. 1.	174,5	171,9
Stroški službovanja (pridobljene pravice)	1,9	1,9
Stroški obresti	3,4	3,7
Plačila za pokojnine	-10,2	-9,8
Ponovna ocena čistega dolga iz programov z določenimi zasluški (ponovne ocene)	2,2	6,8
DEJANSKA DBO 31. 12.	171,8	174,5
RAZVOJ SREDSTEV PROGRAMA		
Sredstva programa za dano pošteno vrednost 1. 1.	50,3	50,4
Prihodki od obresti na sredstva programa	1,1	1,1
Prispevki za sredstva programa	0,0	0,0
Izplačila sklada	-3,7	-3,6
Ponovna ocena čistega dolga iz programov z določenimi zasluški (ponovne ocene)	-0,7	2,4
SREDSTVA PROGRAMA ZA DANO POŠTENO VREDNOST 31. 12.	47,0	50,3

Premoženje sklada

v %	2016			2015		
	aktivni trg	neaktivn i trg	Vsota	aktivni trg	neaktivn i trg	Vsota
Pokojnine – evro	27,6	0,0	27,6	27,9	0,0	27,9
Podjetniške obveznice – evro	19,8	0,0	19,8	19,8	0,0	19,8
Delnice – evro	18,9	0,0	18,9	17,9	0,0	17,9
Delnice – ne v evrih	9,1	0,0	9,1	9,1	0,0	9,1
Alternativni naložbeni instrumenti	0,0	0,4	0,4	0,0	0,3	0,3
Vezan denar/gotovina	24,1	0,0	24,1	5,3	0,0	5,3
Sintetična gotovina	0,0	0,0	0,0	19,7	0,0	19,7
SKUPAJ	99,6	0,4	100,0	99,7	0,3	100,0

Za vse vrednostne papirje s spremenljivim donosom in državne obveznice obstajajo zabeležene povprečne tržne cene v aktivnih trgih.

KELAG je politiko odmere davka oz. upravljanje odmere davka in odgovornost za odmero davka prenesla na Valida Pension AG. Cilji politike odmere davka so bolj varen in dolgoročen donos, stabilnost, rentabilnost in trajnost. Valida Pension AG je 100 % hčerinska družba skupine Valida Holding AG. Pri KELAG-u redno razpravljajo in usklajujejo splošna načela odmere davkov z Valida Pension AG. Upravljanje z odmero davkov in tveganji s strani Valida Pension AG je osredotočeno na izpolnjevanje zakonskih predpisov zakona o pokojninskih skladih in tozadevnih predpisov nadzora finančnega trga.

Načrti, ki so osredotočeni na zaslužek, bremenijo družbo z aktuarskimi tveganji kot so na primer tveganje dolgoživosti, obrestno tveganje in tržno (naložbeno) tveganje.

Razvoj rezervacij za odpravnine

v mio. EUR	2016	2015
V bilanci stanja pripoznane rezervacije		
Trenutna vrednost (DBO) obveznosti	77,9	78,3
OBRAČUNANA REZERVACIJA 31. 12.	77,9	78,3
STROŠEK REZERVACIJ ZA ODPRAVNINE SE ČLENI KOT SLEDI:		
Stroški službovanja	0,7	1,3
Stroški obresti	1,1	1,6
V IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA ZAJETI STROŠKI ODPRAVNIN	1,8	2,9
Razvoj rezervacij		
Obračunane rezervacije 1. 1.	78,3	73,6
Uspešno zajeti čisti stroški	1,8	2,9
Sprememba v celoti realizirane ponovne ocene čistega dolga iz programov z določenimi zaslužki (ponovne ocene).		
od tega zaradi demografskih prilagoditev	0,0	0,0
od tega zaradi finančnih prilagoditev	1,4	3,6
od tega zaradi izkustvenih prilagoditev	0,6	0,7
Odpravnine	-4,2	-2,5
OBRAČUNANA REZERVACIJA 31. 12.	77,9	78,3

Druge dolgoročne
Rezervacije

Razvoj drugih dolgoročnih rezervacij

v mio. EUR	Rezervacije za		
	<i>zaposlitev s krajšim delovnim časom</i>	<i>Jubilejne nagrade</i>	<i>Drugo</i>
KNJIGOVODSKA VREDNOST 1. 1. 2015	45,0	14,1	60,9
Vlaganje	0,0	1,6	3,3
Diskontiranje	0,9	0,3	0,0
Uporaba	4,9	1,3	5,4
Razveljavitev	1,6	0,0	18,7
Prenos	0,0	0,0	-5,0
KNJIGOVODSKA VREDNOST 31. 12. 2015/1. 1. 2016	39,4	14,6	35,1
Vlaganje	0,6	1,5	15,3
Diskontiranje	0,3	0,2	0,0
Uporaba	6,1	1,3	2,6
Razveljavitev	0,0	0,0	0,6
Prenos	0,0	0,0	0,0
KNJIGOVODSKA VREDNOST 31.12.2016	34,2	15,1	47,2

Za nadaljnje informacije o drugih rezervacijah se sklicujte na izvedbe v zvezi z negotovostjo ocenjevanja.

// 24
Subvencije za gradbene stroške

Na področju pridobivanja električne energije so nepovratna sredstva gradbenih stroškov za zagotovitev omrežja znašala 39,3 mio. EUR (prejšnje leto 39,6 mio. EUR) in nepovratna sredstva gradbenih stroškov za stroške priključitve 41,0 mio. EUR (prejšnje leto 42,4 mio. EUR). Nepovratna sredstva gradbenih stroškov so od 2007 črpana na podlagi uredbe tarife za uporabo sistema 2006 člen 3 ods. 6 s 5 % in obračunana v prihodke od prodaje. Kratkoročni del nepovratnih sredstev gradbenih stroškov znaša 9,5 mio. EUR (prejšnje leto 9,5 mio. EUR).

// 25
Dolgoročne druge obveznosti

Dolgoročne druge obveznosti zadevajo predvsem v višini 47,5 mio. EUR (prejšnje leto 48,7 mio. EUR) vnaprej plačane stroške nakupa električne energije, dolgoročne omejitve iz stroškov priključitve kot tudi druge obveznosti.

Kratkoročni dolg

Kratkoročne finančne obveznosti so v zaključnem letu znašale 5,7 mio. EUR (prejšnje leto 9,1 mio. EUR).

// 26
Kratkoročne finančne obveznosti

Razvoj kratkoročnih rezervacij

// 27
Kratkoročne rezervacije

v mio. EUR	Tekoči davki	Drugo	Vsota
KNJIGOVODSKA VREDNOST 1. 1. 2015	0,1	25,9	26,0
Vlaganje	0,1	14,1	14,2
Uporaba	0,0	15,3	15,3
Razveljavitev	0,0	2,8	2,8
Prenos	0,0	5,0	5,0
KNJIGOVODSKA VREDNOST 31. 12. 2015/1. 1. 2016	0,2	26,9	27,1
Vlaganje	1,1	7,4	8,5
Uporaba	0,0	7,9	7,9
Razveljavitev	0,0	6,2	6,2
Prenos	0,0	0,0	0,0
KNJIGOVODSKA VREDNOST 31.12.2016	1,3	20,2	21,5

Za nadaljnje informacije o drugih rezervacijah se sklicujte na izvedbe v zvezi z negotovostjo ocenjevanja.

Obveznosti do dobaviteljev in storitev ter druge obveznosti so znašale 255,8 mio. EUR (prejšnje leto 248,9 mio. EUR, kar v primerjavi s predhodnim letom pomeni porast v višini 6,9 mio. EUR).

// 28
Obveznosti iz naslova dobav in storitev ter druge obveznosti

Obveznosti iz naslova dobav in storitev ter druge obveznosti

v mio. EUR	2016	2015
Obveznosti do dobaviteljev in storitev za tujce	95,4	83,7
Obveznosti do pridruženih podjetij	26,4	25,1
Obveznosti do udeleženih podjetij	2,4	4,8
Druge obveznosti	131,5	135,3
VSOTA OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV IN STORITEV TER DRUGE OBVEZNOSTI	255,8	248,9

Zapadlost obveznosti do dobaviteljev in storitev

v mio. EUR	Vsota	Dnevno zapadle	do treh mesecev	od treh do dvanajst mesecev	od enega do petih let
2016	95,4	40,3	53,6	1,4	0,1
2015	83,7	24,2	46,6	12,9	0,1

Druge obveznosti

v mio. EUR	2016	2015
Davčne obveznosti	23,7	24,3
Obveznosti v okviru socialne varnosti	3,0	2,7
Obveznosti iz prejetih predplačil	50,5	57,0
Derivati tržne vrednosti	19,0	15,6
Različne	35,5	35,7
VSOTA PREOSTALIH OBVEZNOSTI	131,5	135,3

V raznih drugih obveznostih so med drugim zajete obveznosti iz neporabljenih dopustov in izenačevanja časa zaposlenih, kot tudi razmejitveno obračunavanje s področja energetike.

Za vrednotenje finančnih instrumentov glejte pojasnila za metode računovodskih usmeritev.

Kjer je sonce, je tudi rast.

Deset lastnih fotovoltaičnih sistemov ter številni zasebni uporabniki sončnih elektrarn, ki svoj presežek oddajajo v omrežje podjetja KNG-Kärnten Netz GmbH, omogočajo naši družbi rabo okolju prijazne sončne energije.

Druge informacije

Poročanje o
finančnih instrumentih

Finančni instrumenti in obvladovanje tveganja

Skupina KELAG ima, z izjemo terminskih pogodb za osnovne proizvode v povezavi s trgovanjem in instrumentom za varovanje obrestne mere, izključno temeljne finančne instrumente, ki aktivno obsegajo plačilna sredstva, vrednostne papirje, terjatve od dobaviteljev in storitev, dobroimetje pri kreditnih ustanovah in druge terjatve ter pasivno obveznice, bančna posojila, obveznosti do dobaviteljev in storitev in druge obveznosti.

Poštena vrednost s strani KELAG izdanih obveznic je na datum bilance stanja znašala 343,0 mio. EUR (prejšnje leto 324,8 mio. EUR) in je določena na podlagi opazovanih borznih tečajev (nivo 1). Za druge finančne instrumente v skladu z MSRP 7 glejte točko 18 – terjatve od dobaviteljev in storitev kot tudi druge terjatve in sredstva, točko 19 – likvidna sredstva ter točko 28 – obveznosti do dobaviteljev in storitev in druge obveznosti. Knjigovodska vrednost, ki se v bilanci stanja nahaja pod navedenimi postavkami, predstavlja primeren približek tržne vrednosti na datum bilance stanja. Informacije o nediskontiranih denarnih tokovih so navedene pri podatkih o likvidnostnem tveganju.

V času poslovnega leta ni prišlo do nobenih zamud oz. izpadov pri plačilih in kršitev pogodb v okviru posojil.

Hierarhična razvrstitev poštenih vrednosti pri ocenitvi izpeljanih finančnih instrumentov 2016

v mio. EUR	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Vsota
Tržna vrednost derivatov (aktivna)	0,0	16,7	0,0	16,7
Tržna vrednost derivatov (pasivna)	0,0	19,0	0,0	19,0
Varovanje denarnih tokov (pasivno)	0,0	2,0	0,0	2,0

Hierarhična razvrstitev poštenih vrednosti pri ocenitvi izpeljanih finančnih instrumentov 2015

v mio. EUR	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Vsota
Tržna vrednost derivatov (aktivna)	0,0	12,6	0,0	12,6
Tržna vrednost derivatov (pasivna)	0,0	15,6	0,0	15,6
Varovanje denarnih tokov (pasivno)	0,0	2,6	0,0	2,6

Pri zgoraj navedenem varovanju denarnih tokov gre za zamenjavo obrestne mere, ki se sklene za spremenljivo obrestno mero finančne obveznosti v višini 18,0 mio. EUR (prejšnje leto 21,5 mio.

EUR) za zavarovanje pred dvigom obrestnih mer. S to zamenjavo obrestne mere zavarovana prihodnja plačila obresti bodo začela veljati med 2017 in 2021 ter se ob tem ustrezno pripoznala v poslovnem izidu.

Neto rezultat iz ocenjevanja izvedenih finančnih instrumentov znaša 0,8 mio. EUR (prejšnje leto - 2,0 mio. EUR). Na podlagi vknjižbe v ustrezne energetske račune odhodkov in prihodkov je ta rezultat del operativnega rezultata.

Neto rezultat v skladu z MSRP 7 iz izpeljanih finančnih instrumentov

v mio. EUR	2016	2015
Obračunana finančna sredstva in obveznosti za pošteno vrednost	0,8	-2,0
<i>od tega za namene trgovanja</i>	0,8	-2,0

Tveganja s področja izvedenih finančnih instrumentov predstavljajo predvsem tržna in kreditna tveganja, ki nastanejo iz lastnega trgovanja in distribucije z energijo. Glavno tveganje za KELAG na področju tržnega tveganja predstavljajo neugodna gibanja cen. Zato je iz centralnega sistema za upravljanje tveganj izpeljan sistem za upravljanje tveganja osnovnih sredstev z lastnim sistemom zgornjih mej. Enako velja tudi za področje kreditnih tveganj, pri katerih so s pomočjo stroge izbire in izrazitega nadzora trgovinskih in prodajnih partnerjev omejeni in krmiljeni izpadi terjatev, tveganje ponovnega odkritja in tveganje ponovnega ocenjevanja.

Poštena vrednost izpeljanih finančnih instrumentov trgovanja z energijo pri nihanju cen +/- 10 % reagira občutljivo z pribl. 0,2 mio. EUR (v predhodnem letu pribl. 1,1 mio. EUR).

Naslednje tabele prikazujejo, razčlenjene po kategorijah, knjigovodske vrednosti in poštene vrednosti vseh finančnih instrumentov v računovodskem izkazu skupine:

Poštene vrednosti po kategorijah

Postopki ocenjevanja in dejavniki vložka pri določanju poštenih vrednosti

Stopnja	Finančni instrument	Postopek ocenjevanja	Dejavniki vložka
1	Vrednostni papirji, ki kotirajo na borzi	Usmerjeni v tržno vrednost	Nominalne vrednosti, borzne vrednosti
2	Terminske pogodbe za energetiko, ki ne kotirajo na borzi	Usmerjene v kapitalsko vrednost	Od borznih cen izpeljana terminska krivulja cen, krivulja donosnosti, kreditno tveganje pogodbenih strank
2	Posli za varovanje obrestne mere, ki ne kotirajo na borzi	Usmerjene v kapitalsko vrednost	Že fiksirani ali prek terminskih tečajev določeni denarni tokovi, krivulja donosnosti, kreditno tveganje pogodbenih strank
-	Druge naložbe	-	Zanesljivo določanje prihodnjih denarnih tokov ni možno, saj ni primerljivih transakcij za določitev poštene vrednosti z uporabo postopka analogije
-	Likvidna sredstva, terjatve in obveznosti do dobaviteljev in storitev, kratkoročne druge terjatve, druga posojila v okviru kratkoročnega kreditiranja ter kratkoročne druge obveznosti	-	Knjigovodske vrednosti kot realna ocena poštene vrednosti

Knjigovodske vrednosti in poštene vrednosti po kategorijah 2016

Sredstva – bilančna postavka

v mio. EUR	Kategorija vrednotenja v skladu z MFS 39	Nivo	Knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2016	Poštena vrednost na dan 31. 12. 2016
OSTALI DELEŽI V DRUGIH PODJETJIH	FAAC		0,7	0,7
Vrednostni papirji	FAAFS	1	2,3	2,3
	HTM	1	23,5	24,9
Druga posojila	LAR		2,6	2,6
Drugi finančni instrumenti	LAR		7,8	7,8
DOLGOROČNA FINANČNA SREDSTVA			36,2	37,6
Terjatve do kupcev	LAR		105,0	105,0
Terjatve do pridruženih podjetij	LAR		0,8	0,8
Izvedeni finančni instrumenti v energetske sektorju	FAHFT	2	16,7	16,7
Drugi finančni instrumenti	LAR		2,2	2,2
TERJATVE OD DOBAVITELJEV IN STORITEV TER DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE			124,6	124,6
LIKVIDNA SREDSTVA	LAR		167,5	167,5
Združene po kategorijah vrednotenja				
Finančna sredstva za stroške nakupa	FAAC		0,7	0,7
Kreditni in terjatve	LAR		285,9	285,9
Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	FAAFS		2,3	2,3
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti	HTM		23,5	24,9
Finančna sredstva s področja trgovine	FAHFT		16,7	16,7

FAAC... financial assets at cost
LAR... loans and receivables
FAAFS... financial assets available for sale
FAHFT... financial assets held for trading
HTM... held to maturity

Knjigovodske vrednosti in poštene vrednosti po kategorijah 2016

Dolgovi – bilančna postavka

v mio. EUR	Kategorija vrednotenja v skladu z MFRS 39	Nivo	Knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2016	Poštena vrednost na dan 31. 12. 2016
Posojila	FLAAC	1	302,7	343,0
Finančne obveznosti do kreditnih ustanov in drugih	FLAAC	2	137,6	133,6
Izpeljani finančni instrumenti v področju financ	FLHFT	2	2,0	2,0
DOLGOROČNE IN KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI			442,3	478,5
Drugi finančni instrumenti	FLAAC		16,8	16,8
DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI			16,8	16,8
Obveznosti do dobaviteljev	FLAAC		95,4	95,4
Obveznosti do udeleženih podjetij	FLAAC		2,4	2,4
Obveznosti do pridruženih podjetij	FLAAC		26,4	26,4
Izvedeni finančni instrumenti v energetskega sektorju	FLHFT	2	19,0	19,0
OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV IN STORITEV TER DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI			143,3	143,3
Združene po kategorijah vrednotenja				
Finančni dolgovi po začetni vrednosti	FLAAC		581,4	617,6
Finančni dolgovi pri trgovanju	FLHFT		20,9	20,9

FLAAC... financial liabilities at amortized cost
FLHFT... financial liabilities held for trading

Knjigovodske vrednosti in poštene vrednosti po kategorijah 2015

Sredstva – bilančna postavka

v mio. EUR	Kategorija vrednotenja v skladu z MFS 39	Nivo	Knjigovodska vrednost na dan 31.12.2015	Poštena vrednost na dan 31.12.2015
OSTALI DELEŽI V DRUGIH PODJETJIH	FAAC		0,6	0,6
Vrednostni papirji	FAAFS	1	2,3	2,3
	HTM	1	21,7	21,8
Druga posojila	LAR		2,4	2,4
Drugi finančni instrumenti	LAR		4,5	4,5
DOLGOROČNA FINANČNA SREDSTVA			30,9	31,0
Terjatve do kupcev	LAR		82,8	82,8
Terjatve do pridruženih podjetij	LAR		0,8	0,8
Izvedeni finančni instrumenti v energetske sektorju	FAHFT	2	12,6	12,6
Drugi finančni instrumenti	LAR		1,8	1,8
TERJATVE OD DOBAVITELJEV IN STORITEV TER DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE			97,9	97,9
LIKVIDNA SREDSTVA	LAR		132,5	132,5
Združene po kategorijah vrednotenja				
Finančna sredstva za stroške nakupa	FAAC		0,6	0,6
Kreditni in terjatve	LAR		224,8	224,8
Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	FAAFS		2,3	2,3
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti	HTM		21,7	21,8
Finančna sredstva s področja trgovine	FAHFT		12,6	12,6

FAAC... financial assets at cost
 LAR... loans and receivables
 FAFS... financial assets available for sale
 FAHFT... financial assets held for trading
 HTM... held to maturity

Knjigovodske vrednosti in poštene vrednosti po kategorijah 2015

Dolgovi – bilančna postavka

v mio. EUR	Kategorija vrednotenja v skladu z MFRS 39	Nivo	Knjigovodska vrednost na dan 31.12.2015	Poštena vrednost na dan 31.12.2015
Posojila	FLAAC	1	302,6	324,8
Finančne obveznosti do kreditnih ustanov in drugih	FLAAC		112,8	112,8
Izpeljani finančni instrumenti v področju financ	FLHFT	2	2,6	2,6
DOLGOROČNE IN KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI			418,0	440,2
Drugi finančni instrumenti	FLAAC		18,3	18,3
DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI			18,3	18,3
Obveznosti do dobaviteljev	FLAAC		83,7	83,7
Obveznosti do udeleženih podjetij	FLAAC		4,8	4,8
Obveznosti do pridruženih podjetij	FLAAC		25,1	25,1
Izvedeni finančni instrumenti v energetskega sektorja	FLHFT	2	15,6	15,6
OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV IN STORITEV TER DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI			129,3	129,3
Združene po kategorijah vrednotenja				
Finančni dolgovi po začetni vrednosti	FLAAC		547,3	569,5
Finančni dolgovi pri trgovanju	FLHFT		18,3	18,3

FLAAC... financial liabilities at amortized cost
FLHFT... financial liabilities held for trading

Poštena vrednost finančnih sredstev in finančnih obveznosti je označena z zneskom, za katerega bi se v tekoči transakciji lahko izmenjal zadevni instrument (razen za prisilno prodajo ali likvidacijo) med voljnima strankama.

Navedba poštene vrednosti za druge deleže v drugih podjetjih odpade, saj njihove poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo določiti zaradi pomanjkanja informacij, s katerimi bi lahko prepričljivo izpeljali objektivno vrednost podjetja. Skupina KELAG ne namerava prodati teh finančnih instrumentov.

V kolikor ni določeno nič drugega, se poštena vrednost nekaterih sredstev in dolgov zelo približa knjigovodski vrednosti, predvsem zaradi kratkih dob odplačevanja in dobre bonitetne ocene družbe KELAG (»A/stabilno«). Metode in predpostavke, ki se uporabljajo za določanje poštene vrednosti, so naslednje:

- Dolgoročne terjatve s fiksno obrestno mero oz. posojila se vrednotijo na podlagi parametrov, ki temeljijo na skupini, kot so obrestne mere, določeni dejavniki tveganja specifični za posamezne države, kreditna sposobnost posamezne stranke in značilnosti tveganja financiranega projekta. Na podlagi te ocene se izvedejo popravki vrednosti, ki upoštevajo pričakovane izgube teh terjatev. Na določen datum se knjigovodske vrednosti teh terjatev, brez morebitnih popravkov vrednosti, bistveno ne razlikujejo od svojih izračunanih poštenih vrednosti.

- Poštene vrednosti menic, ki kotirajo na borzi, in obveznic temeljijo na navajanju cen na datum konca obdobja poročanja. Poštena vrednost instrumentov, ki ne kotirajo na borzi, bančnih posojil in drugih finančnih obveznosti kot tudi drugih dolgoročnih finančnih obveznosti se oceni z diskontiranjem prihodnjih denarnih tokov z uporabo trenutno primerljivih pogojev za tuj kapital, kreditnim tveganjem in preostalimi zapadlosti razpoložljivih obrestnih mer.
- Za vrednotenje izpeljanih finančnih instrumentov na področju energije in posameznih instrumentov za zavarovanje denarnih tokov, se obrnite na izvedbe v zvezi z računovodskimi usmeritvami.

Skupina KELAG uporablja naslednjo hierarhijo za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov in za namene podatkov, ki ustrezajo postopkom ocenjevanja:

Hierarhija poštenih vrednosti

- 1. raven Kotirane (neprilagojene) cene na aktivnih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- 2. raven Postopki, pri katerih so opazni vsi vhodni parametri, ki bistveno vplivajo na pošteno vrednost, bodisi neposredno ali posredno,
- 3. raven Postopki, ki uporabljajo vhodne parametre, ki bistveno vplivajo na zajeto pošteno vrednost in ne temeljijo na opaznih tržnih podatkih.

Likvidnostno tveganje

Skupina KELAG je dobro pozicionirana v smislu likvidnosti in je v poslovnem letu 2016 vse svoje plačilne obveznosti izpolnila točno in v skladu s predpisi. Možno likvidnostno tveganje je nevtralizirano s terminskim načrtovanjem likvidnosti in denarnih tokov, srednje- in dolgoročnim načrtovanjem kapitalskih potreb, zavednim ohranjanjem likvidnostnih rezerv in odprtim kreditnim okvirom pri bankah. Vzdrževanje konstantne likvidnosti in povečanje finančne fleksibilnosti je na eni strani srednjeročno zagotovljeno z visokimi denarnimi sredstvi (167,5 mio. EUR na dan 31.12.2016 oz. 132,5 mio. EUR na dan 31.12.2015), na drugi strani pa s pogodbenimi predujmi in kreditnimi linijami v višini 250,0 mio. EUR (prejšnje leto 250,0 mio. EUR). V specifikaciji nadrejene strategije ostajajo primarni cilji družbe KELAG zagotavljanje ustrezne likvidnostne rezerve in ohranitev odlične bonitetne ocene. Zato je likvidnostno tveganje mogoče opredeliti kot zmerno, kar je potrdila tudi bonitetna agencija.

Pogodbeni (nezmanjšani) denarni odlivi iz finančnih obveznosti v skupini KELAG v okviru MSRP 7 so prikazani na naslednji način:

Analiza dogovorjenih denarnih odlivov

Denarni odlivi na dan 31. 12. 2016

v mio. EUR	Zapadlost		
	2017	2018–2021	od 2022
Posojila	9,4	37,5	327,4
Finančne obveznosti do kreditnih institucij	7,2	34,2	100,2
Finančne obveznosti do drugih	1,0	2,1	16,7
Izpeljani finančni instrumenti v področju financ	0,7	1,3	0,0
DENARNI ODLIVI ZARADI FINANČNIH OBVEZNOSTI	18,3	75,1	444,3
Obveznosti do dobaviteljev	95,4	0,0	0,0
Obveznosti do udeleženih podjetij	2,4	0,0	0,0
Obveznosti do pridruženih podjetij	26,4	0,0	0,0
Drugo	0,0	7,7	9,1
VSOTA DENARNIH ODLIVOV ZARADI OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV IN STORITEV TER DRUGIH OBVEZNOSTI	124,3	7,7	9,1
DENARNI ODLIVI ZARADI OBVEZNOSTI V SKLADU Z MSRP 7	142,6	82,8	453,4

Denarni odlivi na dan 31.12.2015

v mio. EUR	Zapadlost		
	2016	2017–2020	od 2021
Posojila	9,4	37,5	336,8
Finančne obveznosti do kreditnih institucij	10,9	31,2	82,1
Finančne obveznosti do drugih	0,2	1,0	7,7
Izpeljani finančni instrumenti v področju financ	0,8	1,7	0,1
DENARNI ODLIVI ZARADI FINANČNIH OBVEZNOSTI	21,3	71,3	426,6
Obveznosti do dobaviteljev	83,7	0,0	0,0
Obveznosti do udeleženih podjetij	4,8	0,0	0,0
Obveznosti do pridruženih podjetij	25,1	0,0	0,0
Drugo	57,0	9,2	9,1
VSOTA DENARNIH ODLIVOV ZARADI OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV IN STORITEV TER DRUGIH OBVEZNOSTI	170,6	9,2	9,1
DENARNI ODLIVI ZARADI OBVEZNOSTI V SKLADU Z MSRP 7	191,9	80,5	435,7

Kreditno tveganje

Kreditna tveganja so rezultat neizpolnitve pogodbeno dogovorjenih storitev. Na aktivni strani (terjatve in druga sredstva) predstavljajo navedeni zneski hkrati največje tveganje izpada plačila oz. kreditno tveganje. Tveganje izpada plačila se nadzoruje z rednimi analizami bonitetnih ocen in tržnimi opazovanji. Načeloma so posli s pogodbeniki sklenjeni le glede na njihovo kreditno sposobnost na podlagi zunanje bonitetne ocene s strani mednarodno priznane bonitetne agencije, in/ali na podlagi internega preverjanja kreditne sposobnosti. V primeru, da so pri finančnih sredstvih prepoznana tveganja izpada plačila, so ta navedena z ustreznimi popravki vrednosti. V nekaterih primerih se zahteva zavarovanje, odvisno od vrste in obsega storitve.

Naložbena strategija družbe KELAG je v bistvu nenaklonjena tveganjem s poudarkom na zmanjševanju in diverzifikaciji tveganj. V povezavi s tem, se tveganja omejujejo z izvajanjem mejnih sistemov in stalnim spremljanjem izkoriščenosti limitov. Tveganje nasprotne stranke je omejeno, ovrednoteno in nadzorovano na ravni skupine.

Tržno tveganje*Tveganje spremembe obrestne mere*

Tveganje spremembe obrestne mere se zaradi strukture finančnih obveznosti drži v obvladljivih mejah. Delež tujega kapitala z variabilno obrestno mero znaša 8,49 % celotnega dolga tujega kapitala (prejšnje leto 10,71 %). Večji del portfelja financiranja ima fiksno obrestno mero, zato ni predmet nobenih denarnih nihanj. Delež z variabilno obrestno mero se nenehno spremlja in je z vidika tveganja na ravni skupine omejen s 40 %. Povečanje obrestne mere v višini 1% pri variabilni obrestni meri finančnih obveznosti na datum bilance stanja, bi pomenilo zmanjšanje finančnega uspeha v višini 0,4 mio. EUR (prejšnje leto 0,4 mio. EUR). Zmanjšanje obrestne mere v

višini 1% pri variabilni obrestni meri finančnih obveznosti na datum bilance stanja, bi pomenilo povečanje finančnega uspeha v višini 0,4 mio. EUR (prejšnje leto 0,4 mio. EUR). Skupina KELAG je financirana s povprečno efektivno obrestno mero v višini 2,72 % (prejšnje leto 3,06 %). Ekvivalentna nominalna obrestna mera znaša 2,70 % (prejšnje leto 3,02 %). Sprememba + 1% se na tržni vrednosti instrumenta za varovanje obrestne mere odraža v višini 0,5 mio. EUR (prejšnje leto 0,7 mio. EUR), medtem ko se -1 % odraža z -0,5 mio. EUR (prejšnje leto -0,6 mio. EUR).

Tečajno tveganje

V direktivi Finance je za celotno skupino določeno, da so, za v celoti konsolidirana podjetja v skupini s sedežem v Avstriji, dopustne le transakcije v evrih. Konsolidirana družba KELAG ob koncu leta nima nobenih finančnih obveznosti v tuji valuti, zato je tveganje tujih valut manjšega pomena. Zaradi majhnih sredstev v tujih valutah (3,93 % celotnega premoženja 2016 oz. 4,23 % celotnega premoženja 2015) je prevodno tveganje dobrega imena in sredstev na področju tečajnega tveganja zanemarljivo.

Tveganja tržnih cen v proizvodnji električne energije

Dejavnik, ki vpliva na trenutno ceno električne energije, je raven cen na trgu. Zmanjševanje tveganja se izvaja z dolgoročno strategijo odprodaje.

Finančna tveganja

Skupina KELAG deluje kot mednarodno aktivni ponudnik energije v vse bolj kompleksnem okolju. Ponudniki energije na finančnih trgih niso v tolikšni meri čutili negativnih učinkov gospodarske krize, predvsem zaradi cikličnega poslovanja in stabilnosti denarnega toka. Skupina KELAG se v svojem običajnem poslovanju kljub temu srečuje z likvidnostnimi, tržnimi in kreditnimi tveganji. Finančna strategija, ki je nenaklonjena tveganjem, trajnostno naravnana in kljub temu prilagojena raznolikim izzivom vsakodnevnega poslovanja, se je dobro izkazala v trenutno prevladujočem nestabilnem okolju. Na področju finančnega upravljanja služijo smernice kot osnova za poslovanje, v katerem so predpisani strogi ukrepi tveganja, odgovornosti in nadzori.

Agencija Standard & Poor's je skupini KELAG za leto 2016 podelila bonitetno oceno »A/stabilno«, s katero je podjetje prevzelo vodilni položaj tako na nacionalni kot tudi mednarodni ravni. Osnovne zahteve za ta položaj so zavezanost k trajnostno stabilni in robustni strukturi kapitala, spoštovanje pomembnih in za bonitetne meritve pomembnih meril ter redna intenzivna komunikacija in razprava o strateških ciljih skupine z bonitetno agencijo.

Popolnoma konsolidirane hčerinske družbe KELAG ne razpolagajo z izpeljanimi finančnimi instrumenti. Izjema so tiste iz komercialnih poslov ter instrument za varovanje obrestne mere.

Zmanjšanje obrestnih in tečajnih tveganj se izvaja z internim nadzornim sistemom za vse finančne proizvode, ki se uporabljajo. Uporaba izvedenih finančnih instrumentov ni dovoljena za špekulativne namene. Tveganje konkurenčne stranke se zmanjša s pisnimi specifikacijami. Posli s konkurenčnimi strankami se sklenejo le v zneskih, ki so odobreni za vsak bonitetni razred.

Na dan 31. december 2016, za poslovno leto 2016 niso prepoznavna nobena nadaljnja finančna tveganja, ki bi lahko bistveno vplivala na poslovni razvoj družbe KELAG.

Upravljanje kapitala

Cilj upravljanja kapitala je ohranjanje čvrste kapitalske osnove, uspešno nadaljevanje zadane smeri in organske strategije rasti in inovacij, ki temelji na obnovljivih virih energije, s čimer se spodbuja prihodnji razvoj podjetja.

Uprava kot kapital obravnava vknjižen lastni kapital v skladu z MSRP. Na datum bilance stanja je lastni kapital znašal 817,2 mio. EUR (prejšnje leto 773,1 mio. EUR). Finančni dolg je znašal 694,2 mio. EUR (prejšnje leto 674,5 mio. EUR), likvidna sredstva 167,5 mio. EUR (prejšnje leto 132,5 mio. EUR). Skupina spremlja svoj kapital s pomočjo meritve »Net-Gearing (neto stopnja zadolžitve)«, ki ustreza razmerju med čistim finančnim dolgom in vsoto lastnega kapitala.

Z neto stopnjo zadolžitve (Net-Gearing) 61,3% (prejšnje leto 67,0%), glede na finančni dolg na datum bilance stanja, družba KELAG dokazuje stabilno kapitalsko strukturo.

Net-Gearing (neto stopnja zadolžitve)

v mio. EUR	2016	2015
Dolgoročne finančne obveznosti	436,6	408,8
Kratkoročne finančne obveznosti	5,7	9,1
rezervacij za pokojnine	124,8	124,3
Rezervacije za odpravnine	77,9	78,3
Rezervacije za jubilejne nagrade	15,1	14,6
Rezervacije za zaposlitev za krajši delovni čas	34,2	39,4
VMESNA VSOTA	694,2	674,5
Brez likvidnih sredstev	-167,5	-132,5
Brez vrednostnih papirjev	-25,8	-24,0
ČISTI DOLGOVI	500,8	517,9
Lastni kapital	817,2	773,1
NET-GEARING (NETO STOPNJA ZADOLŽITVE)	61,3 %	67,0 %

Nadaljnji cilji upravljanja kapitala so ohraniti visoko bonitetno oceno, kar je tudi temelj strategije podjetja, ustrezno obrestno mero na lasten kapital in neprekinjeno dividendno politiko.

Na dan 31. decembra 2016 ni bilo nobenih sprememb ciljev, smernic in postopkov upravljanja kapitala.

Politika tveganja

Podjetniško ukrepanje pomeni, da ni možnosti brez tveganja. Zato mora vsako podjetje določiti, koliko je pripravljeno tvegati, in tako opredeliti svoje meje tveganj. Zato KELAG izvaja upravljanje tveganja, ki se osredotoča na tveganja v lastnem poslovanju ter tveganja iz tržnega okolja. Pravila in minimalni standardi, ki veljajo za celoten koncern, zagotavljajo sistematično in usklajeno obvladovanje tveganj. Strateški cilj družbe KELAG je povečati zavedanje tveganja na vseh ravneh s pomočjo obveznega izpolnjevanja minimalnih zakonskih zahtev, sistematično

vključiti vidike tveganja v poslovne odločitve, izboljšati učinkovitosti internega nadzornega sistema in poročanja, ter s tem uveljaviti kulturo tveganja, ki je usmerjena na vrednost, na vseh ravneh skupine.

Poudarek pri upravljanju tveganj v celotnem podjetju je na tržnih in konkurenčnih tveganjih, kreditnih tveganjih, operativnih tveganjih, finančnih tveganjih, tveganjih za okolje in drugih tveganjih, ki jih je družba KELAG identificirala kot kategorije tveganja. Te so zabeležene in nadzorovane glede na poslovno področje in pomembne naložbe.

Tveganja pri postopkih

Na vseh poslovnih področjih in pri vseh udeležbah lahko pride zaradi človeških napak do tveganj pri poslovanju. Ta se med drugim zmanjšajo s pomočjo celovitega internega nadzornega sistema z ustrezno usposobljenostjo zaposlenih in s podporo ustrezne strojne in programske opreme s pomožnimi sistemi.

Tržni in kreditni riziki pri trgovanju in prodaji energije

Izguba trgovinskih partnerjev ali strank predstavlja nevarnost, da že dostavljena energija ne bo plačana ali bo morala biti ponovno pridobljena (tveganje nadomestitve in poravnave). Poleg tega obstajajo tudi tveganja, povezana s spremembami vrednosti trošarin in zakonskimi spremembami transfernih cen. Zmanjšanje tveganja se opravi z začetno oceno kreditne sposobnosti in nenehnim bonitetnim nadzorom, odvisno od obsega pogodbe s trgovskimi partnerji oz. strankami, ter z zapiranjem in izravnavo prizadetih postavk osnovnih sredstev.

Zavarovanja in drugi ukrepi za kreditno izboljšanje

Skupina KELAG je zavarovana v obliki bančnih garancij, patronatskih izjav ter varščin, ki zmanjšujejo tveganje neplačila finančnih sredstev. Pri tem gre za varovanje pred terjatvami iz trgovanja z energijo ter za vrednostne papirje, ki so povezani z vnaprej financiranimi naložbami.

Neto rezultati po kategorijah vrednotenja

Neto rezultati v skladu z MSRP 7 vključujejo znižanja vrednosti in razveljavitve oslabitev, prihodke od obresti in stroške, devizne dobičke in izgube ter realizirane rezultate odstranjevanja.

Neto rezultati po kategorijah vrednotenja

v mio. EUR	2016 neto rezultat	2016 od tega znižanja vrednosti	2015 neto rezultat	2015 od tega znižanja vrednosti
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti	0,2	0,0	-0,3	0,0
Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	0,1	0,0	0,1	0,0
Kreditni in terjatve	0,4	0,4	1,0	1,0
Finančni dolgov po začetni vrednosti	-10,1	0,0	-5,8	0,0
Finančna sredstva in dolgov poštene vrednosti	0,8	0,0	-2,0	0,0
Skupni stroški obresti iz finančnih dolgov po odplačni vrednosti	-10,1	0,0	-5,9	0,0
Skupni prihodki od obresti	0,7	0,0	0,5	0,0
Ocene v drugih rezultatih	0,6	0,0	0,7	0,0

Neto rezultat kategorije »finančna sredstva za stroške nakupa« je zabeležen v rezultatu naložb. Neto rezultat kategorije »finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo« je zabeležen v drugih rezultatih ter v preostalem finančnem rezultatu. Neto rezultat kategorije »kreditni in terjatve« je, v primeru da je vseboval amortizacijo terjatev od dobaviteljev in storitev, zabeležen v operativnem rezultatu. Neto rezultati »finančni dolgovi po odplačni vrednosti«, v povezavi s finančnimi obveznostmi, so zabeleženi v preostalem finančnem rezultatu. Neto rezultati »finančna sredstva in dolgovi poštene vrednosti« so zabeleženi v postavkah Prihodki od prodaje kot tudi Stroški za material in druge proizvodne storitve, saj zadevajo pogodbe za trgovanje z energijo.

Dodatni podatki

Pojasnilo k izkazu denarnega toka skupine

Denarnemu toku iz operativnih dejavnosti so dodeljena vplačila dividend in vplačila obresti. Izplačila dividend in izplačila obresti so zabeležena v okviru denarnega toka iz financiranja. Najemnine iz finančnega najema v skupini KELAG nimajo pomembne vloge.

Pogojne obveznosti

Leta 2014 je družba KELAG do preklica postala porok pri nakupu vetrne elektrarne Nikitsch v višini 413 tisoč EUR (prejšnje leto 50 tisoč EUR).

Leta 2012 je ponovno prišlo do prevzema poročstva za obdobje do 1. avgusta 2023. To znaša na 31. december 2014 ok. 0,1 mio. EUR (prejšnje leto 0,1 mio. EUR).

Skupina KELAG je prevzela jamstvo za vse obveznosti iz pogodbe o opravljanju storitev z dne 27. oktobra 1998 med KÄRNTNER Entsorgungsvermittlungs GmbH in Kärntner Restmüllverwertungs GmbH. Iz tega jamstva usklajenega z indeksom cen življenjskih potrebščin 1996 znaša pogojna obveznost na dan 31. decembra 2016 v višini pribl. 7.576 tisoč EUR (prejšnje leto pribl. 7.507 tisoč EUR) za obdobje do 31. decembra 2034.

Dogodki po datumu bilance stanja

Uredba o dajatvah za uporabo sistema električne energije 2012 – spremembe 2017

S 1. januarjem 2017 je na podlagi tretjega regulativnega obdobja toka (2014–2018), v okviru večletnega sistema reguliranja spodbud, začela veljati nova uredba o stroških uporabe sistema (SNE-VO 2012 – Sprememba 2017). Od 1. januarja 2017 so s spremembo bili prilagojeni stroški uporabe sistema. Za povprečnega gospodinjkega odjemalca to pomeni zmanjšanje za približno 0,3 %.

Uredba o dajatvah za uporabo plinskega sistema 2013 – spremembe 2017

V drugem regulativnem obdobju plin (2013–2017) je s 1. januarjem 2017 začela veljati nova uredba o stroških uporabe sistema za plin (GSNE-VO 2013 – Sprememba 2017), na podlagi večletnega sistema reguliranja spodbud. Od 1. januarja 2017 so s spremembo bili prilagojeni stroški uporabe sistema. Za povprečnega gospodinjkega odjemalca to pomeni zmanjšanje za približno 3,7 %.

Uredba za nadzor plina 2017

Z uredbo so bile okrepljene v Uredbi o statistiki elektrike 2016, BGBl II 17/2016 izvedene sistematčne spremembe za področje nadzora zemeljskega plina.

Uredba o statistiki plina 2017

Z uredbo so bile okrepljene sistematčne spremembe za področje statistike zemeljskega plina, ki so bile izvedene v Uredbi o statistiki elektrike 2016, BGBl II 17/2016.

Uredba o krmiljenju energije električna energija/zemeljski plin 2017

Z uredbo so bile na eni strani kategorije potrošnikov prilagojene novim mednarodnih razčlenitvam, na drugi strani pa so bile upoštevane izkušnje s spremljanjem varnosti oskrbe in obravnavo daljinskega ogrevanja prostora, ki so bile pridobljene v zadnjih letih.

Uredba o cenah za potrdilo o izvoru 2017

E-Control je, na osnovi zakonskega pooblastila v skladu z zakonom o električni energiji iz obnovljivih virov iz leta 2012, določil cene za potrdila o izvoru, ki jih trgovcem z električno energijo dodeli enota za razvoj obnovljive energije, v skladu z njihovo dostavo do končnega odjemalca, za koledarsko leto 2017 na 0,93 EUR/MWh.

Sprememba uredbe tržnega modela za plin 2012 – Sprememba 2017

Z uredbo tržnega modela za plin iz leta 2012 (GMMO-VO 2012) se je na vzhodnem tržnem območju s 1. januarjem 2013, oz. na tirolskem tržnem območju in Voralbergu s 1. oktobrom 2013, začel uporabljati nov avstrijski model, ki v središče postavlja bilančne skupine in z njimi zastopane stranke. Sprememba 2017 ob preostalih spremembah vključuje predvsem prilagoditev stroškov uporabe sistema.

Uredba o financiranju okolju prijazne električne energije 2017

Na podlagi zakona o okolju prijazni električni energiji 2012 je pričela s 1. januarjem veljati uredba o financiranju okolju prijazne električne energije 2017. Uredba na novo določa prispevke končnih uporabnikov, ki so priključeni na javno omrežje, za financiranje okolju prijazne električne energije za koledarsko leto 2017. Zaradi obveznosti OeMAG Abwicklungsstelle für Ökostrom AG kot predstavnika zelene bilančne skupine, v letu 2017 procentualni pribitek za strošek uporabe omrežja in izpad omrežja znaša 26,8% (leta 2016: 37,1%) kot financiranje zelene energije po vsaki ravni omrežja.

Uredba o tarifi za dovajanje okolju prijazne električne energije 2017

V skladu s čl. 19, odst. 1 ZEEOV 2012, je bila na novo določena tarifa dobave toka za koledarsko leto 2017. Tarifa za prevzem električne energije iz fotovoltaičnih sistemov z največjo prostornino približno 5 kW_{peak} do 200 kW_{peak}, ki so nameščeni izključno pri ali na stavbi, se je zmanjšala za približno 35 %. Tarife za prevzem električne energije iz vetrnih elektrarn so bile znižane za približno 1 %.

Pavšalni znesek za zeleno energijo

Pavšalni znesek za zeleno energijo, ki ga je treba plačevati od 1. januarja 2015, ostaja nespremenjen za vse ravni omrežja, vključno s koledarskim letom 2017 in za raven omrežja 7 znaša 33 evrov na leto.

Po datumu bilance stanja 31. decembra 2016 se ni zgodilo nič posebnega pomena za skupino, kar bi privedlo do drugačnega prikaza stanja premoženj, finančnega položaja in poslovnega izida.

Poslovni odnosi s povezanimi podjetji in osebami

Povezana podjetja družbe KELAG so vsa nekonsolidirana povezana in pridružena podjetja ter vodilne družbe in njihova povezana podjetja. Družba KEH-Kärntner Energieholding Beteiligungs GmbH je povezano podjetje zaradi svojega položaja kot večinski delničar, s tem pa tudi njeni lastniki, dežela Koroška in innogy International Participations N.V. Druga se zaradi svojega neposrednega deleža v skupini KELAG šteje kot povezano podjetje. Podjetja pod prevladujočim vplivom dežele Koroške ter RWE innogy SE prav tako štejejo kot povezana podjetja. Zaradi neposrednega deleža v skupini KELAG se tudi VERBUND AG šteje kot povezan ter vsa podjetja in osebe katere obvladuje ali ima vpliv nanje (skupaj: VERBUND). Zato so povezana tudi podjetja, ki so pod vplivom Republike Avstrije, ki je večinski delničar VERBUND-a. Sem spadajo zlasti Avstrijske zvezne železnice (Österreichischen Bundesbahnen, ÖBB), delniška družba za avtocest in hitre ceste (Autobahnen- und Schnellstraßen-Finanzierungs-Aktiengesellschaft, ASFINAG), Bundesbeschaffungs GmbH (BBG) in Energie-Control Austria za urejanje industrije električne energije in zemeljskega plina (E-Control) in avstrijska pošta (Österreichische Post, AG). Uporabi se olajšava v skladu z MRS 24.25 in odpadejo nadaljnje opombe, saj so poslovne transakcije manjšega pomena.

Matično podjetje, ki pripravlja računovodske izkaze skupine za konsolidirane skupine, je KEH-Kärntner Energieholding Beteiligungs GmbH, s sedežem v Celovcu. Računovodski izkaz skupine je izkazan v sodnem registru deželnega sodišča v Celovcu.

Povezane osebe vključujejo člane uprave in nadzornega sveta družbe KELAG in njihove ožje družinske člane.

Poslovni odnosi s pridruženimi podjetji

Poslovni odnosi s pridruženimi podjetji, ki so obračunani z uporabo kapitalske metode, se v izkazu poslovnega izida in bilanci stanja družbe KELAG odražajo na naslednji način:

Poslovne transakcije s pridruženimi podjetji

v mio. EUR	2016	2015
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA		
Prihodki od prodaje	5,0	6,3
Drugi prihodki	0,1	0,2
Drugi stroški	-0,3	-0,3
BILANCA STANJA		
Terjatve	0,8	0,8
Obveznosti	2,4	4,8

Poslovni odnosi s pridruženimi podjetji so v bistvu posli na področju nakupa in dobave energije.

S prispevanjem nepovratnih sredstev za gradbene stroške za elektrarne na Donavi in Dravi, ter za skupini elektrarn Malta in Reißbeck, je družba KELAG pridobila (sorazmerne) predkupne pravice za električno energijo. Zaradi teh pogodb o oskrbi z električno energijo je pooblaščen, da prejme del električne energije proizvedene v teh elektrarnah namesto nadomestila pogodbeno določenih stroškov (brez obresti in odpisov) s strani VERBUND-a.

Z družabniki in njihovimi povezanimi podjetji so bili doseženi prihodki od dejavnosti z električno energijo v višini 11,1 mio. EUR (prejšnje leto 12,6 mio. EUR). Od družabnikov in njihovih povezanih podjetij so bile prejete storitve od dejavnosti z električno energijo, predkupne pravice in stroški omrežja v višini 65,9 mio. EUR (prejšnje leto 82,1 mio. EUR).

Poslovni odnosi z družabniki in njihovimi povezanimi podjetji

Poleg tega so bili v poslovnem letu 2016 družbi KEH-Kärntner Energieholding Beteiligungs GmbH obračunani stroški iz davčnih dajatev v višini 16,4 mio. EUR (prejšnje leto 13,6 mio. EUR).

Vsi posli so sklenjeni pod tržnimi pogoji. Poslovni odnosi se ne razlikujejo od odnosov pri dobavi in storitvah z družbami, ki niso tesno povezane s družbo KELAG.

Z vsemi povezanimi podjetji pokrajine Koroške je ustvarjeno manj kot 10% celotnih prihodkov.

Podatki, ki se nanašajo na zadeve znotraj skupine, se ne upoštevajo in jih ni potrebno razkriti v podatkih računovodskega izkaza skupine. Poslovne transakcije družbe KELAG s hčerinskimi podjetji, ki so v celoti konsolidirana, niso zabeležene.

Izplačane dividende

v mio. EUR	Skupaj	Število delnic	Na delnico
			EUR
Izplačane dividende za poslovni leti 2015 in 2016	40,0	8.000.000	5,00
Izplačane dividende za poslovni leti 2014 in 2015	40,0	8.000.000	5,00

Izplačane dividende

V poslovnem letu 2016 so fiksni prejemki uprave KELAG znašali 451 tisoč EUR (prejšnje leto 445 tisoč EUR), variabilni prejemki 336 tisoč EUR (prejšnje leto 269 tisoč EUR) in plačila v naravi 23 tisoč EUR (prejšnje leto 19 tisoč EUR). To so izključno kratkoročni zasluški iz prejemkov oseb na ključnih položajih družbe KELAG. V bilanci stanja so bili upoštevani dolgoročni prejemki v primerjavi z upravo iz pokojninskih obljub 2.182 tisoč EUR (prejšnje leto 1.713 tisoč EUR).

Podatki o organih

Članom Nadzornega sveta skupin KELAG so bila plačana nadomestila v višini 29 tisoč EUR (prejšnje leto 0 EUR).

Z osebami, ki so povezane s družbo KELAG, ni nobenih dodatnih poslovnih odnosov.

Skupino KELAG v okviru skupne revizije preverjata podjetji Ernst & Young Wirtschaftsprüfungsgesellschaft m.b.H. in MOORE STEPHENS ALPEN ADRIA Wirtschaftsprüfung GmbH. Nastali stroški za revizorje skupine znašajo 288 tisoč EUR (prejšnje leto 279 tisoč EUR), ki se nanašajo na revizijo letnih računovodskih izkazov. Poleg tega je treba prišteti stroške za revizijske in druge storitve v višini 86 tisoč EUR (prejšnje leto 89 tisoč EUR) za urade, ki izvajajo revizijo.

Honorarji revizorjev

Honorarji revizorjev

V tisočih EUR	MOORE STEPHENS ALPEN ADRIA Wirtschaftsprüfungs GmbH	Ernst & Young Wirtschaftsprüfungsge sellschaft m.b.H.
STROŠKI ZA LETNI RAČUNOVODSKI IZKAZ		
KELAG-Kärntner Elektrizitäts-Aktiengesellschaft	80	80
KNG-Kärnten Netz GmbH	29	29
KI-KELAG International GmbH	10	10
KELAG Wärme GmbH	17	17
Kärntner Restmüllverwertungs GmbH	8	1
Windpark Nikitsch GmbH	6	0
REVIZIJSKE IN DRUGE STORITVE		
KELAG-Kärntner Elektrizitäts-Aktiengesellschaft	28	58
	178	196

Člani upravnega odbora

Upravni odbor je bil, v letu o katerem se poroča, sestavljen iz naslednjih oseb:

Manfred Freitag, dipl. inž.

Armin Wiersma, dipl. ekon.

Člani nadzornega sveta

Nadzorni svet je bil, v letu o katerem se poroča, sestavljen iz naslednjih oseb:

Mag. Gilbert Isep,
predsednik

dr. Rolf Martin Schmitz
1. namestnik predsednika

Bernd Böddeling, dipl. ekon.

dr. Michael Brand

dr. Thomas Glimpel

Mag. dr. h. c. Monika Kircher

Mag. Leopold Rohrer

Mag. Bruno Rossmann od 3. 6. 2016

dr. Joachim Schneider

dr. Johann Sereinig

V skladu s 110. členom Ustavnega zakona o delu so iz centralnega sveta delavcev delegirane naslednje osebe:

Gerald Loidl
2. namestnik predsednika

Gerd Altersberger

Heimo Hofer od 3. 6. 2016

Mag. Petra Krainer

Helmut Polsinger, inž.

Johann Prentner do 3. 6. 2016

Predložen računovodski izkaz skupine je sestavil odbor s podpisanim datumom. Računovodski izkaz družbe KELAG-Kärntner Elektrizitäts-Aktiengesellschaft bo 24. marca 2017 predan nadzornemu svetu v pregled in potrditev. Upravni odbor zagotavlja, da je letni računovodski izkaz pripravljen v skladu z veljavnimi računovodskimi standardi in po njihovi najboljši vednosti posreduje realno sliko o stanju premoženja, finančnem stanju in poslovnem izidu družbe KELAG.

*Odobritev za objavo
računovodskega izkaza skupine za
leto 2016*

Celovec ob Vrbskem jezeru, 28. februar 2017

Predsednik:

Dipl. ing. Manfred Freitag, lastnoročno

Dipl. trg. Armin Wiersma, lastnoročno

Revizijsko poročilo

Poročilo o računovodskem izkazu skupine

Revizijsko mnenje

Revidirali smo računovodski izkaz skupine

KELAG-Kärntner Elektrizitäts-Aktiengesellschaft, Celovec ob Vrbskem jezeru,

in njenih hčerinskih družb (skupina), ki je sestavljen iz konsolidirane bilance stanja na dan 31. decembra 2016, konsolidiranega izkaza vseobsegajočega donosa, izkaza sprememb lastniške strukture skupine in konsolidiranega izkaza denarnih tokov za poslovno leto, ki se je končalo na ta datum, in priloge.

Po našem mnenju je priložen računovodski izkaz skupine v skladu z zakonskimi predpisi, ter posreduje realen in pošten prikaz premoženjskega in finančnega stanja skupine na dan 31. decembra 2016, ter poslovnega izida in denarnih tokov skupine za poslovno leto, ki se je končalo na ta datum, v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je treba uporabljati v EU (MSRP), ter z dodatnimi zahtevami člena 245a GVŽ.

Podlaga za revizijsko mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z avstrijskimi splošno sprejetimi revizijskimi standardi. Ti zahtevajo uporabo Mednarodnih standardov revidiranja (MSR). Naše odgovornosti, v okviru teh predpisov in standardov, so podrobneje opisane v poglavju »Odgovornosti revizorja za revidiranje računovodskih izkazov« v našem revizijskem poročilu. V skladu z avstrijskimi gospodarskimi in poklicnimi predpisi, nismo odvisni od skupine in smo vse naše strokovne obveznosti izpolnili v skladu s temi zahtevami. Prepričani smo, da smo pridobili zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki so bili podlaga za naše revizijsko mnenje.

Posebej pomembna revizijska vprašanja

Posebej pomembna revizijska vprašanja so tista vprašanja, ki so po naši presoji bila najpomembnejša za našo revizijo računovodskega izkaza skupine za poslovno leto. Te vprašanja so bila upoštevana pri naši reviziji računovodskega izkaza skupine in pri oblikovanju našega revizijskega mnenja. O teh vprašanjih ne bomo podali posebnega revizijskega mnenja.

V nadaljevanju bomo predstavili po našem mnenju najpomembnejša revizijska vprašanja:

1. Vrednotenje izpeljanih finančnih instrumentov in s tem povezano trgovanje z električno energijo in zemeljskim plinom
2. Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev
3. Realizacija prihodkov in razmejitev prihodkov
4. Vrednotenje kadrovskih rezervacij

1. Vrednotenje izpeljanih finančnih instrumentov in s tem povezano trgovanje z električno energijo in zemeljskim plinom

Opis

Skupina KELAG v svojem računovodskem izkazu, na dan 31. decembra 2016, prikazuje pomembne knjigovodske vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov v energetskega sektorju (premoženjska sredstva v višini 16,7 m. EUR in dolgove v višini 19,0 m. EUR).

Blagovne terminske pogodbe na področju energetike (elektrika in plin) predstavljajo izpeljane finančne instrumente v skupini KELAG. Izpeljani finančni instrumenti so obračunani po njihovi pošteni vrednosti (Fair Value) po MRS 39. Kot podlaga za vrednotenje letnih proizvodov v letih 2017–2020 na področju električne energije pa se uporabljajo tržne cene evropske energetske borze (European Energy Exchange, EEX). Na področju plina se določanje poštene vrednosti izvede analogno postopku na področju elektrike, pri čemer se v tem primeru uporabijo kotacije ustreznih virtualnih trgovalnih točk.

V zvezi s tem se velik delež pogodb v skupini KELAG nanaša na tako imenovane pogodbe za lastno porabo (Own Use posli). Poslovne transakcije z energijo, ki bodo dejansko fizično izpolnjene in jih lahko opredelimo kot energetske dejavnosti z dodano vrednostjo, so prikazane bruto, medtem ko so čiste poslovne transakcije in s tem tudi transakcije z optimizacijo cen, ki so izpolnjene z neto poravnavo (npr. zaključek nasprotne transakcije), prikazane neto (referenčni stroški iz trgovske dejavnosti z energijo v višini 255,2 m. EUR). Pogodbe, ki izpolnjujejo oprostitev lastne uporabe (Own Use Exemption) v MRS 39, so v vsakem primeru dodeljene energetskega dejavnosti z dodano vrednostjo.

Ocena poštene vrednosti vključuje ocenjevanje in presojo.

Ustrezni podatki družbe KELAG o izpeljanih finančnih instrumentih in s tem povezano vrednotenje po pošteni vrednosti so navedeni v opombah računovodskega izkaza skupine 18 in 28 (terjatve do dobaviteljev in storitev, druge terjatve in sredstva, obveznosti do dobaviteljev in storitev ter druge obveznosti) kot tudi 1 (prihodki od prodaje).

Pregled vrednotenja izpeljanih finančnih instrumentov in s tem povezane poslovne transakcije z električno energijo in zemeljskim plinom predstavlja posebej pomembno revizijsko vprašanje, saj so ustrezne knjigovodske vrednosti bistvene in je vrednotenje poštene vrednosti zapleteno.

Kako smo obravnavali vprašanje v okviru revizije:

Naši revizijski postopki so med drugim vključevali naslednje dejavnosti:

Ocenili smo načrtovanje in učinkovitost kontrol v procesu vrednotenja izpeljanih finančnih instrumentov v povezavi s trgovanjem z električno energijo in zemeljskim plinom.

Preverili smo zasnovo in operativno učinkovitost splošnih IT-kontrol z integracijo strokovnjakov informacijske tehnologije, vključno z uporabniškim dostopom, upravljanjem sprememb in dovoljenjem uporabnika znotraj sistema za trgovanje z električno energijo in zemeljskim plinom.

Točnost in popolnost podatkov v sistemu smo preverili s potrditvami tretjih oseb (Nettingstatements).

Preverili smo dejansko fizično izpolnjevanje pogodb za poslovne transakcije z energijo kot tudi oprostitev lastne uporabe (Own Use Exemption) v MRS 39.

Poleg tega smo preverili bistvene ocene in presoje uprave, osnovne cene električne energije in zemeljskega plina z vrednotenjem izpeljanih finančnih instrumentov v skladu z MRS 39, na podlagi primerjave med posredovano količino in pogodbeno ceno s ceno na trgu (= tržna cena).

Ocenili ustreznost podatkov v prilogi za preverjanje izpeljanih finančnih instrumentov, v povezavi trgovanjem z električno energijo in zemeljskim plinom in s tem povezanih predpostavk.

2. Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev

Opis

V računovodskem izkazu z dne 31. decembra 2016, družba KELAG prikazuje opredmetena sredstva v višini 1.066,5 m. EUR ter v izkazu poslovnega izida znižanje vrednosti osnovnih sredstev v višini 10,7 m. EUR.

Za opredmetena osnovna sredstva z določeno življenjsko dobo, je treba na vsak datum bilance stanja oceniti, če obstaja kak indic, da utegne biti sredstvo oslabiljeno. Če tak indic obstaja, mora podjetje oceniti nadomestljivo vrednost sredstva.

Ustrezni podatki o opredmetenih osnovnih sredstvih družbe KELAG, ter s tem povezani pregledi za znižanje vrednosti, se nahajajo v opombi računovodskega izkaza 5 (amortizacije), 11 (osnovna sredstva), podatki o »diskrecijski oceni in predpostavke glede prihodnosti« pa pod točko »ocenitev vrednosti ter podatki o oslabitvi«.

Pregled znižanja vrednosti osnovnih sredstev predstavlja posebej pomembno revizijsko vprašanje, saj so ustrezne knjigovodske vrednosti bistvene, pregled za znižanje vrednosti pa je zapleten in zahteva presojo. Pregledi znižanja vrednosti vključujejo predpostavke, na katere vplivajo prihodnji tržni in gospodarski parametri.

Kako smo obravnavali vprašanje v okviru revizije:

Naši revizijski postopki so med drugim vključevali naslednje dejavnosti:

Ocenili smo načrtovanje in učinkovitost kontrol v procesu pregleda znižanja vrednosti.

Preverili smo sestavo denar ustvarjajočih enot (DUE) in posameznim DUE določena sredstva.

Predvideni prihodki in rezultati ter naložbe za vse DUE so bili usklajeni s tistimi načrti, ki jih je odobril nadzorni svet. Analizirani so bili ključni parametri za prihodnji razvoj dogodkov (cene energije, prihodki, odhodki, naložbe in spremembe v obratnem kapitalu), ki so vključeni v načrtih, da se preveri ustreznost teh načrtov. Poleg tega smo preverili predpostavke, ki se nanašajo na diskontne stopnje in stopnje rasti.

Za izvedbo revizijskih postopkov v povezavi s pregledom znižanja vrednosti so bili vključeni strokovnjaki za vrednotenje.

V prilogi smo ocenili ustreznost podatkov za preverjanje znižanja vrednosti in s tem povezanih predpostavk.

3. Realizacija prihodkov in razmejitev prihodkov

Opis

Prihodki izhajajo predvsem od prodaje električne energije, plina in toplote industrijskim, gospodinjstvom ter poslovnim odjemalcem, energetskim ponudnikom in borzam električne energije ter od omrežnih storitev.

Evidenca prihodkov od gospodinjstvih in poslovnih odjemalcev, ki se praviloma obračuna enkrat letno, določa bilančno mejo na osnovi dejanskih vrednosti porabe in že dobavljenih, vendar še ne ugotovljenih prihodkov.

Ustrezni podatki družbe KELAG glede prihodkov od prodaje so vključeni v opombi 1 (prihodki od prodaje) in pri »Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev« pod točko »Realizacija prihodkov« v računovodskem izkazu skupine.

Prihodki od prodaje in z njimi povezani sistemi informacijske tehnologije so bili zelo pomembni za našo revizijo, saj obstaja tveganje za realizacijo prihodkov, ki je povezano z industrijo glede pravilnosti prihodkov zaradi kompleksnosti s prihodki povezanih sistemov informacijske tehnologije in podatkov, ki se morajo obdelati, kot tudi vplivov spreminjajočih se vrednosti porabe (pretekle vrednosti, profil obremenitve na stranko, portfelj izdelkov itd.).

Kako smo obravnavali vprašanje v okviru revizije:

Naši revizijski postopki so med drugim vključevali naslednje dejavnosti:

Ocenili smo načrtovanje in učinkovitost kontrol v prodajnem postopku od prodaje električne energije, plina in toplote industrijskim, gospodinjstvom ter poslovnim odjemalcem, energetskim ponudnikom in borzam električne energije ter od omrežnih storitev.

Z vključitvijo strokovnjakov informacijske tehnologije smo ocenili prodajno relevantne sisteme informacijske tehnologije ter zasnovu in učinkovitost splošnih kontrol informacijske tehnologije.

Bilančne meje prihodkov od prodaje za segment gospodinjstvih in komercialnih odjemalcev so bile potrjene na podlagi predpostavk v zvezi s porabo, preteklih podatkov, mej iz predhodnih let in vremenskih napovedi.

Revizijski postopki na področju prihodkov od prodaje so bili izvedeni z namenom, da potrdijo rezultate ocenjevanj načrtovanja in učinkovitosti prodajnega postopka, vključno s pripadajočimi sistemi informacijske tehnologije.

4. Vrednotenje kadrovskih rezervacij

Opis

KELAG v svojem računovodskem izkazu na dan 31. decembra 2016 prikazuje bistvene knjigovodske vrednosti za kadrovske rezervacije v višini 251,9 m. EUR.

Vrednotenje kadrovskih rezervacij vključuje bistvene odločitve in presoje, kot tudi tehnično/strokovno znanje glede na razumne predpostavke. Sprememba predpostavk pri izračunu, kot na primer rast plač, inflacija, diskontna obrestna mera in umrljivost lahko bistveno vpliva na računovodski izkaz skupine.

Ustrezni podatki družbe KELAG o »Oceni pokojninskih obveznosti, podobnih obveznosti in zakonskih odpravin« pri podatkih o »Negotovosti ocene« ter opomba 4 (stroški zaposlenih) in 23 (dolgoročne rezervacije) so vključeni v računovodski izkaz skupine.

Kako smo obravnavali vprašanje v okviru revizije:

Naši revizijski postopki so med drugim vključevali naslednje dejavnosti:

Ocenili smo načrtovanje in učinkovitost kontrol v postopku izračuna kadrovskih rezervacij.

Kadrovske rezervacije so bile ponovno izračunane, bistvene predpostavke pa so bile potrjene v izračunih (obrestne mere, odbitek nihanj, rast plač, osnove).

Notranji analitiki so bili vključeni v revizijske postopke za kadrovske rezervacije, ki so jih določili zunanji analitiki.

Ocenjena je bila ustreznost podatkov v prilogi o kadrovskih rezervacijah in s tem povezane predpostavke.

Odgovornosti pravnih zastopnikov in revizijske komisije za računovodski izkaz skupine

Pravni zastopniki so odgovorni za pripravo računovodskega izkaza skupine. Poskrbeti morajo, da ta v skladu z dodatnimi zahtevami člena 245a GVŽ in MSRP, ki se uporablja v EU, posreduje realno sliko o stanju premoženja, finančnem stanju in poslovnem izidu skupine. Poleg tega so pravni zastopniki odgovorni za notranje kontrole, ki jih štejejo za potrebne, da se omogoči priprava računovodskega izkaza skupine, ki ne vsebuje bistvenih – namernih ali nenamernih – napačnih napredb.

Pri pripravi računovodskega izkaza skupine so pravni zastopniki odgovorni za ocenjevanje sposobnosti skupine za nadaljevanje dejavnosti družbe, določanje zadev v zvezi z nadaljevanjem gospodarske dejavnosti – če je to pomembno – , ter

za uporabo računovodskega standarda pri nadaljevanju poslovne dejavnosti, razen če zakoniti zastopniki nameravajo likvidirati skupino, prenehati z dejavnostjo, ali pa nimajo nobene druge realne možnosti.

Revizijska komisija je odgovorna za nadzor postopka računovodskega poročanja skupine.

Odgovornosti revizorja za revidiranje računovodskih izkazov skupine

Naši cilji so pridobiti zadostno zagotovilo, da je računovodski izkaz skupine kot celota brez — namernih ali nenamernih — napačnih navedb, ter izdati revizijsko poročilo, ki vsebuje naše revizijsko mnenje. Zadostno zagotovilo je visoka raven varnosti, vendar ne jamči, da bo revizija, ki je opravljena v skladu s predpisi EU in z avstrijskimi splošno sprejetimi revizijskimi standardi, ki zahtevajo uporabo MRS, vedno razkrila napačne navedbe. Napačne navedbe so lahko posledica goljufivih dejanj ali napak in se jih smatra kot bistvene, če je od njih mogoče utemeljeno pričakovati, da vplivajo na gospodarske odločitve, ki so sprejete na podlagi tega računovodskega izkaza skupine.

V času celotne revizije, ki je v skladu s predpisi EU in z avstrijskimi splošno sprejetimi revizijskimi standardi, ki zahtevajo uporabo MRS, izvajamo strokovno presojo in ohranjamo kritično stališče.

Poleg tega:

- *Opredelimo in ocenimo tveganja bistvenih — namernih ali nenamernih — napačnih navedb v računovodskem izkazu skupine, načrtujemo in izvajamo revizijske postopke kot odziv na ta tveganja, pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki služijo kot podlaga za naše revizijsko mnenje. Tveganje, da napačne navedbe, ki so posledica goljufivih dejavnosti, ne bodo odkrite, je večje kot da bodo posledica napak, saj lahko goljufive dejavnosti vključujejo goljufivo sodelovanje, ponarejanje, namerno nepopolnost, zavajajoče predstavitve ali prekrivanja notranjih kontrol.*
- *Pridobili smo razumevanje internega nadzornega sistema, ki je pomemben za revizijo, kar nam omogoča načrtovanje revizijskih postopkov, ki so primerni glede na okoliščine, vendar ne z namenom, da bi podali revizijsko mnenje o uspešnosti internega nadzornega sistema skupine.*
- *Ocenjujemo primernost uporabljenih računovodskih usmeritev, ki so jih uporabili pravni zastopniki, ter sprejemljivost ocenjenih vrednosti v računovodskih smernicah, ki so jih prikazali pravni zastopniki, in s tem povezani podatki.*
- *Sklepamo o primernosti uporabe računovodskega standarda nadaljevanja poslovne dejavnosti s strani pravnih zastopnikov, ter če na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov obstaja pomembna negotovost v zvezi z dogodki ali okoliščinami, ki vzbujajo precejšen dvom o sposobnosti skupine za nadaljevanje poslovne dejavnosti. Če potegnemo zaključek, da obstaja bistvena negotovost, smo dolžni, da v našem revizijskem poročilu opozorimo na pripadajoče podatke v računovodskem izkazu skupine ali, če ti podatki niso primerni, spremenimo naše revizijsko mnenje. Naše ugotovitve temeljijo na revizijskih dokazih, ki so bili pridobljeni do datuma našega revizijskega poročila. Prihodnji dogodki ali okoliščine lahko povzročijo odvrnitev skupine iz nadaljevanja poslovne dejavnosti.*
- *Ocenjujemo celotno predstavitev, strukturo in vsebino računovodskega izkaza skupine, vključno s podatki, ter če računovodski izkaz prikazuje povezane transakcije in dogodke na realen in pošten način.*
- *Pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze o finančnih informacijah subjektov ali poslovnih dejavnosti znotraj skupine, da lahko podamo revizijsko mnenje o računovodskem izkazu skupine. Odgovorni smo za vodenje, nadzor in izvedbo revizije. Sami nosimo izključno odgovornost za naše revizijsko mnenje.*

Z revizijskim odborom med drugim komuniciramo o načrtovanem obsegu in načrtovani časovni razporeditvi revizije, kot tudi o bistvenih revizijskih ugotovitvah, vključno z vsemi pomembnimi pomanjkljivostmi v delovanju internega nadzornega sistema, ki smo jih prepoznali v času revizije. Revizijski komisiji oddamo tudi izjavo, da smo upoštevali ustrezne poklicne etične zahteve za neodvisnost, in z njo izmenjujemo informacije o vseh razmerjih in drugih vprašanjih, od katerih se lahko upravičeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost in — v kolikor so potrebni — s tem povezane zaščitne ukrepe.

Druge zakonske in druge pravne zahteve

Poročilo o poslovnem poročilu skupine

Poslovno poročilo skupine je zaradi avstrijskih gospodarskopравnih predpisov treba revidirati, če je v skladu z računovodskim izkazom skupine in če je bilo pripravljeno v skladu z veljavnimi zakonskimi zahtevami.

Pravni zastopniki so odgovorni za pripravo poslovnega poročila skupine v skladu z avstrijskimi gospodarskopравnimi predpisi.

Našo revizijo smo opravili v skladu s standardi za revidiranje poslovnega poročila skupine.

Mnenje

Menimo, da je poslovno poročilo skupine pripravljeno v skladu z veljavnimi zakonskimi zahtevami, vsebuje ustrezne podatke v skladu s členom 243a GVŽ in je v skladu z računovodskim izkazom skupine.

Razlaga

Glede na znanje in razumevanje o skupini in njenem okolju, ki je bilo pridobljeno pri reviziji računovodskega izkaza, niso bile ugotovljene nobene bistvene napačne navedbe v poslovnem poročilu skupine.

Druge informacije

Za druge informacije so odgovorni pravni zastopniki. Druge informacije vključujejo vse informacije v letnem poročilu, razen računovodskega izkaza skupine (letni računovodski izkaz), poslovnega poročila skupine (situacijsko poročilo) in revizijskega poročila. Letno poročilo se nam predvidoma da na razpolago po datumu revizijskega poročila. Naše revizijsko mnenje o računovodskem izkazu skupine (letnem računovodskem izkazu) ne razkriva teh drugih informacij in na to ne dajemo nobene vrste jamstva.

V zvezi z našo revizijo računovodskega izkaza skupine (letnega računovodskega izkaza) je naša odgovornost prebrati te druge informacije, če so na voljo, in s pomočjo pri reviziji pridobljenega razumevanja presoditi, če so bistveno v nasprotju z računovodskim izkazom skupine (letnim računovodskim izkazom) ali kako drugače bistveno napačno prikazane.

Revizorji, ki vodijo projekt

Revizorji, ki so odgovorni za revizijo, so mag. dr. Leopold Kraßnig, MOORE STEPHENS ALPEN-ADRIA Wirtschaftsprüfungs GmbH in mag. Erich Lehner, Ernst & Young Wirtschaftsprüfungsgesellschaft m.b.H.

Celovec ob Vrbskem jezeru, 28. februar 2017

MOORE STEPHENS ALPEN-ADRIA
Wirtschaftsprüfungs GmbH

Ernst & Young
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft m.b.H.

mag. dr. Leopold Kraßnig e. h

mag. Stefan Uher e. h

mag. Erich Lehner e. h

revizor

revizor

revizor

Poročilo nadzornega sveta

Nadzorni svet je v poslovnem letu 2016 na petih plenarnih zasedanjih izpolnil svoje pravne in zakonske dolžnosti in pooblastila.

Upravni odbor je nadzorni svet redno, pravočasno in izčrpno ustno in pisno obveščal o vseh pomembnih vprašanjih razvoja poslovanja ter o poslovnem položaju in strategiji, vključno z večjimi družbami v skupini, kot tudi o upravljanju ter stanju tveganj. Nadzorni svet je bil pravočasno in izčrpno obveščen o ukrepih, ki potrebujejo njihovo odobritev. Nadzor, ki je posledica stalnega poročanja izvršnega odbora, ni dal nobenih razlogov za pritožbe.

Revizijska komisija nadzornega sveta je v treh sejah obravnavala vse revizijske dokumente za pripravo odločitve o letnem računovodskem izkazu oz. imenovanju revizorjev in o tem poročala nadzornemu svetu.

Letni računovodski izkaz in računovodski izkaz skupine, vključno z računovodsko dokumentacijo, situacijskim poročilom in poslovnim poroč

ilom skupine, sta preverili revizijski družbi MOORE STEPHENS ALPEN-ADRIA Wirtschaftsprüfungs GmbH in Ernst & Young Wirtschaftsprüfungsgesellschaft m.b.H. Revizorji so o rezultatu poročali v pisni obliki in so v skladu s členom 274 (1) GVŽ ugotovili, da so računovodska dokumentacija, letni računovodski izkaz in računovodski izkaz skupine v skladu z zakonskimi predpisi in da sta situacijsko poročilo in poslovno poročilo skupine v skladu z letnim računovodskim izkazom in računovodskim izkazom skupine. Zato so revizorji izdali revizijsko mnenje brez pridržka.

Nadzorni svet je soglasno sprejel rezultate revizije.

Po temeljiti reviziji in obravnavi v revizijski komisiji in nadzornem svetu, je nadzorni svet potrdil letni računovodski izkaz za poslovno leto 2016, ki ga je predložil upravni odbor, ki se določi v skladu s členom 96 odst. 4 zakona o delniških družbah (Aktiengesetz). Poslovno poročilo upravnega odbora je bilo odobreno, predlog delitve dobička je bil sprejet. Računovodski izkaz skupine in poslovno poročilo sta bila sprejeta s soglasjem nadzornega sveta.

Nadzorni svet izraža zahvalo in pohvalo za delo, ki so ga opravili upravni odbor in zaposleni v podjetju.

Za nadzorni svet:

Mag. Gilbert Isep

predsednik nadzornega sveta

»What a nice view«

Triptih, 2016 – razpršilni lak in akrilne barve na leseni slikarski podlagi, 140 x 260 cm

»What a nice view« – to je naslov umetniškega dela Davida Maseja, ki letos krasi naslovno stran poslovnega poročila družbe KELAG. Delo izvira iz samostojne razstave »Habitat«, v kateri so v središču domovina, gore in pokrajina, v kateri je na avstrijskem Koroškem odraščal David Mase.

Svobodni grafik in umetnik je s svojo razstavo »NEVER|LAND« v razstavnem prostoru elektrarne Forstsee družbe KELAG predstavil umetniška dela v tehniki striženke, ki je opazovalca popeljala v »Deželo Nije« ter surrealen svet slik. Posamezni objekti so bili uprizorjeni z dodatnimi svetlobnimi zaboji, ki so bili izdelani v sodelovanju z vajenci družbe KELAG.

Izvor svojega umetniškega ustvarjanja vidi David Mase v svojih zgodnjih letih kot izdelovalec grafitijev. Motivacije in tehniko razprševanja zdaj uporablja v svojih grafičnih eksperimentih na različnih podlagi in plastičnih izdelkih.

Umetniška »Dežela Nije«

S svojo razstavo »NEVER|LAND« v razstavnem prostoru elektrarne Forstsee družbe KELAG dokazuje David Mase, kako dobro lahko med sabo harmonirajo kombinacije različnih stilnih sredstev.

Umetniška dejavnost Davida Maseja izhaja iz ulične umetnosti. Že od svojega 13. leta starosti je umetnih dejaven kot izdelovalec grafitijev. In ti začetki še vedno oblikujejo njegova dela. V njih povezuje različne možnosti svoje obsežne izobrazbe: z znanjem grafika in oblikovalca, znanjem tehnika, razmišljanjem arheologa, zanimanjem za materiale in njihove lastnosti ter oblikovanjem, konstruiranjem in izdelavo.

V aktualnih delih Davida Maseja – stvarnih ali abstraktnih – so vidne vse te komponente in prikazane povezane ena z drugo. Gre za dela iz papirja različne kakovosti, ki je razrezan in razporejen ter prefinjeno razporejen v sloje. Listi so vstavljeni v elektronske svetlobne zaboje, ki jih je umetnik izdelal skupaj z vajenci družbe KELAG – gre za posebno obliko ustvarjanja, ki ni samo zanimiv način prezentacije, ampak predstavlja pomemben oblikovno-estetski del umetniškega dela z osvetljevanjem slik v ozadju, pri čemer so poudarjene različne lastnosti materiala in barv. Svetloba ustvari prostorsko globino in ustvari okrog dela posebno auro.

Vsebinsko svojih umetniških del črpa David Mase iz različnih virov. Uporablja osebna doživetja in spomine, ustvarja z lastnimi fantastičnimi iznajdbami ali pa predhodno izdelanimi slikami iz obstoječega repertoarja. Ideje in motive najde v pravljicah in legendah, tiskanih in elektronskih medijih, oglaševalski industriji ali drugih področjih vsakdanjega življenja.

Klasična tehnika striženke, ki jo je umetnik prenesel v sodobne okvirje, okrasil z aktualnimi vsebinami in tako prikazal kot času primeren medij, tipična redukcija barve na en sam odtenek črne ter minimalizacija upodobitve z omejitvijo na bistvo, zabrišejo vsakršno slikarsko komponento (ki so le pogojno zaznane na papirjih ozadja) in v delo vnesejo močno abstrahirano tendenco, ki vodi do popolnoma brezpredmetnih, abstraktnih končnih rezultatov. Njihova privlačnost se nahaja v konceptualni, prostorski geometriji iz črnih linij, ki opozarjajo na arhitektonske oblike. Umetnikova povezava s tridimenzionalnostjo se izraža v impetusu njegovega ustvarjanja. Pri tem gre čez meje posameznega objekta, v prostoru vzpostavi relacije, zajame proporce prostora in jih na podlagi različnih umetniških del prenese v zunanji prostor.

Zaradi tipične, nekonvencionalne rabe in združevanja različnih veščin, tehnik in medijev ter z uporabo klasičnih sredstev in oblik oz. tipov s pomočjo modernih vsebin in metod, je Davidu Maseju uspelo najti posebno, umetniško izražanje, ki v poplavi sodobne proizvodnje slik zaseda edinstven položaj.

Mag.Christine Wetzlinger-Grundnig, direkcija muzeja MMKK
o razstavi Never/Land v razstavnem prostoru elektrarne Forstsee družbe KELAG
© Christine Wetzlinger-Grundnig

01 Patpong backyard, 2015 (striženka in kolaž na akrilnem steklu, leseni okvir, LED-osvetlitev, 100 x 60 cm)

02 Porto, 2015 (striženka in kolaž na akrilnem steklu, leseni okvir, LED-osvetlitev, 38 x 25 cm)

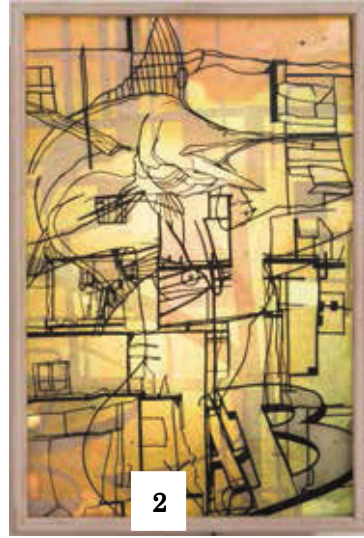
03 Carinthian nightmare, 2015 (striženka in kolaž na akrilnem steklu, leseni okvir, LED-osvetlitev, 330 x 160 cm)

04 Umetnost in idiličen ambient: razstava v razstavnem prostoru elektrarne Forstsee družbe KELAG

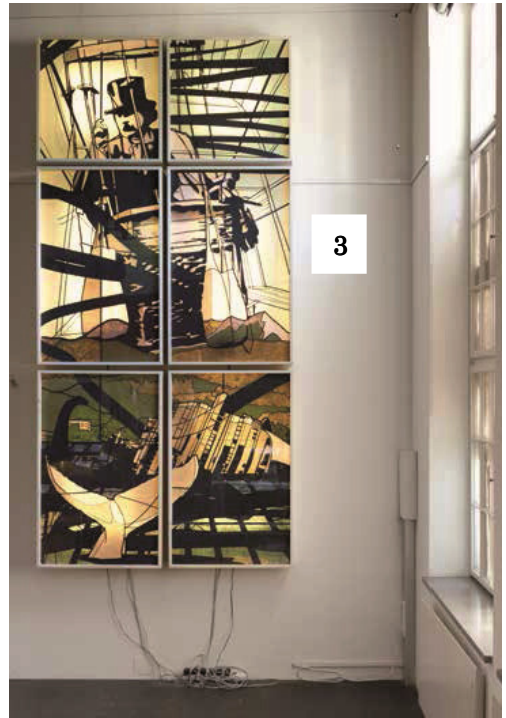
1

2

3

4

Umetnost gre v šolo

Skupaj z našimi vajenci je David Mase na šoli za vajence v Šentvidu ob Glini zasnoval osvetljene okvirje, s katerimi so bila umetniška dela razstave »NEVER|LAND« postavljena v pravo luč.

Jelena Stankovic, Lukas Kogler, Markus Pogoriutchnig, David Mase in Mathias Moser (z l. p. d.) pri izdelovanju osvetljenih okvirjev za umetniško delo Maseja.

Zgoraj je kot spodaj, vendar spredaj ni kot zadaj

David Mase ne navdušuje samo s svojimi umetniškimi deli, ampak tudi z naslovi svojih razstav.

- 01 Falling – 2014 striženka in razpršilni lak na umetni masi, 200 x 100 cm
 02 Her absence filled the world – 2014 striženka in razpršilni lak na umetni masi, 100 x 230 cm
 03 Matzleinsdorfer Platz – 2016 razpršilni lak na leseni slikarski podlagi, 42 x 29,5 cm
 04 Landscape 2.0 – 2016 razpršilni lak in akrilna barva na lesenih letvah, 130 x 80 cm

Biografija

David Mase
 roj. 1986 v Celovcu
 svobodni umetnik in grafik
www.davidmase.com
office@davidmase.com

Izobrazba
 2007-2008
 Komunikacijski dizajn
 Grafična šola na Dunaju

2006-2007
 Študij arhitekture na Dunaju

2000-2005
 Industrijsko oblikovanje, HTL Borovlje

Razstave in štipendije

2016
 Samostojna razstava »Habitat« Galerie3, Celovec
 Samostojna razstava »Kunst im Werk« Treibacher Industrie AG, Stari Dvor

2015
 Umetniška inštalacija »walk of fame« za SP v rokometu v Dohi, Katar
 „NEVER|LAND“ – samostojna razstava v razstavnem prostoru elektrarne
 Forstsee družbe KELAG, Vrba na Koroškem
 Izvedba naročila za Derix Glasstudios Taunusstein, Nemčija
 Razstava »Kunst im Werk« Treibacher Industrie AG, Stari Dvor

2014
 1. nagrada, nagrada za umetnost BA, Galerie3, Celovec
 Razstava, nagrada za umetnost BA-CA, galerija Freihausgasse, Beljak

2013
 »This too shall pass« – samostojna razstava v mestni galeriji, Celovec
 »20+20« galerija Freihausgasse, Beljak

2012
 Delovanje v Cite des Arts Paris/serija del »Human Disposables«
 Štipendija mesta Celovec delovanje v ateljeju Atelier Šmartno, Slovenija

2011
 »ZEITMASCHINEN« mestni muzej Gradec
 Skupinska razstava »5 Jahre GOTO« ARTLANE, Celovec

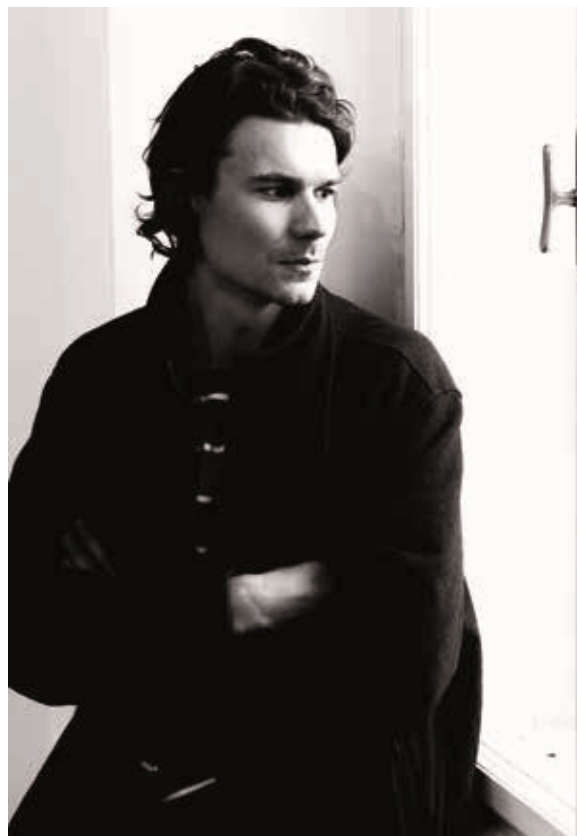
2010
 Skupinska razstava O.T. v ateljeju GOTO, Dunaj

2009
 Skupinska razstava »Mutter« v ateljeju GOTO, Dunaj
 »Zyklus Camille Claudel« B.H. Bregenz
 Skupinska razstava »Die Zelle« Schiffmühlenstraße, Dunaj

2008
 Nastop/razstava »BoeingBoein« galerija bäckerstraße4, Dunaj
 Skupinska razstava »Billi Thanner Show« Portofino, Dunaj
 Razstava »Graceland« mestna galerija Celovec
 »Eckdaten« Theatercafe, Celovec

2007
 Skupinska razstava »Graffiti Art« mestna galerija Celovec
 Razstava »In einem Land das keinen Namen hat« Kunstraum Zimmermannsgasse, Dunaj

2006
 Razstava »Realitätsflucht« klub Arte Povera, Celovec

Kolofon

Lastnik in založnik

KELAG-Kärntner Elektrizitäts-Aktiengesellschaft
Arnulfplatz 2, 9020 Celovec ob Vrbskem jezeru
Telefon: +43 (0)463 525-0
www.kelag.at

Uredniška odgovornost

Pia-Maria Gartler-Maletz, David Kessler

Grafično oblikovanje

CMM Werbe- und Positionierungsagentur OG, Angergasse 41, 8010 Graz

Slike

Rudy Dellinger, Kelag/Gleiss, Kelag/Waschnig, David Mase, Arnold Pöschl, Johannes Puch, Shutterstock

Ovitek

David Mase: »What a nice view«, lak in akrilne barve na leseni podlagi

Oblikovanje strani

CMM Werbe- und Positionierungsagentur OG, Angergasse 41, 8010 Graz; proizvedeno s FIRE.sys

Tisk

Würcher Media internationale Werbeagentur GmbH, Viktringer Platz 5, 9073 Celovec ob Vrbskem jezeru

Zaradi berljivosti je zapisovanje v moškem ali ženskem spolu deloma opuščeno.

Pridržujemo pravico do zmot in tiskarskih napak

Celovec ob Vrbskem jezeru, 2017

generacija za varstvo podnebja Kelag

Spreminjamo prihodnost. Zdaj.

